

ΑΣΤΗΡ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
ΕΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

1899

ΧΡ. Γ. ΠΑΝΤΑΖΙΔΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

2447

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΚΔΟΣΗ 1997

ΑΣΤΗΡ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΕΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

2447
1899

ΥΠΟ

ΧΡΗΣΤΟΥ Γ. ΠΑΝΤΑΖΙΔΟΥ

معارف نظارت جلیله سنک ۶۷۸ نومرولی و ۵ کانون اول ۳۱۴ تاریخی رخصتیه

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΤΥΠΟΙΣ Ν. ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ

Εν Γαλατῇ, ὁδῷ Πηλοῦρ, 12.

ΤΩΙ

ΑΞΙΟΤΙΜΩΙ ΚΑΙ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΙ

ΚΥΡΙΩΙ

ΝΙΚΟΛΑΩ Γ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ

ΒΑΘΕΙΑΣ ΥΠΟΛΗΨΕΩΣ

ΤΕΚΜΗΡΙΟΝ

Χ. Γ. Π.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ὅτι μὲν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, δεύτερον τῆς ἐκδόσεως τοῦ μετὰ χειρὸς **Ψευρολογίου**, ἐλήφθη ἐγκαιρότερον ἢ δέουσα σύντομος φροντὶς ὅπως ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ τιμήματος παρασκευασθῇ τὸ ἔργον ἡμῶν καὶ κατὰ ἐξήκοντα σελίδας νύξημένον καὶ ὅσον οἶόν τε πληρέστερον καὶ τελειότερον τοῦ περυσινοῦ καὶ οὕτως ἀντάξιον τοῦ τε διακαοῦς ἡμῶν πόθου καὶ τῶν εὐλόγων ἀπαιτήσεων τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν, καὶ ὁ ἀπλοῦν μόνον ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα ῥίπτων δύναται νάνομολογήσῃ. Τὴν δὲ παρατηρουμένην τῶν εἰκόνων ἑλλειψιν ἐλπίζομεν ὅτι θάναπληρώσωμεν, ἣν Θεὸς δῶ, κατὰ τὸ ἐπιδὸν ἔτος. Ἄλλ' ἐν τούτῳ διὰ ποικίλης καὶ ἐκλεκτῆς ὕλης ἁπλοστον ἐν καταλλήλῳ συνδυασμῷ τοῦ τερπνοῦ καὶ εὐαρέστου μετὰ τοῦ ὠφελίμου διεγερούσης τὸ διαφέρον καὶ τὸ αἰσθημα τοῦ ἀναγνώστου παρέχεται εἰς πᾶν μέρος τῆς καθ' ἡμᾶς κοινωνίας ἀπαραίτητον ἐφόδιον

καὶ ψυχαγωγικώτατον πάσης ἡλικίας ἀνάγνωσμα.

Καθῆκον δ' ἀπαραίτητον θεωροῦμεν ὅπως ἐκφράσωμεν τὰς θερμὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν πρὸς τε τὴν Α. Σ. τὸν μητροπολίτην Ἀμασείας κύριον Ἀνθιμον Ἀλεξούδην, τὸν πολυσέβαστον ἡμῶν πνευματικὸν πατέρα καὶ δεσπότην, πρὸς τὴν μουσοτραφῆ δεσποινίδα Κορν. Πρεβεζιώτου καὶ πρὸς πάντας ἐν γένει τοὺς ἐλλογίμους καὶ ἐριτίμους φίλους, οἵτινες εὐηρεστήθησαν νὰ παρᾶσχωσιν ἡμῖν προθυμοτάτην τὴν πολύτιμον αὐτῶν πνευματικὴν σύμπραξιν καὶ συνεργασίαν πρὸς εὐπρόσωπον καταρτισμὸν τοῦ ἡμερολογίου τοῦ ἔτους 1899, ὅπερ εὐχόμεθα νὰ διέλθωσιν ἐν ὑγιείᾳ καὶ εὐημερίᾳ πᾶσαι καὶ πάντες οἱ τῆς προσφερομένης ταύτης πνευματικῆς πανδαισίας ἀπολαύσοντες.

ΧΡ. Γ. ΠΑΝΤΑΖΙΔΗΣ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

—o<>o—

Σωτήριον ἔτος	1899
Ἀπὸ κτίσεως κόσμου κατὰ τοὺς Ο'	7407
» » » κατὰ Λατίνους	5903
» » » καθ' Ἑβραίους	5659
» τοῦ πρώτου ἔτους τῆς α' Ὀλυμπιάδος	2675
» κτίσεως Ῥώμης	2652
» κτίσεως Κωνσταντινουπόλεως	1572
» τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ Μωάμεθ εἰς Μεδίναν (Ἐγείρας)	1277
» τῆς ἀλώσεως τῆς Κων/πόλεως ὑπὸ Μωάμεθ τοῦ Β' (1453)	446
» τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ Σουλτάν Ἀπδούλ Χαμητ τοῦ Β'	23

ΠΑΣΧΑΛΙΟΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ αωλθ'

Ἰνδικτιῶνος ιθ'	Τὸ ἍΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ Ἀπρ. ιη'
Ἡλίου κύκλοι ιε'	Ἡ Ἀνάληψις Μαθου κζ'
Σελήνης » ιστ'	Ἡ Πεντηκοστὴ Ἰουνίου στ'
» θεμέλιον α'	Κυριακὴ τῶν Ἁγίων Πάντων Ἰουνίου ιγ'
Ἀρχὴ Τριωδίου Φεβρ. ζ'	Νηστεία τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἡμέραι ιε'
Ἡ ἀπόκρεως Φεβρουαρ. κα'	Ἡ μνήμη αὐτῶν ἡμέρα τρίτη
Ὁ Εὐαγγελισμὸς, πέμπτη τῆς δ' ἑβδομάδος	Παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων ἡμέρα παρασκευῆ.
Λατίνων Πάσχα Μαρτ. κα'	
Νομικὸν Φάσκα Ἀπριλ. ιζ'	

ΕΟΡΤΑΙ ΤΟΥΡΚΙΚΑΙ

Χηρκάϊ σερίφ (προσκύνησις τοῦ ἱεροῦ μανδύου) Ἰανουαρ. 14
 Καδὴρ γκεδζεσί (νύξ ἰσχύος) Ἰανουαρίου 26
 Ἦδι-φντήρ (σεκέρ βαϊράμ) » 30
 Κουρπὰν βαϊράμ Ἀπριλίου 10
 Μουχαρρέμ (νέον ἔτος 1317) » 28
 Μεβλουτ (γέννησις Μωάμεθ) Ἰουλίου 7
 Οὔτς ἀϊλὰρ Ὀκτωβρίου 22
 Λεϊλέϊ μινραὰτς σερίφ (νύξ τῆς ἀναλήψεως) Νοεμβρίου 17
 Λεϊλέϊ μπεράτ (ἐμφάνισις τοῦ ἀγγέλου) Δεκεμβρίου 5

ΕΟΡΤΑΙ ΣΟΥΛΤΑΝΙΚΑΙ

Βελαδδέτι χουμαγιούν, τὰ γενέθλια
 (1842) τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος τοῦ Σουλτάν
 Ἀβδούλ Χαμήτ Χάν τοῦ Β', Δεκεμβρίου 6.

Δζουλούσι χουμαγιούν, ἡ εἰς τὸν
 θρόνον ἀνάβασις (1876) Αὐτοῦ, Αὐγούστου 19.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

(Κιανούνι-θανί)

Ἔχων ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 14.

Μὴν Ὁθ. Ῥαμαζάν

Ο. Ν.	Π.	Η.
2 13	1	Π. + Ἡ κατὰ δόγμα περιτομὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Βασιλείου τοῦ μεγάλου, ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας. Γρηγορίου, ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ, πατρὸς Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Ἀργία.
3 14	2	Σ. Προεόρτια τῶν Θεοφανίων. Σιλβέστρου πάπα Ῥώμης. Θεαγέτους ἱερομάρτυρος. Κοσμά πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
4 15	3	Κ. + Μαλαχίου τοῦ προφήτου. Γορδίου μάρτυρος.
5 16	4	Δ. Ἡ σύναξις τῶν Ὁ' ἀποστόλων. Θεοκτίστου τοῦ ὁσίου.
6 17	5	Τ. + Παραμονὴ τῶν Θεοφανίων. Θεοπέμπτου καὶ Θεωνᾶ τῶν μαρτύρων. Γρηγορίου τοῦ ἐν τῷ Ἀκρίτα. Νηστεία.
7 18	6	Τ. + Τὰ ἅγια Θεοφάνια τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀργία.
8 19	7	Π. + Ἡ δύναξις τοῦ Τιμίου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Ἀργία.
9 20	8	Π. Δομνίκης τῆς ὁσίας. Ἀττικοῦ καὶ Κύρου πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.
10 21	9	Σ. Πολυεύκτου μάρτ. καὶ Εὐστρατίου τοῦ θαυματουργοῦ.
11 22	10	Κ. + Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης. Δομετιανῦ. Μαρκιανοῦ.
12 23	11	Δ. Θεοδοσίου τοῦ κοινεβιάρχου.
13 24	12	Τ. Τατιανῆς μάρτυρος.
14 25	13	Τ. Ἑρμούλου καὶ Στρατονίκου τῶν μαρτύρ. Ἰακώβου ὁσίου.
15 26	14	Π. Τῶν ἐν Σινῇ καὶ Ῥαῦθῳ ἀναιρεθέντων πατέρων. Θεοδούλου τοῦ ὁσίου. Ἀγνῆς μάρτυρος.
16 27	15	Π. Παύλου ὁσίου τοῦ Θηβαίου. Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου.
17 28	16	Σ. Πανσοφίου μάρτυρος. Ἡ προσκύνησις τῆς τιμίας ἀλύσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου.

Ο. Ν. Π.	Η.
18 29 17	Κ. † Ἀντωνίου τοῦ μεγάλου. Θεοδοσίου τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως τοῦ μεγάλου. Ἀργία.
19 30 18	Δ. † Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου πατριάρχων Ἀλεξανδρείας. Ἀργία.
20 31 19	Τ. Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου. Μάρκου Ἐφέσου τοῦ Εὐγενικοῦ. Ἀρσενίου ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

21 1 20	Τ. † Εὐθυμίου ὁδίου τοῦ μεγάλου. Λέοντος τοῦ Θρακῆς. Ἀργία.
22 2 21	Π. Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ. Νεοφύτου μάρτυρος. Ζωσίμου ἐπισκόπου Συρακουσῶν.
23 3 22	Π. Τιμοθέου τοῦ ἀποστόλου. Ἀναστασίου ὁσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου.
24 4 23	Σ. Κλήμεντος ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀγκύρας. Ἀγαθαγγέλου μάρτυρος.
25 5 24	Κ. † Ξένης τῆς ὁσίας. Φίλωνος ἐπισκόπου.
26 6 25	Δ. Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κωνστ/πόλεως τοῦ Θεολόγου. Ἀργία.
27 7 26	Τ. Ξενοφῶντος τοῦ ὁσίου. Ἀρχαδίου καὶ Ἰωάννου.
28 8 27	Τ. † Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Ἰωάννου πατριάρχου Κων/πόλεως τοῦ Χρυσοστόμου.
29 9 28	Π. Ἐφραίμ ὁσίου τοῦ Σύρου. Παλλαδίου τοῦ ὁσίου. Χάριτος τῆς μάρτυρος.
30 10 29	Π. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου.

Σεβάλ.

1 11 30	Σ. † Τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἀργία.
2 12 31	Κ. † Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν Ἀναργύρων.

ΣΕΛΗΝΟΔΡΟΜΙΟΝ

Ἰανουαρίου	7—Πρῶτον τέταρτον	3 ὥρ. 40' μ. μ.
»	14—Πανσέληνος	4 ὥρ. 25' μ. μ.
»	21—Τελευταῖον τέταρτον	9 ὥρ. 47' μ. μ.
»	29—Νουμηνία	2 ὥρ. 15' μ. μ.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

(Σουμπάτ)

Ἔχων ἡμέρας 28. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρ. 11 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 13.

Ο. Ν. Π.	Η.
3 13 1	Δ. Προεόρτια τῆς Ὑπαπαντῆς. Τρύφωνος μάρτυρος. Σταύρου μάρτυρος.
4 14 2	Τ. † Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀγαθοδώρου μάρτυρος. Ἀργία.
5 15 3	Τ. Συμεὼν τοῦ Θεοδόχου. Ἄννης τῆς προφήτιδος.
6 16 4	Π. Ἰσιδώρου ὁσίου τοῦ Πηλουσιώτου. Νικολάου ἡγουμένου τοῦ Στουδίου.
7 17 5	Π. Ἀγάθης μάρτυρος. Πολυεύκτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
8 18 6	Σ. Φωτίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Φαύστας μάρτυρος. Βευκόλου ἐπισκόπου Σμύρνης.
9 19 7	Κ. † Τελώνου καὶ Φαρισαίου. Παρθενίου ἐπισκόπου Λαμφάκου.
10 20 8	Δ. Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ στρατηλάτου. Ζαχαρίου τοῦ προφήτου.
11 21 9	Τ. Νικηφόρου μάρτυρος. Ῥωμανοῦ τοῦ ὁσίου. Φιλαργίου ἐπισκόπου Κύπρου.
12 22 10	Τ. † Χαραλάμπους ἱερομάρτυρος. Ἀναστασίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ζήνωνος τοῦ ὁσίου. Ἀργία.
13 23 11	Π. Βλασίου ἀρχιεπισκόπου Σεβαστείας καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ μαρτυρησάντων. Θεοδώρας τῆς βασιλίδος, τῆς στερεώσεως τὴν ὁρθοδόξιαν.
14 24 12	Π. Μελετίου ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας τοῦ μεγάλου.
15 25 13	Σ. Μαρτιανοῦ τοῦ ὁσίου. Εὐλογίου πατρ. Ἀλεξανδρείας.
16 26 14	Κ. † Τοῦ Ἀδῶτου. Αὐξεντίου τοῦ ὁσίου.
17 27 15	Δ. Ὁνησίμου τοῦ ἀποστόλου.
18 28 16	Τ. Φλαβιανῶ πατριάρχου Κων/πόλεως. Πιμφίλου μάρτυρ.
19 1 17	Τ. Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ Τήρωνος. Θεοστηρίκου

ΜΑΡΤΙΟΣ

Ο. Ν. Π. Η.

20	2	18	Π.	τοῦ ὁσίου. Μαρκιανοῦ καὶ Πουλχερίας τῶν βασιλέων. Λέοντος πάπα Ῥώμης καὶ Ἀγαπητοῦ τοῦ ὁσίου.
21	3	19	Π.	Ἀρχίππου καὶ Φιλήμονος τῶν ἀποστόλων. Ῥαβυλᾶ τοῦ ὁσίου. Φιλοθέης ὁσίας τῆς ἐξ Ἀθηνῶν.
22	4	20	Σ.	† Τῶν ψυχῶν. Λέοντος ἐπισκόπου Κατάνης. Βησσαρίωνος τοῦ ὁσίου. Ἀγάθωνος πάπα Ῥώμης.
23	5	21	Κ.	† Τῆς Ἀπόκρεω. Εὐσταθίου πατριάρχου Ἀντιοχείας. Ἰωάννου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ζαχαρίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων. Τιμοθέου τοῦ ἐν Συμβόλοις.
24	6	22	Δ.	Τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου μαρτύρων. Βλασίου πάπα Ῥώμης. Ἀνθούσης τῆς ὁσίας.
25	7	23	Τ.	Πολυχάρπου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Σμύρνης. Πολυχρονίου τοῦ ὁσίου.
26	8	24	Τ.	Ἡ πρώτη καὶ δευτέρα εὗρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.
27	9	25	Π.	Ταρασίου πατριάρχου Κων]πόλεως. Ῥηγίνου μάρτυρος ἐπισκόπου Σκοπέλου. Ἀλεξάνδρου μάρτυρος.
28	10	26	Π.	Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης. Φωτεινῆς τῆς Σαμαρείτιδος.
29	11	27	Σ.	Προκοπίου Δεκαπολίτου τοῦ ὁμολογητοῦ. Γελασίου μάρτυρος.

Ζιλκαδὲ

1	12	28	Κ.	† Τῆς Τυροφάγου. Βασιλείου τοῦ ὁμολογητοῦ. Προ- τεραίου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.
---	----	----	----	---

Φεβρουαρίου	6—	Πρῶτον τέταρτον	2 ὥρ. 0' μ. μ.
»	13—	Πανσέληνος	3 ὥρ. 25' π. μ.
»	20—	Τελευταῖον τέταρτον	9 ὥρ. 13' μ. μ.
»	27—	Νουμηνία	11 ὥρ. 40' μ. μ.

ΜΑΡΤΙΟΣ

(Μάρτ)

*Εχων ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρ. 12 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 12.

Ο. Ν. Π. Η.

2	13	1	Δ.	Εὐδοκίας ὁσιομάρτ. Νεστοριανοῦ καὶ Χαρισίου μαρτύρ.
3	14	2	Τ.	Ἀρχὴ τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς Ἡσυχίου μάρτυρος τοῦ Συγκλητικοῦ. Εὐθαλίας μάρ- τυρος καὶ Ἀνδρονίκου.
4	15	3	Τ.	Εὐτροπίου, Κλεονίκου καὶ Βασιλίσκου τῶν μαρτύρων. Θεοδωρήτου πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας.
5	16	4	Π.	Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ.
6	17	5	Π.	Κόνωνος ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐν Ἰσαυρίᾳ. Ἀρχελαίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
7	18	6	Σ.	Ἀνάμνησις τοῦ διὰ κολλύβων θύματος Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος. Τῶν ἐν τῷ Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων. Μελισση- νοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Ἡ ὑπὸ τῆς μακαρίας Ἑλένης εὗρεσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ.
8	19	7	Κ.	† Τῆς Ὁρθοδοξίας. Τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπησάν- των ἐπὶ τὰ ἱερομαρτύρων.
9	20	8	Δ.	Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας. Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ. Ἑρμοῦ ἀποστόλου.
10	21	9	Τ.	† Τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων. Καισαρίου ἀδελφοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Ἀργία.
11	22	10	Τ.	Κοδράτου μάρτυρος τοῦ ἐν Κορίνθῳ καὶ Ἀναστασίας τῆς πατρικίας.
12	23	11	Π.	Σωφρονίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων. Θιλοῦ μάρτυρος.
13	24	12	Π.	Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ. Γρηγορίου Πάπα Ῥώμης τοῦ Διαλόγου. Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου.
14	25	13	Σ.	Ἡ ἀνακρινιδὴ τοῦ λειψάνου Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
15	26	14	Κ.	† Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ. Βενεδίκτου τοῦ ὁσίου. Εὐσχήμονος ἐπισκόπου Λαμψάκου τοῦ ὁμολογητοῦ.
16	27	15	Δ.	Ἀγαπίου μάρτυρος. Ἀριστοβούλου τοῦ ἀποστόλου, ἐπισκόπου Βρεττανίας. Ῥωμύλου μάρτυρος.

Ο.	Ν.	Π.	Η.	
17	28	16	Τ.	Σαβίνου μάρτυρος τοῦ Αἰγυπτίου. Ἰωάννου τοῦ ὁσίου. Χριστοδούλου κτίτορος τῆς ἐν Πάτρῳ μονῆς.
18	29	17	Τ.	Ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ. Θεοστηρίκτου τοῦ ὁμολογητοῦ. Μνήμη τῆς φθέρᾳς διὰ σειсмоῦ ἀπειλῆς.
19	30	18	Π.	Κυρίλλου πτριάρχου Ἱεροσολύμων.
20	31	19	Π.	Χρυσάνθου καὶ Δαρείας τῶν μαρτύρων.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

21	1	20	Σ.	Τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναιρεθέντων.
22	2	21	Κ. +	Τῆς Σταυροπροσκυνήσεως. Ἰακώβου ἐπισκόπου τοῦ ὁμολογητοῦ. Θωμᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
23	3	22	Δ.	Βασιλείου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀγκύρας. Καλλι- νίκης καὶ Βασιλίσσης τῶν μαρτύρων.
24	4	23	Τ.	Νίκωνος ὁσιομάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
25	5	24	Τ.	Ζαχαρίου τοῦ ὁσίου. Ἀρτέμονος ἐπισκόπου Σελευκείας τῆς Πισιδείας.
26	6	25	Π.	Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Ἀργία καὶ ἰχθύος κατάλυσις.
27	7	26	Π.	Π σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.
28	8	27	Σ.	Ματρώνης μάρτυρος τῆς ἐν Θεσσαλονίκη.
29	9	20	Κ. +	Ἰωάννου τοῦ συγγραφέως τῆς Κλίμακος. Ἡρωδίωνος μάρτυρος, ἐνὸς τῶν ἐβδομήκοντα ἀποστό- λων. Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου.
30	10	29	Δ.	Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίαν καὶ Κυρίλλου διακόνου.

Ζιζυιδξέ

1	11	30	Τ.	Ἰωάννου τοῦ ὁσίου τοῦ συγγραφέως τῆς Κλίμακος.
2	12	31	Τ.	Ἰπασίου ἱερομάρτ. ἐπισκόπου Γαγγρῶν καὶ Ἀκαχίου.

Ψάλλεται ὁ μέγας Κανὼν.

Μαρτίου	7—Πρῶτον τέταρτον	9 ὥρ.	0' μ. μ.
»	14—Πανσέληνος	6 ὥρ.	5' μ. μ.
»	21—Τελευταῖον τέταρτον	9 ὥρ.	22' μ. μ.
»	29—Νουμηνία	10 ὥρ.	5' π. μ.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

(Νισάν)

Ἐχὼν ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 11.

Ο.	Ν.	Π.	Η.	
3	13	1	Π.	Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας. Γερωντίου καὶ Βασιλεί- δου τῶν μαρτύρων.
4	14	2	Π.	Τίτου τοῦ ὁσίου. Ἀμφιανοῦ καὶ Αἰδεσίου τῶν μαρ- τύρων.
5	15	3	Σ. +	Ἡ Ἀκάθιστος. Νικήτα τοῦ ὁσίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τοῦ Μηδικίου. Ἰωσήφ τοῦ ὑμνογράφου.
6	16	4	Κ. +	Τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας. Γεωργίου ὁσίου τοῦ ἐν Μαλεῶ. Πλάτωνος τοῦ ὁσίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τοῦ Στουδίου. Ζωσιμᾶ τοῦ ὁσίου.
7	17	5	Δ.	Θεοδώρας τῆς ὁσίας τῆς ἐν Θεσσαλονίκη. Κλαυδίου μάρτυρος
8	18	6	Τ.	Εὐτυχίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
9	19	7	Τ.	Καλλιστίου μάρτυρος καὶ Γεωργίου Μυτιλήνης.
10	20	8	Π.	Ἡρωδίωνος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
11	21	9	Π.	Εὐφυλίου μάρτυρος τοῦ ἐν Καισαρείᾳ.
12	22	10	Σ. +	Τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Λαζάρου. Τερεντίου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
13	23	11	Κ. +	Τῶν Βαῖων. Ἀντίπα ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Περ- γάμου. Ἰχθύος Κατάλυσις.
14	24	12	Δ.	Ἡ ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς Ζήλας ἀνακομιδὴ τῆς τιμίας Ζώνης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ἡ κατάθεσις ἐν τῇ σωρῇ τῶν Χαλκοπρατείων. Ἀνθούσης τῆς ὁσίας. Βα- σιλείου ἐπισκόπου Παρίου.

Ἀρχεται ἡ μεγάλη ἐβδομάς.

15	25	13	Τ.	Μαρτίνου πάπα Ῥώμης.
16	26	14	Τ.	Ἀριστάρχου, Πούδη καὶ Τροφίμου ἐκ τῶν Ο' ἀποστό- λων. Θωμαῖδος μάρτυρος.
17	27	15	Π.	Κρήσκεντος μάρτυρος τοῦ ἐν Μύροις. Λεωνίδου ἐπι- σκόπου Ἀθηνῶν.
18	28	16	Π.	Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας τῶν μαρτύρων.

Ο.	Ν.	Π.	Η.	
19	29	17	Σ.	Ἀγαπητοῦ πίπκ Ῥώμης. Συμεὼν ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Περσίδι.
20	30	18	Κ.	† Τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης Κυριακῆς τοῦ Πάδχα. Ἰωάννου τοῦ ὁσίου καὶ Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων.

Ἀργία τριήμερος καὶ κατάλυσις εἰς πάντα καθ' ὅλην τὴν διακαινήσιμον εβδομάδα.

ΜΑΪΟΣ

21	1	19	Δ.	Φιλίππης μάρτυρος, μητρὸς τοῦ ἁγίου Θεοδώρου. Σωκράτους καὶ Διονυσίου τῶν μαρτύρων. Γρύφωνος πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Παφνούτου ἱερομάρτυρος. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Τριχινᾶ. Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Παλαιολαυρίτου.
22	2	20	Τ.	Ἰκνουαρίου ἱερομάρτυρος καὶ τῶ συν αὐτῶ. Ἀλεξάνδρας μάρτυρος τῆς βασιλίδος. Μαξιμιανῶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
23	3	21	Τ.	Ἰκνουαρίου ἱερομάρτυρος καὶ τῶ συν αὐτῶ. Ἀλεξάνδρας μάρτυρος τῆς βασιλίδος. Μαξιμιανῶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
24	4	22	Π.	Θεοδώρου τοῦ Συεώτου. Ναθαναὴλ τοῦ ἀποστόλου.
25	5	23	Π.	† Τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτ. Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου. Δονάτου, Θερινῶ καὶ Γλυκερίου μαρτύρων. Ἀργία.
26	6	24	Σ.	Ἐλισάβετ τῆς ὁσίας καὶ θυμ. Σάββα τοῦ Στρατηλάτου.
27	7	25	Κ.	† Τοῦ Θωμᾶ. Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ. Μακεδονίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
28	8	26	Δ.	Βασιλέως ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Ἀμασειᾶς.
29	9	27	Τ.	Συμεὼν ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Ἱερσολύμων, συγγενοῦς τοῦ Κυρίου. Εὐλογίου ὁσίου τοῦ ξενοδόχου.

Μουχαρρέμ

1	10	28	Τ.	Τῶν ἐν Κυζίκῳ ἐννέκ μαρτύρων καὶ Μένωνος τοῦ θαυματουργοῦ.
2	11	29	Π.	Ἰάσονος καὶ Σωσιπάτρου τῶν ἐκ τῶν Ὁ' ἀποστόλων.
3	12	30	Π.	Ἰακώβου τοῦ ἀποστόλου, ἀδελφοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ἀργυρῆς νεομάρτυρος.

Ἀπριλίου	6	—	Πρῶτον τέταρτον	2 ὥρ. 40' μ. μ.
»	13	—	Πανσέληνος	6 ὥρ. 50' μ. μ.
»	20	—	Πρῶτον τέταρτον	10 ὥρ. 10' μ. μ.
»	27	—	Νουμηνία	11 ὥρ. 45' π. μ.

ΜΑΪΟΣ

(Μαῖς)

Ἐχὼν ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 10.

Ο.	Ν.	Π.	Η.	
4	13	1	Σ.	Ἱερεμίου τοῦ προφήτου.
5	14	2	Κ.	† Τῶν Μυροφόρων. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας. Ἐσπέρου καὶ Ζωῆς μαρτύρων. Ἰορδάνου ὁσίου.
6	15	3	Δ.	Τιμοθέου καὶ Μαύρας τῶν μαρτύρων.
7	16	4	Τ.	Πελαγίας μάρτυρος.
8	17	5	Τ.	Εὐφρόνης μεγαλομάρτυρος.
9	18	6	Π.	Ἰωβ τοῦ δικαίου καὶ πολυάθλου.
10	19	7	Π.	Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Ἀκακίου μάρτυρος.
11	20	8	Σ.	Τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ἀρσενίου τοῦ μεγάλου. Ἀργία.
12	21	9	Κ.	† Τοῦ Παραλύτου. Ἡταίου τοῦ προφήτου. Χριστοφόρου μάρτυρος.
13	22	10	Δ.	Σίμωνος ἀποστόλου τοῦ Ζηλωτοῦ.
14	23	11	Τ.	Ἡ ἀνάμνησις τῶν γενεθλίων ἡτοῖ τῶν ἐγκαινίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Μωκίου ἱερομάρτυρος.
15	24	12	Τ.	Τῆς Μεθοπεντηκοστῆς. Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Κωνσταντίας τῆς Κύπρου. Δρακοντίου ἐπισκόπου Νικαίας. Θεοδώρου κτίτορος τῆς μονῆς Κυθήρων. Γερμανῶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Νηρέως καὶ Ἀχιλλέως μαρτύρων. Ἀργία.
16	25	13	Π.	Γλυκερίας μάρτυρος.
17	26	14	Π.	Ἰσιδώρου μάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ. Θεράποντος ἱερομάρτυρος.
18	27	15	Σ.	Παχωμίου τοῦ μεγάλ. Ἀχιλλεῖου ἀρχιεπισκ. Λαρίσσης.
19	28	16	Κ.	† Τῆς Σαμαρείτιδος. Νικολάου πατριάρχου Κων/πόλεως τοῦ Μυστικοῦ. Θεοδώρου τοῦ ἡγιασμένου.
20	29	17	Δ.	Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας τῶν ἀποστόλων.

Ο.	Ν.	Π.	Η.	
21	30	18	Τ.	Πέτρου και Διονυσίου τῶν μαρτύρων.
22	31	19	Τ.	Πατρικίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Προύσης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Ἀκακίου, Μενάνδρου καὶ Πολυαίνου.

ΙΟΥΝΙΟΣ

23	1	20	Π.	Θαλλελαίου μάρτυρος. Νικήτα, Ἰωάννου καὶ Ἰωσήφ, κτιτόρων τῆς ἐν Χίῳ Νέας μονῆς.
24	2	21	Π.	† Τῶν ἁγίων μεγάλων θεοδέπτων βασιλέων καὶ ἰσαποδότων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης. Ἀργία.
25	3	22	Σ.	Βασιλίσκου Μάρτυρος.
26	4	23	Κ.	† Τοῦ τυφλοῦ. Μιχαὴλ ἐπισκόπου Συννάδων τοῦ ὁ- μολογητοῦ.
27	5	24	Δ.	Συμεὼν ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει.
28	6	25	Τ.	† Ἡ τρίτη εὐρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ προδρό- μου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Ἀργία.
29	7	26	Τ.	Κάρπου τοῦ ἀποστόλου ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα.
30	8	27	Π.	Τῆς Ἀναλήψεως. Ἑλληκδίου ἱερομάρτυρ. Ἀργία.

Σεφέρο

1	9	28	Π.	Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Μελιτήνης.
2	10	29	Σ.	Θεοδοσίας μάρτυρος.
3	11	30	Κ.	† Τῶν ἁγίων 318 Πατέρων τῆς Α' Οἰκουμενι- κῆς Συνόδου. Ἰσακίου τοῦ ὁσίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμῆτων.
4	12	31	Δ.	Ἑρμείου μάρτυρος.

Μαΐου	5	—	Πρῶτον τέταρτον	3 ὥρ. 5' μ. μ.
»	12	—	Πανσέληνος	7 ὥρ. 5' μ. μ.
»	19	—	Τελευταῖον τέταρτον	10 ὥρ. 15' μ. μ.
»	27	—	Νουμηνία	1 ὥρ. 0' π. μ.

ΙΟΥΝΙΟΣ

(Χαζιράν)

*Εχων ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 15 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 9.

Ο.	Ν.	Π.	Η.	
5	13	1	Τ.	Ἰωστίνου τοῦ μάρτ. καὶ φιλοσόφου. Θεσπεσίου μάρτ.
6	14	2	Τ.	Νικηφόρου πατριάρχου Κων/πόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ.
7	15	3	Π.	Λουκιλλιανῷ, Παύλῃ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων.
8	16	4	Π.	Μητροφάνους ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.
9	17	5	Σ.	† Τῶν ψυχῶν. Δωροθέου ἱερομάρτ. ἐπισκόπου Τύρου.
10	18	6	Κ.	† Τῆς Πεντηκοστῆς. Ἰλαρίωνος ὁσίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων.
11	19	7	Δ.	† Τῆς Ἀγίας Τριάδος. Θεοδότου ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ. Ἀργία.
12	20	8	Τ.	Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ στρατηλάτου. Καλλιόπης μάρτυρος.
13	21	9	Τ.	Κυρίλλου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.
14	22	10	Π.	Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης τῶν μαρτύρων. Ἀπόλλω- νος τοῦ ἐπισκόπου.
15	23	11	Π.	Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα τῶν ἀποστόλων.
16	24	12	Σ.	Ὀνουφρίου ὁσίου τοῦ Αἰγυπτίου. Πέτρου ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Ἀθῶ. Τριφυλλίου ἐπισκόπου Λευκωσίας.
17	25	13	Κ.	† Ἀκυλίνης μάρτυρος.
18	26	14	Δ.	Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου. Μεθοδίου πατριάρχου Κων- σταντινουπόλεως.
19	27	15	Τ.	Ἀμὼς τοῦ προφήτου. Ἰερωνύμου τοῦ ὁσίου. Αὐγουστίνου ἐπισκόπου Ἰππῶνος.
20	28	16	Τ.	Τύχωνος ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος τῆς Κύπρου.
21	29	17	Π.	Ἰσαύρου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Μανουήλ, Σα- βῆλ καὶ Ἰσμαὴλ τῶν μαρτύρων. Ὑπατίου τοῦ ὁσίου.
22	30	18	Π.	Λεοντίου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Ὑπατίου καὶ Θεοδούλου. Αἰθερίου μάρτυρος.

Ο Ν. Π. Η.

ΙΟΥΛΙΟΣ

23	1	19	Σ.	Ἰούδα τοῦ Ἀποστόλου. Παΐσιου τοῦ μεγάλου.
24	2	20	Κ. †	Μεθοδίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Πατάρων.
25	3	21	Δ.	Ἰουλιανοῦ μάρτυρος. Τερεντίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἰκονίου.
26	4	22	Τ.	Εὐσεβίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σαμωσάτων.
27	5	23	Τ.	Ἀγριππίνης μάρτυρος. Ἀριστοκλέους πρεσβυτέρου.
28	6	24	Π. †	Τὸ γενέθλιον τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Ἀργία.
29	7	25	Π.	Φεβρωνίας ὁσιομάρτυρος.

Ῥεβιούλ-ἐββέλ

1	8	26	Σ.	Δαυὶδ ὁσίου τοῦ ἐν Θεσσαλονίκη.
2	9	27	Κ. †	Σαμφών τοῦ ξενοδόχου.
3	10	28	Δ.	Ἡ εὐρεσις τῶν λειψάνων Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν θαυματουργῶν Ἀναργύρων. Μνήμη τῆς ἐπενεχθείσης ἐν Κωνσταντινουπόλει φοβερᾶς ἀπειλῆς τοῦ σεισμοῦ (1894).
4	11	29	Τ. †	Τῶν κορυφαίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου. Ἀργία.
5	12	30	Τ. †	Ἡ δύναξις τῶν δώδεκα ἀποστόλων. Ἀργία.

Ἰουνίου	4	—	Πρῶτον τέταρτον	4 ὥρ. 10' μ. μ.
»	11	—	Πανσέληνος	7 ὥρ. 25' μ. μ.
»	18	—	Τελευταῖον τέταρτον	10 ὥρ. 50' μ. μ.
»	25	—	Νουμινία	1 ὥρ. 5' μ. μ.

ΙΟΥΛΙΟΣ

(Τεμουζ)

Ἐχων ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρ. 14 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 10.

Ο Ν. Π. Η.

6	13	1	Π.	Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν θαυματουργῶν Ἀναργύρων.
7	14	2	Π.	Ἡ ἐν Βλαχέρναις κατάθεσις τῆς τιμίας ἐσθῆτος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἰουβεναλίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων.
8	15	3	Σ.	Τακίνθου μάρτυρος καὶ Διομήδους. Ἀνατολίου πατριάρχου Κων/πόλεως.
9	16	4	Κ. †	Ἀνδρέου ἀρχιεπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου.
10	17	5	Δ.	Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἀθῶ καὶ Λαμπαδοῦ τῶν ὁσίων.
11	18	6	Τ.	Σισύη ὁσίου τοῦ μεγάλου. Ἀρχίππου, Φιλήμονος καὶ Ὀνησίμου ἐκ τῶν Ὁ' Ἀποστόλων.
12	19	7	Τ.	Θωμᾶ τοῦ ὁσίου, τοῦ ἐν τῷ Μαλεῶ. Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος.
13	20	8	Π.	Προκοπίου μεγαλομάρτυρος. Ἀντιόχου μάρτυρος.
14	21	9	Π.	Παγκρατίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ταυρομενίου.
15	22	10	Σ.	Τῶν ἐν Νικοπόλει τεσσαράκοντα μαρτύρων.
16	23	11	Κ. †	Τοῦ διὰ τῆς ἀγίας μεγαλομάρτυρος Εὐφημίας θαύματος, ὅτε τὸν Ὅρον τῆς πίστεως ἐπεκύρωσε. Τῆς ἀγίας Ἰσαποστόλου βασιλίδος Ὁλγας.
17	24	12	Δ.	Πρόκλου καὶ Ἰλαρίου τῶν μαρτύρων. Μιχαὴλ τοῦ ὁσ.
18	25	13	Τ.	Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.
19	26	14	Τ.	Τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐξ Συνόδων. Ἀκύλα τοῦ ἀποστόλου. Ἡρακλείου μάρτυρος. Ἰωσήφ τοῦ Θεσσαλονίκης.
20	27	15	Π.	Κηρύκου καὶ Ἰουλίτης τῶν μαρτύρων.
21	28	16	Π.	Ἀθηνόγενους ἱερομάρτυρος.
22	29	17	Σ.	Μαρίνης μεγαλομάρτυρος.
23	30	18	Κ. †	Τῶν ἁγίων 630 πατέρων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Αἰμιλιανοῦ καὶ Οὐαλεντίνης μαρτύρων.
24	31	19	Δ.	Μακρίνης τῆς ὁσίας ἀδελφῆς τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Λίου τοῦ ὁσίου.

Ο. Ν. Π. Η.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

25	1	20	T.	† Τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου Ἡλίου τοῦ Θεοδότου. Ἀργία.
26	2	21	T.	Συμεὼν ὁσίου τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ καὶ Ἰωάννου τοῦ συνασκητοῦ αὐτοῦ.
27	3	22	Π.	Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς τῆς Μυροφόρου. Μαρκέλλης τῆς Χιοπολίτιδος.
28	4	23	Π.	Φωκᾶ ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Σινώπης. Ἰεζεκιήλ τοῦ προφήτου.
29	5	24	Σ.	Χρηστίνης μεγαλομάρτυρος.
30	6	25	K.	† Ἡ κοίμησις τῆς ἁγίας Ἀννης, μητρὸς τῆς Θεοτόκου. Τῶν ἁγίων 163 πατέρων τῶν ἐν τῇ Ε' Οἰκουμένη τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει, συνελθόντων. Ὀλυμπιάδος τῆς διακόνου. Εὐπραξίας τῆς ὁσίας.

Ῥεβι-οὐλ-ἀχὴρ

1	7	26	Δ.	Ἐρολίου ἱερομάρτυρος. Παρασκευῆς ὁσιομάρτυρος. Ὁραιοζήλης μάρτυρος.
2	8	27	T.	† Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος καὶ ἱαματικοῦ Παντελεήμονος. Ἀργία.
3	9	28	T.	Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος καὶ Παρμενᾶ τῶν ἀποστόλων καὶ διακόνων.
4	10	29	Π.	Καλλινίκου καὶ Θεοδότῃς τῶν μαρτύρων. Θεοδοσίου βασιλέως τοῦ νέου.
5	11	30	Π.	Σίλα, Σιλουανοῦ, Κρήσκεντος, Ἐπαινετοῦ καὶ Ἀνδρονίκου τῶν ἀποστόλων ἐκ τῶν Ο'.
6	12	31	Σ.	Εὐδοκίμου τοῦ δικαίου. Μνήμη τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἐν Βλαχέρναις θείου ναοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Ἰουλίου	3	—	Πρῶτον τέταρτον	3 ὥρ. 5' μ. μ.
»	10	—	Πανσέληνος	6 ὥρ. 50' μ. μ.
»	17	—	Τελευταῖον τέταρτον	9 ὥρ. 45' μ. μ.
»	25	—	Νουμηνία	11 ὥρ. 40' μ. μ.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

(Ἀγουστός)

Ἐχων ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρ. 13 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 11.

Ο. Ν. Π. Η.

7	13	1	K.	† Ἡ πρόδος τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Τῶν ἁγίων ἑπτὰ μαρτύρων Μακκαβαίων. Τιμοθέου ὁσίου τοῦ ἐν Προκονήσῳ (Ἀρχὴ τῆς νηστείας τῆς Θεοτόκου).
8	14	2	Δ.	Ἡ ἀνγκομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχidiaκόνου Στεφάνου.
9	15	3	T.	Ἰσαακίου, Δαλμάτου καὶ Φαύστου τῶν ὁσίων. Σολώμης τῆς μυροφόρου. Θεοκλητοῦς τῆς ὁσίας.
10	16	4	T.	Τῶν ἁγίων ἑπτὰ παίδων τῶν ἐν Ἐφέσῳ, Ἰαμβλίχου καὶ τῶν λοιπῶν.
11	17	5	Π.	Εὐσιγνίου μάρτυρος. Νόννας τῆς ὁσίας, μητρὸς Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Προεόρτια τῆς Μεταμορφώσεως.
12	18	6	Π.	† Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀργία καὶ ἰχθύος κατάλυσις.
13	19	7	Σ.	Δομετίου ὁσιομάρτυρος. Ναρκίσσου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων.
14	20	8	K.	† Αἰμιλιανοῦ τοῦ ὁμολογητοῦ, ἐπισκόπου Κυζίκου. Μύρωνος ἀρχιεπισκόπου Κρήτης. Τριανταφύλλου νεομάρτυρος.
15	21	9	Δ.	Μαθθαίου τοῦ ἀποστόλου. Ἀντωνίνου μάρτυρος.
16	22	10	T.	Λαυρεντίου ἀρχidiaκόνου. Εὐστου πάππας Ῥώμης καὶ Ἱππολύτου τῶν μαρτύρων.
17	23	11	T.	Εὐπλῆος μάρτυρος τοῦ διακόνου.
18	24	12	Π.	Φωτίου καὶ Ἀνικήτου τῶν μαρτύρων. Παμφίλου καὶ Καπίτωνος τῶν μαρτύρων.
19	25	13	Π.	Μαξίμου ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ. Δοσιθέου τοῦ ὁσίου. Ἀπόδοσις τῆς Μεταμορφώσεως.
20	26	14	Σ.	Μιχαίου τοῦ προφήτου. Προεόρτια τῆς Κοιμήσεως.
21	27	15	K.	† Ἡ Κοίμησις τῆς Ὑπεραγ. Θεοτόκου. Ἀργία.
22	28	16	Δ.	Τοῦ ἁγίου Μενδηλίου. Διομήδους μάρτυρος. Ἀλκιβιάδου μάρτυρος.

Ο. Ν. Π. Η.

23	29	17	T.	Μύρωνος μάρτυρος.
24	30	18	T.	Φλώρου καὶ Λαύρου τῶν μαρτύρων. Ἰωάννου καὶ Γεωργίου πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.
25	31	19	Π.	Ἀνδρέου μεγαλομάρτυρος τοῦ στρατηλάτου. Στρατηγίου τοῦ μάρτυρος.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

26	1	20	Π.	Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. Ἡλιδώρου καὶ Δοσᾶ τῶν μαρτύρων.
27	2	21	Σ.	Θαδδαίου τοῦ ἀποστόλου. Βάσσης μάρτυρος.
28	3	22	K. +	Ἀγαθυνίου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
29	4	23	Δ.	Λούπου μάρτυρος. Εἰρηναίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Λουγδύνων. Καλλινίκου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ἀπόδοσις τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Δξεμαζι-ουλ-εββελ.

1	5	24	T.	Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος.
2	6	25	T.	Μνήμη τῆς ἐπιφανείας τοῦ λευφάνου τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Βερθολομαίου. Ἐπιφανίου καὶ Ἰωάννου πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως. Τίτου τοῦ ἀποστόλου καὶ ἐπισκόπου Κρήτης.
3	7	26	Π.	Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας μαρτύρων.
4	8	27	Π.	Ποιμένος τοῦ ὁσίου. Λιθερίου πάπα Ῥώμης.
5	9	28	Σ.	Μωϋσέως ὁσίου τοῦ Αἰθίοπος.
6	10	29	K. +	Ἡ ἀποτομή τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Ἀργία καὶ Νηστεία.
7	11	30	Δ.	Ἀλεξάνδρου, Ἰωάννου καὶ Παύλου τοῦ νέου, πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.
8	12	31	T.	Ἡ κατάθεσις τῆς τιμίας καὶ ζώνης τῆς Θεοτόκου.

Αὐγούστου	2	—	Πρῶτον τέταρτον	3 ὥρ. 5' μ. μ.
»	9	—	Πανσέληνος	6 ὥρ. 20' μ. μ.
»	16	—	Τελευταῖον τέταρτον	10 ὥρ. 5' μ. μ.
»	23	—	Νουμηνία	9 ὥρ. 17' μ. μ.
»	31	—	Πρῶτον τέταρτον	4 ὥρ. 35' μ. μ.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

(Εἰλοῦλ)

Ἐχὼν ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 12.

Ο. Ν. Π. Η.

9	13	1	T.	Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου, ἥτοι ἑναρξίς τοῦ πατριαρχικοῦ ἔτους. Συμεὼν ὁσίου τοῦ Στυλίου καὶ Μάρθας τῆς ὁσίας, μητρὸς αὐτοῦ. Εὐανθίας τῆς ὁσίας.
10	14	2	Π.	Μέμαντος μάρτυρος. Ἰωάννου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Νηστευτοῦ. Φιλαδέλφου μάρτυρος.
11	15	3	Π.	Ἀνθίμου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Νικομηδείας.
12	16	4	Σ.	Βαβύλα ἱερομάρτυρος πατριάρχου Ἀντιοχείας. Μωϋσέως τοῦ θεόπαιδος προφήτου. Ἐρμιόνης θυγατρὸς Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου.
13	17	5	K. +	Ζαχαρίου τοῦ προφήτου, πατρὸς Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ.
14	18	6	Δ.	Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐν Κολοσσαῖς θαύματος τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ.
15	19	7	T.	Σφῶντος μάρτυρος. Εὐτυχίου μάρτυρος. Προεόρτια τῆς τῆς γεννήσεως τῆς Θεοτόκου.
16	20	8	T. +	Τὰ γενέθλια τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἀργία καὶ ἰχθύος κατάλυσις.
17	21	9	Π.	Ἰωακείμ καὶ Ἄννης τῶν θεοπροπατόρων.
18	22	10	Π.	Μητροδώρας, Μητροδώρας καὶ Νυμφιδώρας τῶν μαρτύρων. Πουλχερίας ὁσίας τῆς βασιλίδος.
19	23	11	Σ.	Θεοδώρας ὁσίας τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.
20	24	12	K. +	Αὐτονόμου ἱερομάρτυρος. Ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τῶν γενεθλίων τῆς Θεοτόκου.
21	25	13	Δ.	Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως. Κορνηλίου τοῦ ἐκατοντάρχου. Προεόρτια τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ.
22	26	14	T. +	Ἡ παγκόσμιος ὑψώσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων τῆς ΣΤ' οἰκουμένης Συνόδου. Ἀργία καὶ Νηστεία.
23	27	15	T.	Νικήτα μάρτυρος. Φιλοθέου πρεσβυτέρου.

Ο.	Ν.	Π.	Η.
24	28	16	Π.
25	29	17	Π.
26	30	18	Σ.

Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος.

Σοφίας μάρτυρος καὶ τῶν τριῶν αὐτῆς θυγατέρων, Πίσ-
στεως, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης.Εὐμενίου τοῦ ὁσίου, ἐπισκόπου Γορτύνης. Ἀριάδνης
μάρτυρος.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

27	1	19	Κ.	†	Τροφίμου, Σαββατίου καὶ Δορυμεδόντος τῶν μαρτύρων.
28	2	20	Δ.		Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος
29	3	21	Τ.		Κοδράτου τοῦ ἀποστόλου. Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου.
30	4	22	Τ.		Φωκᾶ ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Σινώπης.

Δξεμαζι-οὐλ-ἀχῆρ

1	5	23	Π.		Ἡ σύλληψις τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Πραδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Ξανθίππης καὶ Πολυξένης τῶν ὁσίων αὐταδέλφων, καὶ Ῥεβέκκας ὁσίας.
2	6	24	Π.		Θέκλης τῆς μεγαλομάρτυρος.
3	7	25	Σ.		Εὐφροσύνης τῆς ὁσίας.
4	8	26	Κ.	†	Ἡ μετάδοσις τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγε- λιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ἀργία.
5	9	27	Δ.		Καλλιστράτου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Ἀριστάρ- χου, Μάρκου καὶ Ζήνωνος τῶν ἀποστόλων.
6	10	28	Τ.		Χαρίτωνος τοῦ ὁμολογητοῦ.
7	11	29	Τ.		Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ.
8	12	30	Π.		Γρηγορίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου τῆς Ἀρμενίας.

Σεπτεμβρίου	7—Πανδέλνιος	6 ὥρ. 50' μ. μ.
»	14—Τελευταῖον τέταρτον	9 ὥρ. 55' μ. μ.
»	22—Νουμνία	11 ὥρ. 25' π. μ.
»	30—Πρῶτον τέταρτον	2 ὥρ. 30' μ. μ.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

(Τεσθρίνι-ἐββέλ)

Ἐχὼν ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρ. 11 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 13.

Ο.	Ν.	Π.	Η.
9	13	1	Π.
10	14	2	Σ.
11	15	3	Κ.
12	16	4	Δ.
13	17	5	Τ.
14	18	6	Τ.
15	19	7	Π.
16	20	8	Π.
17	21	9	Σ.
18	22	10	Κ.
19	23	11	Δ.
20	24	12	Τ.
21	25	13	Τ.
22	26	14	Π.
23	27	15	Π.
24	28	16	Σ.
25	29	17	Κ.
26	30	18	Δ.
27	31	19	Τ.

Ἀνανίου τοῦ Ἀποστόλου. Ῥωμανοῦ τοῦ μελωδοῦ.

Κυπριανοῦ ἱερομάρτυρος. Ἰουστίνης τῆς παρθένου.

† Διονυσίου ἱερομάρτυρος τοῦ Ἀρσεπαγίτου.

Ἱεροθέου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν.

Χαρίτινης μάρτυρος.

Θωμᾶ τοῦ ἀποστόλου.

Σεργίου καὶ Βάχχου τῶν μαρτύρων. Πολυχρονίου ἱερο-
μάρτυρος.

Πελαγίας τῆς ὁσίας.

Ἰακώβου ἀποστόλου τοῦ Ἀλφαίου. Ἀνδρονίκου τοῦ
ὁσίου καὶ Ἀθανασίας τῆς συζύγου αὐτοῦ.

† Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας τῶν αὐταδέλφων μαρτύρων.

Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου, ἐνὸς τῶν διακόνων. Θεοφί-
λους τοῦ Γραπτοῦ, τοῦ ποιητοῦ τῶν κανόνων. Νεκτα-
ρίου, Ἀρσακίου καὶ Σισινίου πατριαρχῶν Κωνσταντι-
νουπόλεως.

Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου, μαρτύρων.

Κάρπου, Πιπύλου, Ἀγαθοδώρου καὶ Ἀγαθονίκης τῶν
μαρτύρων. Ἀντιγόνου μάρτυρος.Ναζαρίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων. Κοσμά τοῦ
ποιητοῦ.

Λουκιανοῦ ὁσιομάρτυρος.

Λογγίνου μάρτυρος τοῦ ἑκατοντάρχου.

† Τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ Ζ' οἰκου-
μενικῆς Συνόδου. Ὡσηῆ τοῦ προφήτου. Ἀνδρέου
τοῦ ἐν τῇ Κρίσει.

Λουκᾶ τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ.

Ἰωὴλ τοῦ προφήτου.

Ο. Ν. Π. Η.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

28	1	20	Τ.	Ἀρτεμίου μεγαλομάρτυρος. Γερασίου ὁσίου τοῦ νέου τοῦ ἐν Κερκαλληνίᾳ.
29	2	21	Π.	Παρίωνος τοῦ μεγάλου. Σωκράτους πρεσβυτέρου.

Ῥεδξέπ.

1	3	22	Π.	Ἀθερκίου ἐπισκόπου Ἱερκπόλεως Ῥούφου τοῦ ὁσίου.
2	4	23	Σ.	Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου καὶ πρώτου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων. Ἰγνατίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
3	5	24	Κ. †	Ἀρέθα μεγαλομάρτυρος. Σεβαστῆς μάρτυρος.
4	6	25	Δ.	Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου τῶν μαρτύρων.
5	7	26	Τ. †	Δημητρίου μεγαλομάρτ. τοῦ μεροβλήτου. Ἀρτεμιδώρου καὶ Βασιλείου τῶν μαρτύρων. Ἀργία.
6	8	27	Τ.	Νέστορος μάρτυρος. Κυριακοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
7	9	28	Π.	Τερεντίου καὶ Νεονίλλης τῶν μαρτύρων. Φιρμιλιανοῦ ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας. Φεβρωνίας τῆς ὁσίας. Στεφάνου τοῦ Σαββαΐτου.
8	10	29	Π.	Ἀνστασίας ὁσιομάρτυρος τῆς Ῥωμικῆς. Ἀβραμίου τοῦ ὁσίου.
9	11	30	Σ.	Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας τῶν ἀδελφῶν καὶ μαρτύρων. Ἰωσήφ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ἀστερίου, Κλαυδίου, Νέωνος καὶ Νεονίλλης τῶν ἀδελφῶν καὶ μαρτύρων.
10	12	31	Κ. †	Στάχυος, Ἀπελλοῦ, Ναρκίσσου καὶ Ἀοιστοδούλου ἐκ τῶν Ὁ' ἀποστόλων καὶ Ἐπιμάχου μάρτυρος.

Οκτωβίου	7	— Πανσέληνος	5 ὥρ. 0' μ. μ.
»	14	— Τελευταῖον τέταρτον	9 ὥρ. 20' μ. μ.
»	21	— Νουμηνία	0 ὥρ. 10' μ. μ.
»	29	— Πρῶτον τέταρτον	2 ὥρ. 30' μ. μ.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

(Τεθρίνι-θανὶ)

*Εχὼν ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 14.

Ο. Ν. Π. Η.

11	13	1	Δ.	Κοσμά καὶ Δαμιανῶ τῶν θαυματουργῶν Ἀναργύρων.
12	14	2	Τ.	Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀρθονίου, Ἐλπιδοφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου τῶν μαρτύρων.
13	15	3	Τ.	Ἀκεψιμά, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθλα τῶν μαρτύρων.
14	16	4	Π.	Ἰωαννικίου τοῦ μεγάλου. Νικάνδρου ἐπισκόπου Μύρων.
15	17	5	Π.	Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης τῶν μαρτύρων. Παμφίλου μάρτυρος.
16	18	6	Σ.	Παύλου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ.
17	19	7	Κ. †	Ἰέρωνος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Λαζάρου ὁσίου.
18	20	8	Δ. †	Ἡ δύναξις τῶν ἀρχιεπισκόπων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων δυνάμεων. Ἀργία.
19	21	9	Τ.	Θεοκτίστης ὁσίας τῆς Λεσβίας. Συμεὼν τοῦ Μεταφράστου. Ὁνησιφόρου καὶ Πορφυρίου τῶν μαρτύρων.
20	22	10	Τ.	Ὀλυμπᾶ, Ῥεδίωνος, Σωσιπάρχου, Τερτίου, Ἐράστου καὶ Κουάρτου ἐκ τῶν Ὁ' ἀποστόλων. Ὁρέστου μάρτυρος.
21	23	11	Π.	Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου τῶν μαρτύρων. Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου.
22	24	12	Π.	Ἰωάννου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας τοῦ ἐλεήμονος.
23	25	13	Σ. †	Ἰωάννου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου. Ἀργία.
24	26	14	Κ. †	Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου ἐκ τῶν ΙΒ'. Ἀργία.
25	27	15	Δ.	Γουρίχ, Σαμωνᾶ καὶ Ἀβέβου τῶν μαρτύρων. Ἰουστίνου καὶ Θεοδώρας τῶν εὐσεβῶν βασιλέων. Θωμᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ νέου.
				Ἀρχὴ τῆς νηστείας τῶν Χριστουγέννων.
26	28	16	Τ.	Ματθαίου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ.
27	29	17	Τ.	Γρηγορίου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας τοῦ θαυματουργοῦ.

Ο. Ν. Π. Η.

28 30 18 Π. Αλζάρου ὁσίου τοῦ ζωγράφου. Γενναδίου καὶ Μαξίμου πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.
Πλάτωνος καὶ Ῥωμανοῦ τῶν μαρτύρων.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

29 1 19 Π. Ἀδδίου τοῦ προφήτου. Βαρλαάμ μάρτυρος.
30 2 20 Σ. Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου. Πρόκλου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Προδρόμι τῶν Εἰσοδίων.

Σαμπάν

1 3 21 Κ. † Τὰ Εἰσόδια τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἀργία καὶ ἰχθύος κατάλυσις.
2 4 22 Δ. Φιλήμονος, Ἀπφίας, Ἀρχιππου καὶ Ὀνησίμου ἐκ τῶν Ὁ' ἀποστόλων.
3 5 23 Τ. Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου.
4 6 24 Τ. Κλήμεντος πάπα Ῥώμης καὶ Πέτρου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας τῶν ἱερομαρτύρων, Ἑρμογένους ἐπισκόπου Ἀκράγαντος.
5 7 25 Π. † Αἰκατερίνης μεγαλομάρτυρος καὶ τῶν μετ' αὐτῆς 450 ῥητόρων καὶ μαρτύρων. Ἀργία.
6 8 26 Π. Ἀλυπίου ὁσίου τοῦ Κιόνιτου.
7 9 27 Σ. Ἰακώβου μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου.
8 10 28 Κ. † Στεφάνου ὁσιομάρτυρος τοῦ νέου.
9 11 29 Δ. Παραμόνου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 370 μαρτύρων.
10 12 30 Τ. † Ἀνδρέου ἀποστόλου τοῦ πρωτοκλήτου. Ἀργία.

Νοεμβρίου 5—Πανσέληνος 4 ὥρ. 40' μ. μ.
» 12—Τελευταῖον τέταρτον 9 ὥρ. 45' μ. μ.
» 20—Νουμηνία 0 ὥρ. 55' μ. μ.
» 28—Πρῶτον τέταρτον 2 ὥρ. 50' μ. μ.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

(Κιανούνι-ἐββέλ)

"Εχων ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 15.

Ο. Ν. Π. Η.

11 13 1 Τ. Ναὺμ τοῦ προφήτου.
12 14 2 Π. Ἀβραάμ τοῦ προφῆτου. Μυρόνης μάρτυρος.
13 15 3 Π. Σοφονίου τοῦ προφήτου.
14 16 4 Σ. Βαρβάρου μεγαλομάρτυρος. Ἰωάννου πρεσβυτέρου καὶ δημογράφου τοῦ Δαμασκηνοῦ.
15 17 5 Κ. † Σάββα τοῦ ἡγιασμένου. Διογένους μάρτυρος. Ἀργία.
16 18 6 Δ. † Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ. Ἀργία.
17 19 7 Τ. Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων.
18 20 8 Τ. Σωσθένους, Ἀπολλώ, Κηφῆ, Τυτικοῦ, Ἐπαφροδίτου, Καίσαρος καὶ Ὀνησιφόρου ἐκ τῶν Ὁ' ἀποστόλων. Παταπίου τοῦ ὁσίου.
19 21 9 Π. † Ἡ δύλληψις τῆς Θεοπρομήτορος Ἀννης. Ἀργία.
20 22 10 Π. Μηνᾶ τοῦ καλλικελάδου. Ἑρμογένους καὶ Εὐγράφου.
21 23 11 Σ. Δανιὴλ ὁσίου τοῦ Στυλίου.
22 24 12 Κ. † Τῶν προπατόρων. Σπυριδωνος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος Κύπρου, τοῦ θαυματουργοῦ. Ἀργ.
23 25 13 Δ. Εὐστρατίου, Αὔξεντίου, Εὐγενίου, Μαρκάρου καὶ Ὁρέστου τῶν μαρτύρων. Λευκίας μάρτυρος.
24 26 14 Τ. Θύρσου, Καλλινίκου καὶ Λευκίου τῶν μαρτύρων.
25 27 15 Τ. Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος.
26 28 16 Π. Ἀγγαίου τοῦ προφήτου. Θεοφανοῦς τῆς βασιλίδος.
27 29 17 Π. Δανιὴλ τοῦ προφήτου. Τῶν ἁγίων τριῶν παιδῶν, Ἀνανίου, Ἀζαρίου καὶ Μισαήλ. Διομήδεος ἀρχιεπισκόπου Αἰγίνης τοῦ Ζαχυνθίου.

Ο.	Ν.	Π.	Η.
28	30	18	Σ.
29	31	19	Κ. †

Σεβαστιανῷ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἑννέα μαρτύρων.
Τῶν ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Ἰωσήφ τοῦ Μνήστο-
ρος πατέρων. Βονιρατίου μάρτυρος καὶ Ἀγλαΐδος
 τῆς ὁσίας.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ (1900)

Ῥαμαζάν

1	1	20	Δ.	Ἰγνιτίου ἱερομάρτυρος τοῦ Θεοφύρου.
2	2	21	Τ.	Ἰουλιανῆς μάρτυρος τῆς ἐν Νικομηδείᾳ. Θεμιστο- κλέους μάρτυρος
3	3	22	Τ.	Ἀναστασίας μεγαλομάρτυρος τῆς φαρμακολυτρίας. Χρυσογόνου μάρτυρος
4	4	23	Π.	Τῶν ἐν Κρίτῃ δέκα μαρτύρων.
5	5	24	Π.	Παραμονὴ τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως. Εὐ- γενίας ὁσιομάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ.
6	6	25	Σ. †	Ἡ κατὰ σάββα γεννήσις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μνήμη τῆς προσκυνήσεως τῶν μά- γων. Μνήμη τῶν ποιμένων. Ἀργία τριήμερος καὶ κατάλυσις εἰς πάντα μέχρι τῆς παραμονῆς τῶν Θεοφανίων.
7	7	26	Κ. †	Ἡ σὺναξις τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Εὐαρέστου τοῦ ὁσίου. Εὐθυμίου ἐπισκόπου Σάρδεων τοῦ ὁμολογητοῦ.
8	8	27	Δ. †	Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος ἐκ τῶν ἑπτὰ διακόνων. Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος. Ἰκχώδου τοῦ ἀδελφοθέου, καὶ Δαυὶδ τοῦ προφητάνακτος.
9	9	28	Τ.	Τῶν ἐν Νικομηδείᾳ διςμυρίων μαρτύρων. Γλυκερίου πρεσβυτέρου μάρτυρος. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Γραπτοῦ.
10	10	29	Τ.	Τῶν ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου ἀναιρεθέντων δεκατεσσάρων χι- λιάδων νηπίων. Μνήμη πάντων τῶν χριστιανῶν τῶν ἐν λιμῷ καὶ δίψει καὶ μαχαίρᾳ καὶ κούφῳ τελειωθέντων. Μαρκελλοῦ ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Ἀκοιμήτων.
11	11	30	Π.	Ἀνυσίας μάρτυρος τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.
12	12	31	Π.	Μελάνης ὁσίας τῆς Ῥωμαίας. Ζωτικοῦ μάρτυρος τοῦ ὁρφανοτρόφου.

Δεκεμβρίου	5 — Πανσέληνος	4 ὥρ. 20' μ. μ.
»	12 — Τελευταῖον τέταρτον	9 ὥρ. 40' μ. μ.
»	19 — Νουμηνία	10 ὥρ. 5' π. μ.
»	27 — Πρῶτον τέταρτον	20 ὥρ. 10' μ. μ.

ΕΛΘΕ, ΧΡΙΣΤΕ

Ἐλθέ, Χριστέ, ὥς δρόσος τοῦ Λιθάνου,
 ὥς αὔρα γλυκυτάτη Ἀερμών,
 ὥς νᾶμα κρυσταλλῶδες Ἰορδάνου·
 ἔλθέ, Χριστέ, Θεὲ τῶν οἰκτιρμῶν.

Ἐλθέ ὥς μύρον ἄνθους τοῦ Καρμήλου,
 ὥς εὐωδία χόρτων Ἐδρηλῶν,
 ὥς ἄρωμα κιτρέας, χρυσομήλου
 τῶν κήπων Νεφθαλεὶμ καὶ Ζαβουλῶν.

Ἐλθέ, Χριστέ, τὸ πνεῦμα τῆς εἰρήνης,
 τὸ ζωνφόρον πνεῦμα, τὸ λιγύ·
 ἔλθέ, τῆς ἀθανάτου ὕδωρ κρήνης,
 καὶ παῦσον τὸν αὐχμὸν τὸν ἐν τῇ γῇ.

Ὡς ἄλλοτε, Χριστέ, ὑπὸ ἐλαίας
 καὶ φοίνικας ἐγένου μεθ' ἡμῶν,
 ὥς ἄλλοτε ποτε τῆς Γαλιλαίας
 ὁ ἀνθεμόεις εἶδε σε λειμῶν·

καὶ ἡ φωνή σου ἤχει εἰς τὰ ὄρη
 Βασάν καὶ Ἀβαρίμ καὶ Ἀερμών,
 καὶ κλαίοντας, πενθοῦντας παρηγόρει
 ἐκμάσσουσα τὸ δάκρυ τὸ θερμόν.

Ἐλθέ, Χριστέ, κατάβηθι καὶ πάλιν
καὶ σκύνωσον, ἡ χάρις, ἐν ἡμῖν
καί, πατρικὴν ἐκτείνων τὴν ἀγκάλην,
τῆς ἀπιστίας στήσον τὴν ὁρμήν.

Ψυχὰς αὐχμώσας ἄρδευσον καὶ σῶσον,
(τὸ κράτος τοῦ ἐλέους σου εὐρύ)
καὶ χάρισαι ἡμῖν ἀγάπης δρόσον
καὶ σκίασον ἡμᾶς ὡς δρυὲς Μαμβρῆ.

Τυφλὸν τι πῦρ τὰ πνεύματα μαραίνει
ὡς ἄνθεμα λιβὸς πνοῇ στυγνῇ·
σοφία τις ἡμᾶς καινὴ μωραίνει,
καὶ κλείονται ἡμῖν οἱ οὐρανοί.

Ἐλθέ, Χριστέ, καὶ λάλησον καὶ πάλιν,
μακάρισον ἢ φώνησον οὐαί,
καὶ δεῖξον πάλιν τὴν ζωὴν τὴν ἄλλην·
ἐλθέ καὶ πάλιν, εὐσπλαγχνε Θεέ.

Μακάρισον, Χριστέ, τοὺς ἐν ἀγῶνι,
μακάρισον καρδίας ταπεινῶν,
μακάρισον τοὺς κάμπτοντας τὸ γόνυ
ἐν μέσῃ τῇ καμίνῳ ὁδυνῶν.

Μακάρισον τοὺς ζῶντας ἐν ἀγνεΐᾳ,
μακάρισον, Χριστέ, τοὺς ἀφελεῖς,
τοὺς κρύπτοντας τὴν ἀρετὴν ὡς ἴα,
τοὺς δόξης ἐπιγείου ἀμελεῖς.

Μακάρισον τοὺς θέλοντας τὰ τεῖχνη
νὰ κτίσωσι καὶ πάλιν τῆς Σιών,
τυμπάνου καὶ κιθάρας πάλιν ἦχοι
ν' ἀνέλθωσιν ἐκεῖθεν πρὸς Θεόν.

Μακάρισον γυναῖκας ἀγαπώσας
τὰ τέκνα ἐν στοργῇ ἀγγελικῇ,
μακάρισον, μακάρισον καὶ ὅσας
τὸ Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς σου διοικεῖ.

Ταλάνισον, τὰ χεῖλη διαστέλλων,
ταλάνισον, Χριστέ, διαβολεῖς,
ὁ ἥλιον δικαίοις ἀνατέλλων,
ὁ ἥλιον δωρῶν ἀμαρτωλοῖς.

«Οὐαὶ ὑμῖν», εἶπεν τοῖς ψευδομένοις,
οὐαὶ ὑμῖν, εἶπεν ὑποκριταῖς,
οὐαί, τῆς δόξης δίψη καιομένοις,
τοῖς κλέπταις καὶ τοῖς ἄρπαξι κριταῖς.

Οὐαί, οὐαί, τοῖς φθείρουσι τὰ ἥθη,
οὐαί, τοῖς ἐλεοῦσι τῶν ληστῶν,
τοῖς τύπτουσι ψευδῶς αὐτῶν τὰ στήθη,
οὐαί, τοῖς παρῳδοῦσι τὸν Χριστόν.

Οὐαί, τοῖς ἐκμυζῶσι τὸν ἰδρωτὰ
καμνόντων, τειρομένων, ἀσθενῶν,
οὐαί, οὐαί, τοῖς βύουσι τὰ ὦτα
εἰς γόους καὶ εἰς θρήνους ὀρφανῶν.

Οὐαί, οὐαί, ὑμῖν, Ἡρωδιάδες,
αἱ πλέουσαι εἰς κύματα χρυσοῦ,
οὐαί, ὑμῖν, λυσίκομοι μαινάδες,
αἱ σκώπτουσαι τὸν νόμον Ἰησοῦ.

Οὐαί, ὑμῖν, γυναῖκες τῆς γεέννης,
γυναῖκες λησμονοῦσαι τὸν Θεόν,
αἱ κρύπτουσαι τοὺς ὄνυχας λεαίνης
καὶ ὄφρων θανάσιμον ἰόν.

Ὡς κρίνον ἡ μορφή σου ἀνατέλλει,
Χριστέ, πρὸ τῶν ὀμμάτων τῆς ψυχῆς·
τὰ χεῖλην μειδιῶντα διαστέλλει,
καὶ θείας ἀκροῶμαι ἰαχῆς.

«Ἐγράφη ἐν τῇ Βίβλῳ τῇ ἀγίᾳ·
«Τὸ δεύτερον ἐλεύσομαι κριτής».
Ἐσίγησεν. — Ἦν ὄραμα; μαγεία;
Ἐλάλει ὁ Χριστός, ὁ λυτρωτής.

Ἐν Κων/πόλει

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΑΜΑΡΤΣΙΔΗΣ
Καθηγητὴς ἐν τῇ κατὰ Χάλκην
Ἱερᾷ Θεολογικῇ Σχολῇ.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Ἡ ἀπώλεια τοῦ χρόνου εἶναι ἡ μεγίστη τῶν ἀσωτιῶν.

*
* *

Ἄν ἔχωμεν φιλοπονίαν, δὲν ἔχομεν πείναν. Ἡ πείνα κυτ-
τάζει τὴν θύραν τοῦ ἐργάτου, ἀλλὰ δὲν τολμᾷ νὰ ἐμβῇ.

*
* *

Ἐὰν εἴπῃ τις ὅτι δύνασαι νὰ πλουτήσῃς κατ' ἄλλον τρό-
πον εἰμὴ διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς οἰκονομίας, εἶναι ἀπατεῶν.

*
* *

Δύνασαι νὰ ᾔσῃς μέγας ἐν τῇ δυστυχίᾳ, ἐὰν μὴδέποτε θε-
λήσῃς νὰ ἐξευτελισθῇς. Εἶναι ὑψηλὸν θέαμα νὰ ἀγωνίζεται
τις καὶ νὰ ὑποφέρῃ βαδίζων πρὸς εὐγενῆ σκοπόν.

*
* *

Οἱ πλούσιοι ἔχουσι κόλακας καὶ οἱ πτωχοὶ φίλους.

*
* *

Ὅταν ὁ ὁμιλῶν ᾔναι ἀνόητος, ὁ ἀκούων πρέπει νὰ ᾔναι
φρόνιμος.

*
* *

Προτιμότερον νὰ ὑποκύψῃ τις μὲ ὅλον τὸ δίκαιόν του πα-
ρὰ νὰ θριαμβεύσῃ διὰ τῆς ἀδικίας.

*
* *

Ἐὰν ἡ μεγάλη φιλοπονία δὲν ἀποτελῇ τὴν εὐφυΐαν, ἀνα-
πληροῖ ὅμως αὐτήν.

Αἱ ἠθικαὶ ὁδῦναι, ὅπως καὶ ἡ φυσικὴ θλίψις, ἔχουσι τὰ ἴδια τῶν. Πέρα τούτων ὑπάρχει ἡ ἀναισθησία τῆς σαρκὸς ἢ ἡ ἑκστασις τῆς ψυχῆς.

*
**

Ὁ ἀγαπῶν τοὺς κολακεύοντας αὐτὸν ἀκολουθεῖ ἀκουσίως τὸ θεῖον τοῦ Ἰησοῦ λόγιον : « ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν ».

*
**

Ἡ τιμὴ καὶ τὸ κέρδος δὲν εὐρίσκονται πάντοτε ἐν τῷ αὐτῷ σάκκῳ.

*
**

Ὅπως τὸν οἰδηρὸν κατατρώγει ἡ σκωρία, οὕτω καὶ τὸν κακὸν κατατρώγει ὁ φθόνος.

*
**

Πᾶν κακὸν ἔρχεται πτερωτὸν καὶ φεύγει χωλαῖνον.

*
**

Ἄνευ τόλμης οὐδεμία πρόδοσις.

*
**

Τὸ νὰ θρηνῇς ἓνα κακὸ ποὺ πέρασε καὶ πάγει, εἶναι ὁ τρόπος νὰ ζητῇς νέον κακὸν νὰ φέρῃς.

*
**

Δημῳδεῖς παροιμίαι :

- Τὰ λίγα λόγια ζάχαρι καὶ τὰ καθόλου μέλι.
- Τὰ δανεικὰ ροῦχα ζεσταδιὰ δὲν πιάνουν.
- Τὰ πλούτη ἂν πᾶν ὡς τὰ παιδιὰ, δὲ φθάνουν ὡς τὰ ὕγνια.
- Τὸ πάθος εἶν' ἀγέρας ποὺ σδύνει τὴν ἀλήθειαν.
- Τὰ δάκρυα τῶν γυναικῶν εἶναι τὸ εὐθηνότατον ἐμπόρευμα, τὸ ὁποῖον φέρει μεγάλα κέρδη.

ΑΝΘΙΜΟΥ ΑΛΕΞΟΥΔΗ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΜΑΣΕΙΑΣ, ΣΙΝΩΠΗΣ ΚΑΙ ΑΜΙΣΟΥ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΑΜΙΣΟΥ

—ο<ο>—

Ἡ πόλις Ἀμισὸς κοινῶς Σαμψούν (Samsoun) λεγομένη καίτοι ἐν τῇ νοτίῳ παραλίᾳ τοῦ Εὐξείνου Πόντου ἀπέχουσα διὰ θαλάσσης ἐκ Κωνσταντινουπόλεως μὲν περίπου ὥρας τριάκοντα ἔξ ὥς καὶ ἐκ Τραπεζοῦντος, κατὰ ξηρὰν δὲ ἀπὸ Ἀμασειας εἴκοσι τέσσαρας.

Ἡ πόλις αὕτη κατωκλήθη πρῶτον μὲν ὑπὸ Μιλησίων καὶ εἶτα ὑπὸ τῶν Φωκαέων μεταγενεστέρως δὲ ἐπὶ Περικλέους ὑπὸ Ἀθηναίων περὶ Ἀθηνοκλέους ὀδηγουμένων, οἵτινες καὶ ὠνόμασαν ταύτην Πειριαῖα καὶ οὕτως ἐκκλείτο μέχρι τῶν διαδόχων τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ὁπότε περιήλθεν αὕτη εἰς τοὺς βασιλεῖς τοῦ Πόντου. Τούτων Μιθριδάτης ὁ ς' ὁ Εὐπάτωρ, ὁ καὶ μέγας καὶ Διόνυσος ἐπικληθεῖς ἐκτίσεν ἐν αὐτῇ καὶ ἀνάκτορα, καὶ ἰδιαιτέραν συνοικίαν πέριξ αὐτῶν συστήσας, ὠνόμασεν αὐτὴν Εὐπατορίαν, τοῦθ' ὅπερ ὄνομα ἔφερεν ἐπὶ τινα χρόνον.

Ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν κατκτησέων ἡ Ἀμισὸς συμμετασχοῦσα τῆς τύχης τῶν Μιθριδατῶν, κατὰ τὸν τρίτον πρὸς τοὺς Ῥωμαίους πόλεμον αὐτῶν, κατελήφθη ἐξ ἐφόδου ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων μετὰ μακρὰν καὶ γενναίαν ἀντίστασιν. Μετὰ ἔτη δέ τινα ἀνέκτησεν αὐτὴν ὁ ἐκ Κριμαίας ὀρμηθεὶς Φαρνάκης ὁ υἱὸς τοῦ Μιθριδάτου. Καὶ ἀπὸ τότε αὕτις ἀπέσπασεν αὐτὴν ὁ

Ίούλιος Καίσαρ, μεθ' ὃν ὁ Ἀντώνιος αὐτῷ παρέδωκε τὴν πόλιν τοῖς μικροῖς ἰθαγενέσι δυνάσταις, ὧν εἷς ἦν καὶ ὁ Στράτων ὑπὸ τοῦ Γεωγράφου μνημονευόμενος· καὶ οὕτως ἐξηκολούθει ἡ πόλις αὕτη κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους περιερχομένη ἀπὸ τῆς δυναστείας τοῦ ἐνὸς εἰς τὴν ἐτέρου μέχρι τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, ὥστε φέρονται τὴν αὐτονομίαν αὐτῆς (α) ἡ-κμαζε καὶ εὐημέρει, ἐξουσιάζοντα τὴν μέχρι τοῦ Θερμῶδοντος ποταμοῦ χώραν, Ἀμισσηνὴν καλουμένην καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν τῆς διασήμεου κοιλάδος τῆς Θερμισκύρας (Τζαρσαμπά), τῆς μυθολογουμένης πατρίδος καὶ βασιλείου τῶν Ἀμαζόνων (β).

Ἀπὸ τοῦ Ἀθηνοκλέους μέχρι τῶν Βυζαντινῶν ἡ Ἀμισὸς οὐκ ὀλίγους παρήγαγεν ἄνδρας ἐπὶ παιδείᾳ καὶ γνώσεσι διαπρέψαντας, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταλέγονται καὶ οἱ μαθηματικοὶ Δημήτριος καὶ Διονυσόδωρος σύγχρονοι τοῦ Στράβωνος καὶ συμμαθηταὶ (γ) καὶ ὁ πολὺς φιλόσοφος καὶ γραμματικὸς Τυραννίων (δ) μαθητὴς Διονυσίου τοῦ Θρακῆος καὶ διδάσκαλος τοῦ Στράβωνος. Ἐξ Ἀμισοῦ ἦν καὶ Ὑψικράτης ὁ ἱστοριογράφος, ὅστις ἔζησεν ἔτη ἐνενήκοντα δύο.

(α) Εὐρίσκονται νομίσματα ἀργυρᾶ φέροντα ἔνθεν μὲν τὴν Νίκην προσωποποιημένην, ἔνθεν δὲ ἐπιγραφὴν «ΑΜΙΣΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ».

(β) Παρβ. Ἱστορίαν τῆς Ἀμισσηνῆς χώρας ὑπὸ Χ. Παπαγιωργίου ἐν Ἀθήναις 1891.

(γ) Ἐφημερίς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ «Ἐρμῆς» ἔτος Α' 29/10 Ἀπριλίου 1890· ἀριθ. 75.

(δ) Ἐν τῇ πολιτοκρίᾳ καὶ ἀλώσει τῆς Ἀμισοῦ ὑπὸ τοῦ ῥωμαίου στρατηγοῦ Λουκούλλου ἡ χημαλωτίσθη ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἀπήχθη εἰς Ῥώμην ὁ φιλόσοφος καὶ γραμματικὸς Τυραννίων, ὅστις διήκουσε· Ἐπταίου τοῦ Ἀμισσηνοῦ καὶ εἴτα Διονυσίου τοῦ Θρακῆος ἐν Ῥόδῳ (ὅρα Σ. υἱδαν ἐν λ. 171). Φίλος δὲ τυχάνων τοῦ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ κατοικοῦντος Ἀτ-

ἡ Ἀμισὸς τῷ 70 π. χ. φρουρουμένη ὑπὸ τοῦ Καλλιμάχου στρατηγοῦ τοῦ Μιθριδάτου ἐπολιορκήθη καὶ ἐκυριεύθη πυρί-καυστος ὑπὸ τοῦ ῥωμαίου στρατηγοῦ Λουκούλλου, ὅστις τότε ἀνήγειρεν αὐτὴν καὶ ἐκκλώπισεν.

Ἡ Ἀμισὸς ἐπὶ Βυζαντινῶν ὑπῆγετο μετὰ τῶν λοιπῶν παρχλιῶν τοῦ Εὐξείνου Πόντου πόλεων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἐλενοπόντου.

Κατὰ τὸν 16' αἰῶνα ἐπὶ Σουλτὰν Ῥουκν-εδδίν ἐκ τῆς δυναστείας τῶν Σελτζουκιδῶν ἡ Ἀμισὸς ἀπατέλει τὸ τελευταῖον ὄριον τῶν βυζαντινῶν κτήσεις, ἐξ ἧμισείας κατεχομένη ὑπὸ τῶν Σελτζουκιδῶν πρὸς Ἀνατολὰς καὶ ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν πρὸς Δυσμὰς συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ἧς ἡ θέσις μέχρι σήμερον διακρίνεται ὑπὸ τὸ ὄνομα: Ἀνω Ἀμι-

τικοῦ, ὅστις εἶχε μέγα βιβλιοπωλεῖον. προσελήφθη ὑπ' αὐτοῦ ἐν αὐτῷ καὶ εἰργάζετο μετὰ πολλῶν ἄλλων κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ Ἀττικοῦ ἀντιγραφόντων τοῖς Ἑλληνας καὶ Λατίνοις ἀρχαίους συγγραφεῖς. Ἐκ τῶν Ἀττικῶν χειρογράφων διεσώθησαν τὰ περισσότερα συγγράμματα τοῦ Δημοσθένους καὶ τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ Πλάτωνος. Ὁ Τυραννίων τῷ 58 π. χ. ἐδίδασκε τὴν ἀνεψίαν τοῦ Κικέρωνος· τῷ 54 π. χ. συνεπλήρωσε τὴν βιβλιοθήκην τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Κικέρωνος. Εἰσαχθεὶς δὲ διὰ τῶν συστ. σεων τῷ Ἀττικῷ εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Ἀπελικῶντος, ἦν κατεῖχον οἱ κληρονόμοι τοῦ Σύλλου, ἀποκατέστησε, κατὰ τὴν Πλούταρχον, τὸ κείμενον τῶν ἔργων τοῦ Ἀριστοτέλους, ἅτινα ἐξέδωκεν ὁ Ἀνδρόνικος ὁ ῥόδιος. Ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ ταύτῃ ὑπῆρχε καὶ ἀντίγραφον τῶν ἔργων τοῦ Πλάτωνος, ἀνῆκον εἰς τὴν Ἀριστοτέλην, ὅπερ λαβὼν ὁ Ἀττικὸς καὶ ἰδὼν ἀνέλαβε τὴν ἑκδοσιν αὐτοῦ καὶ ἀνέθηκε τῷ Τυραννίῳ τὴν κατὰ τὸ ἀντίγραφον τοῦτο ἀποκατάστασιν τοῦ πλατωνικοῦ κειμένου. Τῷ δὲ 46 π. χ. εἶχεν ἀριερώσει εἰς τὴν φίλον τοῦ Ἀττικῶν ὁ Τυραννίων τὸ περὶ προσωδίας πόνημά του. (Ἐφημερίς ἐν Ταρσίτῃ «Νέα Ἡμέρα» 19 Μαΐου, 1894.)

σός καὶ Καρχ Σαμψούν. Τῷ 1200 μ. Χ. φαίνεται κυβερνωμένη ἡ Ἀμισός ὑπὸ τινος Βυζαντίου ὀνομαζομένου Γαβρᾶ (ε)· καὶ οὕτως εἶχον τὰ πράγματα μέχρι τοῦ διοικητοῦ Σάββα τινός, ὅστις ζητήσας νὰ κηρυχθῇ ἀνεξάρτητος, ἐγένετο αἷτιος τῆς ὀλοσχεροῦς κατοχῆς τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν σουλτανικῶν στρατευμάτων.

Τῷ 1400 φαίνεται διοικητὴς ταύτης τῆς πόλεως ὁ Ἀλέξανδρος Σίσμαν, υἱὸς τοῦ Σισμάνου βασιλέως τῆς Μοισίας αἰχμαλωτισθέντος ὑπὸ τοῦ Βαγιαζήτ (ς).

Μεταξὺ τῶν Ἀράβων συγγραφέων πρῶτος ὁ Ἀμπουλφέδας διάσημος γεωγράφος ἀναφέρει τὴν πόλιν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Σαμψούν» κατὰ τὸν ἰδ' αἰῶνα.

Ἡ δὲ σημερινὴ Ἀμισός μεταγενεστέρως κτισθεῖσα πρὸς νότον τῆς ἀρχαίας, δὲν κεῖται ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς θέσεως ἐκείνης τῆς γνωστῆς ἤδη ὑπὸ τὸ ὄνομα «Καρχ Σαμψούν», ἧς σφύζονται ἐρείπια ἱκανὰ οἷον ὑδραγωγεῖα, θέσις θεάτρου, θεμέλια δικφόρων οἰκοδομῶν κλπ. Ἴσως δὲ ὑπὸ τὸ ἔδαφος κεῖνται τὰ ἐρείπια ὀλοκλήρου τῆς ἀρχαίας πόλεως ὑποκρύπτοντα πολλὰ ἐνδιαφέροντα μνημεῖα. Φαίνεται δὲ ὅτι σύμπασα ἡ σημερινὴ ἀμμώδης παρχία ἢ μεταξὺ δύο ἀκρωτηρίων ἐκτεινομένη καὶ κατὰ μέσον ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Λυκάστου διχορευομένη ἦν τὸ πάλαι θαλάσσιος κόλπος σχηματίζων λιμένα ἢ ὄρμον διὰ τὰ πλοῖα.

(ε) Περὶ Γαβρᾶ ἀνάγνωθι ἐν Λεξ. ἱστοριογεωγραφικῷ Σ. Βο. τυρᾶ ἐν στοιχείῳ Ρ σελ. 699.

(ς) Περὶ Σισμάνου διοικητοῦ τῆς Ἀμισοῦ ἴδε ἐν τῷ ἀνωτέρῳ τοῦ στοιχείου Ρ σελ. 767, ἔτι δὲ Χάμμερ (μετάφρασιν Κ. Κροκιδᾶ Τόμ. 6 σελ. 10 Ἀθήν. 1870) καὶ Δούκην ΚΑ' σ. 60.

Παρὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν συναχθέντων μαρτυροῦμεν ὅτι ἡ Ἀμισός ἠξιώθη νὰ ὑποδεχθῇ τὸν κορυφαῖον τῶν Ἀποστόλων Πέτρον, παρ' οὗ καὶ εὐαγγελισθεῖσα, φαίνεται ὅτι λίαν πρωίμως ἠσπασθη τὴν εἰς τὸν Χριστὸν Σωτῆρα πίστιν καὶ μάλιστα μετ' ἐνδομύχου θερμότητος, καθ' ὅσον βλέπομεν ὅτι ἐκ τῶν τέκνων ταύτης, ὑπὲρ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, σεμνὰ γυναικες «Ἀλεξάνδρα, Κλαυδία, Εὐφρασία, Ματρῶν, Ἰουλιανή, Εὐφημία καὶ Θεοδώρα», οὐκ ἀπεδειλίχσαν ὑποστάσει τὸ μαρτύριον μετὰ γενναιότητος καὶ καρτερίας ἀπαρμιλλοῦ ἐν Ἀμισῷ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Μαξιμιανοῦ τῷ 290 μ. Χ. οὗ ἕνεκεν ἡ ἀγία κλησία ἡμῶν ἐκτιμῶσα τοὺς μαρτυρικοὺς ἀγῶνας αὐτῶν εὐφρόμως μέμνηται καὶ ἐορτάζει αὐτὰς τῇ 20 Μαρτίου· ὡς ἐπίσης καὶ τὸν ἐπίσκοπον Φλώρον υἱὸν Φλώρου καὶ Εὐφημίας μαρτυρήσαντα τῷ 384 μετὰ Χριστὸν καὶ ἐορταζόμενον τῇ 18 τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου. Εἰς τοῦτον ἔγραψαν ἐγκώμια ὁ τε Ἰωάννης ὁ Χρυστόστομος καὶ ὁ ἐπίσκοπος Ἀρμενίας Ἀστέριος (περὶ τὸ 400), κατὰ λέγουσιν οἱ συναχθέντες.

Ἐξ Ἀμισοῦ κατήγετο καὶ ὁ ὁσῖος Μακάριος ἐορταζόμενος τῇ 12 Φεβρουαρίου, ὅστις ἤκουσε κατὰ τὸ ἡμῖς τῆς ἰδ' ἐκκλ. ἐκτενέστερος καὶ ἐγκατεβίωσεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν τῇ Μονῇ τῆς Πανυχράντου Θεοτόκου τοῦ Κελλίου, ἥτοι ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Πατριάρχου Ἀντωνίου. Λόγον πανηγυρικόν, ἐν χειρογράφοις σφύζομενον, εἰς τὸν ὅσιον Μακάριον ἔγραψεν ὁ Σηλυβρίας Φιλόθεος (ζ).

Ἡ Ἀμισός ταυτὴν κατοικεῖται ὑπὸ μωαμεθανῶν καὶ χριστιανῶν ὀρθοδόξων καὶ ἀρμενίων. Τούτων δὲ ἐκάστη Κοινό-

(ζ) Ἑλλ. Φιλολ. Σύλλ. περὶ οὗ. τεύχ. ΚΣΤ σελ. 315 καὶ ἐν Μαρτυρολόγιῳ β. βλ. ὁ. ὑπὸ Ἀθ. Πατριάρχου, Κεραμεικὸς σελ. 46—59.

της μετ' ἀξιεπαίνου φιλοτιμίας διατηρεῖ σχολεῖα ἀρρένων καὶ θηλέων, καρποφόρως λειτουργοῦντα· ἀλλ' ἰδίως ἡ ὀρθόδοξος Κοινότης ἐκ φιλομούσων διχθέσεων ὁρμωμένη καὶ μετὰ ζήλου ἀνωτέρου παντός ἐπαίνου ἐργαζομένη ἀπὸ πολλοῦ ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τῶν σχολείων τῆς, εὐδοκίᾳ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, συνεπλήρωσε τὸ τέως ἡμιγυμνάσιον τῶν ἀρρένων καὶ προήγαγεν αὐτὸ εἰς τελειον γυμνάσιον.

Ἐν ταύτῃ τῇ πόλει, ἔδρα οὖσα τοῦ μουτσαριφλικίου « Δζκνίκ » ὑποκειμένου τῇ νομαρχίᾳ Τραπεζοῦντος, ἔδρεύουσι τῶν διαφόρων Κρατῶν προξενεῖα, ὑποπροξενεῖα καὶ πρεσβεία, οἷον ῥωσικόν, ἐλληνικόν, αὐστριακόν, γαλλικόν, ἰταλικόν, περσικόν, βελγικόν καὶ ἀμερικανικόν, ὑπ' ὧν ἐπιτροπικῶς προστατεύονται τὰ συμφέροντα τῶν ὑπηκόων καὶ τῶν λοιπῶν εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν κατὰ τὰς μεταξὺ αὐτῶν διενεχθεῖς συμβάσεις.

Εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἀμικοῦ προσεγγίζουσι πασῶν τῶν ἐταιρειῶν καὶ πάσης σημαίας τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως διὰ Τραπεζοῦντα καὶ Βατούμ γραμμῆς.

Τὰ κυριώτατα προϊόντα τῆς πόλεως ταύτης καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ εἰσιν ὁ καπνὸς καὶ τὰ σιτηρά, ἀλλ' οὐκ εὐκαταφρονήτους ποσότητας καὶ ἐτέρων προϊόντων παράγει ὁ τόπος, ἅτινα ἐκ τοῦ λιμένος τῆς πόλεως ἐξάγονται δι' Ἀλεξάνδρειαν καὶ Εὐρώπην.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΤΗΣΙΝ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

ΕΠΙ ΤΩ ΝΕΩ ΕΤΕΙ

Εἶναι νῦν ἡ μυριάδωρος χεὶρ τοῦ Θεοῦ κατέσπειρεν ἤδη δαψιλῶς ἀνά τοὺς αἰθέρας κονιορτὸν ἀδαμάντων, ἀνθράκων, σαρφείρων πυριλαμπῆ καὶ πυκνὸν ὡς ὁ χρυσοῦς ὄμβρος, ὃν ἐκπληκτος εἶδε ποτε ἡ Δανάη διαπερῶντα τὴν στέγην τοῦ πρεθενικοῦ αὐτῆς δώματος.

Εἶναι νῦν γλυκεῖα σιγὴ περισυλλογῆς καὶ ἐκστάσεως περιβάλλει τὴν φύσιν· σιγὴ ἱερὰ καὶ μεγαλοπρεπὴς, ὑποῖα διαχύνεται ὅταν μυστήριον τι σοφὸν μέλλῃ μετ' οὐ πολὺ νῦν ἐξελεγχθῇ ἢ χρυσοθρόνου βασιλέως παρέλασις.

Ναί, μυστήριον ἀληθὲς, τὸ μέγα μυστήριον τῆς ἀενάου τῶν βιοτικῶν περιόδων προπομπῆς, κατὰ τὴν ἡμερον ταύτην ὦρα τελεῖται· ναί, βασιλέως πομπῆς παρέλασις ἀληθὲς ἐξελίσσεται ἐπ' αὐτῆς.

Ὁ μέγας τῆς γῆς καὶ παντοδύναμος ἀναξ Χρόνος, ὁ αἰζῶς γίγας, τοῦ ὁποῖου δημιουργεῖ ἀκαμάτως ἡ μὲν χεὶρ καὶ κατασκάπτει ἀδελῶς ἡ ἑτέρα, παρελθύνει ἤδη μετὰ πομπῆς ἐπ' αὐτὴν, ὅπως, λακτίσας διὰ τοῦ ποδὸς τὸ δῦον ἔτος εἰς τὸν ἀπειροβαθῆ τῶν αἰώνων μυχόν, ἐγκαθιδρύσῃ ἀντ' αὐτοῦ ἔτος νέον, ἀπαίσιον καὶ λυγρὸν ἢ γελᾶν καὶ εὐδαιμον.

ὦ χρόνε, πάτερ σὺ τῶν αἰώνων, οὗ τὸ σήμερον εἶναι τὸ αἶν καὶ τὸ γῆρας αἶν καὶ τὸ αἶγιον αἶν ἐπίσης! Σὺ ὁ παράγων καὶ μηδενίζων, ὁ δι' ἀρραγαῖς σκαπάνης κατεδορίζων καὶ ἀ-

ναστηλῶν, ὁ σκάπτων μνημάτων λάκκους ἐπὶ τοῦ προσώπου
τῆς γῆς ὅπου βυθίστης βαρὺ τῶν ποδῶν σου τὸ βῆμα, τί ἄρα
φέρει ἡ χεὶρ σου ἤδη πρὸς τὴν δύσμοιρον ἀνθρωπότητα; φυ-
τεύεις ῥόδα ἢ κυπαρίσσους, προβαίνων εἰς τὴν ὁδὸν ἐκάστου
τῶν ταλαιπώρων βροτῶν; καὶ ὀφείλει νὰ πανηγυρίσῃ διὰ χαρ-
μοσύνου ὥδης, ἢ νὰ θρηνήσῃ διὰ στονόεντος λίνου τὴν νέαν
ταύτην προσέλευσίν σου ἡ λύρα μου;

ὦ χρόνε, τί ἄρα φέρεις καὶ πρὸς ἐμέ αὐτήν; δῶρα λάμ-
ποντα καὶ ἀνθοστεγῇ, ἢ δῶρα ἄδωρα καὶ ἀπατηλὰ ὡς τὰ
φαρμακώδη ἐκείνα ἅτινα προσήνεγκε ποτε πρὸς τὴν ἀντίζη-
λον Γλαύκην σαρδωνίως γελῶσα ἡ Κολχίς γόησσα;

Ἦ νόσος, κόρη τῆς Νυκτὸς καὶ τοῦ Θανάτου βλοσυρά καὶ
ἀνηλεής, μέγιστε βάσκανος τῆς ἡθῆς, τοῦ καλλοῦ καὶ τῆς
ζωῆς τῶν θνητῶν, ὁσφραίνει ἡμᾶς αἶφνης πικρόν τι καὶ μέλαν
ἔνθος, δηλητήριο βλάστημα τῶν προπυλαίων τοῦ Ἄδου. Καὶ
μόλις ἐγγίσχοντες τοὺς ῥῶθωνας πρὸς τὴν νοσηρὰν του πνοήν,
κλίνομεν ὡχροὶ οἱ φρουδοὶ ἡμεῖς, καὶ πίπτομεν τέλος νεκροὶ
τῆς στυγεράς ταύτης γοητείας ἔρμια.

Σφοδρὰ ἐπῆλθε τέως καὶ κατ' ἐμοῦ ἡ ἀπειλητικὴ Ἑρι-
νύς, καὶ ὑπὸ τὴν βαρεῖαν αὐτῆς ἐπῆρειαν κλίνω ἔτι εὐσύντρι-
πτος ὡς μαραινωδὴς ἰτέα πρὸς τοῦ τάφου τοὺς χαίνοντας
κόλπους.

Φεῦ! Τίς οἶδεν ἂν δὲν ἐπανεέλθῃ κατὰ τὸ ἀνατέλλον ἤδη
ἔτος ὅπως ἐξοντώσῃ τὴν ἀσθενῆ ὑπαρξίν μου ἡ δολερὰ φαρ-
μακίς, ἥς ἡ ἀγρία ἰσχὺς καταρρίπτει καὶ συνθλάσκει ὀντότητας
σθενάρχας καὶ ὀγκώδεις ὡς ὁ κολοσσιαῖος ἐκεῖνος βράχος ὁ
φράσσων πάλαι στερρῶς τοῦ Πολυμήμου τὸ σπήλαιον;

Ἦ θλίψις πολλάκις τέως ἀνεσκέλευσεν ἀπηνῶς διὰ τοῦ
πεπυρακτωμένου αὐτῆς ὄβελου τὸν μυχὸν τῆς καρδίας μου·
τίς οἶδεν ἂν καὶ κατὰ τὴν ἤδη ἐγκαινιζομένην ἀρτιφειγγῇ
τοῦ ἡλίου περίοδον δὲν ἐπιστῇ πάλιν ἐπ' ἐμέ ὀργίλη, ὥχρὰ
καὶ ἀνηλεής ὡς ὁ γυψ τοῦ Προμηθέως δεσμώτου;

Φεῦ, φεῦ! ὑποχωρεῖ ἡ φαρμακεύτρια νόσος πρὸ τῆς πυξί-
δος τοῦ Ἀσκληπιοῦ· ἀλλ' ἢ ἀνήμερος θλίψις τίνα φοβεῖται
πολέμιον; μήπως ἰσχύει τι κατ' αὐτῆς ὁ ἱατρός τῆς σαρκός;

Ναί! μέγας εἰς ἐπὶ γῆς ἀληθῶς, ἱατρὲ ζωοδότα!
μὴ δι' ἀλήστου ὥδης πολλῶν ἄλλων ἀντάξιον ἄνδρα
δὲν σε ἐξύμνησε πάλαι ποτὲ ὁ τυφλὸς Μαιονίδης;
τῆς ἀνθρωπότητος ἄγγελε φύλαξ! υἱὲ τοῦ Ἐλέους!
ὅτε ἡ σπᾶθη μᾶς πλήττ' ἡ σκληρὰ τοῦ ξιφῆρους ἀγγέλου,
ὑπὲρ αὐτὸν ἰσχυρός, τοῦ Θεοῦ δὲ κατώτερος μόνον,
δι' ἀμβροσίας ἀγνῆς τὸ βελύπονον τραῦμα σὺ χρίων,
Ζεῖδωρον χύνεις πνοήν, τὰ νεκράνθημα τρέπεις εἰς ῥόδα
ὡς ὁ Χριστὸς ἐν Ναὶν, τὸν υἱὸν εἰς μητέρα ἀποδίδεις!
Ναί! πρὸ τοῦ μαύρου Ἀχέροντος σὺ κρατερὴν μάχην στήνων,
τὸν βλοσυρόφθαλμον Χάρωνα διὰ χρυσοῦ πλήττων βίλους
ὅπερ ὁ θεὸς Παιᾶν ἱλαρῶς μειδιῶν σοι χαρίζει,
τὴν ὀλεθρίαν σκαρδίδα συλεις καὶ ληστεύεις ἀνδρείως!
ὦ τρισχίλις κλοπῆς! ὦ σεπτῆς μεγαθύμου ληστείας,
ἣν ὁ χρυσοῦς Πακτωλὸς δὲν θ' ἀρκέσῃ ποτὲ ν' ἀνταμείψῃ!
Ὁ βροτοκτόνος λοιμός, πελιδνὸν σαβανόπεπλον φάσμα,
τὰ μελανά του τανύει περὰ ὡς προβάλ' ἡ μορφή σου
καὶ ὡς δεινὸν του πολέμιον, γίγα! σέ φρίπτει ὁ Ἄδης! . . .
ὦ! πῶς αἱ πύλαι του, πῶς καὶ πρὸς σέ διανοίγονται τέλος,
πῶς καὶ σέ δέχεται, τέλος, νεκρὸν ἢ ψυχρά του ἀγκάλη,

εἰς τὸν σωτῆρα ἡμίθειον, τὸν νικητὴν τοῦ θανάτου,
 ἄθνασις κλεινὴ ἐπὶ γῆς δὲν ὠφείλετο γέρας;
 Ὁ ἱατρός! . . . τοῦ Χριστοῦ ὁ θυμὸς συνάδελφος ὅταν,
 ὅταν ἰάτο τυφλοὺς καὶ χωλοὺς καὶ ἀνίστα Λαζάρους!
 Ὁ ἱατρός! ὁ θεόμορφος ἄγγελος ὅστις τὸ ὕδωρ
 δις τῆς ἡμέρας ἐτάρασσε τῆς ἱερᾶς Κολυμβήθρας!
 ὦ! . . . μὴ χυτὸν τῷ προσφύετε, μὴ! . . . τὸν ὑβρίζετε
 φίλοι,

ἂν μὲ χυτὸν τὴν ζωὴν ἀγοράζητε, ἦν αὐτὸς μόνος
 καὶ ὁ Θεὸς νὰ δωρῇσ' εἰμπορεῖ! . . δὲν ἐλάβανε χρῆμα
 τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ μὲ πηλὸν ὁ Θεάνθρωπος χρίων!
 ἔν μόνον δότε τῷ, ἔν! : βαθυκάρδιον εὐγνωμοσύνην.
 ὦ καλλιστέφανε σὺ ἀθλητὰ τοῦ μεγάλου ἀγῶνος!
 φόβητρον σὺ φωτεινὸν καὶ γλυκὺ τῆς μεγάλης ὀδύνης!
 τροπαιοφόρε τοῦ Ἄδου! ἐὰν ἡ λαθίπonos χεὶρ σου
 βάλασιν τι τοῦρανοῦ, θείας δρόσου ὕδριαν ἐκράτει
 ἢ νηπενθές τι φυτὸν τῆς ψυχῆς τὰς πληγὰς θεραπεῖον,
 ὦ! τὸ βαθύτρονον σου μέτωπον ποῖα ἀνάρχοντος δάφνη,
 τίς δάφνη τότε χυτῇ θὰ ἐξήρει νὰ στέλῃ ἀξίως;
 πλὴν, γίγας σὺ, νέανος, οἶμοι! πυγμαῖος παρίστασ' ἐμπρός των,
 δύο δὲ δύνανται μόνκι τὸ ὕψιστον θαῦμα ἐκείνο
 μεγαλειότητες, φεῦ, ἀχανεῖς! . . ὁ Θεὸς καὶ ὁ Χρόνος!

Ναί, χρόνε σὺ πανδαμάτωρ, ὁ φέρων ἐν τῇ λαθραίᾳ καὶ
 ἀενάῳ σου πτήσει ἀκανθίνους στεφάνους ἀλλὰ καὶ ἡδὺ θε-
 ραπείας ῥοδόμελι! τί ἄρά μοι φέρεις τὴν νύκτα τυχύτην; . . .
 Ἀλλὰ τίς ποτε Κάλχας ἠδυνήθη νὰ μαντεύσῃ χιονόκομε γέ-
 ρον, ἂν ἦναι σκοτόεν ἢ αἶθριον τὸ πεπλοφόρον μέτωπόν σου,

ἢ τίς ποτε σοδραὶ καὶ ἡράκλειος χεὶρ θὰ δυνήθῃ νὰ συντρέψῃ
 τὰς ἀελλώδεις σου πτέρυγας;

Οἶμοι! . . . σὲ βλέπω, σὲ βλέπω φθονερεὶ καὶ ὀμιχλώδης
 τῆς ἀδίκωνώτου σκοτίας υἱέ! . . . ἰδοὺ ἐγγὺς μου φερόμενος
 ἀθορύβως σθενύεις ἀνὰ ἐν διὰ παγετώδους πνοῆς ἢ διὰ τοῦ
 γοργοῦ τῶν πτερύγων σου ῥιπισμοῦ τὰ χρυσὰ φῶτα τῶν γλυ-
 κερῶν μου ὀνείρων, ἀστέρων πολικῶν ἐν τῇ πορείᾳ τοῦ βεμβώ-
 δους βίου μου, παραδειςίους πυρσούς διαθάλλοντας εὐεργετι-
 κῶς τὴν αὐγὴν τῆς ζωῆς μου! . . .

ὦ, ναί, σὲ βλέπω βάνδαλε τῆς ἀκμῆς καὶ τοῦ θάλλους κα-
 ταστροφεῦ! ἀκολουθῶν με παρὰ πόδας ληστρικῶς κλέπτεις
 τολμηρῇ καὶ λαθραίᾳ χεὶρὶ ἀνὰ ἐν ἀνθύλλιον δροσερόν τοῦ εὐ-
 θαλοῦς τῆς νεότητός μου στεράνου καὶ ἀπορρίπτεις εἶτα αὐτὸ
 ἀσπλάγχως εἰς τῆς Ἀθήνης τὰ κύματα!

Φεῦ, φεῦ! σὲ βλέπω μακροστόγηε τῶν ἐτῶν νεκροθάπτα!
 βῆμα πρὸς βῆμα ὀπίσω μου ἐπόμενος μὲ ἀπώθεις αἴφνης ἀνη-
 λεῶς διὰ στιβαρὰ καὶ βαναύσου πυγμῆς πρὸς τὸν ὠχρὸν τοῦ
 γήρως οὐδόν, πρὸς τὸ ζοφώδες τοῦ τέχου βράθυον! καὶ καγ-
 χάζων βροντωδῶς πράττων τοῦτο, καγχάζεις ἀγρίως, γίγα,
 ἐκ ζοφερας, ἀπαισίως, ἀποτροπίου χαρας!

Ἰδοὺ, ἰδοὺ ποῖα δῶρα μοὶ φέρεις! . . . Ἀλλ' ὅμως ἐγὼ ὦ
 χρόνε, σὲ εὐλογῶ! . . . σὲ εὐλογῶ διότι βιαίως ὡς μοιραία
 λαίλαψ ὠθῶν με πρὸς τὸ χεῖλος τοῦ τέχου μὲ προσπελάζεις
 πλέον κατὰ τι ἀνὰ πάσαν στιγμὴν πρὸς τὴν οὐράνιον αἰωνιό-
 τητα. Διότι τίλλων ἐπωδύνως ἀπὸ τῶν ὤμων τοῦ θνητοῦ τὰ
 ῥοδοβαφῇ πτερύγια δι' ὧν ἡ ἄρροντις ἦδη του φαιδρῶς δίκην
 χρυσαλίδος πετᾷ εἰς λειμῶνας ἐαρινούς, τῷ προσάπτεις ἄντ' αὐ-
 τῶν πτέρυγας ἄλλας γαλανὰς καὶ εὐρείας ὅπως μακκρίως ὡς

ἀετὸς πετασθῇ εἰς τὸ ἀμάρχοντον ἔαρ τοῦ οὐρανοῦ, εἰς τὰ χρυσὰ τοῦ ἰδεώδους νέφαλα, εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Πλάστου!

Πέτα λοιπὸν ἔσχει ἀελλοπτέρυγε Χρόνε! πέρα πικρόχολε τῶν ἀνθέων μου κλέπτα, φωτοσβέστα θρασὺ τῶν ὀνείρων μου! τρέχε ἄγε τὴν ἀτέρμονά σου πορείαν, ὦ βάνδαλε τῶν αἰώνων κατασκαφεῦ! Δὲν μὲ πτοεῖς, ὦ, οὐχί· τί πρὸς ἐμέ ἡ γοργὴ πάροδος σου;

Τί πρὸς ἐμέ ἂν ἀργυροῖς ὀσημέραι τὴν κόμην μου καὶ τὸ μέτωπόν μου τ' ὠχρὸν ῥυτιδοῖς; δὲν ἰσχύεις νὰ μηδενίσῃς τὸ χρυσοῦν ἰδεωδές μου, οὐδὲ τὰς χορδὰς τῆς λύρας μου νὰ συντρίψῃς.

Τί πρὸς ἐμέ ἂν σὲ καταρῶνται πικρῶς οἱ θνητοὶ ὅτι μοιραίων συμφορῶν ἐπισείων θυέλλα, τοὺς ἀποστερεῖς ἀνελπίστως τοῦ ὄλβου αὐτῶν;

Ἀντίπους ἐγὼ τοῦ ὑλιστικοῦ πνεύματος ὑπεξαιρούσα ἐμαυτὴν τῆς πολυπράγμονος τύχης, δὲν ἀνταλλάσσω ἀντὶ μυρίων ἀδαμάντων τὴν γολὴν γραφίδά μου, ὃ δὲ ὄξυς τοῦ θροοῦντος χάρτου τριγμὸς μαγεύει τὴν ἀκοήν μου ὡς θελξιεπὴς μουσικὴ ἀηδόνων, σειρήνων, ἀγγέλων! . .

Πέτα λοιπὸν ὑπὲρ ἐμέ, σὲ προκχλῶ θορυλλέως ἀδυσώπητε βάνδαλε! ἀπαξ ἔτι σοι λέγω: δὲν με πτοεῖς!

Ἄλλ' οὐχί! δὲν εἶται βάνδαλος, χρόνε, ἂν δὲν ἰσχύεις ν' ἀποστερήσῃς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν τῶν εὐγενῶν τοῦ ἠθικοῦ βίου αὐτῆς ἀπολαύσεων, δὲν εἶται βάνδαλος ἂν δὲν ἀπορφανίζεις ποτὲ τοὺς αἰῶνας τοῦ ἱεροῦ Παρθενῶνος καὶ τῶν ἀδαμαντίνων τοῦ Ὀμήρου ἐπῶν, ἂν δὲν μαρμαίρεις διὰ τῆς λαμπρόδους σου πνοῆς τὰ ῥόδα τοῦ Ἑλικῶνος τὰ ζειθαλῇ καὶ τὰς δάρνας τῆς αἰωνίου δόξης τῶν ἀληθῶς ἐναρέτων!

Πάν ὃ τι ἐπλάσθη ἄρθιτον καὶ ἰνδαλυατικόν, πᾶν ὃ τι ἔλαχε

κληρὸν τὴν ἀθανασία καὶ αἰωνιότητα, οὐ μόνον ὑπεκφεύγει τὸ κράτος σου τὸ βαρὺ πλὴν ἐπὶ τῆς ὕλης μόνῃς ἰσχύον, ἀλλὰ καὶ λαμπρότερον ἔτι ὑπὸ τὸν πολυχίτωνά πλὴν διαφανῇ πέπλον τῶν ἐπ' αὐτὸ στιβαζομένων αἰώνων διηνεκῶς καταδείκνυται!

Λοιπὸν, ὦ χρόνε, σὲ εὐλογῶ! . .

Μὴ δὲν ἀποφέρεις πετῶν ὡς τὰς χαρὰς καὶ τὰς θλίψεις τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς; καὶ μὴ κόρη τῆς πτερωτῆς ἀστασίας σου δὲν εἶν' ἡ μάχος Ἑλπίς, χρυσοῦν ῥόδον ἀνθοῦν ἐν τῇ καρδίᾳ παντὸς θνητοῦ κατὰ τὴν ἰλαρὴν ταύτην νύκτα τοῦ νέου ἔτους; Ἡ Ἑλπίς! θεία λέξις κατακηλοῦσα τὴν ψυχὴν ὡς ἱερὰ μουσικὴ! ἡ Ἑλπίς! λάμπων ἰνδαλμα ἀναπτεροῦν τὴν καρδίαν! ἡ Ἑλπίς! ἀγνὴν ἐμβλημα τοῦ αἰθέρος ἐγγραφόμενον πανταχοῦ ἐπὶ γῆς!

Αὐτὴν τὸ ὄμμα μου διαβλέπει ἐν τῇ μαιρικῇ ὁδύνῃ, ἥτις ἀπὸ τῶν ταχυπόρων πτερύγων σου, χρόνε, ἀφεύκτως προσμένει μεταβολήν, αὐτὴν καὶ ἐν τῇ κατῆρει τοῦ χειμῶνος σκυθρωπότητι, ἥτις ἀναγκαιῶς προσδοκᾷ δροσοξέφυρον ἔαρ!

Τὸ πᾶν ἐλπίζει ἐπὶ γῆς· ἀκόμη καὶ οἱ τάφοι ὡς χρυσοῦν σῆμα ἡ Ἑλπίς καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐγράφη. Ὡ, λᾶθος ὁ λιγὺς Θεόκριτος εἶπεν ὅτι ἀνέλπιστοὶ εἰσιν οἱ θανόντες (*)· μὴ καὶ αὕτῃ ἔτι τοῦ μνήματος ἡ βαρύπνοος νύξ δὲν ἀνακρίνει αὐγὴν ἡλιολαμπῇ, ἀστραπηδόλον ἐξέγερσιν;

Ἑλπίσατε λοιπὸν, ὦ θνητοί! . . . ἰδοὺ κατὰ τὴν χρυσὴν

(*) Θαρσεῖν γρη' τίχ' αὔριον ἔσσει' ἄμεινον· ἐλπίδες ἐν ζωῶσιν, ἀνέλπιστοι δὲ θανόντες.

ταύτην νύχτα αἱ ἰλαρχίαι πρὸς ἡμᾶς ὑποσχέσεις τοῦ βασιλέως
Θεοῦ διαστράπτουσιν ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ ὡς μυρία σελήναι.

ὦ Θεέ! κραταίε Ἀναξ ἀνάκτων ὁ ἐπιβλέπων ἀπὸ χρυτῶν
νεφελῶν, ὁ κχπνίζων τὰ ὄρη δι' ἐλαφρᾶς ἐπαφῆς τοῦ δακτύ-
λου Σου, ὁ διπσεῖων τὸν εὐρὺν οὐρανὸν δι' ἑνὸς μόνου νεύμα-
τός Σου, ὁ ἐλελίζων διὰ τῆς πνοῆς Σου τοὺς βαρυσφύλλους ὡ-
κεανούς· δός γλυκύ εὐετήριον εἰς τὰ ἔθνη τῆς γῆς εὐλογίαν,
ἀγάπην, εἰρήνην!

Σὺ δέ, ὦ Μοῦσά μου, φωτόπλαστος τοῦ αἰθέρος κόρη, μέ-
λημα τῆς ἡδῆς μου ποθεινὸν καὶ γλυκύ, δός μοι δροσόφυλλον
κλῶνα παρνασίδος δάφνης, εὐετηρίδα προσφιλή, μεθύουσαν
τὴν ψυχὴν μου διὰ τοῦ ἀγνοῦ της ἀρώματος! . . .

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ

ΠΟΙΗΜΑΤΙΑ

ΠΑΙΔΙΟΝ!....

Πρὸς τί τὴν ἡλικίαν μου ἐλέγχουσα, παιδίον
καλεῖς με, ὅταν σ' ἀγαπῶ ἀραφῶν σιγῇ;
Πληττόν σε ἢ νεότης μου ἐλάττωμα ὁπίσθον; . . .
Ὁ ἔξως, φίλη, ἐκ παιδὸς ἐνδείκνυσαι πολλὰς
σοφίας, ὡς καὶ τὰν ἀπαλὴν ἀπὸ σοφοῦ παιδίον.

Οὐκ παμπόνηρος, ἀβρός, ἔξως ὡς ἐκμαγεῖν,
τὸ ραδιόν σου πρόσωπον, τὰ πύρινά σου χεῖλη . . .

τάσσει ὑπὸ τὸ ἄρμα του τὸ πᾶν ἐπὶ τὸν β'ον.
Ὁ φοβερὸς αὐτὸς θεός, καλῶς γιγνώσκεις, φίλη,
ὅτι νεώτατόν ἐστι καὶ ἀπαλὸν παιδίον.

ὦ! μὴ μου τὴν νεότητα ἔλεγγε ἐπὶ πλείον.
Ναὶ μὴ δειλία ἐναντι τῶν εἰκοσὶ μου χρόνων . . .
Ἐν ἡβῇ ὁ ἔρως τηρεῖ τὸν ἔξωτά του θεῖον,
ἀδολον ἔχει τὴν ψυχὴν, καρδίαν θερμογόρον
καὶ ἀφελῇ παράστασιν, ὅπως καὶ τὸ παιδίον.

Τὴν χεῖρα, ὡς εἰς Μέντορα σοὶ τείνω, σὺ ταχέων.
Τὴν πρώτην δίδαξον ἐμὲ τέχνην ἐκ τῶν ὥρων,
τὸ θέλειν καὶ εὐχαριστεῖν σὲ μόνον εἰς τὸν βίον.
Σὺ, δι' εὐμοίρου θαύματος, ἄνδρα ἐμὲ ἀκμαῖον
κατάστησον· ἀπέαμα ὦρ ἄπειρον παιδίον!

ΣΥΝΝΕΦΙΑ

Μαύρ' εἶναι νύχτα σκοτεινιασμένη,
νέφη σκεπάζουν τὸν οὐρανόν,
βράζει ἡ θάλασσα ἀγριωμένη,
κ' ἐγὼ μὲ πόνο στέκω δεινόν . .

Γιατὶ δὲν λάμπουν τᾶστρα ἐπάνω,
γιατὶ δὲν δύναμ' ἄχ! νὰ ἰδῶ,
τὸ γλυκερό μου ἄστρο, ποῦ χάνω,
ποῦ κάθε βράδυ τὸ τραγουδῶ.

Ίσχυν ἄς εἶχα, νὰ φέρω μία
 εἰς τὴ μαυρίλα ἀστροφεγγιά,
 χρυσὴ γαλήνη ἔσ' τὴν τρικυμία
 καὶ ἔσ' τὴν καρδιά μου τέρψι γλυκειά! ..

Θάβλεπα τότε ἔσ' τὸν ἄνω θόλο,
 τὸ λατρευμένο κι' ἀγαπητὸ
 ἀβρό μου ἄστρο, ἀκτινοβόλο
 τερπνὸ τραγοῦδι, νὰ 'πῶ ἔσ' αὐτό.

Φύγετε νέφη μελανιασμένα!
 περὶ ξεσκεπάστε τὸν οὐρανό,
 κι' ἀφῆστε, νάβγῃ λαμπρὸ ἔσ' ἐμένα.
 Τὸ ποθιτὸ μου ἄστρο τ' ἀγνό. . .

Ν' ἀκούσῃ τῆσμα, τὴν προσευχή μου,
 νὰ ἴδῃ πόσον καρδιοκτυπῶ . . .
 νὰ μάθῃ μέσ' ἀπὸ τὴ ψυχὴ μου.
 μὲ τί λατρεία . . . τὸ ἀγαπῶ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΑΣΛΑΝΙΔΗΣ

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Πρὸ τῆς θυρίδος τοῦ πωλητοῦ γραμματόσημων.

— Δός μου ἓνα γραμματόσημο τῶν 20.

— Ὅριστε!

— Μὰ νὰ σοῦ 'πῶ, στέλνω γράμμα μὲ πένθος, δὲν ἔχετε
 γραμματόσημο μὲ μαύρη γραμμὴ γύρω;

ΠΡΟΦΥΛΑΚΤΙΚΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΩΤΟΡΡΟΙΑΣ ΜΕΤΡΑ

Γνωστοῦ ὄντος ὅτι μέγας εἶναι ὁ ἐκ τῆς ῥοῆς τῶν ὠτων
 προερχόμενος κίνδυνος ἀνάγκη νὰ γνωρίζῃ τις τὰ μέσα δι' ὧν
 δύναται νὰ ἀποφύγῃ τὴν ὁχληρὰν καὶ ἐπικίνδυνον ταύτην
 πάθησιν.

Τὰ μέτρα ταῦτα, ὡς ἐκ τῆς παθογενείας τῆς ωτορροίας,
 διττῶς πρέπει νὰ ληθῶσι· δηλαδή ἐπειδὴ ἡ ῥοή τῶν ὠτων
 παράγεται συνεπείᾳ τῆς διαδόσεως τῆς φλεγμονῆς ὅτε μὲν
 διὰ τοῦ ἀκουστικοῦ πόρου ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὅτε δὲ διὰ τῆς
 εὐσταχιανῆς σάλπιγγος ἐκ τοῦ ὀπισθεν μέρους τῆς ῥίνας, τὰ
 κατὰ τῆς ωτορροίας προφυλακτικὰ μέτρα πρέπει κατὰ τῶν
 δύο ῥηθέντων σημείων νὰ ληθῶσι.

Α'—Πρέπει νὰ ἀποφύγῃ τις τὴν εἰς τὸν ἀκουστικὸν πό-
 ρον εἰσαγωγὴν ξένων σωμάτων ὡς πυρείων, κερφίδων, φουρ-
 κατῶν, τῶν περιφρήμων χελαλίων (ὠτογλυφίδων) κλπ. καθὼς
 καὶ τὴν διὰ τοῦ μικροῦ ὄνυχος τοῦ μικροῦ ἰδακτύλου ξέσιν
 αὐτοῦ. Διότι τοιοῦτοτρόπως δύναται τις νὰ πληγώσῃ τὸ
 εἶδος τοῦ ἀκουστικοῦ πόρου καὶ νὰ ἐνοφθαλμίσῃ οὕτως τὰ
 ἐπὶ τῶν σωμάτων αὐτῶν μικρόβια καὶ νὰ παραγάγῃ πρῶδη
 ὠτίτιν. Ἐκτός δὲ τούτου ἐάν, καθ' ἣν στιγμὴν εὐρίσκεται
 ἐν τῇ βύθῳ τοῦ ὠτός τὸ ξένον σῶμα, δοθῇ εἰς αὐτὸ ἐξ ἀπρο-
 σβίτης, ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἀτόμου ἢ ὑπὸ δευτέρου καμμίᾳ ὠ-
 θησικῆς, δύναται τοῦτο νὰ διατρήσῃ τὸ τύμπανον καὶ νὰ ἐπι-
 φέρῃ διχοφύους βλάβας τῷ μέσῳ ὠτός, τὰ μάλιστα σοβαράς.

Ὅθεν ὁσάκις τις αἰσθάνεται κνησμὸν εἰς τὸ βάθος τοῦ ὤ-
τος αὐτοῦ δὲν πρέπει νὰ εἰσάγῃ τίποτε σκληρόν, ἀλλ' ἀπλῶς
λαμβάνων πυρεῖον νὰ περιτυλίσῃ καλῶς διὰ βάμβακος τὸ ὤ-
κρον αὐτοῦ κατὰ τρόπον ὥστε ἡ ῥηθεῖσα ἄκρα νὰ ἦναι τε-
λείως κεκλυμένη διὰ νὰ μὴ δύναται νὰ πληγώσῃ· δι' αὐ-
τοῦ δὲ καθαρίζει τὸ οὖς αὐτοῦ. Ἐάν τὸ τοιοῦτον φανῇ ἀνε-
παρκές, δύναται νὰ κάμῃ μίαν πλύσιν διὰ χλιαρᾶς διαλύσεως
βορικοῦ ὀξέος, διαλύων ἐν κοχλιάριον τοῦ καφέ βορικοῦ ὀξέος
εἰς βεβρασμένον ποτήριον ὕδατος· μεθ' ὃ διατηρεῖ ἐπὶ τινὰς
ἡμέρας καθαρὸν βάμβακα ἐν τῷ ὣτί· ἐάν δὲ ἦναι ἀνάγκη ἐ-
παναλαμβάνει τὴν ῥηθεῖσαν πλύσιν.

Ὡς διὰ τὸν καθαρισμὸν τοῦ ὠτός χάριν καθαριότητος ἀ-
πλῶς οὐδέποτε ἐπιτρέπεται νὰ προστρέξῃ τις εἰς τὰ ἄνω μέ-
σα. Τὸ οὖς ἄρκει νὰ καθαρίζηται διὰ τοῦ χειρομάκτρου καθ'
ἐκάστην ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπει ἡ εἰσαγωγή τοῦ δι' αὐτοῦ περι-
τετυλιγμένου δακτύλου. Τὸ ἐν τῷ βάθει τοῦ ὠτός οὕτω μέ-
νον κίτρινον ὑγρὸν ὅχι μόνον δὲν βλάπτει ἀλλὰ τὸναντίον
ὠφελεῖ, δίδων τὴν ἀναγκαίαν ὑγρασίαν τῷ τυμπάνῳ καὶ συγ-
κρατῶν καὶ φωνεῦν τὰ τυχὸν εἰσερχόμενα ζυφία καὶ λοιπά.

Περὶ τὸν εἶναι νὰ γείνη ἐνταῦθα λόγος τῶν κακῶν συνε-
πειῶν τῶν ἐπὶ τοῦ ὠτός ραπισμάτων, τῶν παρὰ τὸ οὖς πα-
ραγομένων ἰσχυρῶν φωνῶν, ἐκπυρσοκροτήσεων καὶ λοιπῶν, κα-
θὼς καὶ τῆς ἐκθέσεως εἰς ψυχρὸν ῥεῦμα ἀέρος ἰδίως μετὰ θερ-
μὸν λουτρὸν ἢ ἐν ἐφιδρώσει· (μετὰ τὸ λουτρὸν δεόν νὰ φέρῃ
τις καθαρὸν βάμβακα εἰς τὰ ὦτα ἐπὶ δύο ἡμέρας).

Β'—Πρὸς πρόληψιν τῆς ἐκ τοῦ φάρυγγος ἥτοι τοῦ ὀπι-
σθίου μέρους τῆς ῥινὸς διαδόσεως τῆς φλεγμονῆς τῷ ὣτί
χρειαζονται τὰ ἑξῆς:

α' Ἡ θεραπεία τῶν ἀσθενειῶν τοῦ φάρυγγος καὶ ἰδίως τοῦ
ρίνικοῦ δηλαδὴ ἡ ἀποκοπὴ τῶν ἀμυγδαλῶν καὶ τῶν ἀδενοει-
δῶν ἐκφυμάτων (*), τὰ ὅποια ἐκτὸς τῆς ἐμφράξεως τῆς ῥινὸς
καὶ τῶν κακῶν ἐξ αὐτῆς συνεπειῶν, πιέζοντα ἐπὶ τῆς εὐ-
σταθιανῆς σάλπιγγος ἐπιφέρουσι τὰς χρονίως παθήσεις τῶν
ὠτων καὶ τὴν κουφότητα, διατηροῦντα δὲ διαρκῇ μόλυνσιν
καὶ χρονίαν φλεγμονὴν ἐν τῷ βάθει τῆς ῥινὸς καὶ τοῦ στόμα-
τος εἰς διαρκῇ κίνδυνον μόλυνσεως ἐκθέτουσι τὰ ὦτα, τὸν
λάρυγγα καὶ τοὺς βρόγχους. Καθῆκον λοιπὸν πρῶτιστον παν-
τὸς γονέως τυγχάνει ἡ ῥιζικὴ ἀποκοπὴ καὶ θεραπεία αὐτῶν
πρὸς ἀποφυγὴν τῶν πολλαπλῶν τούτων συνεπειῶν, ἀφοῦ μά-
λιστ' ἡ ἐγχείρησις αὕτη δὲν παρουσιάζει τὴν ἐλαχίστην σο-
βαρότητα.

β' Ἐν περιπτώσει ὁποιασδήποτε μολυσματικῆς νόσου, ὅ-
ταν ἰδίως αὕτη παρουσιάζῃ φαινόμενα ῥινοφαρυγγικά, ἀνάγκη
νὰ γίνηται πλειστάκις τῆς ἡμέρας χρήσις μιᾶς ἀντιση-
πτικῆς γαργάρας βορικοῦ ὀξέος (ἐν κοχλιάριον τοῦ καφέ εἰς

(*) Τὰ ἀδενοειδῆ ἐκφυμάτια συνήθη παρὰ τοῖς παισὶν ὅσα (ἐλὼ παρατη-
ρήσαμεν αὐτὰ καὶ εἰς πλείστας δεσποινίδας ἄνω τῶν 25 ἐτῶν) προξενοῦσι
τὴν ὀχληροτάτην ἐμφράξιν τῆς ῥινὸς, συνεπεῖα τῶν ὁποίων τὰ μὲν μικρὰ
ἀδυνατοῦντα νὰ θηλάσωσι καὶ κακῶς ἀναπνέοντα ὑπνίπτουσιν εἰς ἀθρε-
ψίαν καὶ καχεξίαν, εἰς διαθεσιμὰ πρὸς τὰς στηθικάς παθήσεις, εἰς
τὴν σπασμὸν τοῦ λάρυγγος, ἐξ ὧς συχνάκις ὁ ἐξ ἀσφυξίας θάνατος, ἀργό-
τερον δὲ παραμυρφύεται τὸ πρόσωπον, τὸ στῆθος καὶ ἐν γένει ὁ σκελετὸς
τοῦ παιδός, βλάπτονται τὰ ὦτα, συνελόντι εἰπεῖν ἀνεξίτηλοι βλάβαι τοῖς
παισὶν ἐπιγίνονται. Τὰ τῶν ἀδενοειδῶν ἐκφυμάτων συμπτώματά εἰσιν:
ἡ ἐμφράξις τῆς ῥινὸς καὶ ἀνάγκη τοῦ ἔρατεῖν τὸ στόμα ἀνοιχτόν, ὁ μετὰ
ῥιγχάλητον ὕπνος, ἡ ὀσμὴ τῶν νεογνῶν, αἱ συχναὶ ἐμεταὶ
αὐτῶν, ὁ δύσκολος, τεταραγμένος καὶ διακεκομμένος ὕπνος αὐτῶν κτλ.

ποτήριον βεβρασμένου ὕδατος), νὰ γίνηται τρίς τῆς ἡμέρας εἰς τὴν ῥίνα τοῦ παιδὸς ἐνστάλαξις τοῦ ἀκολούθου φαρμάκου: menthol 1 gram, huile d'am. douces 30 grammes, νὰ διατηρῇται βάμβαξ εἰς τὰ ὦτα καὶ νὰ προφυλάττηται ὁ παῖς ἀπὸ πᾶν ῥεῦμα τόσον κατὰ τὴν ἀσθένειαν ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν.

γ' Ἰδιαιτέρα προφύλαξις δέον νὰ λαμβάνηται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνάγχης, ἥτις οὐχὶ σπανίως καταλήγει εἰς σοβαρὰ ὠτικά φαινόμενα. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀποφεύγῃ τις νὰ φυσᾷ δυνατὰ διὰ τῆς ῥινὸς πρὸς ἀπόφραξιν τῆς πασχούσης ῥινός· διότι τοῦτο ἐκτὸς τοῦ ὅτι προξενεῖ ὑπερχιμῖαν τῆς ῥινικῆς βλεννομεμβράνης καὶ αὐξάνει τὴν ἔμφραξιν τῆς ῥινός, δύναται εἰσέτι νὰ εἰσαγάγῃ τὴν μεμολυσμένην ῥινικὴν βλένναν εἰς τὸ μέσον οὗς διὰ τῆς εὐσταθιανῆς σάλπιγγος καὶ νὰ προξενήσῃ πυώδη ὠτίτιν.

Καλὸν δ' εἶναι ἐν καιρῷ συνάγχης νὰ ῥοφᾷ τις συχνάκις τὴν ἀκύλουθον σκευασίαν, ἥτις αὐξάνουσα τὴν μικροβιοκτόνον δύναμιν τῆς ῥινικῆς βλέννης πολὺ ὠφελεῖ, τὴν διάρκειαν τῆς νόσου συντέμνουσα, : acide borique, sous nitrate de bismuth à 10 gr. menthol 0,25 centigr.

Ἐν σημείον ἄξιον ἰδιαιτέρας προσοχῆς εἶναι ἡ ἀποφυγὴ τῆς χρήσεως τῶν ναρκωτικῶν λεγομένων φαρμάκων εἰς ἐνστάλαξεις ἐν τῷ ὧτι κατὰ τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνάγχης ἢ τῆς ἀμυγδαλίτιδος ἢ ἄλλης τινὸς νόσου ἀναφαινομένων ὠτικῶν πόνων. Τὸ τοιοῦτον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὐδὲν κατὰ τῶν πόνων βοηθοῦν πλειστάκις γίγνεται αἰτία τῆς ὠτορροίας. Κατὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ῥηθέντων πόνων τὸ μόνον μὴ βλαβερόν διὰ τὰς χεῖρας τοῦ ἀσθενοῦς εἶναι ὁ κα-

θαρὸς βάμβαξ εἰς τὰ ὦτα· συγχρόνως δίδεται ἐλαφρὸν καθάρσιον καὶ ἐὰν μὲν ὁ ἀσθενὴς ᾔῃται ἰσχυρὰς κράσεως, οἱ δὲ πόνοι ἀνυπόφοροι, τίθενται 2—4 βδέλλαι πρὸ τοῦ ἀκουστικοῦ πόρου, ἀροῦ κλεισθῇ ὁ ἀκουστικὸς πόρος διὰ βάμβακος ὅπως μὴ αἱ βδέλλαι εἰσέλθωσιν ἐν αὐτῷ. Ἐὰν οἱ πόνοι καὶ ὁ πυρετὸς ἐξακολουθῶσι δέον νὰ γείνη ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ παρακέντησις τοῦ τυμπάνου ὅπως δοθῇ ἐλευθέρως ἐξόδος εἰς τὸ ἐν τῷ μέσῳ ὧτι πῦον.

Ἰδοὺ μέτρα τινά, διὰ τῶν ὁποίων εἶναι δυνατὴ ἡ πρόληψις τῆς φλεγμονῆς τῶν ὠτων. Ἰδιαιτέρως ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπὶ τῶν ἀδενοειδῶν ἐκφυμάτων καὶ τῆς ὠτορροίας παρὰ τοῖς παισί· διότι εἰς αὐτὰ ἡ ἀπώλεια τῆς ἀκοῆς συνεπαγομένη τὴν μὴ ἐκμάθησιν τῆς ὁμιλίας ἢ τὴν ἀθησμόνησιν αὐτῆς κατὰ τὴν μικρὰν ἡλικίαν, αὐξάνει τὸν ἀριθμὸν τῶν κωφολάλων, ἐπανερχομένης δὲ τῆς ἀκοῆς καθίσταται δυνατὴ καὶ ἡ ἐκμάθησις τῆς ὁμιλίας.

N. ΤΑΠΤΑΣ

ὠτολόγος, ῥινολόγος, λαρυγγολόγος.

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Φίλος συναντᾷ φίλον πρὸ μικροῦ νυμφευθέντα δυσειδεστάτην γυναῖκα καὶ συνοδεύοντα αὐτήν. Τὸν πλησιάζει καὶ μετὰ τὰς δυστάσεις καὶ τοὺς χαιρετισμοὺς τοῦ λέγει διγὰ, διγὰ.

— Ποῦ τὸ βροῖκες αὐτὸ τὸ τέρας ἀδελφέ;

Καὶ ἐκεῖνος :

— Μίλα μου ἐλεύθερα· εἶναι καὶ κουφή.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Κατὰ τῆς αναφλέξεως τοῦ πετρελαίου

Οἱ πάντες γνωρίζομεν ὅτι κατὰ τὴν ἀνάφλεξιν τοῦ πετρελαίου ρίπτομεν ἐπὶ τῶν φλογῶν παχέα ἐξ ἐρίου ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα καταπνίγοντα ἀμέσως τὰς φλόγας σβεννύουσι τὸ πῦρ ἐν τῇ ἐδτίᾳ αὐτοῦ.

Καθὰ τελευταῖον ἀπεδείχθη τὸ γάλα ἀφθόνως ριπτόμενον ἐπὶ πυρᾶς, ἐξ ἀναφλέξεως πετρελαίου προσελθούσης, παραχρῆμα καταπνίγει αὐτήν.

Τὰ ζῶα ὡς βαρόμετρα

Τὰ ζῶα τὰ τε καὶ κίδια καὶ τὰ ἄγρια ἔχουσι τὴν προαίσθησιν τῆς μεταβολῆς τοῦ καιροῦ καὶ δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς βαρόμετρα εἰς μερικάς περιστάσεις.

Οὕτω τὰ σιτῶνα τῶν ἀγρῶν εἰς τὴν προσέγγισιν τῆς κακοκαιρίας ἀπέχονται τοῦ συνήθους λαλήματός των.

Ὅταν αἱ χῆνες καὶ αἱ νῆσσαι ταρασσῶνται καὶ βυθίζονται εἰς τὸ ὕδωρ, αἱ ὄρνιθες κυλίωνται χαμαὶ εἰς τὸ χῶμα, οἱ βάρτραχοι κοάζουσι ἡσυχότερον καὶ οἱ ψιττακοὶ φλυαροῦσι περισσότερον τοῦ συνήθους, ἢ φραγκόκοτα δὲ καὶ ὁ ταῶς ἀφίνωσι τὰς βραγχὰς τραυγὰς των, εἶναι γνώρισμα ὅτι ἡ βροχὴ δὲν ἀπέχει.

Ἐκ τῶν τετραπόδων, οἱ ὄνοι, οἱ ἡμίονοι καὶ οἱ ἵπποι φαίνονται κατεχόμενοι ὑπὸ ποιᾶς τινος ταραχῆς κατὰ τὴν προσέγγισιν τῆς κακοκαιρίας, ἡ δὲ γάτα λείχεται ἐπιμόνως καὶ φέρει τὸν μύδα ὅπουθεν τοῦ ὠτός.

Ἡ χελιδὼν ἐν ὥρᾳ καλοκαιρίας ἵπταται εἰς τὰ μεσαῖα στρώματα τοῦ ἀέρος, ὅπου εὐρίσκονται τὰ ἔντομα, ἐξ ὧν τρέφεται. Εἰς τὴν προσέγγισιν δὲ τῆς θυέλλης ἀνέρχεται πολὺ ὑψηλὰ, ὥς νὰ ἤθελε ν' ἀποφύγῃ αὐτήν. Ὅταν δὲ ἐπικνῆται βροχὴ ἢ ὁ καιρὸς τρέπνται ἐπὶ τὸ ψυχρότερον, τότε κατέρχεται χαμηλὰ καὶ σχεδὸν ἐφίπταται τοῦ ἐδάφους, διὰ νὰ συλλάβῃ τὰ καταπίπτοντα ἐπίσης ἔντομα.

Ὅταν οἱ ἰχθύες πετώσιν ἐντὸς τοῦ ὕδατος, εἶναι καὶ τεῦτο σημεῖον προσεγγιζούσης κακοκαιρίας.

Ἡ ἀράχνη τῶν κήπων βραχύνει καὶ συνέχει τὰ νήματα δι' ὧν συγκρατεῖται ὁ ἰσθός της ἐνόσφ ἐπαπειλεῖται βροχὴ. Ἐὰν τὰ νήματα ταῦτα ἀπεναντίας ἦναι μακρὰ καὶ χαλαρά, σημεῖον ὅτι ὁ καλὸς καιρὸς θὰ διαρκέσῃ. Ὅταν ἦναι φόβος βροχῆς, ἡ ἀράχνη δὲν πλέκει τὸν ἰσθόν της· ἐὰν καὶ διαρκούσης ἔτι τῆς βροχῆς ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν της, σημεῖον ὅτι ἡ βροχὴ μετ' ὀλίγον θὰ κοπάσῃ.

Πολλοὶ ἀγρόται μεταχειρίζονται ὡς βαρόμετρον τὸν μικρὸν τῶν ἀγρῶν βάρταχον. Τοποθετοῦσιν αὐτὸν ἐντὸς ἀγγείου πλατυστόμου, οὗ ὁ πυθμὴν στρώνεται διὰ χόρτων καὶ ἁμμου καὶ ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρίσκεται μικρὰ κλίμαξ. Ἐνόσφ διαρκεῖ ἡ καλοκαιρία, ὁ βάρταχος διαμένει εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κλίμακος· ἄμα δὲ τῇ προσεγγίσει τῆς βροχῆς κατέρχεται εἰς τὸν πυθμένα.

Ἄλλ' ἀσφαλέστατος πίντων ὁδηγὸς ὡς πρὸς τὴν μεταβολὴν τοῦ καιροῦ εἶνε ἡ βδέλλα.

Θέσατε βδέλλαν ἐντὸς φιάλης ὑαλίνης κατὰ τὰ τρία τέταρτα πεπληρωμένης ὕδατος διαυγοῦς, φρασσομένης δὲ περὶ τὸ στόμιον διὰ πανίου προσδεδεμένου. Ἄν ἡ ἡμέρα θὰ ἦναι εὐδία, ἡ βδέλλα μένει συνεκλεισμένη εἰς τὸ βάθος τῆς φιάλης. Ἄν πρόκνται νὰ βρέξῃ, ἀνέρχεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος καὶ μένει ἐνόσφ διαρκεῖ ἡ βροχὴ. Ἐὰν ἐπικνῆται ἄνεμος σφοδρὸς, συνταράσσεται ἀδιακόπως. Ἐὰν ἐπαπειλεῖται σφοδρὰ θύελλα, ἐξέρχεται ἐξ ὁλοκλήρου τοῦ ὕδατος καὶ ἀ-

ναρριχᾶται πρὸς τὸ στόμιον, κατεχομένη ὑπὸ ταραχῆς, ἥ-
τις ἐκδηλοῦται διὰ σπασμωδικῶν κινήσεων.

Τυφλὸς θυμὸς

Γεωργὸς τις ἐλθὼν εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ ἵνα ἐπιδιορθώσῃ ῥήγμα
εἰς φράκτιν τινα, εὗρεν ἐπανερχόμενος τὴν κοιτίδα, ἐνθα
εἶχεν ἐγκαταλείψει τὸ μονογενὲς τοῦ τέκνον κοιμώμενον, ἀ-
ναποδογυρισμένην. Τὰ στρώματα ἦσαν ἐσχισμένα καὶ καθη-
μαγμένα καὶ ὁ σκύλος τοῦ ἦτο ἐκεῖ πλησίον ἐξηπλωμένος.
ὑποθέσας λοιπὸν ὅτι ὁ σκύλος ἔφαγε τὸ παιδίον, ἀμέσως ἡ-
νοιξε τὸ κρανίον τοῦ διὰ τινος ἀξίνης ἦν εἶχεν εἰς χεῖρας· ὅτε
δὲ ἀνέστρεψε τὴν κοιτίδα, εὗρε τὸ παιδίον ὄσων καὶ ὄψιν ὑ-
περμεγέθη νεκρὸν ἐπὶ τοῦ πατώματος φονευθέντα ὑπὸ τοῦ
κυνός, οὐ τινος ἢ πίστις ἦν ἀξία ἄλλης ἀμοιβῆς. Τὸ πρῶ-
δειγμα τοῦτο ἐδίδαξεν αὐτόν, πόσον ἐπικίνδυνον εἶναι νὰ πι-
ραδίδηται τις πλὴν βιαίως καὶ ἐκ τοῦ προχείρου εἰς τὸ τυ-
φλὸν πάθος του.

Ὁ μέγιστος τῶν κλιβάνων

Ὁ ἐν Νεοδοράκῳ μηχανικὸς Κ. Βέρδανος κατεσκεύασε κλι-
βανον ἐνεργοῦντα αὐτομάτως δι' ἀτμοκινήτων μηχανῶν.
Ὁ κλιβανὸς οὗτος ὑπάρχει ἐν Βρουκλύνῳ παρὰ τὸ Νεοδό-
ρακον, εἶναι διώροφος καὶ ὁμοιάζει οἰκίαν, διότι ἔχει μῆκος
μὲν 18, ὕψος δὲ 32 ποδῶν. Εἰς ἐκάστην ὀροφὴν ὑπάρχουσι
δύο θύραι, καὶ διὰ μὲν τῆς μιᾶς εἰσάγονται διὰ μηχανισμοῦ
οἱ μέλλοντες νὰ ἐψηθῶσιν ἄρτοι, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας ἐξάγον-
ται ἐψηθέντες ὡσαύτως διὰ μηχανισμοῦ, καὶ καταπίπτουσιν
εἰς ἄμαξαν πύρακλειμένην. Οἱ διὰ μιᾶς εἰσαγόμενοι ἄρτοι
ἀναβαίνουν εἰς 2000, ὧν ἕκαστος ἔχει βάρος 4—5 λίτρων.

Ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ ἐργάζονται μόνοι 50 ἄνθρωποι,
ἐνθ' κατὰ συνήθη τρόπον ἀπαιτοῦνται ἐπέκεινα τῶν 200. Τὸ
ποσὸν τῶν ἄρτων τῶν καθ' ἐκάστην διὰ τῆς μηχανῆς ταύ-
της κατασκευαζομένων ἀναλογεῖ πρὸς ἡμερήσιον ἐργασίαν
310 κοινῶν ἀρτοποιείων.

Μελισσὶ καὶ ρευματισμοί

Προέργον παρατήρησιν ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν ἐντομολογι-
κὴν Ἑταιρείαν τῆς Γαλλίας ὁ αὐστριακὸς ἰατρὸς Τέρκ. Δια-
τείνεται ὅτι ὁ κεντηθεὶς ὑπὸ μελισσῶν μένει ἐπὶ τινὰ χρόνον
ἀνεπίδεκτος τῶν ἀποτελεσμάτων νέου κεντήματος, ἀπαράλ-
λακτα ὅπως ἐνεργεῖ ὁ ἐμβολιασμὸς εἰς τὴν εὐλογίαν. Ἡ κα-
τάστασις αὕτη τοῦ σώματος διαρκεῖ ἐξ ἡ ὀλιγωτέρους μῆνας
ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κεντημάτων. Ὁ ἐπιστήμων οὗ-
τος παρατήρησεν ὡσαύτως ὅτι εἰς τοὺς πάσχοντας ἐκ ρευ-
ματισμῶν ἀπαιτεῖται μέγας ἀριθμὸς κεντημάτων, ὅπως τὸ
δηλητήριον φέρῃ τὸ ἀποτελεσμά του, ἀλλ' ὅτι μετὰ ταῦτα,
ὅχι μόνον ἐπὶ ἐξ μῆνας νέα κεντήματα μελισσῶν δὲν φέρουσιν
εἰς αὐτοὺς βλάβην τινά, ἀλλὰ καὶ πᾶσα προςβολὴ ρευματι-
σμῶν παύει καθ' ὅλον τὸ διάστημα τούτου τοῦ χρόνου. Βε-
βαίως πολλοὶ πάσχοντες ἐκ ρευματισμῶν μετ' εὐχαριστήσεως
θα ὑπέφερον κεντήματα μελισσῶν, ἂν ἀπληλλάσσοντο διὰ τοῦ
μέσου τούτου ἐκ τῶν φρικτῶν πόνων των.

ΜΕΓΑ ΔΕΙΠΝΟΝ

Ἄπαξ τοῦ ἔτους ὁ κ. Ἡσύχιος Προβατάκης καὶ τὸ ἕτερον αὐτοῦ ἡμισὺ ἡ κ. Ἀνδροδίκη Προβατάκη δίδουσι πομπῶδες δεῖπνον.

Ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἔφθασεν.

Ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως αὐτῆς ἡ κ. Προβατάκη, ἐκ φύσεως νευρική, εἶναι ἐπικινδύνως δυσπρόσιτος. Ὁ κ. Προβατάκης διανοεῖται νὰ φύγῃ λάθρα εἰς τὸ γραφεῖόν του, ταχύτερον τοῦ συνήθους, καταλιμπάνων ἀνάνδρως εἰς τὰς δριμυτάτας καταφθορὰς τῆς κυρίας τὴν νέαν ὑπηρετρίαν Θασίαν, μικρὰν δεκαεπταετῇ ἀδέξιον, ἥτις κερδαίνει εἴκοσι φράγκα κατὰ μῖνα, ἀλλὰ δὲν ἀπολαμβάνει ποτὲ περισσότερα τῶν δύο φράγκων ἕνεκα τῶν σκευῶν, τὰ ὅποια ὡς ἐκ τῆς ἀδεξιότητος καὶ ἀπροσεξίας της συντριβεί. Ἡτοιμάζετο ἥδη οὗτος νὰ βάλῃ τὸν λευκὸν του λαιμοδέτην καὶ τὸν ὑπενδύτην του, ὅτε ἡ σύζυγός του τῷ εἶπε διὰ φωνῆς συριζούσης, ἡ ὁποία εἰς τὴν ἐλαχίστην ἀντιλογίαν ἐγένετο ὀξυτάτη:

— Πρόσεχε νὰ μὴ ἐπανέλθῃς ὡς τὴν ὥρα τοῦ δείπνου. Θὰ γευματίσῃς ὅπου ἔμπορῇς, ἀλλ' ὅχι ἐδῶ, γιατί θὰ ἐτοιμάσω τὸ τραπέζι τώρα ἀμέσως. Καὶ κύτταζε πάρε ἀπὸ τώρα ὅτι σὲ χρειάζεται, γιατί γιὰ νὰ κάμωμε τόπο, θὰ σπρώξῃς τὸ μπουρὸ εἰς τὴν πλαγινὴν κάμαρὴν τῆς τουαλέτας καὶ τὸ ντουλάπι πίσω ἀπ' τὸ κρεβάτι. Ὅστερα θὰ ᾔναι ἀδύνατον ν' ἀνοιγοῦν.

Ὁ κ. Προβατάκης τρομάζει τὰς μετακομίσεις, ἀλλ' ἵνα μὴ πάθῃ ἐκ συγκοπῆς ἡ σύζυγός του ὠθεῖ στωικῶς τὴν ἱματιοθήκην εἰς τὸ κομμωτήριον καὶ τὴν σκευοθήκην ὀπίσω τῆς κλίνης.

Τοῦτου γενομένου διαμείδεται μεταξὺ αὐτῶν ὁ ἐξῆς διάλογος.

Ἡσύχιος.—Εἶναι καλὰ ὅλα; τώρα ἐμπορῶ νὰ ἐνδυθῶ:

Ἀνδροδίκη.—Μάλιστα... Καὶ τράβα γρήγορα!... Δέ σὲ διώχνω, φίλε μου, μὰ καταλαβαίνεις καὶ μόνος σου, σὲ τέτοιαις προετοιμασίαις, ἓνας ἄνδρας πόσον εἶναι ὀχληρὸς!

Ὁ κ. Προβατάκης ἐν στολῇ ἐσπερίδος, μὲ φράκον, λευκὸν λαιμοδέτην, ὑποδήματα βερνικωμένα, ῥίπτει βλέμμα εὐαρεσκείας εἰς τὸν καθρέπτην, ὅτε ἡ σύζυγός του πλήττει διὰ τῆς χειρὸς τὸ μέτωπον.

Ἀνδροδίκη.—Ἄχ! θεέ μου!... Τὰ σανίδια τοῦ τραπέζιού!... Τὰ σανίδια ποῦ εἶναι ἐς τὴν κάμαρὴν τῆς δούλας!.. Εἶναι πολὺ βαρεῖα γιὰ τὴν Θασία, φίλε μου. Βγάλε τὸ φράκον σου. Πρέπει ν' ἀναβῇς ἐς τὸ ἔκτο πάτωμα καὶ νὰ μέτα καταιδάσῃς.

Ἡσύχιος.—Μποροῦδες νὰ με τὸ πῆς προτοῦ νὰ βάλω τὸ ἄσπρο μου ποκάμισο καὶ τὴν ἄσπρη μου γραβάτα; πρέπει νὰ ᾔναι φορτωμένα ἀπὸ σκόνη τὰ τραπεζοσάνιδά σου!

Ἀνδροδίκη. (ἀρχίζουσα νὰ ταράσσηται, νὰ σοβαρεύηται, νὰ ὑψόνῃ τοὺς βραχίονας πρὸς τὴν ὀροφήν).—Εἶμαι κατασκοτωμένη, καὶ ὅμως πρέπει νὰ σκεφθῶ, νὰ σιῶ ὅλα καὶ νὰ ἐτοιμάσω ὅλα μοναχὴ μου! Καὶ γιὰ τὸ παραμικρὸ πρᾶγμα πού θὰ ξεχάσω, μαλόνεις, κάμνεις τόσαις σκηναῖς! Εἶναι γιὰ νὰ χάσῃ κανένας τὸ κεφάλι του μὲ σένα, εἶναι γιὰ νὰ...

Ἡσύχιος.—Ἐλα μὴ ἐρεθίζεσαι· ἀναιβαίνω.

Ἀνδροδίκη.—Ὅχι, εὐχαριστῶ. Ἀφοῦ θὰ το κάμῃς μὲ δυσἀρέσκεια, καλλίτερα ἔχω νὰ μὴ με βοηθήσῃς. Πήγαινε ἐς τὸ γραφεῖόν σου, πήγαινε ν' ἀναγνώσῃς τὰς ἐφημερίδας σου, νὰ καπνίσῃς τὸ τσιγάρο σου καὶ νὰ κίμῃς μπίλαιοις μέσα ἐς τὰ προιονίδια τοῦ πινακοδοχείου σου· θὰ βάλω τὰ τραπεζοσάνιδα μόνῃ μου ὅπως ἔμπορῶ· θὰ σπάσω τὰ πλευρά μου, ἢ θὰ κουτσαίνω γιὰ ὅλη μου τὴν ζωὴν, ἀδιάφορο! μὰ δὲ θὰ με κατηγορήσῃς τοῦλάχιστον...

(Ὁ κ Προδατάκης κατεβίβασεν ἥδη καὶ παρέταξε τὰς σα-
νίδας τῆς τραπέζης καὶ ἡ κ. Προδατάκη ἐξακολουθεῖ εἰσέτι
τὰς ἀντεγκλήσεις της. Ἀναφαίνεται ὁ σύζυγός της μὲ τὸν
θώρακι τοῦ ὑποκαμίσου τεθραυσμένον, μὲ περιχειρίδας ἐρ-
ρυτιδωμένας καὶ μὲ κατεσκονισμένον πανταλόνι. Ἐριυνᾷ ἐν
περιεσκευμένῃ διγῇ.)

Ἀνδροδίκη. — Τί γυρεύεις. φίλε μου;

Ἡδύχιος. — Τίποτε... Μὴ ἀνησυχῇς... Θὰ το εὔρω.

Ἀνδροδίκη. — Μὴ πειράζης τίποτε, θὰ τα χαλάσης ὅλα.
Λέγε με καλλίτερα τί γυρεύεις, αὐτὸ εἶναι προτιμότερο.

Ἡδύχιος. — Γυρεύω τὴ βούρτσα...

Ἀνδροδίκη. (δι' ὀξείας φωνῆς.) — Πῶς θέλεις νὰ σε δώσω
τὴ βούρτσα ἐνῷ ξέρεις πολὺ καλὰ ὅτι εἶναι μέσα εἰς τὸ κα-
τώτερο θυρτάρι τοῦ μπουροῦ ποὺ ἔδυρες πρωτύτερα ἔς τὸ
πλαγινὸ δωμάτιο μὲ τὸ πρόσωπο γυρισμένον ἔς τὸν τοῖχο;

Ἡδύχιος. — Ἄν τὸ μετακινήσω ἄλλο...

Ἀνδροδίκη. — Ὅχι, δὲν θέλω! Ἀράδειασα ἐπάνω ἱλὰ
πράγματι, θὰ τ' ἀναποδογινώσῃς ὅλα. Ὡς τὸ δρόμο λουστρατί-
δικα ὅσα θέλεις, μὲ δυὸ πεντάραις θὰ σὲ βουρτσίσουν ἐξαί-
ρετι. Βάλε τὸ φράκο σου, τὸ ἐπανοφῶρί σου καὶ φύγε. Ὅσο
εἶσαι ἐδῶ, δὲ θὰ μπορέσω νὰ κάμω τίποτε. Τί ἔχεις ἀκόμη
καὶ κρέμαδες τὰ χερίά σου ἐστὶ ἐν χάχας;

Ἡδύχιος. — Ἐχω λερωμένα τὰ χέρια ἤθελα νὰ πλυθῶ
ἄλλο.

Ἀνδροδίκη. — Οὐφ! Θεέ μου! πόσο ἀνυπόφορος εἶσαι!
Ὅλαις ταῖς ὥραις ἓνα ταῖς ἔχεις. Δὲν εἶναι πέντε λεπτὰ ποὺ
ἐτοίμασα τὸ λαβομάνο γι' αὐταῖς ταῖς κυρίαις ἀπόψε, καθαρὰ
προσόψια καὶ ἄπιαστο σαποῦνι. Μιὰ φορὰ ἔς τὴ ζωὴ σου πλύ-
σου ἔξω... σὲ μιὰ βρῦση δὲ θὰ χαλάσῃ ὁ κόσμος!

Ἡδύχιος. — Καλά! καλά! μὴ θυμόνης! Φορῶ γρήγορα τὸ
φράκο μου. Πές μου ὅμως, ξέρεις ποῦ εἶναι τὸ ἐπανοφῶρί μου;

Ἀνδροδίκη (ἐν ὀργῇ). — Ξέρεις, ἐσύ, ποῦ εἶναι τὰ φουστά-
γιὰ μου καὶ τὸ κορδάζο μου;... Δικὴ μου δουλειὰ εἶν' αὐ-

τή;... Ὅλα σου τὰ σπέρνεις ἐδῶ κ' ἐκεῖ... Σοῦ εἶπα ἑκατὸ
φοαῖς, ὅταν ἔμβαίνης ἔς τὸ σπῖτι, νὰ κρεμνᾷς τὸ ἐπανοφῶρί
σου ἔς τὴν γκαρδερόμπα τῆς σάλας.

Ἡδύχιος. — Ἰσὶα ἰσὶα, ἐκεῖ τὸ ἔβαλα χθὲς τὸ βράδυ, μὰ
δὲν τὸ βροῖσκω πλεῖα, δὲν εἶναι ἐκεῖ.

Ἀνδροδίκη. — Ἄν τὸ ἔβαζες ἐκεῖ, ἐκεῖ θὰ ἦναι! Πρέπει
νὰ πάγω νὰ σου τὸ εὔρω, νὰ σου τὸ βάλω ἔς τὴ ράχι σου καὶ
νὰ σου τὸ κουμπώσω κι' ὅλα; Θὰ με πεθάνης, ἐσύ, σὲ τὸ
λέγω, μ' αὐταῖς σου ταῖς ιδιοτροπίαις! Φώναξε τὴν Θασία.
(ἡ Θασία ἐμφανίζεται). Θασία, εἶδες τὸ φόρεμα τοῦ κυρίου;

Θασία. — Ὅχι, κυρία.

Ἀνδροδίκη. — Βλέπεις!

Ἡδύχιος. — Ὡς τὴν γκαρδερόμπα;...

Θασία. — Ἄ! ναί, ἔς τὴν γκαρδερόμπα, ἦταν κάτι τι. Δὲν
ξέρω ἂν ἦταν ἐπανοφῶρι· δὲν ἐκύτταξα. Μὰ ἐπειδὴ ἡ Μαρία
μοῦ εἶπε νὰ τὴν ἀδειάσω, τὸ ἔκρεμάσα καὶ μαζί μὲ τὰ ἄλλα
τὸ ἔχωσα μέσα ἔς τὸ ντουλάπι.

Ἡδύχιος. — Ἄ! παραδέχεσθαι...

Ἀνδροδίκη. — Παραδέχομαι ὅτι, ἂν θὰ καταφορτώσῃς τὴν
γκαρδερόμπα μὲ ὅλα σου τὰ ροῦχα, οἱ προσκεκλημένοι μας
δὲν θὰ εὔρουν ποῦ νὰ κρεμάσουν τὰ ἰδικά των. Καὶ νὰ σου
ἔπῳ κ' ἓνα ἄλλο· μιὰ φορὰ ποῦ κάμνει ἡ Θασία ἐκεῖνο ποῦ
τῆς λέγω, σὲ ἀπαγορεύω, νὰ τὴν μαλόνης. Πῶς θέλεις νὰ
διευθύνω τὸ σπῖτι μου, ἂν κοντά της μὲ ἀντικρούεις κάθε
ἄλλο; (ἐν φωνῇ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ὀξυνομένην). Ἐλα, ἔ-
καμα τόση ὑπομονὴ ὡς τώρα, μὰ ἤρθα πλεῖα ὡς τὸν λαι-
μό. Ἐσκουμπίδου.

Ἡδύχιος. — Κ' ἐγὼ αὐτὸ θέλω· μὰ ἄφησέ με νὰ τραβήξω
τὸ κρεβάτι γιὰ ν' ἀνοίξω τὸ ντουλάπι καὶ πάρω...

Ἀνδροδίκη. — Ἀχ! ὅχι ἔς τὴ ζωὴ μου! Δὲν σ' ἀφίνω νὰ
μετακινήσῃς πλεῖα τίποτε! Τὸ γραφεῖό σου δὲν εἶναι πολὺ
μακριὰ ἀπ' ἐδῶ· μπορεῖς νὰ πῆς ὡς ἐκεῖ χωρὶς φόρεμα!

Ἡδύχιος. — Μὲ φράκο! . . . Θὰ φαίνωμαι πῶς ἔρχομαι ἀπὸ γάμο.

Ἀνδροδίκη. — Δὲν βρίσκω 'ς αὐτὸ καμμιὰ προσβολή.

Ἡδύχιος. — Θὰ με περιγελάσουν οἱ συνάδελφοί μου.

Ἀνδροδίκη. — Θὰ τους πληρώσης καὶ σὺ μὲ τὸ ἴδιο νόμιμα. Μόνο ἐδῶ βλέπω μοῦ βγάζεις τὴν ψαλιδωτή σου γλῶσσα καὶ με βάζεις κάθε 'λίγο μπρός. "Όταν θὰ χύσης τὸ φαρμάκι σου ἐπάνω 'ς τοὺς ἄλλους, θὰ μείνης τοῦλάχιστον ὀλιγώτερο γιὰ 'μένα.

Ἡδύχιος. — "Αν γυρίσω ἀπόψε καταρρογιασμένος, τὸ σφάλμα θὰ εἶναι 'δικό σου.

Ἀνδροδίκη. — (Προσλαμβάνουσα ἥθος θύματος). Πολὺ καλὰ! Ἀπὸ μιὰ ἀρχή, τὸ λάθος πάντοτε δὲν εἶναι 'δικό μου; (μᾶλλον ἐξηγμένη). Μὰ νὰ σου 'πῶ, τὸ μέτρο παραγέμισεν αὐτὴ τὴν φορὰν ἂν θέλῃς τὸ καλὸ σου, νὰ φύγῃς ἀμέσως!

Ἡδύχιος. (ἐννοῶν ἀμέσως) — Καλὰ, φεύγω.

(Ἐξέρχεται).

Ἀνδροδίκη. — Ἄ! ἥτο καιρός! Κόντεψε νὰ ἐξαντληθῇ ἡ ὑπομονή μου! Αὐτὸ δὲν 'πάγει ἔτσι! Τοῦ Ἰῶβ ἡ ὑπομονὴ δὲν ἦταν τίποτε κοντὰ 'ς τὴν 'δική μου τόση ὥρα τώρα, κι' αὐτὸ μὲ ἀφανίζει φοβερά! (Κρούουσι δειλῶς εἰς τὴν θύραν). Ποῖος κτυπᾷ; . . . ἐσύ εἶσαι Θεσία;

Μία ταπεινὴ φωνή. — "Όχι, δὲν εἶναι ἡ Θεσία.

Ἀνδροδίκη (ἐν νευρικῇ ταραχῇ). — Ποῖος εἶναι τότε; Ἀπαντήσατε! (Σιγῇ). Αὐτὸ εἶναι παρὰ πολὺ! (Ἀνοίγει τὴν θύραν καὶ εὐρίσκεται κατὰ πρόσωπον τοῦ συζύγου της.) Πῶς! ἐσύ! . . . Σ' ἐνόμιζα 'ς τὸ γραφεῖό σου. (Τεταραγμένη). Τί τρέχει λοιπόν; Κανένα δυστύχημα; Κανέναν συγγενικὸς θάνατος; Καμμιὰ φωτιά 'ς τὸ σπίτι;

Ἀνδροδίκη (τρομερά). — Μὰ ἔκαμες ὄρκο νὰ με τρελάνῃς σήμερα;

(Ὁ Ἡδύχιος, ἀκίνητος, ἀπολιθωμένος, δὲν τολμᾷ οὔτε νὰ

προχωρήσῃ οὔτε νὰ ὀπισθοδρομήσῃ. Ἐν τῇ παθητικῇ ἐκείνῃ στιγμή, εἰσέρχεται ἡ Θεσία κρατοῦσα ἐν τῇ χειρὶ εἶδος ῥάκου).

Θεσία. — Κυρία, αὐτὸ τὸ 'βρῆκα, ἐκεῖ 'ποῦ 'σκούπιζα, ἀποκάτω ἀπὸ τὸ μπουφέ, εἶναι 'δικό σας;

Ἀνδροδίκη (παρατηροῦσα ἐξ ἀποστάσεως). — Αὐτό, κορίτσι μου, εἶναι ἡ κόκκινή σου μάλλινη πετσέτα γιὰ τὰ μπακνρένια σκεῦη.

Ἡδύχιος. (Ἐξετάζων πλησ ἑστέρον). — Σταθῆτε δά! . . . Μὲ φαίνεται . . . Ἀλλὰ ναί, τὸ 'γνώρισα, αὐτὸ ἦταν 'δικό μου ἄλλοτε . . . Εἶναι τὸ πιλίκι ποῦ φοροῦσα κατὰ τὴν τελευταία στρατιωτικὴ μου ὑπηρεσίᾳ . . . ἓνα πιλίκι 4,75 φρ. . . . Εἶναι ἀκόμῃ δὲ καλὴ κατάστασι!

Ἀνδροδίκη. — "Ε, λοιπόν! τί περιμένεις καὶ δὲν τὸ στρίβεις; . . . Νὰ ποῦ ἔχεις ἓνα καπέλο!

Ἡδύχιος (πνιγόμενος). — Πῶς! θέλεις νὰ 'βγῶ 'ς τὸν δρόμο χωρὶς φόρεμα, μὲ ἄσπρη γραβάτα, μὲ φράκο καὶ μ' ἓνα πιλίκι στρατιώτου 'ς τὸ κεφάλι;

Ἀνδροδίκη (δι' ὀξύτατης φωνῆς). — 'Σ τὸ διάβολο! 'ς τὸ διάβολο! 'ς τὸ διάβολο!

Ἡδύχιος (ὀσφραινόμενος ἐπικειμένην τὴν νευρικὴν προσβολὴν τῆς συζύγου του). — Καλὰ! καλὰ! πηγαίνω!

(Ἐξῶθεν τῆς θύρας, οἴκτου ἄξιος ὁ κ. Προδατάκης, παρατηρεῖ ἐν ἀμνηχανίᾳ καὶ θλίψει συνάμα τὸ πιλίκιον, τὸ δεῖει, τὸ θέτει ἔπειτα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του καὶ κατέρχεται βραδέως τὴν κλίμακα, ψιθυρίζων μελαγχολικῶς). — "Αν, κατὰ κακὴ μου τύχην, ἀπαντήσω 'ς τὸ δρόμο κανένα ἀστρὺφύλακα, ἄσχημα τὴν ἔχω! Θὰ μὲ κουβαλήσῃ ἐξάπαντος 'ς τὸ φρέσκο! Κι' αὐτὰ ὅλα γιὰ νὰ δώσῃς μεγάλο δεῖπνο μὲ γυναῖκα νευρικὴ!

(Κατὰ τὸ γαλλικόν)

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ

Ἡ δυνάμχη

Τὸ ὀχληρότατον δυνάμχι θεραπεύεται κατὰ τὴν διαβεβαίω-
σιν τοῦ ἱατροῦ Γκερὲν ὡς ἐξῆς: Ἀλείψετε καὶ τρίβετε διὰ
πανίου ἢ σπόγγου ἐμπεποτισμένου δι' ὕδατος λεβάντας τὸ
ἄνω μέρος τῆς κεφαλῆς καὶ τὸ μέτωπον μέχρι τῆς ῥινός.
Διὰ τὸ ἵνα ὅμως τελεσφόρος ἡ θεραπεία ἀπαιτεῖται νὰ γείνη
ἀμέσως ὥς τις αἰσθανθῇ τὴν πρώτην ἐνόχλησιν.

Θεραπεία δηλητηριάσεως

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς δηλητηριάσεως ἡ πρόχειρος थे-
ραπεία ποικίλλει ἀναλόγως τοῦ προκαλέσαντος τὴν δηλητη-
ρίαν αἰτίου.

Ἄν προῆλθεν αὕτη ἐκ ναρκωτικοῦ ποτοῦ, οἶον εὐθαλείας,
ὕσδκυάμου, καπνοῦ, μήκωνος ἢ ὀπίου, πρέπει νὰ καταπολε-
μηθῇ ἡ νάρκωσις δι' ἰσχυροῦ ἀφεψήματος καφέ. Ἀκολου-
θῶς χορηγοῦνται ποτὰ δροσιστικά.

Ἄν ἐξ ἀμανιτῶν, προκαλοῦμεν ἔμετον διὰ θερμοῦ ὕδα-
τος ἢ διὰ γαργαλίσματος τοῦ λάρυγγος· ὡς ποτὸν παρέχο-
μεν ὕδωρ ἀναμεμιγμένον μὲ λεύκωμα φού.

Ἄν ἐκ δραστικῶν ὀξέων, δίδομεν ἀμέσως πρὸς πόσιν εἴτε
ὕδωρ ἀναμεμιγμένον μὲ ὀλίγην σκόνιν γίψου ἢ μὲ σάπωνα,
εἴτε γάλα ἢ καὶ ἔλαιον.

Ἄν ἐκ φωσφόρου ἢ πυρείων, παρέχομεν κατὰ κοχλιάρια
ποτὸν γλυκὺ ἀναμεμιγμένον μὲ τινα γραμμάρια αἰθέρος τε-
ρεβινθίνης ἢ καὶ κόνιν ἀνθρακος.

Οἱ κοιλιακοὶ πόνοι

Πάντες, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδία προσβαλλόμενοι ἐξ
οἰαςδήποτε αἰτίας ὑπὸ κοιλιακῶν πόνων δύνανται ἀσφαλῶς
νὰ λάβωσι τὸ κάτωθι φάρμακον πρὸς ἴασιν αὐτῶν.

Λάβετε πέντε ἢ ἑπτὰ κεφαλὰς χαμαιμήλου, βράσατέ τας
ἐντὸς ὕδατος εἰς τὸ ἀφέψημα τοῦτο προσθέσατε δύο κοχλιά-
ρια τῆς τραπέζης κοινοῦ ἐλαίου, ἀρωματίζοντες τὸ ὅλον δι'
ὀλίγου ρουμίου ἢ κονιάκ.

Τὸ ποτὸν τοῦτο δίδετε θερμὸν εἰς τὸν ἀσθενῆ.

Αἱ χιονίστραι

Πολλοὶ ἀπ' ἀρχῆς τοῦ χειμῶνος ὑποφέρουσιν ἀπὸ χιονί-
στρας, αἱ ὁποῖαι ἐνίοτε εἶναι λίαν ὀχληραί.

Πρὸς θεραπείαν αὐτῶν συνιστᾷ τὴν ἐξῆς συνταγὴν.

Λάβετε ἄσβεστον μεγέθους φού ἐσβεσμένην, ἀφήσατε αὐτὴν
νὰ διαλυθῇ ἐπὶ δύο ὥρας ἐντὸς ὕδατος ψυχροῦ, μεθ' ὃ ἀνα-
ταράξατε καὶ προσθέσατε τρία κοχλιάρια μεγάλα καλοῦ ἐλαίου,
οὕτως ὥστε τὸ μίγμα νὰ λάβῃ τὴν πυκνότητα ἀλοιφῆς.

Ἐκ ταύτης ἐπαλείψετε τὰ πάσχοντα μέρη, τὰ ὁποῖα καλύ-
πτετε κατόπιν διὰ τεμαχίου ὀθόνης ἢ χειροκτίου.

Ὁ γαστρικὸς κατάρρους

Κατὰ τῆς δυσκοιλιότητος καὶ τοῦ γαστρικοῦ κατάρρου ὑ-
πάρχει φάρμακον πρόχειρον καὶ ἀπλοῦν τὸ ἐξῆς.

Βάλλετε τὴν πρωΐαν μίαν χουλιαρὶὰν λινοσπόρου ἀκοπα-
νίστου ἐντὸς ἡμίσεος ποτηρίου ὕδατος, ἀφίσατέ τον νὰ μου-

σκεύση καλά μέχρι της έσπείρας και καταπίετέ τον κατόπιν με τὸ νερόν. Ὅσοι τὸ ἐδοκίμασαν ἐθεραπεύθησαν.

Ἄλλα ἐὰν τυχὸν ἡ ἐνόχλησις ἐξακολουθήσῃ, ὅπερ σπανιώτατον, ὑπάρχει καὶ ἄλλο φάρμακον ἀπλοῦν, πλέον τελεσφόρον.

Συνάξατε τσουκνίδα κοινὴν, ἀρκέτην ποσότητα ὥστε ἀφοῦ τὴν κοπανίσετε καλὰ καὶ τὴν στύψετε νὰ γερμίδητε μετὸν χυμὸν ἐν ποτήριον σύνηθες τοῦ κραδιοῦ. Πίετε τὸν χυμὸν αὐτὸν τὴν ὥραν ποῦ θὰ κατακλιθῆτε καὶ ἡ θεραπεία εἶναι ἀσφαλής.

Οἱ κάλοι

Οἱ ἐνοχλητικώτατοι κάλοι θεραπεύονται ἐπίσης μετ' ἐν μέσον ἀπλούστατον καὶ ἐντελὸς ἀνώδυνον.

Πάρτε ἐν φύλλον κισσοῦ καὶ βρέξατέ το εἰς ὄξος πολὺ δριμύ, ἔπειτα ἐπιθέσατέ το ἐπάνω εἰς τὸν κάλον, ὅστις μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐντελὸς ἐξαφανίζεται.

Καύματα καὶ ἀγρυχαί

Ταῦτα θεραπεύονται εὐκολώτατα διὰ τοῦ ἐξῆς ἀπλούστατου μέσου.

Λάβετε τὴν λευκὴν καὶ λεπτὴν ἐπιδερμίδα ἥτις εὐρίσκεται εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ φλοιοῦ τοῦ ὠμοῦ φοῦ καὶ ἐπιθέσατέ τὴν ἐπὶ τῆς πληγῆς. Οἱ πόνοι κατεπαύουν ἐντὸς ὀλίγου καὶ ἡ ἰασις ἐπέρχεται τάχιστα.

Τὰ χεῖλη

Ἐνεκα τοῦ ψυχροῦ ἀέρος πολλάκις ἢ καὶ ἐξ ἄλλης ἀφορ-

μῆς τὰ χεῖλη ἐρεθίζονται, σκάζουν καὶ προξενοῦν πόνον καὶ ἐνόχλησιν.

Ἐκτελέσατε εἰς τὸ φαρμακεῖον τὴν ἐξῆς συνταγὴν·

Eau de rose distillée 30 grammes

Laudanum 4 gouttes·

ἀναμίξατε καλῶς, βρέξατε ἔπειτα καλῶς ἐντὸς αὐτοῦ πανίον, ἐπιθέσατέ το εἰς τὰ χεῖλη καὶ ἀφίσατέ το ἐπὶ τινος στιγμῆς.

Ἐπαναλάβετε συχνάκις τὸ εὐκόλον τοῦτο μέσον καὶ ὁ ἐρεθισμὸς ἐντὸς ὀλίγου παρέρχεται.

Πῶς καταστρέφονται οἱ κώνωπες

Τὸ ἀπλούστατον μέσον ὅπως ἀπαλλαγῶμεν τῶν ἐν τινι κοιτῶνι εὐρίσκομένων κωνόπων, εἶναι τὸ ἐξῆς: ἀφοῦ κλείσωμεν τὰ παράθυρα, θέτομεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου ἀνημμένον φανόν, τοῦ ὁποῖου τὰς ὑάλους προσηλείψαμεν ἔξωθεν διὰ μέλιτος. Τὰ ἐντόμα ταῦτα ὑπὸ τοῦ φωτός προσελκυσόμενα, προσκολλῶνται ἐπὶ τῆς ὑάλου καὶ δὲν δύνανται νὰ φύγωσι.

Τοιοιτοτρόπως τὰ πρόσωπα ἡμῶν ἀπαλλάσσονται τῶν κεντημάτων τῶν ὀχληρῶν τούτων ἐντόμων.

Κατὰ τῶν δοθιήνων

Δοθιῆνες λέγονται τὰ μαῦρα καὶ ὡς καρφία σκληρὰ ἐξανθήματα ἐκεῖνα, ἅτινα προξενοῦσι φοβεροὺς πόνους. Βράζετε ἐν ὀν, καθαρίζετε ἀμέσως καὶ τὸν νωπὸν ἐν φλοιὸν θέτετε ἐπὶ τοῦ ἐξανθήματος. Τοῦτο καταπραΰνει τοὺς πόνους, τὸ ἐξάνθημα ἀνοίγει καὶ ὁ πᾶσχων ἀνακουφίζεται.

Πῶς ἀπαλλάττεσθε τῆς ἀυπνίας

Ἐγείρεσθε ἐνωρίς, γυμνάζεσθε ἐν ὑπαίθρῳ καὶ μὴ κοιμᾶσθε διαρκούσης τῆς ἡμέρας.

Τρώγετε ἐλαφρὰ φαγητὰ καὶ κατακλίνεσθε τακτικῶς.

Σπογγίζετε τὸ σῶμα διὰ χλιαροῦ ὕδατος καὶ διαθρύπτετε αὐτὸ ἰσχυρῶς διὰ χονδροῦ χειρομάκτρον.

Τὸν χειμῶνα περιβάλλεσθε νυκτερινὰ ἐκ φλανέλλας ἐνδύματα καὶ ἀποφεύγετε τὴν μετὰ τῶν ψυχρῶν τῆς κλίνης ὑφασμάτων ἐπαφὴν τῶν ποδῶν.

Τὸ κέντημα τῆς μελίσσης

Τὸ κέντημα τῆς μελίσσης, τῆς σφηκὸς καὶ ἄλλων παρομοίων ἐντόμων ἢ καὶ τοῦ σκορπίου θεραπεύεται ὡς ἑξῆς:

Θέσατε ἐπὶ τοῦ τραύματος σταγὸνα καθαρᾶς ἀμμονίας ἢ ἐλαφροῦς διαλύσεως φανικοῦ ὀξέος. Ἄν τὸ κέντρον τῆς μελίσσης ἢ τῆς σφηκὸς ἔμεινεν ἐντὸς τῆς πληγῆς, δὲν πρέπει νὰ ἐξαχθῇ συρόμενον ἐκ τῶν ἄνω, διότι πιέζεται τότε ἡ ψυδαλὴ καὶ χύνεται περισσότερον δηλητήριον εἰς τὴν πληγὴν, ἀλλὰ διὰ τῆς αἰχμῆς βελόνης εἰσαγομένης ὑποκάτωθεν τοῦ κέντρου. Ἐάν τις κατὰ τύχην καταπῇ μελίσσαν ἢ σφήκα, ἅς πῃρ δύο κοχλιάδια ἐλαίου καὶ ἔπειτα ὀλίγον ὕδωρ, εἰς ὃ ἀνελύθη ἅλας.

Ἡ ΣΙΩΠΗΛΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΜΟΥ

Εἰς σκέψεις πάντοτε βυθισμένος
ἄστρα καὶ λόφους ἐνατενίζω
καὶ ὡς μὲ ταῦτα ἐρωτευμένος
τὴν ἀνέσιν μου ἐδῶ χαρίζω.

Καὶ ἂν μ' εἴπητε «τί ὠφελεῖσαι;
«καὶ τί βλέπεις ἐκεῖ εἰς τ' ἄστρα,»
«καθὼς καὶ κάτω ἔς τὴν γῆν ποῦ εἶσαι»
«εἰς τῶν πρασίνων λόφων τὰ ἄκρα;»

«Ἐνῶ ταῦθ' ἄπαξ ἡμεῖς ἰδόντες»
«καὶ τότε μάλιστ' οὐχὶ καλῶς,»
«δὲν φαινόμεθα ὡς ἀγαπῶντες»
«ταύτην τὴν θεὰν λίαν θερμῶς.»

«Ὅταν, σᾶς λέγω. οὐρανὸν βλέπω
μ' ἄστρα τρέμοντ' ἐστολισμένον,
ἐκ τῶν γνίνων τὸν νοῦν μου τρέπω
πρὸς Θεόν μας τὸν δοξασμένον.

Οὐδόλως δύναμαι νὰ σᾶς εἶπω,
τί πέριξ μου τότε συμβαίνει,
τὸ σῶμα μόνον ἐγκαταλείπω,
ἡ δὲ ψυχὴ μου ἔς τὰ ἄνω βαίνει.

Γλυκύ τι πράγμα ῥέει ἐντός μου,
πλὴν τὶ τοῦτ' εἶναι, μὴ ἐρωτᾷς,
οὐδόλως εἶναι ἐκ τῶν τοῦ κόσμου,
μάτην θὰ λέγῃς «δὲν ἀπαντᾷς;»

Τοῦτο σᾶς λέγω, δὲν τ' ἀποκρύπτω,
ἐπὶ τῇ θεᾷ ἄστρον πολλῶν
ἀνεπαισθήτως τὸ γόνυ κάμπτω
καὶ εὐλαβῶς ὑμνῶ τὸν Θεόν.

Προσπαθεῖς μάτην νά με ἀκούσης,
τὸν Θεὸν τότε σιγῶν ὑμνῶ,
ἀλλ' ἵκετεύω μὴ μὲ ταράξης
οὕτως ὑμνολογῶν ν' ἀγρυπνῶ.

Ἄν ὕμνον τοῦτον ἐπιθυμήσης
τὸν ἐνθερμότερον τῶν λοιπῶν,
πρέπει καὶ σύ ποτε ν' ἀτενίσῃς
ἕναστρον νύκτα τὸν οὐρανόν.

Καὶ τότε ἂν δὲν ἀπελιθώθῃ
ἡ σὴ καρδία ὅλως ἐντός,
πιστεύω ὁ νοῦς σου νὰ ὑψῶθῃ
πρὸς Πλάστου ὕμνησιν τοῦ παντός.

Ἐν Χάλκῃ Κων/πόλεως.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ

Ἦθελ' ἀπὸ τὰ σπλάγγνα μου νὰ δύνουμι νὰ βγάλω
τὴν πληγωμένη μου καρδιὰ μὲ ὅλα τὰ δεινὰ της . . .
καὶ μέσα εἰς τὰ ἄπορα σιήθῃ σου νὰ τὴ βάλω,
γὰρ νὰ 'σθαρθῇς, ὥσ' ἂν κ' ἐμὲ καὶ σὺ τὰ βάσανά της !

Ἦθελα ν' ἀμνησκ' ἄφρονες, βωβὸς ἐκεῖ 'ς τὸν τόπο . . .
ἡ πικραμένη ν' ἀρχοῦνται 'ς ἐσένα πλὴν φωνή μου,
γὰρ νὰ μοῦ λέγῃς μὲ καῦμό κ' ἐρωτευμένο τρόπο,
ὅσα μὲ πόρο σ' ἔψαλλεν ἡ γλῶσσα ἡ 'δική μου.

Καὶ τότε' ἀναίσθητος, κωρὸς εἰς ὃ τι θέλεις πάθει,
νὰ διώγῃς δίχως πόνοις κ' ἐγὼ τὸν ἔρωτά σου . . .
νὰ κάμνω ὃ τι ἔκαμνες εἰς τὰ 'δικά μου πάθη,
σὺ νὰ θρηρῇς καὶ νὰ γελῶ ἐγὼ 'ς τὰ δάκρυά σου.

Πλὴν θὰ 'μποροῦσα ἄξιά γε, νὰ πράξω τέτοιο κρῖμα,
ἀφοῦ ἐσὺ λατρεία μου εἶσαι 'ς τὴν προσευχή μου !
τοῦ ἔρωτά μου νὰ γεγῆς θὰ σᾶφινά το θῆμα,
ἀφοῦ δὲν εἶν' ἐκδίκησι γραμμὴν 'ς τὴ ψυχὴ μου ; . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΑΣΛΑΝΙΔΗΣ

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΦΡΕΝΟΚΟΜΕΙΟΥ

—<>—

— Θέλετε νὰ ἐπισκεφθῶμεν καὶ τὸ γυναικεῖον τμήμα; με-
ηρώτησεν ὁ ἐξαίρετος φίλος καὶ ξεναγός μου κ. Πολύβιος,
καθ' ἣν στιγμὴν ἐξηρχόμεθα τοῦ ἀνδρικοῦ τμήματος τοῦ
Φρενοκομείου μετὰ προηγουμένην ἐπίσκεψιν πάντων τῶν λοι-
πῶν ἐξαρτημάτων τῶν ἐν Ἑπταπυργίῳ Φιλανθρωπικῶν ἡμῶν
Καταστημάτων.

Ἡ θέα τόσων ἀσθενῶν, οὓς ἐταλαιπώρουν καὶ φρικωδῶς
ἔστιν ὅτε παρεμόρφουν ποικίλαι καὶ ὀδυνηραί νόσοι, τόσον
ζωηράν μοι εἶχεν ἐμποιῆσαι ἐντύπωσιν, αἱ δ' οἰμωγαὶ καὶ ἀ-
γωνίαι τῶν μὲν καὶ αἱ ἀτυνεύητοι καὶ παράλογοι πράξεις ἡ
λόγοι τῶν δὲ τόσον ἐναυλοὶ ἀντήχουν ἔτι εἰς τὰ ὠτά μου,
ὥστε, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν λυπηρῶν τούτων συναισθημάτων,
ἤνοιξα τὰ χεῖλη ὅπως δώσω ἀρνητικὴν ἀπάντησιν. Ἀλλ' ἡ
φυσικὴ περιεργία μου ὑπερίσχυε καὶ διὰ κατὰφαικτικῆς κλί-
σεως τῆς κεφαλῆς ἐδήλωτα ὅτι ἐδεχόμην τὴν πρότασιν.

Μετ' ὀλίγον χάριν τοῦ ξεναγοῦ μου, ὅστις ἦτο ἐκ τῶν
ιατρῶν τοῦ Καταστήματος, μεγάλη ἐρυθροβαφὴς θύρα ἠνοι-
γετο πρὸ ἡμῶν καὶ εἰσέρχομεθα εἰς τὸ γυναικεῖον τμήμα τοῦ
φρενοκομείου. Ἀριστερὰ ἡμῶν ὑφούτο μονώροφον τὸ κτίριον,
ἐν ᾧ διέμενον αἱ φρενοβλαβεῖς, δεξιὰ δ' ἐξετείνετο εὐρύς πε-
ρίβολος περιφραττόμενος ἐκ Ν. μὲν καὶ Α. ὑπὸ τοίχου ὑψηλοῦ,
ἐκ Β. δὲ καὶ Δ. ὑπὸ ὑψηλοῦ σιδηροῦ κιγκλιδώματος, ὅπερ ἐκ-α-

τέρωθεν παρεῖχε θέσιν εἰς διάδρομον εὐρους 5—6 μ. Ἦτο ἡ
4η μ. μ. καὶ ἐν τῷ περιβόλῳ ἐκείνῳ συνηυλίζοντο περὶ τὰς
25 γυναῖκες ἐκ τῶν ἡττον ἐπικινδύνων, ποικίλης ἡλικίας καὶ
ποικίλων τύπων. Αἱ σκηναί, ὧν παριστάμεθα θεαταί, θὰ
ἦσαν εἰς ἄκρον ἀστείαι, ἀν δὲν ἦσαν τραχικαί, μετὰ πόνου
δὲ ψυχῆς ἐθεώμην τὰς δυστυχεῖς ἐκείνας, ὧν ἄλλαι μὲν ἤρι-
ζον πρὸς ἀλλήλας καὶ ὀβριζόντο μεγαλοφώνως, ἐκλαίον καὶ
ὠδύροντο ἑτεραι, καὶ παρ' αὐτὰς βλακωδῶς ἐγέλων καὶ ἑ-
ψαλλον ἄλλαι, δύο δὲ ἐλθοῦσαι εἰς χεῖρας ἔσυρον τὴν κόμην
ἀλλήλων.

Ἀπὸ πάντε ἡδὴ λεπτῶν παρηκολουθοῦμεν τὸ ἀληθές ἐκεῖνο
πανδαριόδιον, ὅτ' αἶφνης μία φωνὴ «**ἡ βασίλισσα!**» ἀντή-
χησεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ τραχώδους ἐκείνου βυλίου. Καὶ ὥσεί ἡ
λέξις ἐνεῖχε μαγικὴν τινα ιδιότητα, ὅλκι ἐκείναι αἱ γυναῖκες
ἔστησαν παρὰχρῆμα ἡσυχοὶ καὶ σωφρονουῦσαι, συγκεντροῦσαι
τὰ ὄμματα πρὸς τὸ βῆθος τοῦ κτιρίου. Ἐστρεψα αὐτομάτως
τὴν κεφαλὴν καὶ εἶδον ἰσχυμένην ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ τελευ-
ταίου διαιμερίσματος γυναικα μεγαλοπρεπεστάτην καὶ ἐκτά-
κτου καλλοπῆς. Ἡ γυνὴ αὕτη, ἥτις ἐφάνετο μᾶλλον ὥς
18έτις νεάνις, εἶχε τὰ ὄμματα ἐστραμμένα πρὸς τὰς τέως
τραχώδεις ὁμοίαις τῆς καὶ με' ἡθὺς ἡγεμονίδος καὶ θεσπέ-
σιον μειδίαιμα ἐχχιρέτιζεν αὐτὰς δι' ἐπιχρίτων κλίσεων τῆς
κεφαλῆς, ἐνῶ ἐκείναι ζωηρῶς ἐπειρήμον αὐτήν. Κατῆλθε
μεγαλοπρεπῶς τὰς ὀλίγας βαθμίδας τῆς κλίμακος καὶ με'
ἡγεμονικὸν βᾶδισμα προέβαινε πρὸς τὸν περίβολον, ὅτε οἱ
ὀρθακμοὶ τῆς ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. Με' παρετήρησε πρὸς στιγμὴν
μετὰ προφανοῦς τρόμου, ἔκαμε δύο πρὸς τὰ ὀπίσω βήματα,
θεῖσα δ' εἶτα τὴν ἀριστεράν πρὸ τῶν ὀρθακμῶν ὥσεί ὅπως

ἀποκρύβη ἀπαίσιον ὀπτασίαν, καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς δακτυλο-
δεικτοῦτά με:

— Το φάντασμα! ἀνέκραξε. Ἴδου τὸ φάντασμα! . . . μὲ
καταδιώκει! . . . σφάττε με!

Παραυτὰ δ' ἡλλοιώθη ἡ ὥραία τῆς μορφῆ καὶ ἔρμαιον ἀπε-
ριγραπτὸν φρίκης ἔπεσε λιπόθυμος εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς πα-
ρισταμένης φύλακος. Εἰς τὸ ἀπρόοπτον τοῦτο καὶ ἀνεξήγητον
εἰς ἐμὲ ἐπεισῶδιον, ὁ συνοδῶν με φίλος ἐστράφη ἀποτόμως
πρὸς ἐμὲ καὶ μοι λέγει:

— Ἐξέλθε, ἔξελθε ἀμέσως καὶ περίμενέ με! Ἄχ! πῶς
νὰ μὴ τὸ προῖδω ἐγκαίρως!

Ἐπειδὴ δ' ἐγὼ ἰστάμην ἀκίνητος καὶ ἐκθαμβος διηρώτων
αὐτὸν διὰ τοῦ βλέμματός, κρατήσας με ἐκεῖνος ἀπὸ τῆς χει-
ρὸς καὶ ὠθήσας με πρὸς τὴν θύραν: «Ἐξέλθε! ἔξελθε, σοὶ λέ-
γω, ἐπανάλαβε. Θὰ σοὶ ἐξηγήσω ἀργότερα τί συμβαίνει!»
Καὶ ἔδραμε πρὸς τὴν λιπόθυμον φρενοβλαβῆ ὅπως τῇ παρὰ-
σχῇ τὴν ἱατρικὴν του περίθλψιν.

Μετὰ δέκα λεπτὰ ἐπεβαίνομεν ἀμφότεροι τῆς πρὸ τῆς θύ-
ρας τοῦ Νοσοκομείου ἀναμενούσης ἡμᾶς ἀμύξης, ἥτις, καλ-
παζόντων τῶν ἵππων, διηυθύνθη πρὸς τὴν πύλιν τοῦ Ἐπιτα-
πυργίου.

* * *

Ἦτο μαγευτικὴ ἐσπέρα Ἰουνίου. Ὁ ἥλιος μεγλοπρεπῶς
κατερχόμενος τὸν ὀρίζοντα περιέλουε δι' ὥκεανὸς φωτὸς τὴν
βασιλίδαν τῶν πόλεων. Τὸ γλυκὺ γαλανὸν τοῦ οὐρανοῦ χρῶμα
πεποικιλμένον ποῦ καὶ ποῦ ὑπὸ χιονολεύκου μωσχαίου μετηρ-
σίου τὴν φαντασίαν εἰς ἰδεώδεις ὀρίζοντας, εἰς χώρην ὀνείρων.
Ἐν ὅλῃ τῆς τῇ ἀκμῇ φιλαρέσκως ἐπεδείκνυνεν ἡ φύσις τὰ

μαγικὰ κάλλη τῆς, δεξιὰ δὲ καὶ ἀριστερὰ τὰ ὄρυματ' ἐπα-
ναπαύοντο ἐπὶ ζωηροῦ πρᾶκτινου τάπητος. Ἰλαφρὰ ποντιᾶς
αὔρα, κατωρθοῦσα μόλις νὰ μετακινή τῶν δένδρων τὰ φυλ-
λώματ'α, ἐπλήρου τὸν αἰθέρα εὐωδίας μεθυστικῆς, ἣν προσε-
λάμβανε διαπνέουσα μέσον διηυθισμένων ἀκακίων. Εἰς τὸ
βάθος δεξιὰ διεφάνετο ἡ Προποντὶς ἐπὶ τῆς λείας ἐπιφανείας
τῆς ὑποίας ὡς νηχόμενος κύκνος διωλίσθαινον κατὰ πάτας
τὰς διευθύνσεις ἱστιοκίνητα πλοίκρια. Ἀπέναντι ἡμῶν ἐξε-
ταίνετο ἡ κατηρειπωμένη γραμμὴ τοῦ τείχους τοῦ Ἐπιτα-
πυργίου μετὰ τῶν κολοσσιαίων πύργων του, μυρίας ἀνακκα-
λοῦντος πεπαλαιωμένας ἀναμνήσεις. Καὶ ἀπὸ τῆς κορυφῆς
τῶν δένδρων τὰ πτηνὰ, δίκην μουσικῆς συναυλίας, ἡμιλλῶντο
διὰ τοῦ φαίδρου των ἄσματος ὅπως κατὰστήσωσιν ἐντελεστέ-
ραν τὴν ἐορτὴν ἐκείνην τῆς φύσεως.

Ἀφοῦ ἐπὶ τινα λεπτὰ ἀπεθαύμασα ἐν σιγῇ τὸ λαμπρὸν ἐ-
κείνο θέαμα ἐστράφη πρὸς τὸν ῥεμβάζοντα ἔτι φίλον μου καὶ
τῷ εἶπον:

— Εἶναι καιρὸς, νομίζω, ἱατρέ, νὰ τηρήσῃς τὴν ὑπόσχε-
σίν σου. Ποία εἶναι ἡ ὥραία ἐκείνη γυνή, ἣν αἱ λοιπὲς νοση-
λευόμεναι ὠνόμασαν «**Βασίλισσαν**», καὶ διατί παρατηρή-
σατά με ἐδοκίμασε τοιοῦτον τρόπον καὶ ἐλιποθύμησεν;

— Εἶναι θλιβερὰ ἡ ἱστορία τῆς δυστυχοῦς ἐκείνης γυναι-
κός, μοὶ ἀπεκρίθη περιλύπως ὁ ἐξάρετος φίλος μου, καὶ διδα-
κτικὴ ἴσως εἰς ἐκείνους ἐξ ἡμῶν τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες εὐθὺς ὡς
ἀνγκαλύψωσι παρὰ μιᾷ γυναικὶ ἰδιοσυγκρασίαν τινὰ παρὰδο-
ξον ἢ παιδικὴν τινὰ πρόληψιν ὑπερτρέσκονται πειραζόντες διὰ
παντοίων μέσων καὶ ἐκφοβίζοντες τὸ δυστυχὲς ἐκεῖνο πλάσμα,
ὅπερ παρὰ τὴν ἰδίαν θέλησιν καὶ τὰς διαμαρτυρίας τοῦ λο-

γικού του τρομάζει ἐπὶ τῇ ὄψει μικροσκοπικοῦ μυῆς, ἢ λιποθυμῇ εἰς τὴν θέαν μιᾶς κάμπης ἢ μιᾶς ἀράχνης. Ὁ δὲ λυπηρότερον, αἱ ἄστοχοι αὐταὶ καὶ ἐπικίνδυνοι ἀστειότητες ἐστοίχισαν, οὐχὶ σπανίως, τὴν ζωὴν ἐκείνων εἰς βᾶρος τῶν ὁποίων ἐγένοντο, ὡς εἶχον στοίχισαι τὴν μνήμην εἰς τὴν περὶ ἧς πρόκειται δύστηνον γυναῖκα.

Μετὰ τὴν προεισχωγὴν τούτην ὁ φίλος μου ἱατρὸς ἤρχισε τὴν διήγησίν του ὡς ἑξῆς.

* *

ὑπὸ αἰσιωτάτους οἰωνοὺς συνήφθη ὁ γάμος τοῦ κ. Εὐκλείδου, γόνου μιᾶς τῶν πλουσιωτάτων καὶ εὐπολητοτάτων οἰκογενειῶν τοῦ Πέραν, μετὰ τῆς δεσποινίδος Καλλιρρόης, τοῦ μαργαρίτου τῆς περσικῆς κοινωνίας, ὅλοι δὲ προέλεγον διαρκῇ καὶ μόνιμον τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ νεαροῦ ζεύγους. Πράγματι δέ, δύο ἔτη ὁλόκληρα παρῆλθον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐνώσεώς των καὶ οἱ δύο σύζυγοι ἐλατρεύοντο ὅπως κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ γάμου των. Ἡ ὠριότης τῆς ψυχῆς ἡμιλλάτο πρὸς τὴν ἔξοχον τῆς νεαρᾶς γυναικὸς καλλονὴν καὶ οἱ ὠραῖοι καὶ γλυκοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς ἀντικατώπτριζον παιδικὴν χάριν καὶ ἀφίλειαν. Χαρακτῆρος ὅμως ἀσθενοῦς καὶ εἰς ἄκρον εὐαισθήτου δὲν ἐδύνατο, παρὰ τὴν ἀρτίαν τῆς μόρφωσιν, νὰ ὑπερνικήσῃ ἀλλόκοτά τινα αἰσθήματα καὶ παιδικὰς προλήψεις, ὧν κάλλιστα συνησθάνετο τὸ παιδαριῶδες καὶ γελοῖον. Ἡ κατάστασις αὕτη παρεῖχεν εὐκαιρίαν εἰς τὸν φιλοπαίγμονα καὶ ἀστειότατον, τῆλλα ὅμως ἀνεπίληπτον σύζυγόν της, ὅπως ποικιλοτρόπως βασανίζῃ τὸ δυστυχὲς ἐκεῖνο πλάσμα. Οὕτω περισυνέλεγεν ἐπιμελῶς πάντα τὰ ζῴδια, τὰ

ὁποῖα τῇ ἐνέπνεον τρόμον ἢ ἀποστροφήν, καὶ ἐξέθετεν εἰς θέαν αὐτῆς ἢ καὶ ἐπέθετεν ἐπὶ τῶν χειρῶν ἢ τοῦ τραχήλου. Ἐνῷ δ' ἡ δύστηνος γυνὴ ἀνεπλήδα ἔντρομος καὶ ἐξέβαλλε τρομακτικὰς κραυγὰς ὡς μικρὸν παιδίον, ἐκεῖνος ἐξερρήγνυτο εἰς ἄπλετον γέλωτα. Αἱ σκηναὶ αὐταὶ ἐπανελαμβάνοντο συνεχῶς, καὶ ὅτι ἐκείνη τὸν παρεκάλει θερμῶς νὰ μὴ τὴν βασανίζῃ τοιούτοτρόπως, ἐκεῖνος τῇ ἀπεκρίνετο γελῶν, ὅτι εἶναι παιδίον καὶ τὰ παιδία ἀρέσκονται ὅλοι νὰ τὰ πειράζουν. Ἀλλὰ δὲν ἐβράδυνε δυστυχῶς νὰ ὑποστῇ τὰς τρομερὰς συνεπείας τῆς ἀνοήτου ταύτης καὶ κακῆς ἐξεώς του.

Ἐσπέραν τινά, ἐν τινι στενῇ οἰκογενειακῇ συναναστροφῇ, εἰς ἣν παρευρίσκετο καὶ τὸ νεαρὸν ζεῦγος, ἐγένετο λόγος περὶ φαντασμάτων. Εἰς τὴν περίεργον δὲ διήγησίν τινος τῶν παρευρισκομένων περὶ τοῦ θέματος τούτου, παρατηρήσας ὁ κ. Εὐκλείδης τὴν ἀλλοίωσιν καὶ τὸν τρόμον τῆς συζύγου του, τὸ πρῶτον τότε ἀνεκάλυψεν ὅτι ἡ σύζυγός του ἐπίστευε καὶ ἐφοβεῖτο πρὸς τοῖς ἄλλοις τὰ φαντάσματα. Ἀμέσως δὲ ἡ φιλοπαίγμων διάνοιά του ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ἐσπέρας τὸ σχέδιον εἶχε ληφθῇ.

Τὴν ἐπομένην νύκτα προφασισθεὶς ὅτι μετέβαινεν εἰς τὸν οἶκον συναδέλφου του πρὸς διακανόνισιν ἐμπορικῆς τινος διαφορᾶς, ἐξῆλθε τῆς οἰκίας, ἧς ἔλαβε τὴν κλειδα, ἀφοῦ συνέστησεν εἰς τὴν σύζυγόν του νὰ μὴ τὸν ἀναμένῃ ἀλλὰ νὰ κατακλιθῇ, διότι θὰ ἐπννήρχετο ἀργά.

Μηδὲν ὑποπτεύουσα ἡ νεαρὰ γυνὴ κατεκλίθη μετὰ τινα ὥραν, κατὰ τὴν σύστασιν τοῦ συζύγου τῆς, καὶ παρεδόθη εἰς βαθύτατον ὕπνον. Παρῆλθεν ὥρα ἱκανή· καὶ ὅτε εἰς τὸν θόρυβον τῆς ἀνοιχθείσης θύρας ἀφύπνισθεῖσα ἔρριψε τὰ ὄμ-

ματτα πρὸς τὴν διεύθυντιν ἐκείνην ἔμεινεν ἐμβρόντητος. Ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ ἔστατο ἀκίνητον τεράστιον φάντασμα μὲ χιονόλευκον στολήν, ὅπερ ἐκ τῆς μορφῆς του ἀπεκάλυπτε μόνον δύο σπινθηροδόλους ὀφθαλμούς προσκτενίζοντας αὐτήν. Τὸ ἀμυδρόν καὶ ὑποτρεμόν τῆς λυχνίας φῶς καθίστα ἔτι μάλλον τρομακτικὸν τὸ φοβερόν ἐκεῖνο φάντασμα, ὅπερ ἦτο ἱκανὸν νὰ κινήσῃ εἰς δειλίαν καὶ φόβον τὸν γενναϊότατον τῶν ἀνδρῶν.

Αἶφνης τὸ τρομερὸν φάντασμα ἐκινήθη καὶ βραδέως ἐκτείναν τὴν χεῖρα ἔκκαμιν ἐν βῆμα γιγάντιον πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κοιτῶνος. Ἡ φρίκη τῆς δυστυχοῦς γυναικὸς κά-εστη ἀπερίγραπτος, αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς τῆς ἠνωρθώθησαν καὶ ψυχρὸς ἰδρὼς περιέλουσεν ὅλον τὸ σῶμά της. Ἐκάλυψεν ἐν σπουδῇ τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν, ἔρρηξε κρυγὴν ἀγωνιώδους τρόμου καὶ κατέπεσεν ἀναίσθητος ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου.

Βλέπων τὴν τροχικὴν τροπὴν, ἣν προσέλαβε τὸ εὐγενὲς σχέδιόν του ὁ ἀπερίσκεπτος σύζυγος ἤρχισε καλῶν εἰς βοήθειαν καὶ ῥίψας μακρὰν ἐκυτοῦ τὰς σινδόνας, δι' ὧν ἦτο περιεκαλυμμένος ὥρμησε πρὸς τὴν κλίνην καὶ προσεπάθει διὰ φιλημάτων καὶ γλυκῶν λόγων ν' ἀνακαλέσῃ εἰς τὰς αἰσθήσεις της τὴν λιπόθυμον σύζυγόν του. Τῇ ἐπανελάμβανε μυστήριας ὅτι ἦτο ἰδική του πλεκτάνη ὅλη ἐκείνη ἡ σκηνή, ὅτι αὐτὸς ἦτο φάντασμα καὶ ὅτι δὲν εἶχε τίποτε νὰ φοβῆται.

Μετ' ἀναίσθησίν τινι μιᾶς ὁλοκλήρου ὥρας, τῇ συνδρομῇ ἐν τάχει προσκληθέντος ἱατροῦ κατωρθώθη ν' ἀνακληθῇ εἰς τὴν ζωὴν, ἀλλὰ φεῦ! ὅπως διαπιστωθῇ ὅτι τοῦ λοιποῦ ἦτο παράφρων!

Ἰδοὺ ἡ ἱστορία τῆς «βασιλίσσης τοῦ Φρενοκομείου», ἥτις

εἶναι ἢ μάλλον ἡσυχος καὶ ἢ μάλλον ἄκκος ἐξ ὅλων τῶν λοιπῶν φρενοβλαβῶν, αἱ ὁποῖαι ἀνεξαίρετως τὴν λατρεύουσι καὶ τὴν τιμῶσιν ὡς ἀληθῆ βασιλίσσαν. Ἐννοεῖς ἤδη διατί ἡ παρουσία σου ἐξήσκησεν ἐπ' αὐτῆς τόσον βαθεῖαν ἐντύπωσιν. Ἀφ' ἧς στιγμῆς διεταράχθη τὸ μνημονικόν της, ἡ θεὰ λευκοῦ ὑφάσματος τὴν ταράττει εἰς ἄκρον, ὑπομνήσκουσα, φαίνεται, αὐτῇ τὴν πρώτην ἀφορμὴν τῆς παθήσεώς της. διὰ τοῦτο δέ, τῇ ἀπαιτῆσει τοῦ πλουσίου συζύγου της, ἀπεσκορκίσθησαν ἐξ ὅλου τοῦ τμήματος, ἐν ᾧ φυλάττεται ὅλα τὰ λευκὰ ὑφάσματα. Ἰδοὺσά σε λοιπὸν αἶφνης μὲ τὴν κατὰ λευκὸν αὐτὴν ταξιδιωτικὴν στολήν, ἡ ἀσθενὴς φαντασία της σ' ἐξέλαβεν ὡς φάντασμα καὶ προσεβλήθη ὑπὸ τῆς κρίσεως ἐκείνης.

— Καὶ ὁ ταλαίπωρος σύζυγος; ἠρώτησα.

— Ἀφοῦ, συμβουλευθεὶς τοὺς διασημοτάτους ἐκείνου φρενολόγους, ἐπίσθη ὅτι ἀνίατος ἦτο ἡ πάθησις της τῆς φρενολογίας τοῦ συζύγου του, ἐβιάσθη νὰ ἐγκλείσῃ αὐτήν, ἐπὶ ὁρισμένους ὅρους, ἐν τῷ Φρενοκομείῳ, καὶ ἀποσυρθεὶς τῶν ἐμπροσθέντων ἐργασιῶν περιδεύει τὴν Γῆν κατὰδιωκόμενος ὑπὸ τοῦ συνειδότος.

Τῇ στιγμῇ ἀκριβῶς ἐκείνη ἡ ἀμαξία ἡμῶν εὐρίσκει ἐπὶ τῶν προκυμαίων τοῦ Γαλατᾶ, συγχρόνως δὲ ἡ κομμάτιον ὄχλου συριγμὸν ἀγγέλλοντα τὴν προσεχῆ ἀναχώρησιν τοῦ αὐτοπλοίου «Βασιλέως Καρόλου». Κατῆλθον ἐν σπουδῇ τῆς ἀμαξίας καὶ θλίψας θερμῶς τὴν χεῖρα τοῦ φίλου μου διασκέπτα τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος βαθύτατα συγκεκινημένος ἐκ τῆς λυπηρᾶς ἐκείνης ἱστορίας.

ΗΣΙΟΝΗΣ ΛΥΤΡΩΣΙΣ

I.

Τῆς πρὸ τῆς Τροίας θαλάσσης τὰ κύματ' ὀργίλως ὑψοῦνται
καὶ παταχόθεν βοὴν ἀσυνήθη ἐκπέμποντα ὄλωσ
τοῦ ἐγγαίου θεοῦ τὸ ἀκράτητον μένος δεικνῦσιν.

Ἐν ἀγριότητι δ' ὄντα καὶ πᾶσαν ταρασσόντα φύσιν
ἅμα ἐγγίσωσι μόνον ἀκτῆς προκειμένης τοὺς βράχους
καταπραῦνοντ' εὐθύς, ἡμεροῦνται, συνέχονται οἶκτω
καὶ δὲν τολμῶσι μικρὰν ἀπειλὴν γὰ σκορπίσωσι πλέον,
ἐκθαμβὰ μένοντα ὄλωσ, ἀλλοῖα καὶ ἄνευ ἰσχύος
πρὸ μυστηρίου πολλοῦ καὶ ἐπίσης θεάματος ξένου.

«Πᾶσαν ὀργὴν διατί καταστέλλεις, ὦ θάλασσα, πλέον;
τὰ λυσσαλέα σου κύματα πῶς, διατί ἀλλοιοῦνται
καὶ δὲν χτυπῶσι μὲ κρότον καὶ λύσσαν τοὺς ἔναντι βράχους;»

— «Μὲ διατάσσει θεὸς πορτομέδων γὰ ἦμαι ὀργίλῃ·
ἀναστατώσεις ζητεῖ καὶ ὀρμὰς παραγρίους καὶ λύσσαν
καὶ ὑπακούουσα πᾶσιν ἀγρίαν μου δεύκνυμι ὄψιν.

Πλὴν ἀπομένω ἀνίσχυρος ἅμα ἐκεῖ π.λησιάζω
καὶ ἀτερίσω σκητὴν μυστικὴν συγκινοῦσιν εἰς ἄντρον.
Εἶναι θεὰ ἢ θνητὴ ἢ παρθένος ἐκείνη καὶ νόμῳ;
πεπεδημένη πρὸς τί εἰς τοὺς βράχους ἐκείνους προσέειπε;
ἢ προφιλῆς καὶ γλυκεῖα μορφή της συμπάθειαν πρέει
καὶ τὸ ἀγρόν της καὶ ὀπε.λι β.λέμμα τὰ πάντ' ἀφ.π.λίλει.

Δὲν εἶναι λύπης εἰκὼν, ἀπογνώσεως, πόνου, πικρίας;
ἀπελπισίαν δεινὴν δὲν ἐκφράζει τὸ βλέμμα ἐκεῖνο;
Ὁ συμπαθὲς τῆς τρεμούσης φωνῆς της κ' ἡδύτατος τόπος,
τῶν δακρυβρέκτων αὐτῆς ὀφθαλμῶν ἢ γλυκύτης καὶ χάρις,
ἢ λελυμένη χρυσῇ, μαγικῇ καὶ χαρίεσσα κόμη,
τὸ εὐπρεπές, σοβαρόν, ὑψηλὸν καὶ σεμνὸν αὐτῆς ἦθος
καὶ τ' ἀπαστρέπτορτα ὄλωσ θεσπέσια κ' ἔξοχα κάλλη,
ἀποκαλύπτουσι ταῦτα ψυχὴν ἀγαθὴν καὶ ἀθῶαν καρδίαν,
πρὸ τῆς ὁποίας ἢ τρέμουσα αὕτη κινεῖσθαι εἰς οἶκτον.
Ἄλλὰ ἰδοὺ . . . θλιβεῶς τὰ ὠραία της χεῖλη κινεῖσθαι,
μονολογεῖ . . . ἄς ἀκούσωμεν τίς πάντων τούτων αἰτία».
Καὶ παρευθὺς νεκρικὴ σιωπὴ ἐβασίλευσε πέριξ
τορασσομένη μικρὸν ἐκ τῶν στόνων θρηνησέας παρθένου.

II.

«Ἴδεν ἐγὼ δεδεμένη! δακρύουσα ἔλεγεν αὕτη,
μετ' οὐ πολὺν ἢ βορὰ ἀποβήσομαι τέρατος λάθρου.
ὦ ἀλιμέδον θεέ! δὲν ἀρκεῖ τὸ ἐξέλασμα τοῦτο;
Θὰ ἐπιτρέψῃ λοιπὸν ἢ πορτία ἰσχύς σου ἀκόμη
τὴν περαιτέω ἀπώλειαν, ὀλεθρον, φόβον, ζημίαν;
Ἐξενμενίσθητι πλέον, θεέ τῆς θαλάσσης, καὶ ἄφες
πᾶσαν ὀργὴν καθ' ἡμῶν, ἀπειλὴν καὶ ἀγρίαν σου ὄψιν.
Ἄς πραῦνθῇ ὁ ἀκράτητος χόλος κ' ἡ μεγάλη σου μῆνις . . .
Ἴδον ἐγὼ περιμένω τροφὴ τοῦ ἀλίου θηός σου.
Γονεῖς φιλόστοργοι, χαίετε, ἔχετε ἄκραν ὑγείαν·
ποῖα ὀδύνη πικρὰ σᾶς ταραττει τὰ σιήθη γνωρίζω·
τῆς κεφαλῆς σας αἱ τρίχες ὠρθώθησαν πᾶσαι ἀμέσως

ἅμα τῷ λόγῳ τοῦ μάρτεως ὅτι τὴν δύστηνον κόρη
τὴν Ἑοιδόνην ἐμὲ γάποσπάσητε πρέπει ἁμέσως
ἀπὸ ἀγκάλας ὑμῶν πατρικᾶς, τρυφεράς, φιλοστοργούς
καὶ παραθέσητε βρῶμα θηρὶ ἀδηφύγῳ καὶ λάβρῳ
τὴν ἱερὰν ἡμῶν γῆν καταστρέφοιτι λίαν ἀγρίως.
Ἴνα λοιπὸν καταπαύσωσι πλέον αὐτὰ τὰ δεινὰ μας
καὶ λυτρωθῇ ἐκ τῆς μάστιγος ταύτης πατρίς ἡ φιλιότης,
πρὸ τοῦ βωμοῦ τῆς ὁποίας εὐθὺς ἐθνόσιασα πάντα
καὶ πατρικᾶς διαχύσεις ὁμοῦ μητρικᾶς περιθάλψεις
καὶ γλυκυτάτας ἐλπίδας, αἰσθήματα, ὄνειρα, πόθους . . .
φεῦ! περικμένῳ ἐδῶ δεδμένῳ ἡ πτωχὴ βασιλεύσας
γὰ σπαραχθῶ ἀπὸ τέρας σκληρόν, αἰμοβόρον, ὀργίλον,
τὴν θηριώδη αὐτοῦ ὅπως πείραν κοίσεω καὶ λύσσαν.
Μετ' οὐ πολὺ, προσφιλεῖς μοι γονεῖς, θάπαρτήσητε μόνον
μικρὰ σπαράγματα σάρκινα ἵσως σφαδάζοντα ἔτι,
ἄν τοῦ θηρίου καὶ ταῦτα ἡ ἄπληστος λύσσα τ' ἀφήσῃ —
κ' αἵματα ἔτι ὑπόθερμα βάψαντα τούτους τοὺς βράχους
τῆς προσφιλοῦς θυγατρὸς σας τὰ λείψανα ταῦτα θὰ ἦναι.
Εἰς τὰ ὀλίγα μου λείψανα ὅμως θὰ ἴδῃτε πᾶσαν
θηριωδίαν, ἐκδίκησιν, ἔχθραν καὶ πάθος θηρίου,
πλὴν καὶ στοργὴν περισσὴν καὶ ἀγάπην θερμὴν καὶ ἁγίαν
πρὸς τοὺς φιλιότατους γονεῖς καὶ αὐτὴν τὴν γλυκεῖαν πατρίδα.
Θὰ διακρίνητε τότε καλῶς ποθητότερον ἄλλο:
τὴν θεϊκὴν ἐξιλίωσιν, ἥτις γαλήνην θὰ φέρῃ
καὶ θὰ λυτρώσῃ τὸν τόπον ἐκ τόσων δεινῶν καὶ κινδύνων
καὶ ὅπως τῶρα ἐγὼ δὲν θὰ εὕρωσιν ἄλλοι κατόπιν
τὸν προσδοκώμενον τάφον ἐν σπλάγχνοις θηρὸς θαλασσίου.
Λίαν σκληρόν καὶ ἀνίερρον θάνατον φεῦ! ἀπολαύω.

πλὴν ἡ ἰδέα μικρόν ὅτι χρέος πληρῶ πρὸς πατρίδα
καὶ τοῦ λοιποῦ ἡσυχία τὴν γῆν μας αὐτὴν θὰ κατέχῃ
τὸν καθιστῶ ἀνεκτὸν καὶ ἐλπίδων μεστὸν γλυκυτάτων.
Χαίρετε, φίλοι γονεῖς καὶ πατρίς ἡ φιλιότης μοι, χαῖρε!»

III.

Μόλις τοὺς λόγους ἐπέρασε τούτους ἡ δίστηνος κόρη
καὶ δυνατὴ οὐσιγοφῇ τῆς θαλάσσης καὶ δίνῃ ἐπὶ ἤλθε
μετ' ἀσυνήθους βοῆς, ταραχῆς καὶ μεγάλου πατάγου.
Ἐν τῷ φρικτῷ δὲ αὐτῷ κυνεῶνι μορφὴ παραγρία ἐφάγῃ
ἐξακορτίζουσα μίσος, ὀργήν, ἀγριότητα, λύσσαν,
μορφὴ φρικώδης — εἰκὼν χειρότερα αὐτοῦ τοῦ θανάτου,
ἦ! ἦν μορφὴ τοῦ θηρίου, τοῦ τέρατος, ὅπερ ἁμέσως
θὰ κατεφάγῃ σπαράξας σκληρῶς τὴν καλὴν Ἑοιδόνην.
Ἡ τεραστία αὐτοῦ κεφαλὴ φόβον ἔσπειρε μέγαν,
οἱ ὀφθαλμοὶ του πυρὸς μόνον πλήρεις καὶ αἵματος ἦσαν
καὶ τρομερὰ ἐξεπέμπετο φλόξ ἐκ τοῦ στόματος λάβρως.
Ἐπὶ τῇ θέᾳ πλὴν ταύτῃ νεκρὰ παρ' ὀλίγον θὰ ἦτο
ἡ δεδεμένη ἀγρὴ καὶ μεγάλθυμος αὕτη παρθέρος,
ἥτις βορὰν ἑαυτὴν χάριν ἄλλων προσήνεγκεν ὧδε,
ἄν μὴ γενναῖόν τι πρίσωπον, ἄφοβον, ἄλκιμον, θεῖον
παρὰ τοὺς βράχους ἐκεῖ ἀνεγαίρετο ἔμπλεον θάρρους.
Ποῖον τὸ ὄν ἦτο τοῦτο ἀφύβως ἐλθὼν καὶ προσκείμενον;
Τίς ὁ γενναῖος αὐτὸς ὁ ἐμπαιζων τὴν λύσσαν θηρίου;
Λέοντες φέρει δορὰν ἐπὶ ὤμων αὐτοῦ ἐρριμμένην
καὶ εἰς τὴν χεῖρα κρατεῖ μεγαλόσχημον ξόπαιλον μόνον.
Ἀλλὰ ἰδοὺ φεῦ! ὥσῃ καὶ αὐτὴ τὸ θαλάσσιον τέρας

ἡ Λεοντῇ καταπίπτει, ὑφούται ἡ χεὶρ ῥωμαλέα
καὶ διαμείβεται πάλῃ δρακόντειος, πάλῃ ἀγρία
μέλλουσα ποῖον ἐκ δύο θηρίων γὰρ δείξῃ νικῆσαν.
Μέγιστος δοῦπος ἀκούεται τότε τὴν φύσιν ταραξας,
ῥόπαλον πίπτει βαρὺ ἐπὶ κάραν θηρὸς τοῦ ἀλίου,
βάπτεται μ' αἷμα μελάντατον ἔλ' ἢ ἐκεῖ παραλία
καὶ ὠρυγμὸς ἀντηχήσας ἀγρίως κατόπιν σιγήσας
δείκνυσιν ὅτι ἡττήθη αἰσχυρῶς τῆς θαλάσσης ὁ δράκων.
Εἰς ἐαυτὴν συνελθοῦσα ἡ φίλῃ νεῦρι καλῶς διακρίνει
τὸ φρικαλέον τοῦ τέρατος πτώμα εἰς αἵματος βάθος
καὶ πρὸ αὐτῆς ἔνα ἥρωα πλήρη ἰσχύος καὶ δόξης,
ὅστις σωτήρ της ἐστὶ καὶ αἰγλήεις νίδος τῆς Ἀλκυόνης.
Μ' ἐν μόνον βλέμμα αὐτῆς ἐξεδήλωσε λίαν εὐγνώτως
πρὸς λυτρωτὴν τὰ εὐγνώμον' αἰσθήματ' ἀθώας καρδίας . . .
Ἀλλὰ τὸ βλέμμα αὐτὸ ἀπερίγραπτον ὁλως ὑπάρχει.

Ἐν Σινώπῃ τῇ 25 Νοεμβρίου 1898

B. X.

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Ἡ μήτηρ ἐπιδεικνύει εἰς φίλῃν τὸ νεογέννητον βρέφος.

— Καὶ πῶς σοῦ φαίνεται ; τίνας μοιάζει ;

— Πῶς μεῦ φαίνεται ; Ὀραιοτάτο, χαριτωμένον. Χωρὶς μαλλί, χω-
ρὶς ὀδόντια . . . ἀπαράλλακτος ὡς ὁ μπαμπᾶς του.

Νὰ σὺς ζήσῃ.

ΕΑΝ ΑΛΛΑ

Ἄν τῆς καρδιᾶς μου τὸ φριδρὸ πρὶν ἀνθισμένον κῆπο,
κἀνὲν ἀκόμη λούλουδο εὐώδιαζε δροσᾶτο,
ἐαυτὴ μ' ἀγάπη λατρευτή,
ἔς τὸ διάβα σου, θὰ τό 'στρωγα μ' ἐνδόμυχόν μου κτύπο
κάτω ἔς τὴ γῆ, γὰρ μὴ βλαβῇ τὸ πόδι σου τάφρᾶτο,
πάνω ἔς τὸ χῶμα ἔαν πατῇ.

Ἀλλὰ ἔς τὸ μαραμμένο της ἀνθῶνα ἡ καρδιά μου,
δὲν ἔχει πλέον λούλουδα, ἐρατεινὴ θεά μου ! . . .
Ὅλα τὰ 'μάδησ' ἀπ' ἐκεῖ τὸ ἄσπλαγχρό σου χέρι
καὶ τᾶρριξε ἔς τὰ γέρι . . .

Ἄν ἡ ψυχὴ μου, πῶψαλλε πρῶτ' ἀναγαλλιασμένη,
κάμμιζαν ἀκόμη ὀύρουνταν τερπνὴν ὥδὴ γὰρ χύση,
ἔς τὸν Πλάστη μας, φίλῃ χρυσῇ,
μ' ἀγνὴ φωνή, παράκλησι ἀπ' τοὺς μυχοὺς ὀβγαλμένη,
μὲ πόνο θὰ τὴν ἔστειλα, ζωὴ γὰρ σοῦ χάριση
κ' εὐδαιμονία περισσή.

Ἀλλ' ἡ ψυχὴ μου πῶς κλάψε μὲ πάθος τὰ δεινὰ της,
ἀπὸ τραγούδια ὀστερεψεν ὅλα τὰ ὕσματα της
μὲ μουσικὴ τὰ ἔστειλε γλυκερὰ ἐρωτευμένη
ἔς ἐσένα ἢ καὶ μὲν

Πλήρ ὅμως ἡ καρδιά μου καθὼς καὶ ἡ ψυχὴ μου,
αὐτὴ καταβασάνιστη, κ' ἐκείνη πληγωμένη . . .
ἢ γῆ ἐρόσῳ μὲ κρατεῖ,
ὅσῳ γὰρ σβύσῃ τέλεια ἔς τὸν κόσμον ἡ προή μου,
θὰ ἔχουν εἰς τὰ βάθη τους πάντοτ' ἐντυπωμένη,
Ξαρθή μ' ἀγάπη ποθητή,

μαζὶ μὲ τὴ γλυκύτατη ἀγγελικὴ μορφή σου,
τὴν ἄπορη καρδιά σου καὶ τὴ σκληρὴ ψυχὴ σου
καὶ φυλαγμένη μέσα τους γὰρ σέφα τὴν κακιά!
ἔρωτες φλόγα μυστικιά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΑΣΛΑΝΙΔΗΣ

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Ὁ Ἀγαθόπουλος μνησθάνει ἔξαφνα ὅτι ὁ ἀδελφός του ἀπέκτησε πρῶτον τέκνον καὶ τρέχει εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ;

— Καλορρίζικο ! φωνάζει ἀπὸ τὴν σκάλα, καὶ εἰπέτε μου γρήγορα ἀγόρι εἶναι ἢ κορίτσι ;

— Τί βία ἔχεις νὰ μάθης, ἀπαντᾷ ὁ ἀδελφός, ἔλα ἐπάνω πρῶτα.

— Τί βία ἔχω ; Θέλω νὰ μάθω ἐπὶ τέλους τί ἔγεινα, θεός ἢ θεία...

Ὁ Γάλλος ναύαρχος Βιθών, διαβαίνων ποτὲ ἑφιππος τὸν Ῥήνον καὶ ἰδὼν τὸν ἵππον του κλονούμενον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ποταμοῦ εἶπεν. « Ἐλα, μὴ προσπαθῆς νὰ πιῇς ἓνα ναύαρχον εἰς τὸ γλυκὸ νερό ! »

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ

ΥΠΟ

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗ

Θεῖον ἀληθῶς καὶ φιλάδελφον καὶ φιλόανθρωπον αἶσθημα ἐκίνησε τοὺς θεοφόρους τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας Πατέρας πρὸς θέσπισιν τῶν μνημοσύνων ὑπὲρ τῶν ἀρ' ἡμῶν μεταστάντων συγγενῶν καὶ φίλων. Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι δὲν λησμοναίεται εὐκόλως ὑπαρξίς φίλη, ἀπὸ τῶν ἀγκυλῶν ἡμῶν σκληρῶς ἀρπασθεῖσα· ἀλλ' ὅπως δὴποτε, αἱ πολλὰ περιπέτειαι τοῦ βίου ἐνὸς ἐκάστου, αἱ ποικίλαι πρὸς τοὺς τοσοῦτους ἀγῶνας τῆς πολυμόχθου ζωῆς μάχαι, ἅς καθ' ἐκάστην ἡμέραν, κατὰ πάσαν ὥραν, κατὰ παν λεπτόν, ἔχομεν νὰ συγκροτῶμεν πρὸς τὰς πολυωνύμους καὶ ἀναποφεύκτους ἀνάγκας τοῦ ταλαιπώρου σαρκεῖου ἡμῶν, πάντα ταῦτα, καὶ ἰδίως ἡθικὰ καὶ ἀνεπαίσθητοι μὲν καὶ ἀόρατοι, ἀλλὰ πολυσήμαντοι πολλάκις θλίψεις δύνανται ἴσως νὰ ἐπισκιάσωσι πως τὴν μνήμην τῶν ἀποικοιμένων φίλων προσώπων. Ὅθεν ἡ Ἐκκλησία, μητρικῶς μεριμνῶσα περὶ πάντων ἀνεξαίρετως τῶν τέκνων αὐτῆς, ζώντων τε καὶ τεθνεώτων, ἔταξε, χάριν τῶν τελευταίων, τὰ τριήμερα, τὰ ἐννεαήμερα, τὰ τεσσαρακομβήμερα καὶ τὰ εἰτήσια μνημόσυνα, καθ' ἃ, ἐν πνεύματι ἀδελφροσύνης συνερχόμενοι οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι, διὰ τῶν σε

βασμίων λειτουργῶν τοῦ Ὑψίστου ἐν τῷ οἴκῳ τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ, ὁμόθυμοι καὶ μετὰ συγκινήσεως ἀναπέμπομεν πρὸ τοῦ θρόνου τοῦ Αἰωνίου θερμὰς παρκαλήσεις, προσφέροντες ἄδολον ἄρωμα ἀδελφικῆς στοργῆς καὶ κατευθύνοντες ὡς θυμίαμα εὐπρόσδεκτον ἐνώπιον Ἐκαίνου τῆς εὐχᾶς ἡμῶν ὑπὲρ τῶν ἐκλιπόντων τὸν μάταιον καὶ πρόσκαιρον καὶ ἐπίκαιρον τοῦτον βίον φίλων ἡμῖν ὄντων· ἀγνὰ δὲ τὰ δάκρυα, ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἀναβλύζοντα, καταλείδονται τῆς παρειᾶς ἡμῶν καὶ ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ ἱεροῦ τούτου πρὸς τοῦς προσφιλεῖς νεκροὺς καθήκοντος ἀνακουφίζει ἐπαισθητῶς τὸ ἐπὶ τῶν στηθῶν ἡμῶν ἐπικαθήμενον βαρὺ ἄλγος καὶ ἀναλχυδάνομεν σθένος πρὸς ἐπίρρωσιν τῶν κλονουμένων βημάτων ἡμῶν καὶ χωροῦμεν εὐθὺς ἄλλοι μὲν τυχύτερον, ἄλλοι δὲ βραδύτερον πρὸς τὸ τέλος τῆς πολυωδύνου πορείας ἡμῶν!

Τῷ ὄντι, πόσον τὰ ἀφθότως ἀπὸ τῶν ὁμμάτων καταρρέοντα δάκρυα ἀνακουφίζουν τὴν ἄλγοῦσιν καὶ ὀδυνομένην καρδίαν ἡμῶν! Εὐλογημένη δάκρυα, εὐλογημένη λύπη! ὦ μεγάλη ὑπάρχει πολλάκις ἡδονὴ καὶ ἐν τῇ ὀδύνῃ, ἐν τῇ ἐκφαινομένῃ, τῇ ἐξωτερικευμένῃ θλίψει!

* * *

Ἡ φιλοσοφία, κατὰ τὰ διάφορα φιλοσοφικὰ συστήματα, ἐμελέτησεν ἐκ τῶν πρώτων τὸ δύσλυτον ζήτημα τοῦ θανάτου καὶ διάφορον ἐξήνεγκε γνώμην πρὸς λύσιν αὐτοῦ· ἀλλ' ἀναντιρρήτως τὴν ὀρθοτάτην καὶ λογικωτάτην, ἅμα δὲ καὶ παραμυθητικωτάτην πασῶν λύσιν ἔδωκεν ὁ θεσπέσιος Πλάτων ἐν τῷ *Φαίδωρῳ* αὐτοῦ. Τί εἶναι ἀληθῶς ὁ θάνατος, ὁ τοσαῦτα ἄλγεινὰ δάκρυα ἀποσπῶν ἀφ' ἡμῶν, ὁ δι' ὅλου τοῦ βίου

καταλείπων ἀνεξάλειπτα τὰ φοβερά ἔχνη τῆς διαβάσεως αὐτοῦ, ὁ οἰκτρῶς καταρρίπτων εἰς τὸν τάφον θαλερὰς ὑπάρξεις, ὁ ἀνηλεῶς ἐπιπίπτων ἐφ' ἡμῶν καὶ τρυματίζων ἀθεραπεύτως τὴν ψυχὴν ἡμῶν καὶ αἱμάσσουσιν τὴν καρδίαν παραδιδούς εἶτα πρὸς ἐπούλωσιν τῶν τρυματῶν καὶ θεραπεῖαν εἰς τὸν χρόνον;

Ὁ τάφος, εἶπον καὶ διατείνονται πάντες οἱ τῆς ὑγιοῦς φιλοσοφίας ἱεροφάνται, καὶ πρώτιστος πάντων ὁ μέγας ἀθηναῖος φιλόσοφος, ὁ τάφος, ἐπανελάβον, εἶναι τὸ μεσότοιχον τῆς παρούσης καὶ τῆς μελλούσης ζωῆς, εἶναι ἡ θύρα, δι' ἧς ἐξερχόμεθα ἀπὸ τοῦ πρόσκαιρου καὶ ὕλικου τούτου κόσμου καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὸν αἰώνιον καὶ ἄυλον ἐκείνον κόσμον, ἐνθα «*ἰπέδρα πᾶσα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός*». Ἀλλ' ἀκριβῶς ἐνταῦθα κεῖται ὁ κόμβος τοῦ ζητήματος! Ἀληθῶς ὁ τάφος εἶναι ἡ ἐνωτικὴ γραμμὴ, ἡ συνδέουσα τὸν παρόντα κόσμον μετὰ τοῦ ἄλλου, ἢ μήπως εἶναι ὁ τελευταῖος καὶ ἀπαίσσιος σταθμὸς τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν καὶ ἐκεῖ καταλήγομεν ἅπαξ καὶ διὰ παντός; Καὶ τίς δύναται νὰ μαρτυρήσῃ καὶ νὰ βεβαιώσῃ ἡμᾶς θετικῶς περὶ πράγματος ἀγνώστου, μὴ δυναμένου νὰ συζητηθῇ, νὰ ἐξακριβωθῇ, διὰ μαρτύρων νὰ ἐξελεγχθῇ; Τίς μεταβὰς ἐκεῖ, ἐπανῆλθε, καὶ ἐπανελθὼν ἀφηγήσατο τῇ ἀνθρωπότητι τὰ πέραν τοῦ τάφου; — Βεβαίως τοιαῦτα μαρτύρια ψηλαφητὰ, τοιαῦτα ἀποδείξεις ἀνεπιδέκτους ἀμφισβητήσεως δὲν ἔχομεν, τοιαῦτα τεκμήρια ἀλάθητα δὲν δυνάμεθα νὰ προσαγάγωμεν ὅπως πεισθῶμεν περὶ τῆς ὑπάρξεως μακκρίου κόσμου πέραν τοῦ τάφου, ἀλλ' ἔχομεν τὴν θείαν καὶ ἀψευδῆ θρησκείαν, ἣν αὐτὸς ὁ Θεὸς ἀπακάλυψεν εἰς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τὴν περιτράνω διδάσκουσιν ἡμᾶς διὰ

τῶν θεσφάτων ῥημάτων τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ, ἵνα ἀπραιδο-
κῶμεν ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος»,
ἔχομεν τὰς ἀγίας καὶ θεοπνεύστους οἰκουμενικὰς Συνόδους,
τὴν διάτορον φωνὴν τῶν θεοφόρων κηρύκων τῆς τοῦ Χριστοῦ
ἀμωμήτου πίστεως, οἵτινες πάντες, κατὰρρίπτοντες τὸ ἀπ'
αἰῶνων ἰδρυμένον παγκόσμιον οἰκοδόμημα τῆς εἰδωλολα-
τρείας, καὶ τὰ νέα καὶ οὐράνια δόγματα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν
καὶ ἐν ποικίλαις γλώσσαις διασαλπίζοντες ἐπιβεβαιοῦσιν ἡ-
μῖν τὸ μέγα καὶ παρήγορον μυστήριον τῆς αἰωνιότητος, ἔχο-
μεν τὸν βίον αὐτὸν τῆς ὅλης ἀνθρωπότητος, ἥτις σύμπασα
ἀτελῶς ἢ τελείως ἐπίστευσε καὶ παρεδέξατο τὴν μέλλουσαν
ἀμοιβὴν καὶ τιμωρίαν τῶν ἐν τῇ γῇ διαβιούντων. Ἐπὶ πᾶσι
δὲ τούτοις ἔρχεται αὐτὸς ὁ Ὁρθὸς Λόγος, βαρὺς καὶ σοδαρὸς
καὶ πολυσήμεντος, αὐτὴ ἡ καθ' ἐκάστην Πεῖρα, πικρὰ καὶ ἀ-
μείλικτος, ἀλλὰ πείθουσα καὶ ἐπιβαλλομένη, οἵτινες πάντες
ἐκ συμφώνου καὶ εἰς μυρίας φωνὰς καὶ πολυμερῶς καὶ πολυ-
τρόπως διδάσκουσι τοὺς δυσπιστοῦντας τὸ ἀληθὲς καὶ ἐποι-
κοδομητικὸν δίδαγμα τῆς ἀθανασίας τῆς ἡμετέρας ψυχῆς
καὶ τὸ περίπυστον δόγμα τῆς ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ ἀποδόσεως
γενναίας ἀμοιβῆς ἀντὶ παντὸς ἀγαθοῦ ἔργου καὶ αὐστηρᾶς
τιμωρίας ἐπὶ πάσῃ κακῇ ἡμῶν πράξει.

Καὶ δικαίως· διότι, ἂν δὲν ἦτο τοῦτο, δηλαδὴ ἂν δὲν ἐ-
πεφυλάχσαστο ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἡ ἀπόδοσις τῶν καλῶν ἢ κακῶν
πράξεων ἐνὸς ἐκάστου ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ, τίς θὰ ἐφρόντιζε
περὶ τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν συμπρομηκτούντων αὐτῇ ἀγαθῶν
ἔργων, δι' ὧν κυρίως εἶναι ὁ ἄνθρωπος τῶν λοιπῶν ἐπὶ γῆς
κτισμάτων ὑπέρτερος; Τίτι ποτὲ θὰ ἔμελε νὰ συμπαθῇ τῷ
πάσχοντι, νὰ ἐλεῇ τὸν ἄξιον ἐλέου, νὰ παρέχῃ σπουδαῖον μέ-

ρος τῆς ἐαυτοῦ οὐτίας τοῖς ἀναξιοπαθοῦσι καὶ πενομένοις;
Τίς θὰ ἐσκέπτετο περὶ δόξης καὶ εὐημερίας καὶ μεγαλείου
τοῦ ἰδίου ἔθνους, στερούμενος οὐχὶ ὀλιγάκις καὶ αὐτῶν τῶν
οὐσιωδῶν καὶ οἰοεὶ ἀπαιτητῶν μέσων πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν
ἐν τῷ παρόντι κόσμῳ τούτῳ; Τίς πεινῶντας θὰ ἐψώμιζε, δι-
ψῶντας θὰ ἐπότιζε, ξένους θὰ συνῆγε, γυμνοὺς θὰ περιέβαλ-
λεν, ἀσθενεῖς θὰ ἐπεσκέπτετο, ἐν φυλακῇ ὄντας θὰ διηκόνει;
Καὶ δὲν θὰ ἐκράτει ἀπὸ τῆς μιᾶς ἄκρας τοῦ παντὸς μέχρι
τῆς ἐτέρας ἡ ἰδιοτέλεια, φοβερὰ καὶ ἀδυσώπητος ἐρινὺς, πᾶ-
σαν φιλαδελφίαν καὶ φιλάνθρωπίαν ἀποσκορακίζουσα, καὶ ὁ-
τυφλὸς ἐγωισμὸς δὲν θὰ ὕψου ἀγέρωχον καὶ ἀκατάβλητον
τὴν κεφαλὴν, ἀπαιτῶν πᾶσαν περιποίησιν καὶ πᾶσαν λατρείαν
ἐκ μέρους ἡμῶν; Τίς δὲ θὰ ἦτο ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου τότε,
ἡ καὶ ἄλλως οὐχὶ πάνυ ζηλευτή; — Τὴν ἀπάντησιν εὐρίσκο-
μεν ἐν τῷ ἀδιχαλείπτῳ πρὸ τῶν ὁμμάτων ἡμῶν ἐξελισσομέ-
νω βίῳ τῶν ἀλόγων ζώων, πρὸ οἷς ἀρεταί τινες, οἷα ἡ μη-
τρικὴ στοργὴ καὶ ἡ πρὸς τοὺς εὐεργετοῦντας εὐγνωμοσύνη
καὶ εἴτις ἄλλη, ἐπ' ὀλίγον μόνον χρόνον καὶ ἐπιπολαίως κρα-
τοῦσιν, ὑπερισχύει δὲ ἡ αὐτοσυντηρησις καὶ ἡ ἰδιοτέλεια.
Ἀλλ' εὐτυχῶς, διὰ τὸν ἄνθρωπον δὲν ἐπικρατοῦσιν οἱ αὐτοὶ
νόμοι, καὶ τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ λογικόν, δι' οὗ ὑπὸ τοῦ
Πανηγάρχου Θεοῦ ἐπροικίσθη τὸ ἀριστοῦργημα τοῦ ἐξόχου
Καλλιτέχνου.

Τὸ λογικὸν δὲ τοῦτο ἐνέχει μὲν δικαιώματα μεγάλα, ἀλλὰ
παρκαλοῦθοῦσι καὶ καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις, καὶ τὰ κα-
θήκοντα δὲ ταῦτα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις αὐταὶ καὶ πολλὰ εἶναι
καὶ δυσεκτέλεστοι· ὅθεν ἀνάλογος καὶ ὁ βαθμὸς τῆς ἀποδό-

σεως. Οὐδείς φόβος περί μή ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῆς ὑπερτάτης ἀποφάσεως.

Ὁ Κριτής ὁ αἰώνιος καὶ δίκαιος ὑπέρκειται πάντων καὶ ἐνώπιον Αὐτοῦ τούτου ἡ ἀμείλικτος τῆς θείας δικαιοσύνης πλάστιγξ λειτουργεῖ, εἰς οὐδένα δεκασμὸν ὑποκειμένη, ἀναμένει δὲ ἄφευκτος τιμωρία ἢ ἀμοιβή ἕνα ἕκαστον συμφώνως πρὸς τὰς ἀγαθὰς ἢ κακὰς πράξεις ἡμῶν. Καὶ ἀληθῶς, πῶς ἄλλως ἦτο δυνατόν νὰ συγκρατῇται καὶ λειτουργῇ ἡ πολυπλοκος καὶ πολυδαίδαλος τοῦ μεγάλου καὶ ἀπείρου σύμπαντος μηχανή, ἂν δὲν ὑπῆρχεν ὁ ἀρμόδιος μηχανικός, ὁ ἔχων τὸν νοῦν καὶ τὴν δύναμιν νὰ θέσῃ εἰς κίνησιν πάντα τὰ ἐλατήρια καὶ κρατῇ καὶ εὐθύνη εἰς τὴν πρέπουσαν καὶ κανονικὴν ὁδὸν τὸ ἀχανές ὄρατόν καὶ ἀόρατον Σύμπαν; Εἶναι δυνατόν καὶ ἐπὶ στιγμὴν νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι, εἰκὴ καὶ ὡς ἔτυχε, φέρεται ἀορίστως κολοσσιαίων διαστάσεων μηχανή; Βεβαιότατα, πᾶν τὸ περί ἡμᾶς καὶ ἐν ἡμῖν συμβαῖνον γίνεται ἐν γνώσει καὶ ἐντολῇ τοῦ Δημιουργοῦ, ὥστε οὐδὲν καὶ κατ' οὐδενὸς δικαιούμεθα νὰ εἴπωμεν. Παρ' Αὐτοῦ λαμβάνομεν τὴν ὑπαρξιν καὶ τὴν ζωὴν καὶ τῇ διαταγῇ τοῦ Αὐτοῦ καταλείπομεν αὐτήν. Τὸν κόσμον τὸν ὠραῖον καὶ θαυμασίον, ὅστις πανταχόθεν περιβάλλει ἡμᾶς, ἔδωκεν ἡμῖν εἰς κάρπωσιν ὡς κληρονομίαν ὁ φιλόανθρωπος ἡμῶν Πατήρ, θέλων, ἐν τῇ ἀπαίρῳ Αὐτοῦ ἀγαθότητι, νὰ κατὰστήσῃ ἡμᾶς συμμετόχους τῶν ἐν αὐτῷ ἀγαθῶν, ἅτινα καὶ πολλὰ καὶ καλὰ εἶναι. Ὅθεν ζῶντες ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, ἔνθα ἐν μικρογραφίᾳ μόνον ἀπολαύομεν καὶ ἐν εἰδώλοις τὰ τοῦ ἄλλου κόσμου ἀγαθὰ, ὧν θὰ συμμετάσχωμεν μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ παρόντος βίου, ἀφ' οὗ διαδράμωμεν ἐπιπόνως ἢ ἀπόνως τὸν μακρὸν ἢ βραχὺν δρόμον, ὃν ἔχομεν

νὰ διανύσωμεν. Ὁ Πλάστης, αὐτὴ ἡ ἀκένωτος πηγὴ παντὸς ἀγαθοῦ ὧν, δὲν περιωρίσθη προδήλως εἰς τὸ νὰ παραχωρήσῃ ἡμῖν τὰ ἐν τῷ βίῳ τούτῳ μόνον ἀγαθὰ, ἀλλ' ἐν τῇ ὑπερτάτῃ Αὐτοῦ δικαιοσύνῃ ἐπεφυλάχκετο τοῖς λογικοῖς Αὐτοῦ πλάσμασι πολλῶν τούτων μείζονα, ὧν τὴν ἀπόλαυσιν εὐζώμεθα ἀπὸ καρδίας σὺν τῷ σεπτῷ ἱεράρχῃ καὶ τοῖς σεβασμίοις ἱερεῦσι πᾶσι τοῖς ὁμοεθνεσὶν ἡμῶν καὶ σὺν αὐτοῖς καὶ τῷ πολυκλαύστῳ

ΝΙΚΟΛΑΩΙ Θ. ΠΑΡΑΣΧΩΙ

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Ἡ εὐγλωττία ἱεροκήρυκος εἶχε κινήσει τὰ ἔακρα ὅλων τῶν ἀκροατῶν τοῦ εἰς μίαν ἐνοριακὴν ἐκκλησίαν χωρίου Εἰς μόνος χωρικός δὲν ἔκλαυσε καὶ ὅταν τὸν ἠρώτησαν, διατί δὲν συνεκινήθη, εἶπε· Μὰ ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀπ' αὐτὴν τὴν ἐνορίαν.

Ὁ κακοπληρωτὴς κύριος πρὸς τὸν παραπονιούμενον ὑπρέτην.

— Διατί ἀνησυχεῖς, παιδί μου; οἱ μισθοί σου τρέχουν ὁλοένα.

— Ναί, κύριε, ἀλλὰ τρέχουν τόσο πολύ πρὸς δὲν ἔμπορῷ νὰ τοὺς πιάσω.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Μάχη με τέσσαρας λύκους

Ἡ μάχη αὕτη συνέβη ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀμερικανικῆς πόλεως Σικάγου.

Ὁ Μὰκ Κούν, κατέχων ἐκεῖ μεγάλην αἰθουσάν σκοποβολῆς, συνήνεσε νὰ φιλοξενήσῃ ἐν αὐτῇ ἐντὸς κλωβοῦ τέσσαρας λύκους ἀνήκοντας εἰς θεατρικὸν θίασον. Τὴν ἐπιούσαν ὁ ἐπιστάτης τῶν λύκων, ἀφοῦ τοῖς ἔδωκε τροφήν ἀφῆκεν ἐξ ἀπροσεξίας τὴν θύραν ἀνοικτήν. Ὅτε δὲ τὴν πρωίαν τῆς μεθεπομένης ὁ Μὰκ Κούν μετέβη εἰς τὴν αἰθουσάν του, μόλις δὲ ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτήν, οἱ τέσσαρες λύκοι ἐφώρμησαν ὅλοι ἐναντίον του. Εὐτυχῶς ἐκεῖνος ἐπρονόησεν εὐθύς νὰ ἐπανακλείσῃ τὴν θύραν, πρᾶγμα ἐμποδίσαν τοὺς λύκους νὰ ἐξορμήσουν ἔξω εἰς τὴν ὁδόν, μίαν τῶν μᾶλλον ἐν τῇ πόλει σιχναζομένων.

Ἄλλ' ὁ Κούν εἶχε τώρα φρικώδη νὰ διεξαγάγῃ πάλιν πρὸς τοὺς τέσσαρας ἀντιπάλους του. Τὰ ὅπλα του ὅλα ἦσαν κενά, καὶ ἀρπάδας ἐν τούτων ἀπὸ τῆς κάννης, ἡμύνητο κτυπῶν διὰ τοῦ κοντακίου.

Ἐν τῷ μεταξὺ πλῆθος μέγα συνεδωρεύθη ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ἐθεώρει διὰ τῶν ὑάλων τῶν παραθύρων τὰ ἐν τῇ αἰθούσῃ διαδραματιζόμενα. Ὁ Μὰκ Κούν ἐπλησίαζε νὰ θανατωθῇ ὑπὸ τῶν τεσσάρων λύκων, ὅτε εἰς τῶν θεατῶν ὁ Θωμᾶς Φόρδ ἀπεφάσισε νὰ προσδράμῃ ἐπικουρὸς του.

Ἡ μάχη ἐν τούτοις παρετάθη ἐπὶ ἡμίσειαν ἔτι ὥραν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ὁ Φόρδ καὶ ὁ Κούν κατώρθωσαν νὰ ἐπανακλείσωσι τοὺς λύκους ἐν τῷ κλωβῷ των. Μετὰ τὸν ἀγῶνα οἱ δύο ἄν-

δρες εἶχον τὰ ἐνδύματα κατεσχισμένα, τοὺς βραχίονας, τὰς κνήμας καὶ τὸν λαιμὸν καθημαγμένους. Περιπλέον δὲ ὁ Μὰκ Κούν ἀπώλεσε δύο τῶν δακτύλων του, ἀποκοπέντων κατὰ τὴν μάχην.

Κατανάλωσις χάρτου

Περίεργος στατιστικὴ εἶναι καὶ ἡ τῆς ποσότητος τοῦ χάρτου τοῦ ἐτησίως καταναλισκομένου ἀνὰ τὴν ὑψηλίον. Ὑπάρχουσι 9985 χαρτοποιεῖα παράγοντα ἐτήσιον ὀλικὸν ποσὸν 1450 ἑκατομμυρίων χιλιογράμμων χάρτου. Ἡ τυπογραφικὴ μόνη καταναλίσκει τὸ ἥμισυ τοῦ ποσοῦ τούτου. Αἱ ἐφημερίδες ἰδίως δαπανῶσι 338 ἑκατομμύρια χιλιογράμμων καὶ ἀπὸ δεκαετίας καὶ ἐντεῦθεν ἡ χρῆσις αὕτη νύξήθη κατὰ 110 ἑκατομμύρια ἔτι. Ὑπελογίσθη πρὸς τούτοις πόσον χάρτην ἑκαστός κατ' ἐθνικότητα καταναλίσκει. Καὶ πρῶτος ἔρχεται ὁ Ἕλληνας, ὅστις ἐξοδεύει ἐτησίως 6 χιλιόγραμμα καὶ ἥμισυ· ἔπειτα ὁ Ἀμερικανὸς 5 χιλ. 70· ὁ Γερμανὸς 4 χιλ. 50· ὁ Γάλλος 4 χιλ. 20· ὁ Ἰταλὸς καὶ ὁ Αὐστριακὸς περὶ τὰ 2 χιλ. ὁ Ἰσπανὸς 0,85 καὶ τέλος ὁ Ῥώσος 0,75. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι ἐπαβεβαιούσι τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο ὅτι οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ ἀναγινώσκουσι περισσότερον παντὸς ἄλλου λαοῦ ἐφημερίδας καὶ γράφουσι πολὺ περισσοτέρας ἐπιστολάς, ἕνεκα τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐμπορίας των, ἀναγνωρίζόμενοι δικαίως ὡς τὸ θερμομέτρον τῆς διαδόσεως τῆς παιδείας καὶ πρὸ πάντων τῆς ἐμπορικῆς ἐπιδόσεως τῶν ἐθνῶν.

Ἀνακατωμένος ὁ ἐρχόμενος

Ἀνεπίς τις ἐνυμφεύθη τὴν ἀδελφὴν τῆς μητρὸς του, γένόμενος οὕτω σύζυγος τῆς γυναικαδέλφης τοῦ πατρὸς του, σύζυγος τῆς θείας του καὶ γαμβρὸς τῶν γονέων του.

Ἡ νεονύμφος εἶναι ἐπίσης σύζυγος τοῦ ἀνέψιου τῆς, κόρη τῆς ἀδελφῆς τῆς καὶ τοῦ γαμβροῦ τῆς· ὁ πατὴρ τοῦ νεονύμφου ὅστις εἶναι ἐπίσης γαμβρὸς του ἐγένετο πενθερὸς τῆς νεονύμφου, ἡ δὲ ἀδελφή τῆς πενθερά τῆς.

Τὰ τέκνα, τὰ ὅποια θὰ γεννηθῶσιν ἐκ τῆς ἐνώσεως ταύτης, θὰ ἔχωσι μάμην καὶ θεῖαν τὴν γυναικαδέλφην τοῦ πατρὸς των, ἥτις εἶναι ἐπίσης ἀδελφή τῆς μητρὸς των καὶ ἡ μήτηρ τοῦ πατρὸς των. Ἡ μήτηρ τῶν τέκνων αὐτῶν θὰ ᾔηται ταῦτοχρόνως μεγάλη θεία των, ἀφοῦ εἶναι ἡ θεὰ τοῦ συζύγου τῆς, ὅστις εἶναι ὁ υἱὸς τοῦ γαμβροῦ τῆς. Ὁ πάππος τῶν τέκνων αὐτῶν ὅστις εἶναι σύζυγος τῆς θείας των, γαμβρὸς τῆς μητρὸς των καὶ πατὴρ, θὰ εἶναι ἐπίσης θεῖός των καὶ ταῦτα ἀνέψιοι τοῦ πάππου των. Ἐν ἄλλοις λόγοις ὅλοι αὐτοὶ εἰσπορεῖ νὰ ᾔηται μετ' οὐ πολὺ εἰς τὸ φρενοκομεῖον!

Ἐβγῆκα ἀδπροπρόσωπος

Ἡ κοινὴ φράσις «ἐβγῆκα ἀδπροπρόσωπος» προῦλθεν, ὡς λέγεται, ἐκ τοῦ ἐπομένου ἀνεκδότου. Κύριός τις, μέλλων ν' ἀπέλθῃ εἰς ξένην χώραν, ἀφῆκε πεντήκοντα πρόβατά του εἰς τινὰ φίλον του, ἵνα φροντίζῃ περὶ αὐτῶν κατὰ τὴν ἀπουσίαν του. Ὁ παραλαβὼν αὐτὰ τὰ ἐπώλησε καὶ ἐσφτερίσθη τὸ ἀντίτιμὸν των. Μετὰ τινὰ δὲ χρόνον, ἐπανελθόντος τοῦ κυρίου τῶν προβάτων, ὁ σφτεριστὴς λαβὼν δοχεῖον ὀξυγάλου ἐπορεύθη πρὸς αὐτόν, καὶ προσενεγκὼν αὐτὸ δῶρον τῷ εἶπεν, ὅτι ἐκ τοῦ ποιμνίου τὸ ὀξύγαλον μόνον τῷ ἔμεινε, τὰ δὲ πρόβατα ἐδωρήσατο τοῖς πτωχοῖς, διότι ἔμαθον ὅτι ἐκεῖνος προσεβλήθη ὑπὸ πανώλους. Ἀλλ' ὁ κύριος τῶν προβάτων, ἀγανακτῆσας διὰ τὴν ἀναιδεῖαν αὐτοῦ, ἀνέτρεψε τὸ δοχεῖον τοῦ ὀξυγάλου ἐπὶ τοῦ προσώπου του καὶ ἐξέβαλεν αὐτὸν τῆς οἰκίας. Διαβάτης τις ἰδὼν αὐτὸν οὕτως ἔχοντα,

τὸν ἠρώτησε τὴν αἰτίαν· ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη· «Αἰ φίλε μου, ὁπλιος δίνει καλὸ λογαριασμὸν βγαίνει ἀπροπρόσωπος».

Πόθεν ἡ λέξις μακαρόνια

Ἰταλὸς τις ἠγάπα πολὺ τὰ ἐκλεκτὰ φαγητά, ὅπως καὶ ἄλλα πολλὰ, εἶχε δὲ Σικελόν τινα μάγειρον, ὅστις ὄχι μόνον τὰ τότε γνωστὰ φαγητὰ παρεσκεύαζε καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς ὑψηλῆς γαστρονομίας, ἀλλὰ καὶ μετὰ δημιουργικοῦ πνεύματος ἐφεύρισκε πολλάκις νέα ἐδέσματα, ὅπως ἱκανοποιῇ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ κυρίου του. Ἡμέραν τινὰ ὁ Σικελὰς οὗτος ἐφεῦρε τὰ μακαρόνια. Ἀφοῦ παρέθηκεν εἰς τὸν κύριόν του τὸ νέον τοῦτο φαγητόν, μετὰ τὴν ἐκλεκτὴν σάλτσάν του καὶ μετὰ τὸ τριμμένο τυρί, ἔμεινεν ὁ μάγειρος διὰ νὰ ἴδῃ ποίαν ἐντύπωσιν ἔμελλε νὰ κάμῃ ἡ μαγειρικὴ του σύνθεσις εἰς τὸν κύριόν του. Εἰς τὴν πρώτην μπουκίαν ὁ φαγὰς μετὰ ἀπαστράπτου ἐκ τῆς εὐχαριστήσεως πρόσωπον ἀνεφώνησε· «Cari» (ώραϊα!), καθόσον δὲ ἐξηκολούθει νὰ τρώγῃ ἐπανελάμβανε «ma cari! ma cari!» (μὰ ώραϊα! μὰ ώραϊα!). Τέλος δὲ ἐξέφρασε τὸν ἐνθουσιασμόν του μετὰ τὰς λέξεις «ma caroni! ma caroni!» (μὰ ωραιότατα! μὰ ωραιότατα!). Ἐκτοτε τὸ φαγητὸν ὠνομάσθη macaroni.

Ὁ πολυμαθὴς καὶ ὁ πλούσιος

Ἐρωτηθεὶς ποτε πολυμαθὴς παρὰ τινος πλουσίου, ποῖος εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον βλέπομεν τόσον συνεχῶς τοὺς πολυμαθεῖς εἰς τὴν θύραν τῶν πλουσίων, ἐνῶ σπανίως βλέπομεν τοὺς πλουσίους εἰς τὴν θύραν τῶν πολυμαθῶν, ἀπάντησεν, ὅτι οἱ μὲν πολυμαθεῖς γνωρίζουν τὴν ἀξίαν τοῦ πλού-

ου, ἐνῷ οἱ πλούσιοι δὲν γνωρίζουν πάντοτε τὴν ἀξίαν τῶν πολυμαθῶν.

Διατήρησις κλειδοκυμβάλων

Ἔνεκα τῆς ἐπηρείας, ἣν ἔχει ἐπὶ τοῦ ξύλου πᾶσα μεταβολὴ τῆς ἀτμοσφαίρας, πρέπει νὰ διατηρῇ τις τὸ κλειδοκύμβαλον ὅσον τὸ δυνατόν εἰς τὴν θερμοκρασίαν, ἣν εἶχεν ὅτε κατεσκευάζετο. Αἱ συχναὶ καὶ αἰφνίδιαι μεταβολαὶ τῆς ἀτμοσφαίρας βλάπτουσιν ἐν γένει τὰ ἐγχorda ὄργανα, πρὸ πάντων δὲ τὸ κλειδοκύμβαλον ὑποφέρει πολὺ ἐξ αὐτῶν. Διὰ τοῦτο κατακριτέα εἶναι ἡ τοποθέτησις κλειδοκυμβάλου ἐντὸς δωματίου μὴ κατοικουμένου διαρκῶς καὶ σπανίως θερμαινομένου τὸν χειμῶνα. Τὸ κλειδοκύμβαλον πρέπει νὰ διατηρῇται στεγνὸν καὶ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ὑγρασίας, ἥτις φέρει τὴν σκωρίαν τῶν χορδῶν καὶ τῶν καρφίων, βλάπτει δὲ τὸ ξύλον καὶ τὸ δέριμα. Διὰ τοῦτο ἐν καιρῷ ὑγρασίας τὸ κλειδοκύμβαλον πρέπει νὰ σκεπάζεται ἐπιμελῶς, ἅμα τὰ παράθυρα τοῦ δωματίου, ἐν ᾧ εὐρίσκεται, μένουσιν ἀνοικτά. Τὰ ὄρθια κλειδοκύμβالا δὲν πρέπει νὰ τοποθετῶνται πλησίον τοίχου ἢ ἔμπροσθεν πυρᾶς, ὅπου ἐκτίθενται εἰς μεγάλην καὶ διηλεκτὴν θερμότητα. Ὅπως διατηρῇται ἡ λευκότης τῶν κοκκάλων, ἀνάγκη νὰ σφoγγίζωνται διὰ μαλακοῦ δέρματος ἐλάφου καὶ νὰ καλύπτονται ἐπιμελῶς διὰ λευκῆς φλανέλλας.

Ὑπερβολικὴ θερμότης καὶ ὑπερβολικὸν ψυχρὸς βλάπτουσι μέγας τὸν μηχανισμόν καὶ τὴν στιλπνότητα τοῦ κλειδοκυμβάλου. Φρόνιμον εἶναι νὰ κλείνται τὸ κλειδοκύμβαλον, ἅμα δὲν γίνεται χρῆσις αὐτοῦ, πρὸ πάντων κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας, ὅποτε ὁ συνήθης κονιορτὸς καταστρέφει τὸν μηχανισμόν.

Μεγάλην ἔχει σημασίαν διὰ τὸ κλειδοκύμβαλον καὶ τὸ νὰ μὴ μὲν παραχορδον. Τὸ κλειδοκύμβαλον πρέπει νὰ χορδί-

ζηται τακτικῶς ἕκαστον τρίτον μῆνα, ἐὰν μεγάλη γίνηται χρῆσις αὐτοῦ, εἰδὲ μὴ ἕκαστον τέταρτον μῆνα. Κακῶς δὲ ἐννοουμένη οἰκονομία εἶναι τὸ νὰ καλῇ τις ἀνάξιον χορδιστὴν. Ἡ ἀξία τοῦ κλειδοκυμβάλου μειοῦται πάντοτε, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον δύναται νὰ τὴν κρατήσῃ, ὅταν δὲν ἐπιβλέπεται τακτικῶς παρὰ τεχνίτου εἰδήμονος. Τὸ κλειδοκύμβαλον δὲν ὁμοιάζει πρὸς τὸ βιολίον, τοῦ ὁποῖου αὐξάνει ἡ ἀξία καθ' ὅσον παρέρχεται ὁ χρόνος καὶ μεγαλειτέρα γίνεται ἡ χρῆσις αὐτοῦ, ἀρκεῖ μόνον νὰ ᾖ ἔργον καλοῦ κατασκευαστοῦ.

Ὅταν τὸ κλειδοκύμβαλον χορδίζεται, πρέπει νὰ ἐπικρατῇ ἡσυχία ἐν τῷ δωματίῳ. Μέχρις ὅτου ἐπιδιορθωθῇ τὸ κλειδοκύμβαλον ὑπὸ τεχνίτου ἐμπείρου, καλὸν νὰ παύσῃ ἡ χρῆσις αὐτοῦ. Ἡ βλάβη εἶναι μεγαλειτέρα, ἐὰν ἐξακολουθήσῃ τις νὰ μεταχειρίζεται ἐν τοιαύτῃ κακῇ καταστάσει τὸ κλειδοκύμβαλον ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα, παρὰ ἐπὶ ἑξ μῆνας ἐν καλῇ καταστάσει. Καλὸν εἶναι ὡσαύτως ν' ἀποφεύγῃ τις τὴν κοινὴν συνήθειαν τοῦ τοποθετεῖν διάφορα ἀντικείμενα ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου. Συχνάκις τοῦτο εἶναι αἰτία τῶν διαφόρων ὑποκώφων κρότων, ἄλλως δὲ καταστρέφουσι τὰ τοιαῦτα καὶ τὴν στιλπνότητα τοῦ κλειδοκυμβάλου.

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Ἀνίγγλλον εἰς ἓνα ἐπαρχιώτην ὅτι ὁ ἐρημέσιος τοῦ χωρίου του ἀπέθανε.

— Μὴ τὸ πιστεύετε, ἀπήντησεν ἔχρμεν μαζί του τυχτικὴν ἀλληλογραφίαν καὶ ἂν τοῦ συνέβαινε τοιοῦτόν τι, εἶναι ἀδύνατον, ἢ μὲν τὸ ἔγραφε.

Η ΕΑΝΘΗ ΜΟΥ ΦΙΛΗ

Εἶναι ξανθοὶ οἱ ἄγγελοι, εἶναι ξανθὸς ὁ Ἔρως,
ξανθὰ τὰ νέφη τὰ χρυσᾶ τοῦ στίλβοντος αἰθέρος.
Εἶναι ξανθὰ τὰ ὄνειρα τῆς ἡβης τῆς ἀγίας,
ξανθοὶ κ' οἱ πόθοι οἱ ἀγροὶ τῆς νέας μου καρδίας.
Εἶναι ξανθὸς ὁ Ἰησοῦς, ξανθὴ κ' ἡ Παραγία,
ξανθὴ κ' ἡ λάμψις τοῦ Θεοῦ κ' ἡ ἔρις ἡ αἰθρία,
ξανθὰ τὰ φῶτα τῆς αὐγῆς, τὰ ῥόδα τῶν ἀκτίνων,
ξανθὸν καὶ τᾶστρον τὸ γλυκύ, τὸ μειδιῶν καὶ φθίνον.
Εἶναι ξανθὴ καὶ ἡ ἀγνὴ θεὰ τοῦ Παρθενῶτος,
ξανθὴ, ρομίζεις, κ' ἡ ὥδη τῆς θείας ἀηδόνος.
Εἶρε ξανθὸν τὸ ἔνδαλμα καὶ ἡ ἰδανικότης,
ξανθὴ ἡ πτέρυξ τῆς ψυχῆς, τὸ ἔαρ κ' ἡ νεότης,
ξανθὸν τὸ νεφελοπλαστον τῆς Ἀφροδίτης ἄρμα,
κ' ἡ χαίτη τοῦ Πηγᾶσου μου τῆς ἡβης μου τὸ χάσμα.
Εἶναι ξανθοὶ οἱ Ζέφυροι, ξανθὴ καὶ ἡ σελήνη,
κ' ἡ ὀνειρώττουσα Ἐλπίς εἶναι ξανθὴ κ' ἐκείνη!
ξανθὴ ἔναι κ' ἡ ἀγάπη μου κ' εἰς τὰ χρυσᾶ τῆς κάλλι
ὥς στέμμα ἀδαμάντινον ὁ ἥλιος προβάλλει.
Γλυκεῖα καὶ παρήγορος ὡς ἔαρὸς μαγεία,
τοῦ φιλᾶκος ἀγγέλου μου εἶν' ἀδελφὴ ἀγία.
Αὐτὴ, χρυσόχομος καθὼς ἀστροφεγγὴς κομήτης,
τῆς ἰδεώδους χαρμονῆς πηγὴ ἀκαλαρφεῖτις,

ῥόδον πλασμένον ἐκ φωτός, καὶ κρίνον ἐκ χιόνων,
παλμὸς τοῦ στήθους μου ἡχῶν εἰς ἀρμονίας στόνον,
ὠχρὰ, μελάχροις, ἀγνή, σεπτὴ καὶ μειδιῶσα,
εἰς τὴν ψυχὴν μου σπεύρουσα ὀνειράτά της τόσα,
χρυσολαλοῦσα παρ' ἐμοὶ μὲ λαλιὰν ἀγγέλων
εὐδαιμονίας πασιλθόν, ἀθανασίας μέλλον,
μὲ τὸν λευκὸν της δάκτυλον δεικνύουσα τὰ ὕψη·
ὁσάκις κλαίω σκυθρωπὴ καὶ φθίνω ἐν τῇ θλίψει,
κλέπτουσα τᾶστρα τοῦρατοῦ ὡς Προμηθεὺς δῆδα,
ἔνα μ' ἀνάψῃ τῆς ζωῆς τὴν φθίνουσαν λαμπάδα,
εἶναι ἡ στήλη τοῦ πυλῶντος ἡ βαίρουσα ἐμπρός μου!
τὸ κέντρον τῶν ὀνείρων μου καὶ τῆς ὑπάρξεώς μου!
Μὲ βαυκαλῶ εἰς ἔκτασιν χαρᾶς ἐπὶ πτόταρ πλέω,
γελῶ ὁσάκις μειδιῶ, θρηνεῖ ὁπτόταρ κλαίω.
Ὡσεὶ ἐλέους ἀδελφὴ περθηγορεῖ μαζί μου
καὶ εἶναι ἡ καρδιά μου, καὶ εἶναι ἡ ζωὴ μου!
Καὶ ἡ ξανθὴ μου κάλλιπὴ, ἡ μειδιῶσα φίλη,
ἥς εἶναι λάμψις ἡ μορφὴ καὶ ἄρωμα τὰ χεῖλη,
αὐτὴ ἡ ζωσα μουσικὴ, τὸ ᾄσμα τῶν ᾠμάτων,
τὸ ἄνθος τῶν ἐκστάσεων καὶ τῶν μειδιαμάτων,
αὐτὴ ἡ πάλλουσα ψυχὴ, ἡ κόρη τῶν ἀκτίνων,
καὶ μήτηρ τῶν ὀνείρων μου τῶν ἀγλαῶν ἐκείνων
ἡ θροασία ἀηδὼν ἡ πάντας συγκινοῦσα
καὶ εἰς ὁδύνην στέρουσα, τίς εἶναι; εἶν' ἡ **Μοῦσα!**

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Λ. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ

ΤΡΕΙΣ ΣΤΙΧΟΙ
ΤΩΝ ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΕΥΜΕΝΙΔΩΝ

Ἡ Κλυταιμῆστρα φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὰς Ἑρινύας, εἰς δὲ τοὺς θεατὰς ἀκούεται μόνον ὡς εἶδωλον (ἀσώματος σκιά, διότι μετὰ θάνατον τοιαῦται ἦσαν αἱ ψυχαί, κατὰ τοὺς Ἑλληνας), καὶ κατὰ μὲν τὸν κώδικα λέγει ἐν ἄλλοις τάδε, στ. 103—105·

ὄρα δὲ πληγὰς τὰςδε καρδίᾳ σέθεν·
εὐδουσα γὰρ φρήν ὄμμασι λαμπρύνεται,
ἐν ἡμέρᾳ δὲ μοῖρα πρόσκοπος βροτῶν·
κατὰ δὲ νεωτέραν τινὰ διόρθωσιν τάδε·

ὄρα δὲ πληγὰς τὰςδε καρδίας ὄθεν·
εὐδουσα γὰρ φρήν ὄμμασι λαμπρύνεται,
ἐν ἡμέρᾳ δὲ μοῖρ' ἀπρόσκοπος¹ βροτῶν.

Καὶ ὅτι μὲν ἡ νεωτέρη διόρθωσις τοῦ στίχου 103 εἶνε ἄτοπος φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ 1043 στίχου τῶν *Χοηφόρων*, ἐνθα ὁ χορὸς λέγει τῷ Ὀρέστῃ «ἄλλ' εὖ γε πράξας δυοῖν δρακόντοιν εὐπετῶς τεμῶν χάρα», καὶ ἐκ τῶν *Εὐμενίδων* αὐτῶν (592), ἐνθα, ἐρωτηθεὶς ὁ Ὀρέστης ὅπως κατέκτανε τὴν μητέρα, εἶπε· «ξίφουλκῳ χειρὶ πρὸς δέρην τεμῶν». Ἐξ ὧν χωρίων συνάγομεν ὅτι ἡ φονευθεῖσα δὲν ἐπλήγη τὴν καρδίαν²

καὶ ὅτι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ τῆς καρδίας αὐτῆς, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν Ἑρινύων.

Ἀλλ' ὅμως διὰ τῶν δύο δευτέρων στίχων (104, 105) τί νοεῖ ὁ ποιητής; Ἐν τῇ ἐκυτοῦ ἐκδόσει (1880) ὁ σοφώτατος ἑλληνιστὴς καὶ σεβαστὸς μοι διδάσκαλος A. Kirchhoff χαρκτηρίζει τοὺς στίχους τούτους ὡς ἀσχετοὺς πρὸς τὰ ἡγούμενα καὶ πρὸς τὰ ἐπόμενα, *ab hoc loco alienos*, ἄλλως τε καὶ διότι ἐκ τῶν σχολίων φαίνεται: ὅτι ἐν τῷ σφζομένῳ κώδικι δὲν σφάζεται ἴσως ἡ γνησία τῶν στίχων τούτων μορφή.

Ἀλλ' ἡμῖν ταπεινοῖς κριταῖς οὐτ' ἀρκεῖ ἡ ἀθέτησις αὕτη, οὐτ' ἀρέσκει ἡ ὑφ' ἀπάντων συνήθως γινομένη ἐρμηνεία, πρὸς δικαιολογίαν καὶ κατανόησιν τοῦ ἀμφισβητουμένου χωρίου. Ὀφείλομεν ἄρα πρὸς μὲν τοὺς ὀβελίζοντας ν' ἀντιτάξωμεν σαφῇ ἐπιχειρήματα, ἵνα πείσωμεν αὐτοὺς ὅτι οἱ στίχοι οὐτε ὅλως νόθοι εἶνε οὔτε κἂν ξένοι τῆς θέσεως, ἐν ᾗ κεῖνται, τὴν δὲ κοινὴν καὶ συνήθη ἐρμηνείαν οὕτω ν' ἀνατρέψωμεν, ὥστε νὰ εὐρεθῇ ἡ μόνη ὀρθή, ἐξ ἧς τὰ σαφῇ ἐπιχειρήματα καὶ ἐξ ὧν ἡ τήρησις καὶ σωτηρία τῶν δύο στίχων.

Τινὲς μὲν ἐρμηνεύοντες λέγουσι· «Καθεύδων νοῦς ὄμμασι λαμπρύνεται, ἡγουν ἀκριβέστερον παρατηρεῖ, μὴ παραπανώμενος ἐκ τῆς θέας. Ἡ τῶν βροτῶν μοῖρα ἐν ἡμέρᾳ, ἥτοι ἐν ἐργηγόρσει, δὲν προβλέπεται.¹» Τινὲς δὲ ἐξηγοῦνται οὕτως· «Διότι ἡ φρήν (ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου), κοιμωμένη, λαμπρότερον βλέπει τὰ πράγματα, ἐν ἡμέρᾳ δὲ (ἐν ἐργηγόρσει) δὲν δύναται νὰ προσκοπήσῃ ταῦτα ἡ μοῖρα τῶν ἀνθρώπων — ἡ μερὶς τῶν ἀνθρώπων — οἱ ἄνθρωποι δὲν δύνανται νὰ προσκοπήσωσι.»

1. Ἡ γραφὴ αὕτη εἶναι ἐκ τῶν ἀρχαίων σχολίων.

2. Παράδ'. Εὐρ. Ὀρέστην 1223.

1. Κατὰ τὴν γραφὴν τοῦ σχολιαστοῦ.

Ἄλλοι δὲ πάλιν λέγουσι· «Διότι οἱ ὀφθαλμοὶ φωτίζουν τὸν καθεύδοντα καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τῶν πραγμάτων διατελοῦντα νοῦν, καὶ μόνος ὁ πεφωτισμένος νοῦς εἶνε ἀπρόσκοπος.¹»

Τέλος γενικωτάτῃ πασῶν τῶν ἐρμηνειῶν φαίνεται ἡδε· «Καθ' ὕπνον μὲν ἡ ψυχὴ ἢ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου, λαμπρὰ ἔχει τὰ ὄμματα, ἥτοι λαμπρότερον καὶ διαχυέστερον προσκοπεῖ τὰ πράγματα, ἐν ἡμέρᾳ δέ, ἥτοι ἐν ἐγρηγόρσει, οὐχ ὁμοίως δύναται καθορᾶν, ὅτε ἐπιπροσθουσῶν τῶν ὑπὸ τῶν σωματικῶν αἰσθήσεων, καὶ δὴ τῆς ὁράσεως, παρεχομένων ἐντυπώσεων.»

Ποία καὶ ποῦ καίτῃ ἡ ἀληθὴς ἐρμηνεία; Ἐκ τῶν ἀνωτέρω οὐδεμία εἶνε τοιαύτη. Καὶ πῶς νὰ πιστεῦσωμεν εἰς ἐρμηνείας ἀντικειμένας τῇ ψυχολογίᾳ, τῇ φυσιολογίᾳ, αὐτῷ τῷ νόμῳ τῆς καθ' ὅλου τῶν ζώων φύσεως; Πῶς δύναται τις νὰ νομίσῃ ὅτι ὁ Αἰσχύλος, ὁ δεινὸς παρατηρητὴς, ἡγνῶει ὅτι, τοῦ ἀνθρώπου κοιμωμένου, πάσαι αἱ διανοητικαὶ λειτουργίαι παύονται ἐνεργοῦσιν, καὶ ὅτι οὐδεμίαν συνείδησιν ἔχει οὔτε τῆς ὑπάρξεως οὔτε τῆς τοιαύτης αὐτοῦ κατχυστάσεως;

Περίεργος ἄρα καὶ παράδοξος ἡ δόκησις ὅτι ὁ νοῦς ἢ ἡ ψυχὴ, καθ' ὕπνον, δηλὰ δὴ ὅτε παύεται νοοῦσα καὶ διανοομένη, προσκοπεῖ λαμπρῶς κεκλεισμένοις ὄμμασι, μεθ' ἡμέραν δέ, ὅτε καὶ γρηγορεῖ, οὐδὲν ὡς προσκοπεῖ, ἂν καὶ ἔχῃ ἀνοικτὰ τὰ ὄμματα, ἐνεκα τῶν ἐξωθεν ἐντυπώσεων! Ὁμολογοῦμεν ὅτι οὐδὲν ἐννοοῦμεν, διορῶμεν δ' ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ ταύτῃ διαστροφὴν γνώμης τοῦ Φωκυλίδου, λέγοντος·

Νυκτὸς βουλευεῖν, νυκτὸς δέ τοι ὀξύτερα φρήν ἀνδράσι².

1. Κατὰ τὴν αὐτὴν γραφὴν.

2. Ὁ Φωκυλίδης δὲν ἐννοεῖ ἀνδράσι κοιμωμένοις, ἀλλὰ

Ἡμεῖς, ὅπως τοῦναντίον, πεπείσμεθα ὅτι, ἄνευ τῆς κατ' αἰσθησιν ἀντιλήψεως, οὐδεμία διανόησις, ἄλλοιᾳ δὲ εἶνε ἢ τῆς ἐκ τῶν ἐν ὕπνῳ ὁραμάτων. Ἑρμηνεύομεν ἄρα τὸ χωρίον ὡς ἔπεται, ἐφιστῶντες τὸν νοῦν ἰδίως ἐπὶ τοῦ τρίτου τῶν παρατεθέντων στίχων, ὅστις καὶ μόνος λαμβάνει τὰςδε τὰς ἀλλοιώσεις. Ὁ μὲν λαυρεντιανὸς κῶδιξ γράφει·

ἐν ἡμέρᾳ δὲ μοῖρα πρόσκοπος βροτῶν.

ὁ δὲ παλαιὸς σχολιαστὴς, ἐρμηνεύσας, «ἐν ἡμέρᾳ ἡ μοῖρα τῶν φρενῶν οὐ προσῶν ἀνέγνω μὲν κακῶς οὕτω,

ἐν ἡμέρᾳ δὲ μοῖρ' ἀπρόσκοπος βροτῶν,

παρέχει ὁμοῦς ἐνδόσιμον ὅπως νομίσῃ τις, ὅτι πρὸ ὀφθαλμῶν εἶχε κείμενον τοιόνδε·

ἐν ἡμέρᾳ δὲ μοῖρα πρόσκοπος **φρενῶν** (ἢ φρενός).

Ταύτην τὴν τρίτην γραφὴν ἐκθύμως ἀσπαζόμεθα καὶ ὑποστηρίζομεν. Ἡ ἐν τῷ 104 στίχῳ λέξις **ῥήμασι** σημαίνει δηλὸν ὅτι καὶ εἰδώλοισι, ὀνείροις, φάσμασιν, ἂν δ' ὁ ποιητὴς μετεχειρίζετο μίαν τῶν λέξεων **ῥήμασι**¹, ὁπτασίαις, ὁράμασιν, αἵτινες ἐννοιαὶ συνεπάγονται καὶ τὴν τοῦ φωτισμοῦ, νομίζομεν ὅτι οὐδεὶς θ' ἀμφέβαλλε περὶ τῆς τοῦ ποιητοῦ διανοίας. Ὅλ' ἀτελὲς ἦν μεθ' ἡμῶν ὅτι ἡ Κλυταιμῆστρα, κατ' ὅραρ

μόνον ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι νύκτωρ τὸν νοῦν ὀξύτερον καὶ σκέπτονται ἐμβριθέστερον, (ὅπερ λαμβάνει, φαίνεται, τοὺς τὴν ἀνωτέρω ποιούμενους ἐρμηνείαν). Διὰ τοῦτο καὶ οἱ βουληφόροι δὲν πρέπει νὰ καθεύδωσι παννύχιον, διότι ἐν νυκτὶ βαθύτερον δύνανται νὰ σκέπτονται.

1. Αἰσχύλου Πέρσαι 518 «Ἔν νυκτὸς ὁ ψῆς ἐμφανὴς ἐνυπνίων.» Σοφοκλέους Ἡλέκτρα 903· «Ἐμπαίει τί μοι ψυχῇ σύνηδες ὁ μ μ α.»

πρὸς τὰς Ἑρινύας μεμψιρούσα ἐπὶ τῷ πάθει, προσπαθεῖ νὰ γνωρισθῇ αὐταῖς, δεικνύουσα τὰ ἐκυτῆς τραύματα· διότι «καθ' ὕπνον μὲν, ἀδιάφορον ἂν εἶνε νύξ ἢ ἡμέρα, μόνον ἐξ ὀρχαμάτων ἢ κοιμωμένη φρήν (ψυχὴ) ἀνθρώπων καὶ θεῶν (ἐν ταῦθα τῶν Ἑρινύων) φωτίζεται, οὕτω δ' ἐπικοινωνεῖ μετὰ τοῦ ἔξω κόσμου· ἐν δ' ἐγρηγόρει (καθ' ὕπνῳ) ἢ μοῖρα (μόνη) εἶνε ὁδηγός¹ τῆς φρενός, τ. ἔ. τῆς ψυχῆς, ὡς ἐπίστευον οἱ Ἕλληνες.» Κατὰ τὴν τούτων δοξασίαν, τὰ φάσματα τῶν θεωμάτων, τὰ εἰδῶλα καμόντων, εἶχον ἀεροειδῆ μορφήν· νοεῖται λοιπὸν οἶσθαι ὅτι τοιούτην θὰ εἶχον καὶ ὅτε τοῖς κοιμωμένοις ἐνεφνίζοντο. Καθεύδουσα ἄρα ἡ φρήν (ἢ ψυχὴ) ὑπὸ τοῦ ὀρωμένου εἰδώλου φωτίζεται, γρηγορούσα δὲ οὐδαμῶς δύναται· διότι οἱ μὴ καθεύδοντες ἀδυνατοῦσι² νὰ ἴδωσι τὰ ἀεροειδῆ, ἀσώματα καὶ σκιώδη εἰδῶλα. Τούτου ἕνεκα καὶ ἡ Κλυταιμῆστρα κατ' ὄναρ ἐμφανίζεται καὶ προσπαθεῖ, ὡς εἴπομεν, νὰ γνωρισθῇ δεικνύουσα τὰ ἐκυτῆς τραύματα³.

Ἀλλὰ καὶ ἂν μερικώτερον, ἤτοι περὶ μόνων τῶν θνητῶν, ἐξήνεγκεν ὁ Αἰσχύλος τὴν ἐκυτοῦ γνώμην, ὡς ἔσφεν αὐτὴν

1. Τόλμα τε νιν ζαμενῆς καὶ σύνεσις πρόσκοπος ἐδάω-
σεν (Πινδ. ἐξ ἀδ. ἐπῶν, 152 γ. ἔκδ. Schneidewin).

2. Πλὴν τοῦ Ὀδυσσεὺς ἀλλὰ καὶ αὐτὸς κατήλθεν εἰς Ἰδου, ὅπου ἠναγκάσθη διὰ θυσιῶν νὰ προσελκύσῃ τὰ εἰδῶλα καμόντων.

3. Πρὶν ἀποτυμθῇ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τοῦ μητροκτόνου Ὀρέστου, βεβαίως ἀντέστη καὶ ἀντεπάλαισεν ἡ Κλυταιμῆστρα, οὕτω δ' ἐτραυματίσθη πολλαχοῦ τοῦ σώματος καὶ ταῦτα τὰ τραύματα νοεῖ ὁ ποιητής, ποιητικῇ ἀδείᾳ θεοὺς αὐτὰ ὑπάρχοντα καὶ ἐπὶ τοῦ ἀσώματου εἰδώλου, ὅπερ ἄλλως οὐδὲ ἀκέφαλον παρίσταται, οὐδὲ δύναται νὰ ὑποτεθῇ τοιοῦτον.

ὁ κῶδιξ διὰ τῆς γραφῆς βροτῶν, καὶ οὐχὶ φρενῶν ὡς ἡμεῖς νομίζομεν, ἢ ἐρμηνεῖα πάλιν εὐοδοῦται ὡς ἐξῆς καὶ οἱ στίχοι δὲν εἶνε ὀβελιστέοι. «Ὁ νοῦς, ἢ ἡ ψυχὴ κοιμωμένη λαμπρύνεται = φωτίζεται διὰ τῶν ὀρχαμάτων, τὴν δ' ἡμέραν, ἢ ἐν γένει ὕπαρ, ἢ τὸ πᾶν διέπουσα μοῖρα εἶναι πρόσκοπος, ὁδηγὸς τῶν βροτῶν, ἡγουν φωτίζει αὐτούς». Ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἢ τῶν ζώντων ψυχὴ ἐπικοινωνεῖ τοῖς νεκροῖς μόνον καθ' ὕπνον, διὰ τῶν ὀνείρων· διότι τὰ τῶν νεκρῶν εἰδῶλα, ἐμφανῆ ὄντα καθ' ὕπνον, εἶνε ἀόρατα ἐν ἐγρηγόρει. Ἡ ψυχὴ ἄρα τῶν ζώντων, ὑπνώττουσα μὲν φωτίζεται διὰ τῶν φασμάτων, ἐν ἡμέρᾳ δὲ ὑπὸ τῆς μοίρας, διὰ τῶν ἀληθῶν ὄντων¹.

Ἴσως πέρα τοῦ δέοντος τὴν ἐρμηνείαν ἡμῶν ἐμηκύναμεν, ἀλλ' ὅμως δι' αὐτῆς θέλομεν νὰ καταδείξωμεν ὅτι κύριον μέλημα τοῦ ποιητοῦ εἶνε νὰ παρυστήσῃ τὴν Κλυταιμῆστραν ὁρῶσαν τὰς Ἑρινύας κοιμωμένας, τὸν δ' Ὀρέστην διαφυγόντα αὐτάς, ἐμφανιζομένην δ' ὡς ὄμμα², ἐπιπλήττουσαν αὐτάς καὶ

1. Ἐὰν δὲ καὶ ὑποτεθῇ ὅτι ὁ Αἰσχύλος ἔγραψε κατὰ τὸ σχόλιον

ἐν ἡμέρᾳ δὲ μοῖρα ἀπρόσκοπος βροτῶν, πάλιν ἰσχυρίζομεθα ὅτι οἱ στίχοι δὲν εἶναι ὀβελιστέοι· διότι ὁ ποιητὴς πάντως ἐννοεῖ ὅτι, εἴτε κακὴ εἴτε καλὴ εἶνε μετὰ θάνατον ἡ μοῖρα τῶν θνητῶν, γίνεται φανερά, ἐν ἐγρηγόρει δὲ, ἡγουν ἐν τῷ βίῳ, εἶνε ἀπρόσκοπος (παθητικῶς), τ. ἔ. ἀόρατος, ἀφανὴς τοῖς ἄλλοις, καὶ τούτου ἕνεκεν ἡ Κλυταιμῆστρα ἐμφανίζεται καθ' ὕπνον, καθ' ὃν καὶ μόνον δύναται νὰ γίνῃ ὁρατὴ, ἀπαιτοῦσα νὰ ἴδωσι μετὰ προσοχῆς τὰς πληγὰς αὐτῆς.

2. Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι τὸ ὄμμασι δηλοῖ ἐν τῷ ἡμετέρῳ στίχῳ οὐχὶ τὸ ὄζων ὄργανον, ἀλλὰ τὸ ὀρώμενον πρᾶ-

ἀπαιτοῦσαν νὰ ἴδωσι προσεκτικῶς τὰ τραύματα αὐτῆς³, ὅπως ἐγερωθῶσι καὶ πάλιν ἄρξωνται τοῦ ὑπὸ τοῦ βαθέος ὕπνου διακοπέντος διωγμοῦ τοῦ Ὁρέστου. Οὕτως ἐδοξάζε καὶ δοξάζει ὁ Ἕλλην περὶ τῆς ἐπικοινωνίας ζώντων καὶ νεκρῶν.

γμα, ἥγουν σημαίνει ὄψιν, ὄραμα, ὄνειρον, ὀπτασίαν, φάσμα, εἰδωλον, σκιὰν ἀσήμενον καὶ ἀεροειδῆ.

2. Τὴν δοτικὴν καὶ ὁδὴν ἐρμηνεύομεν προσεκτικῶς, παρατηροῦμεν δ' ὅτι ὁ ποιητὴς καὶ τῇ καρδίᾳ ἀποδίδει, τρόπον τινά, νοητικὴν ιδιότητα. Ὡστε ἐν τῷ χωρίῳ ἡμῶν καταντᾷ ἡ καρδία ἰσοδύναμος τῇ φρενί, καὶ τότε ἔχομεν ἀπλούστατα τὸ νόημα διὰ τούτων τῶν λέξεων. «Ἴδε τὰς πληγὰς μου μὲ ψυχὴ καὶ μὲ καρδίᾳ· διότι ἡ ψυχὴ ἔς τὸν ὕπνον ἀπ' τὰ ὄνειρα φωτίζεται καὶ ἐξυπνῇ ἀπὸ τὴν μοῖραν.»

Δ. Γ. ΜΟΣΤΡΑΤΟΣ

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Τὰ μικρὰ τέχνη τῶ κ. Α. παίζουσι καὶ θρυβουσι παρὰ τὸ δωμάτιον τοῦ πατρὸς των, ὅστις γράφει.

Αἴρνης ὁ πατήρ, τοῦ ὀπίου ἡ ὑπαμένη ἐξηγητή, εἰέρχεται θυμωμένος καὶ φωνάζει.

—Τί θόρυβος εἶναι αὐτός; (ἄκρα σιγῇ), Πρῶτος ἐφώνησε τελευταῖος; Τὰ παιδία ἐν χειρῶ. —Σεῖς, πατέρα.

ΟΝΕΙΡΟΤ ΖΩΓΡΑΦΙΑ

Ἀνέλπιστα ἡ ἄντροπὴ ἔς τὴν κόρη πέφτει . . .
βρύσι, ποτάμι πᾶν τὰ δάκρυά της.
Εὐπνάει, καὶ βλέπει μέσα ἔς τὸν καθρέφτη
ποῦ ἀσπρίσαν τὰ κατάμαυρα μαλλιά της!

Σὰ νὰ διαβῆκαν ἄξαφνα τὰ χρόνια
ἔς τὴν κεφαλὴ τῆς κόρης ἀποπάνω,
τῶν γηρατειῶν τινάχτηκαν τὰ χιόνια
καὶ τῶνειρο ἐσαβάνωσαν τὸ πλάνο

Ἐγέρασε! καὶ τ' ἄσπρα της μαλλιά
θαρρεῖς πῶς τῶνειρο εἶνε τὸ χαμένο
γύρω ἔς τὴν κεφαλὴ ζωγραφισμένο
—στεφάνι ἀπὸ λευκὴ πορτοκαλλιά!

Ζ. Α. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ἐν Ἀθήναις

ΠΟΘΟΙ

Νᾶμουνά πύξινος Σταυρός 'ς τὰ σύννεφα γραμμένος
κι' ἀνθωστεμμένο λάβαρο ποῦ χύνει τὴν Ἑλπίδα!
κι' ὅπου 'ς τὸν κόσμον αὐτὸν φανῇ καρεῖς ἀπηλπισμένος
'ς τὴ σκοτεινιά του τὰ σκορπῶ μὲν γωτεινὴ ἀγτῖδα.

Τοῦ Πλάστον νᾶμουνά φιλὶ ποῦ στέλλει τὰγγελούδια,
'Αγάπη ποῦ το εἶπανε καὶ *Ονειρο κι' Ἀλήθεια! . .
Νᾶμουνά λύρα τοῦραοῦ καὶ μὲ χρυσᾶ τραγούδια
τὰ χύνω μέρο καὶ δροσιὰ 'ς τὰ ποτεμένα σιήθια! . .

Νᾶμουν φεγγάσι 'ς τοῦ ὄργανοῦ τὴ δακρυσμένη κλίση
μέσ' 'ς τὸνειρά του τὰ γεννῶ χρυσὸ μαρούλιας χίδι! . .
Νᾶμουν ἀφρός 'ς τὴ δροσερὴ τῆς Κασσιέας κρήνη
καὶ τὰ ποτίζ' ὅποιον διψᾷ 'ς τῆς Μούσας τὸ λιβάδι! . .

Νᾶμουν λουλούδι 'ς τὴν ἐτιᾶ 'ς τοὺς τάφους τὰ φυτρώνω
ἢ ἀκτινότλαστη αὐγὴ 'ς τὸ μνημὲν καὶ 'ς τὸν Ἄδη! . .
μὲ τᾶρωμά μου τῶν νεκρῶν τὸν ὕπνο τὰ μυρόνω,
ἢ τὸ μακρό τους τῶν τρεῖς τὰ φέγγω 'ς τὸ σκοτάδι! . .

Καὶ νᾶμουν ἄγγελος χρυσὸς τὰ φθάνω 'ς τὸν αἰθέρα
τὰ ψάλλω μέσ' 'ς τὰ σύννεφα τῶν δευτερῶν τὰ πάθη,
καὶ 'ς τὴν διαμάρτι πύρινο 'ς τοῦ κόσμου τὸν Πατέρα
τὰ σιάζω κάθε δάκρυ μου ἀπ' τῆς καρδιᾶς τὰ βάθη!

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ

ΜΗΤΡΟΣ ΑΦΟΣΙΩΣΙΣ

Ἦτο παραμονὴ πρώτη τοῦ ἔτους.

Παχὺ στρώμα χιόνος, ὡς ὀθόνη κατάλευκος, ἐκάλυπτε τὰς ὁδοὺς, καὶ ἐν ἀστεροσπάρτῳ καὶ διζυγαί οὐρανῷ πλησιφαῆς σελήνῃ περιθύγαζε μὲ ἡρεμον καὶ γλυκὺ φῶς τὴν λευχειμονούσαν πόλιν.

Ὑπὸ τοῦ δριμυτάτου ψύχους καὶ τῆς παγερᾶς τοῦ βορρᾶ πνοῆς βιαζόμενοι οἱ διαβάται ἔσπευδον εἰς τὰ ἴδια συναποφέροντες ὁ μὲν παιδικῶν ἀθυριῶν, ὁ δὲ παντοίων ὀψωνίων ὀγκώδη δέματα.

Ἀνὰ τὰς ὁδοὺς αἱ θορυβώδεις τῶν παίδων φωναὶ περιερχομένων καθ' ὁμίλους ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν καὶ ψαλλόντων τὰ «Καλήμερα» προσέδιδον μείζονα αἴγλην εἰς τὴν φαιδρὰν ἐκείνην νύκτα.

Ὑπὸ τὰ παράθυρα οἰκίας μιᾶς τῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Τερλαμπασῆ εἰς Γενί-σεχίρ ἀγούσων κατωφερῶν ὁδῶν τοῦ Πέραν ὁμᾶς παίδων ἀπετελείωσε τὸ ἄσμά του καὶ εἰς τὸ φῶς τῶν φανῶν οἷς ἐκράτουν ἔβλεπέ τις τὰς παιδικὰς ἐκείνας μορφαὶς ν' ἀτεινίζωσιν ἀνησύχως πρὸς τὰ φωτεινὰ παράθυρα καὶ ν' ἀδημονῶσι διὰ τὴν βραδύτητα τῆς πληρωμῆς.

Καὶ μετ' ἐκφράσεως ζωηρᾶς ἀνυπομονησίας ἐκρούετο τὸ ἰδιόμορφον αὐτῶν ὄργανον, ὁμοθυμαδὸν δ' οἱ παῖδες ἐπανελάμβανον συνεχῶς τὴν εὐχὴν «Καὶ τοῦ χρόνου, Κύριε!», ἀλλὰ

μάτην, οὐδὲν παράθυρον ἠνοίγετο ὅπως ῥιφθῇ ἢ τόσον ἐπιθυμητὴ ἀμοιβή. Καὶ καθ' ὅσον ἐβράδυνεν ἡ πληρωμή, κατὰ τοσοῦτον ἠΐξανε καὶ ἡ ἀνησυχία τῶν μικρῶν ἐκείνων ὄντων, τὰ ὅποια τοῦ κέρδους ἡ γλυκερὰ ἐλπίς ἐδίχζε νὰ ὑπομένωσι καρτερικῶς τὴν ἐπήρειαν τῆς παγερᾶς ἐκείνης νυκτός, εἰ καὶ πάντα σχεδὸν ἔτρεμον ἐκ τοῦ ψύχους. Ἀποκαμώντα δ' ἐπὶ τέλους ν' ἀναμένωσιν, ὀργίλως καὶ μετὰ δυσχερεσκείας καὶ ἀγανακτήσεως κακῶς συγκρατούμενης ἔστρεψαν τὰ νῶτα καὶ διὰ τῆς κυγκλιδωτῆς θύρας τοῦ κήπου ἐξῆλθον εἰς τὴν ὁδόν.

* * *

Ἀφίοντες τὰ παιδιὰ ἐπαναλαμβάνοντα ὑπὸ τὰ παράθυρα ἄλλης οἰκίας τὸ μονότονον ἄσμα των, ῥίψωμεν ἡμεῖς ἐν βλέμμα εἰς τὸ μόνον φωτεινὸν τῆς οἰκίας ἐκείνης δωμάτιον καὶ διευκρινήσωμεν διὰ τίνα λόγον ἠρνήθησαν οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν μικρὰν ἀμοιβὴν εἰς τοὺς πλανοδίους ἀοιδούς.

Ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν φῶς μικρᾶς ἀπὸ τοῦ τοίχου προσηρτημένης λυχνίας ἐκ πρώτου βλέμματος διέκρινέ τις τὴν κατατρυχούσαν τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ φοβερὰν ἔνδειαν.

Εὐτελὲς τάπητος, εἰς πολλὰ μέρη διάτρητος, ἐκάλυπτε τὸ δάπεδον, μικρὰ τετράγωνος τράπεζα καὶ παρ' αὐτὴν πεπαλακωμένον κάθισμα ἔκειντο εἰς μίαν γωνίαν καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου ἡ θεὰ σιδηροῦ πυράννου, οὕτινας οἱ ἄνθρωποι πρὸ πολλοῦ μετεβλήθησαν εἰς τέφραν, ἀντὶ θερμότητος ῥιγῆς προυκάλει καθ' ὅλον τὸ σῶμα.

Παρὰ τὴν τράπεζαν ἐπὶ πενήγρῳ ἀλλὰ καθαρίως ἐπεστρωμένης κλίνης κατέκειτο νεαρὰ κόρη μόλις δεκαεπταετίας.

Τὰ κατέρυθρα τῶν παρειῶν τῆς μῆλα ἐξαίροντα τὴν χιονόλευκον τοῦ προσώπου τῆς χροὶν ἐμπατύνουν ὅτι κατατρύχετο ὑπὸ σφοδροῦ πυρετοῦ.

Καὶ ἦτο ὄντως ἀγγελόμορφος ἡ πυρέσσουσα ἐκείνη κόρη.

Πλουσία ξανθὴ κόρη ἀτημελήτως ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου διεσπαρμένη, ὡς χρυσαυγῆς ἀγιότητος στέφανος περιέστεφε τὸ εὐρὺ καὶ ὑπόκυρτον αὐτῆς μέτωπον, στεναὶ καὶ ἐλαφρῶς καμπύλαι ὀφρύες ὡς δύο μικροσκοπικαὶ ἀγγέλου πτέρυγες ἐπεσκίαζον τοὺς κλειστοὺς αὐτῆς ὀφθαλμούς, μακρὰ δὲ καὶ πυκναὶ βλεφαρίδες περιέφρασσον τὰ ἄκρα τῶν βλεφάρων τῆς. Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις, ῥίς εὐθεία καὶ κανονικὴ, κοράλλινα χεῖλη καὶ ὧτα μικρὰ καὶ κομψότατα συνεπλήρουν τὴν ὅλην εἰκόνα τῆς μαγευτικῆς καλλονῆς τῆς νεάνιδος.

Παρὰ τὸ προσκεφάλαιον αὐτῆς ἐκάθητο ἡ δύστηνος μήτηρ, ἡνὴρ νεαρὰ 36—38 ἐτῶν, διασώζουσα εἰσέτι, παρὰ τὰς ἐπηρείας τῶν παντοίων κακουχιῶν καὶ θλίψεων, ἃς ἐν τῷ βίῳ τῆς ἐδοκίμασε, χαρακτῆρας ἐπιβλητικῆς ὠραιότητος.

Κρατοῦσα διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὴν πυρέσσουσαν τῆς θυγατρὸς τῆς χεῖρα, ἐπέθετε διὰ τῆς ἐτέρας ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτῆς τεμάχιον βαμβάκερου ὑφάσματος ἐμβρέχοντα αὐτὸ ἀπὸ κειροῦ εἰς κειρὸν εἰς τρυβλίον πλήρες ὕδατος.

Μετὰ καρδιοδόρου δὲ ἄλγους παρηκολούθει τὴν κατάστασιν τῆς θυγατρὸς τῆς καὶ ματχίως προσεπάθει διὰ μυρίων τρυφερῶν ἐκφράσεων ν' ἀνακαλέσῃ αὐτὴν ἐκ τοῦ ληθάργου, εἰς ὃν ἦτο βεβυθισμένη.

Ἀφ' ἧς τὰ χεῖλη τῆς νεάνιδος διεστάλησαν καὶ ἐλαφροὶ ψίθυροι ἐξέφυγον τοῦ ἔρκους τῶν μαργαρωδῶν ὁδόντων τῆς.

Ἡ τάλαινα μήτηρ ἔτεινε τὸ οὖς.

— Ἐλένη, περίμενέ με! . . . ἔλεγεν ἐν παραλήρῳ ἡ νεᾶνις, ἔρχομαι . . . μαμά! . . . τὰ βιβλία μου . . . ποῦ εἶναι; . . . θὰ μείνω ἀργά . . .

Καὶ ἐπανάπεσεν εἰς τὴν προτέραν ληθαργώδη κατάστασιν.

Ἐν τούτοις τὰ λεπτὰ διεδέχοντο ἄλληλα καὶ αἱ ὥραι τὰς ὥρας, ἡ δὲ κατάστασις τῆς ἀσθενοῦς ἔβαινε προφανῶς ἐπὶ τὰ χεῖρω. Ὁ πυρετὸς ἠϋξανε βαθμηδόν, καὶ ἤδη μεγάλη ἀνησυχία καὶ δύσπνοια ἐβασάνιζον τὴν ἀσθενῆ.

Μετὰ τρόμου ἡ δυστυχὴς μήτηρ διέκρινε τὴν σοβαρὰν θέσιν τῆς θυγατρὸς τῆς καὶ ἐναγωνίως περιέφερε τὰ βλέμματα ἐν τῷ στυγνῷ δωματίῳ, οἷον εἰ ἀναμένουσα ἀπροσδόκητον βοήθειαν.

Τὰ ὄμματα αὐτῆς ἔπεσον ἐπὶ τῆς ἀφωσιωμένης αὐτῇ ὑπερρετρίας, ἥτις ὀρθὴ παρὰ τοὺς πόδας τῆς κλίνης ἔκλαιε σιγῇ λῶς. — Κλαίεις, καλὴ μου Μαγδαληνή; εἶπε πρὸς αὐτὴν ἐν βαθυτάτῃ ὀδύνῃ ἡ νεαρὰ γυνή. Κλαίεις; ὦ! ἔχεις πολὺ δίκαιον! μαντεύεις ὅτι ἡ Ἀντιγόνη μου, ὃ τι πολυτιμώτατόν μοι ἔμεινεν ἐπὶ τῆς γῆς, εἶναι καταδικασμένη, καὶ θρηνεῖς διὰ τὸ ζοφερὸν μέλλον σου. Μάταια λοιπὸν ἀπέβησαν, χρυσῇ μου Μαγδαληνή, ἡ τόση του ἀφοσίωσις, αἱ τύσαι θυσίαι, ἡ τόση σου αὐταπάρνησις! Φαγοῦσα τὸν ἄρτον μας ἐν ἡμέραις παρελθούσης εὐπορίας, δὲν ἠθέλησας νὰ μᾶς ἐγκαταλείψῃς ἐν καίρῳ τῆς δυστυχίας, καὶ ἐπροτίμησας, παρὰ τὴν θέλησίν μου, νὰ συμμερισθῇς τὴν μαύρην μας τύχην. Καὶ ἀντὶ νὰ ἔχῃς ἀπαιτήσεις πληρωμῆς διὰ τὰς πολυτίμους ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας μας προσέφερες, ἐξήντηλσας, ἐξεναντίας, τὰς οἰκονομίας σου, προῖόν πολυχρονίου καὶ πολυμόχθου ἐργασίας, διὰ νὰ μετριάσῃς τὴν πτωχείαν καὶ τὰς ταλαιπω-

ρίας μας. Καὶ τώρα ἀκριβῶς, εἰς τὸ τέλος τῶν δεινοπαθημάτων μας, κινδυνεύομεν νὰ χάσωμεν τὸν παρήγορον τοῦ γήρατος ἡμῶν ἄγγελον· διότι δὲν ἔχομεν πλέον οὐδὲ ὀβολόν, καὶ δὲν ἐμποροῦμεν νὰ προσκαλέσωμεν ἰατρὸν, οὐδὲ ν' ἀγοράσωμεν φάρμακα καὶ λοιπὰ χρειώδη πρὸς περιθαλψιν αὐτῆς!

Τὸ ὀλιγώτερον, τὸ ὅποιον τὴν στιγμὴν αὐτὴν σκέπτομαι, ἀγαπητῇ μου Ἰουλίᾳ, ὑπέλαβεν ἡ ἀγαθὴ γυνή, εἶναι τὸ μέλλον μου. Εἶμαι μόνη καὶ ἔρημος εἰς τὸν κόσμον, μὲ μεγάλην μου δ' εὐχαρίστησιν θὰ ἐπρόσφερα τὴν ἀσκοπὸν μου ζωὴν διὰ τὴν ἰδικὴν σου εὐτυχίαν. Ἄν ἔκλαιον πρὸ ὀλίγου, ἔκλαιον διὰ σέ, τὴν ἀγιωτάτην τῶν γυναικῶν καὶ τὸ πρότυπον μητρὸς φιλοστόργου. Τί θ' ἀπογείνης, ἂν στερηθῇς τὴν Ἀντιγόνην σου, τὴν μόνην ἐλπίδα τοῦ γήρατός σου; Ἄχ! διατί νὰ μ' ἐμποδίσῃς νὰ ὑπάγω νὰ κρούσω τὰς θύρας τῶν πλουσίων; Θὰ ἦσαν ἴσως γεννησιόδωροι κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην, καὶ διὰ τοῦ καρποῦ τῆς ἐπαιτείας μου θὰ ἐπληρόνομεν καὶ ἰατρὸν καὶ φάρμακα καὶ θὰ ἐσώζομεν ἐξ ἀπαντος τὴν δυστυχῆ μας Ἀντιγόνην.

— Ὅχι, καλὴ μου Μαγδαληνή, ὄχι! ἀπήντησεν ἡ Ἰουλίᾳ. Ἡ θυσία εἰς τὴν ὁποίαν ἐν τῇ ἀγγελικῇ σου ἀφοσίῳσιν ἠθέλησας σήμερον νὰ υποβληθῇς ἦτο πολὺ μεγάλη, καὶ ἀδύνατον ἦτο νὰ τὴν δεχθῶ. Ἄλλως τε ἔσο βεβαία ὅτι ματαίως θὰ ὑπεβάλλετο εἰς τὸν ἐξευτελισμὸν τοῦτον. Πολὺ ὀλίγον οἱ πλούσιοι ἐνδιαφέρονται σήμερον περὶ τῶν πτωχῶν. Ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρουσιν αὐτοὺς καὶ διὰ τὰ ὁποῖα δαπανῶσιν ἀφειδῶς εἶναι οἱ συρροί, ἡ τρυφή καὶ ἡ πολυτέλεια . . .

Ἐν τούτοις ἰδέα φαινὴ διέλαμψεν αἴφνης ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῆς καὶ ἀκτὶς ἐλπίδος ἀπήστραψεν εἰς τὸ ὄμμα τῆς. Ἡ-

γέρθη παραχρῆμα καὶ ἀποτεινομένη πρὸς τὴν Μαγδαληνὴν!

— Ἐλθέ, λάβε τὴν θέσιν μου! τῇ εἶπεν.

Ἡ ἀγαθὴ ὑπηρέτρια, ὡς πιστὸς κύων, ὑπήκουσεν εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς νεαρᾶς γυναικός, ἥτις ἀνάψασα μικρὰν λυχνίαν ἐπὶ τῆς τραπέζης κειμένην ἐξῆλθε τοῦ δωματίου.

Εἰςῆλθεν εἰς παρακείμενον δωμάτιον καὶ περιεβλήθη ἐν τάχει ἀπλὴν μελανὴν ἐσθῆτα καὶ μαῦρον ἐπανωφόριον καὶ ἔρριψε περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν τράχηλον αὐτῆς μᾶλλον στρόφιον μελανοῦ ἐπίσης χρώματος. Ἐν τῇ ἀπλουστάτῃ ἐκείνῃ περιβολῇ ἦτο θαυμασίως ὡραία.

Γονυπετήσασα δ' ἐνώπιον μικρᾶς τοῦ Χριστοῦ εἰκόνης, πρὸ τῆς ὁποίας ἔκαιεν ἀμυδρὸς λυχνίσκος, μέ πύρινα δάκρυα ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Πλάστην τὴν θερμὴν ταύτην προσευχήν. — Σὺ, Θεέ καρδιογνώστα, Σὺ μόνος γνωρίζεις μετὰ πύσης ὁδύνης ὑποβάλλομαι εἰς τὴν σκληροτάτην ταύτην δοκιμασίαν. Ἀλλὰ σύγγνωθί μοι, Θεέ τοῦ ἐλέους καὶ τῶν οἰκτιρμῶν! Εἶμαι γυνὴ ἀσθενής, εἶμαι μήτηρ! Ἄν ἐν μέσῳ τῶν περιστοιχούντων με παντοίων παγίδων καὶ πειρασμῶν διέσωσα μέχρι τοῦδε ἀκηλίδωτον τὴν μνήμην τοῦ συζύγου μου, ἦν τλουν τὸ πρὸς τοῦτο θάρρος ἐν τῇ ἀγάπῃ τοῦ τέκνου μου. Ἀλλ' ἤδη διατρέχει τοῦτο τὸν ἔσχατον κίνδυνον, καὶ ἐξ ἐμοῦ ἀναμένει βοήθειαν. Εἶναι τὸ μόνον μου τέκνον, Θεέ μου! Εἶναι ἡ ζωὴ, τὸ πᾶν δι' ἐμέ! Ἐὰν αὐτὸ ἀποθάνῃ, τί μοι ὠφελεῖ πλέον νὰ ζῶ;...

Ἐγερθεῖσα δὲ εἰςῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς ἀσθενοῦς καὶ μετέβη κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν κλίνην. Ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει εὗρίσκετο πάντοτε ἡ ἀσθενής. Ἐθεώρησεν αὐτὴν ἐπὶ τινα καιρὸν μὲ ἄφατον συγκίνησιν καὶ κύψασα κατησπάσθη ἐπα-

νειλημμένως τὸ μέτωπον καὶ τὰς παρειὰς τῆς θυγατρὸς τῆς, οἶονεὶ θέλουσα ν' ἀρυσθῇ ἐκ τῶν ἀσπασμῶν ἐκείνων τὸ προσῆκον θάρρος.

Εἵτα δὲ ἀποταθεῖσα πρὸς τὴν ἐκπληκτον Μαγδαληνὴν τῇ εἶπε· Θὰ ἐξέλθω, Μαγδαληνή, καὶ σὺ θὰ ἐπαχρυπνῇς, ἐνόσω λείπω ἐπὶ τῆς Ἀντιγόνης μας.

— Καὶ ποῦ θὰ ὑπάγῃς εἰς τοιαύτην ὥραν;

— Ὅπου τὸ μητρικὸν καθήκον με καλεῖ, ἀπήντησε μετὰ θάρρους ἡ δύστηνος μήτηρ. Πρέπει νὰ σώσω τὴν κόρην μου!

Καὶ ἐξῆλθε τοῦ δωματίου.

Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ τὸ ὀρολόγιον τῆς πλησίον κειμένης Ἐκκλησίας τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου ἐσήμαινε μεσονύκτιον.

— Δυστυχῆς γυνή! ἐφέλλισεν ἡ Μαγδαληνή.

Ἐνόησεν ἄρ' ἂν γε ἡ ἀγαθὴ γυνὴ τῆς Ἰουλίας τὸ σχέδιον;

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι δύο δάκρυα ἀνέβλυσαν παραχρῆμα ἐκ τῶν ὀμμάτων τῆς καὶ θερμὴν ἐπιθύρισε προσευχήν.

* *

Ἐπὶ τῆς μεγάλης ὁδοῦ τοῦ Πέραν παρὰ τὴν γωνίαν ἀκριβῶς τὴν σχηματιζομένην ὑπὸ τῆς ὁδοῦ ταύτης καὶ τῆς ὁδοῦ Σακῆζ-Ἀγάτς ἵστατο ἀπὸ ἐνὸς ἡδὴ τετάρτου τῆς ὥρας γυνὴ μελανείμων, τῆς ὁποίας μόλις διέκρινέ τις τὸ πρόσωπον ὑπὸ τὸ καλύπτρον τὴν κεφαλὴν αὐτῆς στρόφιον.

Ἡ γυνὴ αὕτη ἦτο ἡ Ἰουλία.

Κατὰ τὴν προκεχωρηκυῖαν ἐκείνην ὥραν τοιαύτης παγερᾶς ρυακτὸς σπκνιώτατοι ἦσαν οἱ διαβάται τῆς ἄλλως πολυτάχου ἐκείνης ὁδοῦ, καὶ οὐδεμιᾶς σχεδὸν ἡξίου προσοχῆς τῆς

γυναίκα εκείνην. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ, οἶονεὶ νεναρκωμένη ὑπὸ τοῦ φύχους, ὅπερ τὴν διεπέρα καθ' ὅλον τὸ σῶμα, οὐδεμίαν εἶχε συναίσθησιν τῶν περὶ αὐτήν.

Ἐφαίνετο εἰς βαθείας σκέψεις παραδεδομένη. Ὀλόκληρος ὁ βίος αὐτῆς ἐν πάσαις αὐτοῦ ταῖς λεπτομερείαις ἐξειλίσσετο ἐν τῇ διανοίᾳ της.

Ἐν πρώτοις ἀναπαρέστη αὐτῇ ἡ εὐτυχὴς ἐκείνη στιγμή καθ' ἣν παρθένος δεκακοκταέτις, ὀρφανὴ πατρὸς καὶ μητρὸς, συνήνητησεν ἐν τῇ ὁδῷ αὐτῆς τὸν νέον μεθ' οὗ ἔπειτα συνέδεσε τὸν βίον της.

Ἐξῆς τότε παρὰ τινι θείᾳ της, ἀγαθῇ γεροντοκόρῃ, μόνην ἔχουσα προικὰ μικρὰν κομψὴν οἰκίαν, ἐν ἣ καὶ τῶρα ἀκόμῃ κατῴκει, τὸ μόνον ἐκ τῶν ὀνύχων σκληρῶν καὶ ἀδίκων κηδεμόνων περισωθὲν λείψανον τῆς οὐκ εὐκαταφρονήτου πατρικῆς αὐτῆς περιουσίας. Ἀλλ' ἦτο ἐκ τῶν παρθένων ἐκείνων αἵτινες, ἐν τῇ δαψιλῶς περικοσμούσῃ αὐτὰς ψυχικῇ καὶ σωματικῇ καλλονῇ καὶ τῇ ἐντελεῖ καὶ χριστιανικωτάτῃ αὐτῶν ἀγωγῇ, ἐκέκτηντο τὴν πλουσιωτάτην καὶ τιμωφεστάτην τῶν προικῶν. Καὶ ὄντως ἐν τῷ προσώπῳ αὐτῆς ὁ νεαρὸς ἱατρός Καλλιμάχος Εὐελπίδης, ὁ προσφιλὴς αὐτῆς σύνευνος, εὔρε τρυφερὰν καὶ ἐνάρετον σύζυγον, καὶ ὡς ἐν ἐπιγείῳ παραδείσῳ διέρρευσαν πλησίον της τὰ τρία ἔτη, καθ' ἃ μετ' αὐτῆς συνεβίωσε.

Ἦτο μήτηρ ἑξαμήνου βρέφους ὅτε ἀπεχωρίσθη τοῦ ἀγαπητοῦ της συζύγου, μεταβάντος εἰς Παρισίους πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν του. Καὶ μετὰ ἑξ μῆνας ἀπέθνησκε μακρὰν της ἐν τῇ μεγαλοπόλει ἐκείνῃ ὁ τρυφερός αὐτῆς σύζυγος, ὁ ἀντιπροσωπεύων παρ' αὐτῇ καὶ πατέρα καὶ μητέρα

καὶ ἀδελφὸν καὶ θείαν οὓς πάντας εἶχε τὸ δυστύχημα τόσον προῶρως ν' ἀπολέσῃ.

Ἀπὸ τῆς ἀπαισίας ἐκείνης στιγμῆς ἤρχιζον τὰ δεινὰ της, καὶ εἶχε πληρέστατα δίκαιον ἡ τάλαινα γυνὴ νὰ χύνη κρουνοὺς πυρίνων δακρύων ἀναλογιζομένη τὸ ζοφερὸν μέλλον, ὅπερ ἐπεφυλάσσετο εἰς ἑαυτὴν καὶ τὸ ὀρφανὸν τέκνον της. Μάτην ἡ ἀγαθὴ Μαγδαληνὴ προσεπάθει διὰ γλυκῶν καὶ τρυφερῶν λόγων νὰ τὴν παραμυθήσῃ. Ἐπρεπε πολὺ νὰ παρέλθῃ ἕως ὅτου ὁ πανακὴς χρόνος ἐπουλώσῃ ὀλίγον τὴν χαίνουσαν πληγὴν τῆς καρδίας της, καὶ ἀνακαλέσῃ αὐτὴν εἰς τὰ ὑψηλὰ πρὸς τὸ τέκνον της καθήκοντα, τῶν ὁποίων πρὸς καιρὸν ἐν τῇ συνεχούσῃ αὐτὴν θυμοβόρῳ θλίψει ἐφαίνετο ἐπιλαθομένη.

Καὶ τῶνόντι, καθόσον τοῦτο προυχῶρει εἰς τὴν ἡλικίαν, μείζονα εἶχεν ἀνάγκην τῶν περιποιήσεων καὶ τῶν μητρικῶν φροντίδων της. Ἐν τῇ μητρικῇ λοιπὸν αὐτῆς ἀφοσιώσει ἐπεδόθη μετὰ ζήλου εἰς τὴν ἀνατροφὴν καὶ ἐκπαίδευσιν τοῦ τέκνου της ἣν ἐπεθύμει ὅσον ἔνεστιν ἀρτιωτέραν. Ἀλλὰ δὲν ἦτο τοῦτο πρᾶγμα εὐκόλον εἰς μητέρα χήραν, ἥτις τὴν ἐπομένην τῆς χηρείας αὐτῆς εὕρισκετο ἐν λίαν δυσἀρέστῳ οικονομικῇ καταστάσει. Ἡ νεαρὰ χήρα ἐπεδόθη γενναίως εἰς τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ τὸ γλίσχρον κέρδος ὅπερ ἐκ τῆς ῥαπτικῆς αὐτῆς τέχνης προσεπορίζετο οὐδαμῶς ἠδύνατο νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς οἰκογενειακὰς ἀνάγκας. Καὶ οὕτω μετὰ τὰ κοσμήματα αὐτῆς τὰ πολυτιμότερα τῆς οἰκίας ἐπιπλα ἐπωλήθησαν βχθυηδὸν τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο, καὶ ὑπότε ἐξηντλήθησαν ὅλα, ἐβιάσθη κατὰ προηγουμένην ἀσθένειαν τῆς θυγατρὸς αὐτῆς νὰ καταφύγῃ εἰς αἰσχροκερδῆ τοκογλύφον καὶ δανεισθῇ ἱκανὸν χρηματικὸν ποσὸν ἐπὶ ὑποθήκῃ τῆς οἰκίας αὐτῆς. Εἰς

τὸ ποσὸν ἐκεῖνο προσετέθησαν βαθμηδὸν καὶ ἕτερα καὶ ἤδη κατὰ τοὺς ἀκριβοδικαίους ὑπολογισμοὺς τοῦ τοκογλύφου ἡ Κ. Εὐμολπίδου ἐχρεώσται τὸ στρογγύλον ποσὸν 150 Λ. Τ.

Ἐν τούτοις ἡ μικρὰ κορατὶς διὰ τῶν τρυφερῶν φροντίδων καὶ τῶν ἀπείρων θυσιῶν τῆς μητρὸς αὐτῆς κατέστη σεμνὴ καὶ εὐάγωγος παρθένος, καὶ ἔμελλε μετ' ὀλίγους μῆνας ν' ἀποφοιτήσῃ τοῦ Ζαππείου μὲ πτυχίον παρθεναγωγοῦ διαπρέπουσα μεταξὺ ὅλων τῶν συμμαθητριῶν αὐτῆς ἐπὶ εὐφυΐᾳ, καὶ ἐπιμελείᾳ καὶ χρηστότητι ἡθους. Καὶ ἦτο τὸ χάριμα τῆς μητρὸς τῆς ἡ καλλιπάρειος κόρη καὶ εἰς τὴν θέαν τῆς ὠραίας καὶ συμπαθοῦς αὐτῆς μορφῆς λησμονοῦσα ὥς ἐδοκίμοσε πολυεῖδεις κακουχίας καὶ στερήσεις ἢ πολυτλήμων γυνή, χρυσᾷ ἔπλαττεν ὄνειρα εὐτυχεστέρου μέλλοντος.

Τῶνόντι, ἐφωδισμένη μὲ τὸ πτυχίον τῆς θᾶ ἡδύνατο νὰ εὔρῃ θέσιν παρθεναγωγοῦ, καὶ τότε τὰ δεινοπαθήματα αὐτῆς καὶ τῆς χρηστῆς Μαγδαληνῆς θᾶ ἐλάμβανον πέρας.

Πλὴν φεῦ! ὥσεί ὀλίγας μέχρι τοῦδε ὑπέστη δοκιμασίας ἡ δύστηνος γυνή, πίπτει αἰφνης ἀσθενὴς ἢ πλήρης ὑγείας κόρη, καθ' ὃν χρόνον μόλις εἰς δύο ἀργυρᾷ μισθίται ἀνήρχετο ἢ ὅλη περιουσία αὐτῆς.

Ὁ προσκληθεὶς ἰατρός, κακῶς πληρωθεὶς τὴν πρώτην ἐπίσκεψιν καὶ προβλέπων ὅτι οὐδὲν θᾶ πληρωθῇ διὰ τὰς ἄλλας, ἠρνήθη νὰ ἐπανέλθῃ, ὁμοίαν δ' ἐπεδείξατο συμπεριφορὰν καὶ ὁ φαρμακοποιός, καὶ ἀφέθη οὕτω νὰ προσλάβῃ σοβαρώτερως διαστάσεις ἢ νόσος, ἐγκαταλειφθείσης ἄνευ ἱατρικῆς περιθάλψεως καὶ ἄνευ δικίτης καταλλήλου τῆς δυστήνου κόρης.

Καὶ τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ἐκινδύνευε ν' ἀποθάνῃ. . . .

*
*

Αἰφνης ἡ νεαρὰ γυνὴ ἀνεσκίρτησε.

Πρὸ αὐτῆς ἵστατο ἀτενῶς προσβλέπων αὐτὴν νεανίας περὶ 27 ετῆς, ὑψηλοῦ ἀναστήματος, τύπος ἀνδρικῆς ὠραιότητος καὶ ἀπέτεινεν αὐτῇ τὸν λόγον.

— Πρέπει νὰ κρουήης ἐδῶ, ὠραία μου! Θά μοι ἐπιτρέψῃς βεβαίως, νὰ σε συνοδεύσω μέχρι τῆς οἰκίας σου.

Προσέβλεψεν εἰς τὸν τολμηρὸν νεανίαν, ὅστις ἐκ τῆς πλουσίας αὐτοῦ περιβολῆς ἐφαίνετο ἀνήκων εἰς ὑψηλὴν κοινωνικὴν τάξιν. Ἐφόρει πῖλον ὑψηλόν· παχὺς δ' ἐπενδύτης, τὸ περιλαίμιον τοῦ ὁποίου κατὰ τὸν τελευταῖον συρμόν ἐκαλύπτετο ὑπὸ πολυτίμου διφθέρας, προσφύλασσε τὸ σῶμά του, καὶ εἰς τὴν χειροκτιοφόρον χεῖρά του ἐκράτει χρυσοκόσμητον ῥάβδον.

Ἐν τῇ πρώτῃ ὁρμῇ τῆς καρδίας τῆς ἠθέλησε νὰ δώσῃ ἀνταξίαν ἀπάντησιν εἰς τὸν νέον ἐκεῖνον, ὅστις τόσον αὐθαδῶς ἐτόλμησε νὰ τῇ ὁμιλήσῃ. Ἀλλ' ἡ σκέψις ὅτι ἔπρεπε νὰ σώσῃ τὸ κινδυνεῦον τέκνον τῆς συνεκράτησεν αὐτὴν καὶ κατέπνιξε τὴν ἀξιοπρεπῆ ἀπάντησιν, ἥτις ἀνήρχετο εἰς τὰ χεῖλη τῆς. Δάκρυα ἀνῆλθον εἰς τοὺς ὠραίους τῆς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐταπείνωσε τὰ βλέφαρα τηροῦσα σιγὴν ἀπόλυτον.

— Ἀλλά, τί δικάβολο! ἐπανελάβεν ὁ τολμητής. Διὰ τί σιωπᾷς καὶ δὲν ἀποκρίνεις; Καὶ ὅμως δὲν ἤλθες βέβαια ἐδῶ εἰς τοιαύτην ὥραν καὶ μὲ τοιοῦτον ψῦχος διὰ νὰ θαυμάσῃς τὴν σελήνην καὶ τὰ ἄστρα. . . .

Ἐν τούτοις ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς μάρτυρος ἐκείνης γυναικὸς φοβερὰ διεξήγετο πάλη. Ἰδοῦσα δ' ἐν τέλει ὅτι ἔμελλε νὰ ἀπολέσῃ ἐς αἰὲν τὴν εὐκαιρίαν ἐκείνην ἐποίησατο ἔκκλησιν εἰς

πάσαν αὐτῆς τὴν μητρικὴν ἀφοσίωσιν καὶ στραφεῖσα ἐφώνησεν ἀσθενῶς.

— Κύριε ! . . . Κύριε ! . . .

* *

Μετὰ τινα λεπτὰ εἰσῆρχετο εἰς τὸν οἶκόν της συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ πλουσίου νέου. Ἐλαβεν εἰς χεῖρας τὴν μικρὰν λυχνίαν, ἣν φεύγουσα ἀφῆκεν ἀνημμένην, καὶ προπορευομένη τοῦ συνοδοῦ αὐτῆς ἀνῆλθε τὴν κλίμακκα καὶ εἰσῆγαγεν αὐτὸν εἰς δωμάτιον, ὅπερ ὡς μόνον ἐπιπλὴ εἶχε μίαν κλίνην καὶ ἓν καθίσμα. Ἐθηκε τὴν λυχνίαν ἐπὶ τοῦ ψυχροῦ μαρμαρίου τῆς ἐστίας καὶ ἐξῆλθεν ἐν σπουδῇ κλείσασα ὀπίσω αὐτῆς τὴν θύραν.

Μείνας ὁ νέηλος μόνος ἔρριψε ταχὺ βλέμμα εἰς τὸ ψυχρὸν ἐκεῖνο δωμάτιον. Ἡ οἰκτρὰ αὐτοῦ λιτότης, ἡ πενιχρὰ κλίνη, τὸ γυμνὸν δάπεδον, ἅπερ τρανῶς ἐξεδήλουν τὴν ἀποτρόπαιον ἔνδειαν τῆς ὥραίας ἐκείνης γυναικὸς ἐνέβαλον αὐτὸν εἰς λυπηρὰς σκέψεις. Τί ὄντως ἐσήμαινεν ἡ παράδοξος αὐτῆς στάσις, ὅτε συνήνητησεν αὐτὴν εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ ; διατί ἐτῆρει αὐστηρὰν σιγὴν, ἐνόσω αὐτὸς τῇ ὠμίλει, καὶ διατί βαθεῖαν θλίψιν ἀπεικόνιζε τὸ μελαγχολικὸν καὶ συμπαθὲς αὐτῆς πρόσωπον ; Διατί ἡσθάνετο τὸν βραχίονά της φρικιώντα ὑπὸ τὸν ἰδικόν του, διατί προσέκοπτεν ἀνὰ πᾶν βῆμα καὶ ἐφαίνετο οἷονεὶ μεγάλως καταβάλλουσα προσπαθείας ὅπως συγκαλύψῃ τὴν ἀπέχθειάν της ;

Πάντα ταῦτα τῷ ἔλεγον ἐνδομύχως ὅτι εὕρισκετο ἐνώπιον θλιβεροῦ κοινωνικοῦ μυστηρίου. Πᾶν ἔνοχον πάθος ἐσβέσθη παρχοῖμα ἐν τῇ ιδέᾳ τοῦ νέου, ἀγνὰ συμπαθείας αἰσθήματα κατέκλυσαν τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν του.

Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ φωναὶ σπαραξικάρδιοι βαθείας ὀδύνης προσέβηλον τὴν ἀκοήν του. Προυχώρησεν ἀμέσως πρὸς τὴν θύραν, ἥνοιξεν αὐτὴν καὶ ὤρμησεν εἰς τὸ ἀπέναντι δωμάτιον ὁπόθεν προήρχοντο αἱ θρηνώδεις κραυγαί.

Ἡ δύστηνος μήτηρ ἦτο κεκλιμένη ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, ἥς τὴν κεφαλὴν ὑπεβάσταζεν ἐν ταῖς ἀγκάλαις αὐτῆς καὶ περιέλουε μὲ δάκρυα τὸ πρόσωπον τῆς ἀσθενοῦς ἐκβάλλουσα περιτρόμους κραυγὰς. Πρὸς αὐτὴν δὲ ἡ πιστὴ Μαγδαληνὴ ὑπὸ τὸ κράτος φοβερᾶς ἀγωνίας ἔρραине μὲ ψυχρὸν ὕδωρ τὸ πρόσωπον τῆς ἀσθενοῦς, ἥτις διετέλει ἐν κρίσιμῳ καταστάσει.

Τρόντι, τὰ ὄμματα ἔχουσα ἐστηλωμένα πρὸς τὴν ὀροφὴν καὶ τὰς παρειὰς καταπορφύρους ἐσφάδαζεν αὐτὴ ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῆς μητρὸς της καὶ σφοδροὶ σπασμοὶ συνεκλόνουν αὐτὴν σύσσωμον.

Ἐν μόνον βλέμμα, ὅπερ περιέφερεν ἀπὸ τοῦ στυγνοῦ δωματίου εἰς τὴν δεινῶς πυρέσσουσαν κόρην, ἤρκεσεν εἰς τὸν νέον νὰ διευκρινήσῃ τὸ θλιβερὸν μυστήριον. Ἐξῆλθεν ἀμέσως τοῦ δωματίου καὶ ἐντὸς ὀλίγων δευτερολέπτων εὕρισκετο ἐν τῇ ὁδῷ.

Μετὰ τέταρτον ὥρας εἰσῆρχετο πάλιν εἰς τὴν οἰκίαν, ἥς τὴν θύραν ἀναχωρῶν ἀφῆκεν ἡμικλειστον, ἀλλὰ συνοδευόμενος τῇ φορᾷ ταύτῃ ὑπὸ φίλου του ἱατροῦ, διασήμεου παθολόγου, ὃν εὐτυχῶς εὔρεν ἐπιστρέφοντα ἐξ ἄλλης ἱατρικῆς ἐπισκέψεως.

Τρεῖς ὥραι, τρεῖς μακραὶ ὥραι καρδιοβόρου ἀγωνίας δι' ὅλα τὰ πρόσωπα τῆς ἡμετέρας διηγήσεως δι' ῥρευσαν. Δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῶν φώτων καὶ τῆς μακρᾶς του πείρας ἀντεπάλαισε πρὸς τὴν ἰσχὺν τῆς δεινῆς νόσου ὁ ἀγαθὸς ἱατρός,

καὶ ἐπανειλημμένως ὁ συμπαθὴς νεανίας μετέβη εἰς τὸ φαρμακεῖον πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν παραγγελλομένων ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ φαρμάκων.

Μετὰ παρέλευσιν τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος ὁ διάσημος ἱατρός ῥίψας τὰ ὄμματα ἐπὶ τοῦ μικροσκοπικοῦ θερμομέτρου, ὅπερ ἀνέστυρεν ὑπὸ τὴν μασχάλην τῆς ἀσθενοῦς, ἠγέρθη φριδρὸς καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ἐναγωνίως ἐπερωτῶντα αὐτὸν διὰ τοῦ βλέμματος νεανίαν:

— Ἐσώθη! εἶπε.

Καὶ ἀφοῦ ἐσύστησεν αὐτοῖς νὰ μὴ ταράξωσι τὸν ὕπνον τῆς καὶ ἔδωκε τὰς δεούσας ὁδηγίας ἀπῆλθεν ὑποσχεθεὶς νὰ ἐπανεέλθῃ τὴν πρωΐαν.

Πράγματι δέ, ἡ ἀσθενὴς ἦτο παραδεδομένη εἰς ἡρεμον καὶ φυσικὸν ὕπνον, ἐξέλιπε δὲ κατὰ μικρὸν τὸ ζωηρὸν ἐρύθημα τῶν παρειῶν τῆς.

Τὰ βλέμματα αὐτοῦ μὴ ἀποσπῶν ἐκ τῆς ἀγγελικῆς μορφῆς τῆς νεανίδος σιγηλῶς ἀπεθαύμαζεν ὁ νεανίας τὴν ἐκπαγλὸν αὐτῆς ὡραιότητα.

Αἴφνης αἰσθάνεται ὅτι ἔφαυέ τις τὰς χεῖράς του, στρέψας δὲ τὰ ὄμματα βλέπει πρὸ τῶν ποδῶν του γονυπετὴ τὴν δύστηνον μητέρα καταφιλοῦσαν εὐγνωμόνως τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ θερμὰ χύνουσαν δάκρυα χαρᾶς.

— ὦ! ἀγαθὲ μου Κύριε! τῷ ἔλεγεν, εἰς ὑμᾶς χρεωστῶ τὴν ζωὴν τῆς θυγατρὸς μου καὶ τὴν ἰδικήν μου, διότι καὶ ἐγὼ δὲν θὰ ἐπέζων, ἂν ἡ Ἀντιγόνη μου ἀπέθνησκεν. Ὁ μόνος ἐλάχιστος εὐγνωμοσύνης φόρος, τὸν ὅποιον δύναμαι νὰ σᾶς προσφέρω, εἶναι νὰ δέωμαι νυχθήμερον ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας σας καὶ ἰσοδύως νὰ εὐλογῶ τὸ ὄνομά σας!

Ἡρέμα ἀπέσυρε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ὁ μετριοφρων νεανίας καὶ ῥίψας τελευταῖον βλέμμα πρὸς τὴν καλλίμορφον κόρην, βιαίως ἐξῆλθε τοῦ δωματίου.

Συγκίνησις βαθυτάτη ἐκυρίευσεν τὴν καρδίαν του· κατερχόμενος δὲ τὴν κλίμακα ἐψιθύριζεν ἐν ἀρρήτῳ εὐφροσύνῃ:

— Πόσον εἶναι εὐκόλον, Θεέ μου, εἰς τοὺς πλουσίους νὰ πράξωσι τὸ ἀγαθόν! Ζητοῦσιν οὗτοι ματαίως τὴν εὐτυχίαν εἰς τὰς κοσμικὰς ἀπολαύσεις καὶ ἀγνοοῦσιν ὅτι οὐδεμία ἐπίγειος ἡδονὴ δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν οὐρανίαν χαράν, ἣν ἐνδομύχως αἰσθάνεται τις ἀνακουφίζων τοὺς ταλαιπωρούμενους καὶ τοὺς ἐνδεεῖς! Σὲ εὐχαριστῶ, Θεέ μου, διότι ἔθηκας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ μου τὴν ἡρώϊδα αὐτὴν μητέρα, καὶ μετεχειρίσθης ἐμέ ὡς λέμβον σωστικὴν διὰ τὴν δεινοπαθοῦσαν αὐτὴν οἰκογένειαν, μετατρέψας τὸ μελετώμενον ἀμάρτημα εἰς ἔργον φιλανθρωπίας.

* * *

Μετὰ ὀκτὼ μῆνας, ἐν τῷ καλλιμαρμάρῳ μεγάρῳ τοῦ βαθυπλούτου νέου Πολυκλείτου Γονατᾶ ἐτελεῖτο, κατὰ ὡραίαν φθινοπωρινὴν ἐσπέραν, συγκινητικὴ καὶ ἐπιβάλλουσα τελετὴ γάμου.

Ἐν τοῖς εὐαρίθμοις προσώποις, τὰ ὅποια παρίσταντο εἰς τὴν τελετὴν ταύτην, δύο γυναῖκες, ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ὁποίων ἀνεγνώριζε τις τὴν κ. Ἰουλίαν Εὐμολπίδου καὶ τὴν Μαγδαληνήν, ἔχεον δάκρυα χαρᾶς.

Ὅρῳσαι αὗται τὴν κόρην, ἣν δι' ἐσχάτην ἔνδειαν πρό ὀκτὼ ἀκριβῶς μηνῶν ἐκινδύνευσαν νὰ στερηθῶσι, προσερχομένην ἐν ἀπαστραπτύσει καλλονῇ εἰς τὸν βωμὸν τόσον λαμπροῦ καὶ

εὐοίωνου ὑμεναίου, δὲν ἠδύναντο νὰ πιστεύσωσιν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ ἐφαντάζοντο ὅτι ἦσαν παίγνιον ἀπατηλοῦ ὀνείρου.

Μίαν ὥραν μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ μυστηρίου τὸ νεαρὸν ζεῦγος ἐπέβη πλουσίας ἀμάξης, ἣτις ἐστάθμευε πρὸς τὴν θύραν τοῦ μεγάρου.

— Ποῦ μεταβαίνομεν, φίλε μου; ἠρώτησε τὸν σύζυγον αὐτῆς ἡ καλλιπάρειος γυνή, ὅτε ἐκίνησεν ἡ ἀμάξα.

— Ἐχε ὑπομονήν! θὰ τὸ μάθης ἐντὸς ὀλίγου, ἀπήντησεν ὁ εὐτυχῆς ἀνὴρ, ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ ὁποίου ἐπήνθει αἰνιγματῶδες μειδίαμα.

Μετ' ὀλίγον ἡ ἀμάξα ἐστάθη πρὸ μικρᾶς κομποτάτης οἰκίας, ἣν μετὰ δυσκολίας ἡ νέα γυνή ἠδυνήθη ν' ἀναγνωρίσῃ ὡς ἐκείνην ἐν ἣ διῆλθε τὸν βίον αὐτῆς, καὶ τῆς ὁποίας εὐθὺς μετὰ τὴν ἀνάρρωσίν της ἐντελῶς ἀπεξενώθησαν.

Μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡ τε μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ ἐγκατέλειψαν τότε τὴν φιλότατην ἐκείνην οἰκίαν, ἣν κινήσας ἀγωγὴν κατέσχευε ὁ σκληρὸς αὐτῶν χρεώστης, ὅπως μεταβῶσιν εἰς τὸ περικαλλές μέγαρον τοῦ σωτῆρος καὶ συζύγου της. Καὶ τὴν οἰκίαν ἐκείνην ἐπανεβλεπεν ἤδη τελείως μεταμεμορφωμένην, ὁ δὲ πρὸ αὐτῆς μικρὸς κῆπος κατὰφυτος ἐκ ποικιλοχρῶν ἀνθέων καὶ δενδρυλλίων εἶχεν ὅψιν μικροσκοπικοῦ παραδείσου.

Μειδιῶν πάντοτε ὁ νεαρὸς ἀνὴρ, ἐπελάθετο τοῦ βραχίονος τῆς συζύγου αὐτοῦ, ἥς ἡ μορφή ἐξεδήλου ζωηρὰν ἐκπληξιν, καὶ διασκέλισαντες ὁμοῦ τὸ ὡραῖον κηπάριον εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἀναβάντες δὲ τὴν κλίμακα εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον ὁ-

που ἐν ἀρχῇ τῆς ἡμετέρας διηγήσεως εἰσηγάγομεν τὸν ἀναγνώστην. Ἀντιθέτως πρὸς τὴν ῥιζικὴν ἀνακαίνισιν, ἣτις παρατηρεῖτο ἐν τε τῇ προσόψει καὶ τῇ ἐσωτερικῇ διακοσμῇ τῆς ὅλης οἰκίας, τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο διετέλει ἐν τῇ αὐτῇ πενιχρᾷ καὶ ἐλεεινῇ καταστάσει, ἐν ἣ εὗρομεν αὐτὸ κατὰ τὴν πρώτην ἡμῶν ἐπίσκεψιν.

Ἐπὶ τοῦ ἐνὸς τῶν δύο καθισμάτων καθίσας τὴν νεαράν αὐτοῦ σύζυγον, ἐκαθέσθη ἐκεῖνος ἀπέναντι αὐτῆς λαβόμενος δὲ τῶν μικρῶν της χειρῶν τῇ εἶπεν:

— Ἀπορεῖς δι' ὅλα ὅσα βλέπεις περὶ σέ, προσφιλεστάτη μοι Ἀντιγόνη, ἀλλ' ἡ ἐξήγησις εἶναι ἀπλουστάτη. Γνωρίζων ὅτι μεγάλην σοι ἐνεποιεῖ θλίψιν ἡ στέρησις τοῦ οἴκου τούτου πρὸς ὃν σε συνέδεον τοῦ πνευθέντος βίου σου γλυκύ-πικροὶ ἀναμνήσεις, ἐσκέφθην νὰ σοι προξενήσω εὐάρεστον ἐκπληξιν τὴν ἡμέραν τῶν γάμων σου. Πληρώσας λοιπὸν εἰς αὐτὸν τὸ ποσὸν ὅπερ παρ' ὑμῶν ἀπῆται ἀπέσπασα τῶν χειρῶν τοῦ χρεώστου σας τὸν οἶκον τοῦτον καὶ διέταξα ἐν ἀγνοίᾳ σου ν' ἀνακαινίσωσιν αὐτὸν ῥιζηδόν. Διετήρησα ὅμως, ὡς βλέπεις, ὀλοτελῶς ἄθικτον τὸ πενιχρὸν τοῦτο δωμάτιον, ἐν ᾧ τὸ πρῶτόν σε ἐγνώρισα, καὶ ἐν ᾧ ἠσθάνθην διὰ σέ τοὺς πρῶτους παλμοὺς τῆς καρδίας μου. Εἰς ἀνάμνησιν δὲ τοῦ εὐτυχοῦς ἡμῶν ἔρωτος καὶ τῶν περιστάσεων ὑφ' ἃς τὸ πρῶτον συνητήθημεν θὰ διερχώμεθα ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ τὴν παραμονὴν πρώτης ἐκάστου ἔτους!

Οἱ μεγάλοι κυανοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς νεαρᾶς γυναικὸς ἦσαν πλήρεις δακρύων. Ἐφερεν εἰς τὰ χεῖλη τὴν χεῖρα τοῦ συζύγου της καὶ ἐν βαθείᾳ συγκινήσει κατεφίλει αὐτήν.

— Εἶσαι καρδιά εὐγενής, ἀγαπητέ μοι. Πολύκλειτε! ἀνέ-

κραξεν. Ἀποῦ μοῦ ἔσῳσας τὴν ζωὴν, περιφρονήσας τὰς κοι-
ω νικάς προλήψεις δὲν ἐδίστασας σύ, ὁ περιζήτητος ἐν τῇ ἀ-
ριστοκρατικῇ κοινωνίᾳ γαμβρός, νὰ ἐκλέξης ὡς σύντροφον τοῦ
βίου σου ὄρφανὴν καὶ ἐνδεῆ κόρην ὡς ἐμέ! Ὡ! ποῖα ποτὲ λα-
τρεία, ποῖα ἐκ μέρους μου ἀφοσίωσις θὰ δυνηθῇ νὰ σοι παρά-
σχη ἰδέαν τῆς κατακλυζούσης τῆς στήθης μου εὐγνωμοσύνης;...

Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ὁ νέος ἀνὴρ, ἐν μέθῃ ἀρρήτου εὐδαιμο-
νίας, κύψας περιεπτύξατο τρυφερῶς τὴν θελκτικὴν αὐτοῦ σύ-
ζυγον καὶ ἔκλεισε μὲ περιπαθὲς φίλημα τὸ ἐπαγωγὸν στό-
μα της.

N. A. K.

ANAMIKTA

Ἐν τῷ στρατῷ κατὰ τὴν ἐξέγερσιν.

Ὁ λοχαγὸς ἀναγινώσκει τὸν κατὰλογον τῆς παρουσίας.

— Λουλουδάκης ἀπὸ Ξηροχωρίου...

Φωνὴ ἐκ μιᾶς κλίνης. — Αὐτοκτόνητε γῆρας τὸ πρῶτον.

Ὁ λοχαγός. — Ἀδιάφορον... Δύο ἡμερῶν φυλάκισις εἰς τὸν Λου-
λουδάκη, διὰ ἐκεῖνο, ποῦ ἔκρινεν ἄνευ ἁθείας.

Ἐν τῷ κακουργοδικεῖῳ.

— Κατηγοροῦμεν, κατηγορεῖσθαι ὅτι ἐκτύπησας τὸν γείτονα σου.

— Μὲ συμπάθειο, κύριε πρέσβρι. Ἦσαν λιγάκι ἔς τὸ κέρι καὶ θάρ-
ρεψα πῶς ἦταν ἡ γυναῖκά μου.

ΚΑΤΑΧΘΟΝΙΟΝ

(Φαγοπότι)

Ἀπόφα τ' ἀπεφάσισα· στολίσον κ' ἐτοιμάσον·
τρώσε τραπέζι — μακαριὰ γιὰ τὴν τιμὴν, ποὺ σβύνει,
κι ἂν τὸ κρασί δὲν σὲ μεθᾷ, ἔς τὴν λαύρα σου ἐκείνη,
πιὲς καὶ τὸ αἷμά μου αὐτὸ καὶ σβύσε τὴν φωτιά σου.

Ὅλους τοὺς δαίμονας ἐδῶ τοὺς κάλεσα· φαγιάσου
τ' φοβερὸν κ' ἀλλόκοτον ξεφάντωμα θὰ γείρῃ·
ὦ καὶ ἡ μαύρη κόλασις θὰ σὲ τρομάξῃ, Φρόνη,
καὶ τὴν Ἑδὲμ ὁ Σατανᾶς θὰ ἔβρῃ ἔς τὴν ἀγκαλιά σου.

Τί μὲ κοιτάξεις ἄγρια; Ἐμπρὸς καὶ ἦλθε ἡ ὥρα·
οἱ καλεσμένοι — δὲν ἀκοῦς; — τὴν θύρα σου χτυποῦν·
ὅς τοὺς νὰ φᾶν τὴν σάρκα σου· λυπήσου τοὺς· πειροῦντε.

Ταλαίπωρη! κ' ἂν κουρασθῇς καὶ ἂν ρυστάξῃς τώρα,
μὰ ἔὰν ἀκούσῃς τὴν φωνὴν τοῦ πετεινοῦ τὴν πρώτην,
θὰ πῇς — ἄχ! δὲν μὲ ἔχρυσσε κ' αὐτὸ τὸ φαγοπότι...

I. Π. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Ἀθήνησι

Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΤΗΣ ΣΗΛΥΒΡΙΑΣ

(Ἀναμνήσεις)

I

Ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους ἐθαύμαζον τὴν γαλανὴν καὶ μαγευτικὴν Προποντίδα ἀφ' ἐνὸς τῶν παραθύρων τοῦ ξενοδοχείου Μπριστόλ καὶ ἐπὶ ἄλλας τόσας εἶχον τὴν ἐπιθυμίαν νὰ βλέπω τὴν ὡραίαν θάλασσαν λεῖαν, ὁμαλὴν, γαληνιαίαν, ἤρεμον. Πόσον με θέλγει τὸ μεγαλεῖον τῆς θαλάσσης, πόσον με παρηγορεῖ ἡ ἄφωνός της μεγαλοπρέπεια! Ἀγαπῶ τὸν Μάργαρην μόνον διὰ τέσσαρας στίχους του, οἱ ὅποιοί μοι εἶναι λίαν προσφιλεῖς καὶ ἀγαπητοί. Ζηλεύω, χωρὶς νὰ ἔχω ἀξιώσεις ποιητοῦ, ὅτι δέν τους ἔγραψα ἐγώ. Τόσον πολὺ τοὺς αἰσθάνομαι.

« Καῦμένη θάλασσα, πῶς με μαγεύεις.

Ἵς τ' ἄσωστα βάρη σου τί νὰ φυλάῃς;

Ὅμοια μ' ἐμένανε φοραῖς παλεύεις,

Κι' ὅμοια μ' ἐμένανε φοραῖς γελᾷς. »

Ἦγειρόμην λίαν πρῶι καὶ ἀμέσως ἔτρεχον εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἐθαύμαζον τὴν Προποντίδα, τῆς ὁποίας τὸ γαλανὸν χρῶμα ἠμιλλᾶτο πρὸς τὰ ἐξαισία χρώματα τοῦ οὐρανοῦ. Ἐνίστε ἐλαφρὰ πνοὴ ἀνέμου ἐρρυτίδου τῇδε κάκειδε τὰ σπιλινὰ ἐκεῖνα ὕδατα καὶ ἀνεγνώριζον ἀμέσως τῆς σπιλάδες, εἰς ἃς τόσον προσέχουν οἱ ναυτικοὶ τῶν μερῶν μας. Κακὰ καὶ ἀνατρεπτικὰ στοιχεῖα. Ἡ κ. Ζωιδία—ἡ ξενοδόχος—ἐν τῇ ἀπλότητι αὐτῆς μοι ἔδιδε τὸ Προσκυνητᾶριον τοῦ μακαρίτου Χατζῆ, τοῦ συζύγου της, μὴ δυναμένη νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἄσκοπον ταύτην δαπάνην τοσοῦτων πολυτίμων ὥρων πρὸς θέαν τῆς θαλάσσης. Ἐφυλλομέτρουν τὰ πεπαλαιωμένα καὶ

κυλινδρικῶς ὑπὸ τοῦ χρόνου περιστρεφέντα φύλλα του, ἐβλεπον τὰς ἀτέχνους παραστάσεις διαφόρων μοναστηρίων καὶ προσκυνημάτων τῆς Ἀγίας Γῆς καὶ ἱκανοποιουν οὕτω τὴν φιλόφρονα ξενοδόχον, ἥτις πάντως εἶχε τὸν ἐγωισμόν ὅτι συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ μὴ καταδαπανᾶται τόσον ἀσκόπως πολύτιμος χρόνος . . . ἴσως ἴσως καὶ πρὸς σωτηρίαν τῆς ἀμαρτωλῆς ψυχῆς μου. Ἐξ ἁπαντος μετὰ σπουδῆς θὰ ἦναψε κηρίον εἰς τὸν ἅγιον Ἀγαθόνικον, ὅταν θὰ ἔμαθεν ὅτι μετὰ ὀκτῶ μῆνας, ὦ τοῦ θαύματος! μετέδην εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ θὰ φυλάσσει βεβαίως τὴν βίβλον τοῦ Χατζῆ ὡς ψυχοφελέστατον καὶ τιμαλφές κειμήλιον καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς πελάτας της.

Ἐνίστε μετέβαινον εἰς τὸ ἐξοχικὸν Μ π ο σ ν ἄ κ ι καὶ ἐκεῖ ἐξαπλούμενος ἐπὶ τῆς γλῶσσης, ὑπὸ τὰ πυκνότατα φυλλώματα τῶν δένδρων, ἐθαύμαζον τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἢ τὴν ἐπιτολὴν τῆς σελήνης, τὴν ἁρμονίαν τῶν χρωμάτων, τὴν ποικιλίαν τῶν γραμμῶν καὶ τὴν ὡραιότητα τῶν εἰκόνων, ἃς ἐδχημάτιζεν ἡ μέχρι τῆς ὡραίας Περίνθου ὀρωμένη ἀκτὴ. Κλείω τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ νομίζω ὅτι βλέπω τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν δειρὰν τῶν ἀκρωτηρίων, ὧν τὰ ἀπωτέρω μακρότερα τῶν ἐγγύς καὶ διαδοχικῶς—ὥσει ἐπίτηδες—τεταγμένα ἀποτελοῦσιν ἐξοχον καὶ θαυμασίαν εἰκόνα, εἴτε χρυσιζόμενα ὑπὸ τῶν τελευταίων ἀκτίνων τοῦ δύοντος ἡλίου, εἴτε ἀργυρούμενα ὑπὸ τῆς πλησιφαοῦς καὶ μάγου Ἑκάτης. Ὁ ἐπὶ τῆς θαλάσσης χρυσοῦς ποταμός, ὁ νυκτερινὸς πέπλος, ὅστις ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἐξειλίσσεται, ὁ φλοῖσδος τοῦ κύματος, ἡ δροσερὰ πνοὴ τοῦ ἀέρος, ἀνακουφίζοντος καὶ ζωογονοῦντος τὴν ζωὴν, σκέψεις τινὲς ἢ τὰ μάρμαρα τῆς Περίνθου ἀφορμὴν ἔχουσαι, ἢ τὰ τεῖχη τῆς Σηλυβρίας, ἢ ἰδιὸν τινα στοχασμόν, ἐπλήρουν τὴν ψυχὴν μουσῆστος.

Αἱ εὐτυχεῖς στιγμαί, ἃς διῆλθον ἐν Σηλυβρίᾳ, πολὺ συνέτειναν νὰ μεταβῶ καὶ εἰς τὴν πανήγυριν τῆς πόλεως—τὸ περιλάλητον Σηλυβρι-παναῦρι—εἰς τὸ ὁποῖον συρρέουσιν ἐκ τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν περιχώρων πολλοὶ προσκυνηταί—

Ἄλλοτε πρὶν ἢ ἡ Μεγαλόχαρη ἀναφανῇ καὶ εἰς τὸ Γκιόκ-Σουγιού, ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς ἀκτῆς τοῦ Βοσπόρου, ἢ ἐν Σηλυβρία πανήγυρις διηγοῦνται ὅτι συνεκέντρον μυριάδα προσκυνητῶν, μεταβαίνόντων ἐκεῖ καὶ ἐκ θρησκευτικοῦ ζήλου καὶ χάριν ἐμπορίας¹.

Ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἡ πόλις τοῦ Σήλως μετεβάλλετο εἰς εὐρεῖαν ἀγορὰν ζώων, τροφίμων, νεωτερισμῶν καὶ τῶν τοιούτων. Οἱ χωρικοὶ τῶν πλησιοχώρων ἔφερον πολλὰ προϊόντα πρὸς πώλησιν, ἡγόραζον ἄλλα, αἱ δὲ χωρικαὶ ἁμαξαί των, ἃς ἡδύνατό τις νὰ ἴδῃ μεταβαίνων πρὸς δυσμὰς τῆς πόλεως, ἀπετέλουν ἄλλην πόλιν, ἰδιόρρυθμον, κινήτην, χρησιμεύουσαι καὶ ὡς οἰκίαι καὶ ὡς ἀποθήκαι. Καὶ σήμερον τὰ αὐτὰ συμβαίνουσιν ἀλλ' ἐν μικρογραφίᾳ. Ἡ γενικὴ καχεξία, ἡ καταλαβοῦσα τοὺς πάντας ἀνέχεια, ἡ ἰδρυσις ἄλλων κέντρων—πρὸ πάντων ἡ ἐμφάνισις τῆς Μεγαλόχαρης καὶ ἐπὶ τῶν γραφικῶν ὑψωμάτων τοῦ Βοσπόρου, ἐνθα συρρέει ὁ ἀπειρος κόσμος τῆς Κων[σταντιν]πόλεως—μεγάλως συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ ὠχριάσῃ ἡ περιβάλλητος καὶ μοναδικὴ πανήγυρις τῆς Θράκης, ἥτις ἀπετέλει ἐποχὴν διὰ τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτήν.

II

Ἀτμόπλοιά τινα τῆς Μαχδουσῆ καὶ ῥυμουλκὰ μεταφέρουσιν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν προαστείων εἰς τὴν πανήγυριν τοὺς πιστοὺς, τοὺς φυλάσσοντας τὰς ἀρχαίας παραδόσεις. Εἰς ἐν τῶν ἀτμοπλοίων τούτων τὴν παραμονήν, 7 Σεπτεμβρίου 1895, εἰσῆλθον καὶ ἐγὼ καὶ ἀνυπομόνως περιέμενον τὴν ὥραν τῆς ἀναχωρήσεως, διότι ἐβράδυνε ταύτην κατὰ δύο ὁλοκλήρους ὥρας τῆς ὠρισμένης. Ἐδέχετο ἀδιακόπως

1. Ἀναφέρεται μάλιστα τὸ ἐξ ἧς ἀξιοπερίεργον καὶ λίαν χαρακτηριστικὸν ὅτι καὶ εἰς προικοσύμφωνον ἀκόμη ἀνεγράφετο ὡς ὅρος γαμβροῦ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ νὰ ὑπάγῃ τὴν νύμφην καὶ εἰς τὴν πανήγυριν τῆς Σηλυβρίας.

προσκυνητὰς, ἐσύριζεν ἀνὰ πᾶν τέταρτον τῆς ὥρας, πᾶσαι αἱ ὑπάρχουσαι θέσεις κατελήφθησαν. ἐδημιουργήθησαν—οὕτως εἰπεῖν—νέαι, καὶ ὁ συνωστισμὸς τοῦ πλήθους ἦτο τόσον τρομερὸς, ὥστε δὲν θὰ ἦτο διόλου παράδοξον ἂν συνέβαινε δυστύχημα. Βελόνη νᾶρριχνε κανεῖς δὲν εἶχε μέρος νὰ πῆσῃ, κατὰ τὴν κοινὴν ἐκφράσιν, καὶ τοῦτο διὰ τὴν ἀπληστίαν τῆς ἐταιρείας. Εἶχον εἰσιτήριοις πρώτης θέσεως, ἀλλὰ καὶ αἱ θέσεις ἐσυγχίσθησαν, καὶ πάντες φέρον μίγδην καὶ ὠθοῦντες καὶ ὠθούμενοι ἐπεκαλοῦντο, πιστεύω, τὴν Μεγαλόχαρην ἵνα βάλῃ τὸ χέρι της καὶ κινήσῃ ἐπὶ τέλους τὸ κατηραμένον καὶ ἀπληστον σκάφος, ὅπως ἡ αὔρα τοῦ Βοσπόρου καὶ τῆς Προποντίδος δροσίσῃ καὶ ἀναπαύσῃ ὀλίγον τὰ ἀσφυκτιῶντα ἐκεῖνα ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς θερμότητος στήθην. Ἀφ' ἐνὸς ἡ γέφυρα τοῦ Καρακιοῦ, ἀφ' ἑτέρου ἄλλα ἀτμόπλοια, καὶ λέμβοι καὶ ἀκάτια, φωναὶ καὶ συριγμοί, θερμότης, κλάμματα βρεφῶν καὶ ἄλλων παιδίων, ἐστενοχώρησαν τόσον τὰ πλήθη, ὥστε ἕκαστος θὰ ἐπεθύμει, ἂν ἡδύνατο, νὰ ἐξέλθῃ τοῦ βαδανιστηρίου τούτου, καὶ νὰ ἀρήσῃ κατὰ μέρος καὶ πανήγυριν, καὶ τοξίματα, καὶ ἄλλα . . . Εὐτυχῶς τὴν μεσημβρίαν ἀκριδῶς ἐξεκίνησε καὶ πολλοὶ ἐσταυροκοπήθησαν, ἄλλων τὰ πρόσωπα ἐμειδίασαν καὶ ἄλλοι μὲ τὸ «καλὸ κατευόδιό μας» ἐρρόφων τὴν πρώτην ῥακὴν. Ἐκ τῶν σημαιοστολιστῶν ῥυμουλκῶν, μουσικαὶ ἀνέκρουον ὕμνους, μετ' ὀλίγον δέ, ἀπαλλαγέντες τῶν τριγμῶν τῶν στανίδων τῆς γεφύρας καὶ τῶν ἀνατιναγμάτων τῶν κάλων τοῦ ἀτμοπλοίου, κατεκνηλούμεθα ὑπὸ τῶν σμαραγδίνων ὑδάτων τοῦ Βοσπόρου καὶ περιχαρεῖς ἐχωροῦμεν πρὸς τὴν γαλινὴν Προποντίδα. Ὁ Κεράτιος κόλπος ἀνεφάνη ἐπὶ μεγάλῃς ἐκτάσεως ἐκεῖθεν τῆς γεφύρας καὶ ἡ θαυμασία καὶ ἀπαράμιλλος εἰκὼν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἅπαξ ἔτι παρίστατο πρὸ τῶν ὀμμάτων μου. Ἡ μαγευτικὴ Πόλις, ὠραία ὡς πάντοτε, ἦν θελκτικωτάτη μετὰ τὰς πρώτας βροχάς, ἃς ἐφιλοδέησαν αὐτῇ αἱ πρώται ἡμέραι τοῦ φθινοπώρου. Καλλοναὶ ἀπερίγραπτοι, χρώματα

μὴ δυνάμενα νὰ παρασταθῶσι διὰ χρωστῆρος καλλιτέχνου, ἐντέλεια θεία. Ἐντεῦθεν ὁ Βόσπορος, ἐκεῖθεν ὁ Κεράτιος καὶ πέραν ἡ Προποντίς. Διαπλέομεν τὸ ἔκπαγλον Βυζάντιον, τὸ ἱερὸν τρίγωνον, ἐφ' οὗ ὑψοῦται ὑπερήφανον τὸ καύχημα τοῦ Ἰουστινιανοῦ . . . Ἰδοὺ ἡ Χρυσούπολις καὶ πολλὰ τῶν προαστείων ἀμφοτέρων τῶν ὀχθῶν . . . Λόφοι, βουνά, οἰκοδομαί, κυπάρισσοι, θάλασσα, πλοῖα, πύργοι, ἐν ἀνωμάλῳ, ἀλλὰ γραφικωτάτῃ συγχύσει, ἀποτελοῦσιν εἰκόνα μυθικὴν ὅλως, ἥν ἀδύνατον νὰ ἴδῃ τις ἀλλαχοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Ὁ εὐτυχής τις νὰ ἴδῃ τὴν φυσικὴν ταύτην εἰκόνα δὲν θὰ εἶχεν ἀνάγκην νὰ χρονοτριβῇ πρὸ τῶν διαφόρων σκηνογραφῶν ἐν ταῖς πινακοθήκαις τῆς Εὐρώπης. Ὅλαι αἱ μεγαλοπρεπεῖς παραστάσεις τῶν μουσείων τῆς Βιέννης, τῶν Παρισίων καὶ ἄλλων πόλεων, τὰς ὁποίας πολλάκις ἀπεθαύμασα, ἦτο ἀδύνατον νὰ ὑποστῶσι σύγκρισιν, ἀπλῆν παραβολήν, πρὸς τοιαύτην γοητευτικὴν γραφήν. Σπανιώτατα μόνον τὰ νέφη σχηματίζουν τοιαύτας ἀνυπάρκτους καὶ φανταστικὰς εἰκόνας, ὅπου πύργοι καὶ ποταμοὶ καὶ ἀκροπόλεις, λαμπρυνόμενα ὑπὸ τοῦ ἡλίου, πρὸς στιγμὴν γοητεύουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐν ἀκαρεῖ ἀμαυροῦνται καὶ ἐξαφανίζονται.

Οἱ ἄφροι τῆς θαλάσσης περιβάλλουσι τὰς βάσεις τοῦ πύργου τοῦ Λεάνδρου, ὅπου, κατὰ τὸν μῦθον, ἡ δυστυχὴς βασιλοπούλα δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποφύγῃ τὸ δῆγμα τοῦ ὄφeos, συγχρόνως δὲ νέαι εἰκόνες ἐξελίσσονται πρὸ τῶν ὀμμάτων ἡμῶν. Ἡ Χαλκηδὼν — πόλις τῶν τυφλῶν —, αἱ ἐρατειναὶ νῆσοι, ὁ αἰωνίως χιονοσκεπὴς Ὀλυμπος τῆς Βιθυνίας, πέραν ἅπαντα ἢ μέχρι τοῦ φάρου τοῦ ἁγίου Στεφάνου παραλία, τὰ θαλάσσια τείχη, τὰ χερσαῖα, οἱ θαλεροὶ κῆποι, ἡ ἀμμώδης παραλία, τὰ ἀρχαῖα ἐρείπια καὶ μνημεῖα, οἱ ἐπὶ τῆς θινὸς ἀπαντῶντες τεθραυσμένοι κίονες, ἡ κεκαυμένη στήλη, ἡ ἀπὸ μεγάλης ἀποστάσεως ἐκ τῆς θαλάσσης μετὰ τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Σοφίας διακρινομένη.

III

Παρεκάλεσα τὸν παρακαθήμενόν μοι νὰ καθίσῃ ἀναπαυτικώτερον ὀλίγον μετὴν συμφωνίαν νὰ σφηνωθῶ καὶ πάλιν κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν μου, καί, πατεῖς με πατῶ σε, ἔκαμον τὴν περιοδείαν τοῦ ἀτμοπλοίου . . . Ἀλλὰ πῶς καὶ πόθεν ν' ἀρχίσω τὴν περιγραφὴν τοῦ ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ περιπάτου μου; Λαὸς ἄπειρος, μεταξὺ αὐτοῦ ὀλίγοι μὴ στάξῃ καὶ μὴ βρέξῃ.

Ἡ καντάδες καὶ οἱ κανταδόροι διεσκέδαζον πολλοὺς ὁμίλους. Τί παρδαλαὶ ἐνδυμασίαι, τί πρόχειρα γεύματα, τί «πᾶνε κ' ἔλα»; Ὅλα σχεδὸν τὰ προάστεια τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐξεπροσωποῦντο ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ, τὰ δὲ Ταταῦλα καὶ Ψαμμαθὶὰ ἀφειδῶς. Ὅλοι οἱ σιρμοὶ εἶχον ἀναπετάσει τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως . . . ἀπὸ τὴν φαναριώτικην μπιμπίλλα καὶ τὸ νησιώτικο φακινόλι, τὸν τσεκτιρμέ, ἕως τὴν τελευταίαν παρισινήν μὸδαν.

Ἄλλοι ἔθυσον τῷ Βάκχῳ, ἄλλοι ἐτραγουδοῦσαν, ἄλλοι ἐτρώγον καὶ ἄλλοι — ἴσως καὶ ἐκ τῆς πολυφαγίας — ἐναυτίων. — Λύσ' τὸν κουρσέ σου ἀποτείνεται κυρία τις πρὸς τὴν ἀπέναντι αὐτῆς καθημένην· αὐτὸ εἶναι ἡμάτιά μου παναῦρι ρεμπέτα ὅλα λυμένα . . . Ὁ σινηθόδεσμος ἀμέσως ἐλύθη καὶ ὑπεχώρησεν εἰς τὸ τράδα — τράδα τῶν δύο γυναικῶν ἀπαλλάξας τὴν φέρουσαν ἀπεχθοῦς ἐφιάλτου. Ἡδύνατο ἤδη ἀνευ φόδου ναυτίας νὰ ἐξακολουθήσῃ πίνουσα.

Ἐκάστη ἐμφάνισις τοῦ σιδηροδρόμου ἐπὶ τῆς ἀπέναντι θρακικῆς παραλίας ἀνεστάτου τὰ τρελλὰ πλήθη καὶ ἀνετρέποντο καμινέτα, ἐχύνοντο καφέδες καὶ πλεῖστοι δὲν ἔμενον εὐχαριστημένοι ἐκ τῶν διαχύσεων τούτων. Περίπατοι — ἂν ἦτο δυνατόν νὰ ὀνομασθῶσιν οὕτω — ἐντὸς τοῦ ἀτμοπλοίου — διάφορα παιγνίδια, ἱσμάτα. Τὸ διὰ τὴν Κωνσταντι-

νούπολιν νεάκουστον τότε Γιὰ Ῥοῦμπι ἐτραγουδεῖτο κατὰ προτίμησιν.

Ἐν τῷ πανδαιμονίῳ τούτῳ τὰ δυστυχῆ βρέφη ἐκλαιον ἀδιακόπως, ἐδασανίζοντο — ἐξάπαντος ὅλα ταγμένα εἰς τὴν Μεγαλόχαρην, — οἱ δὲ γονεῖς προσεπάθουν διὰ παντοίων μέσων νὰ τὰ ἡσυχάσωσιν. Εἶδον αὐτοσχέδιον λίκνον (ἀνεμό-κουνιαν) καὶ ἐθαύμασα τὴν ἐπίνοιαν τῶν ἐφευρετῶν. Ἄνδρικοὺν φόρεμα ἐκρατεῖτο ἐκ τῶν ἄκρων ὑπὸ δύο, οἵτινες ἐλίκνιζον τὸ ἐντὸς αὐτοῦ τεθὲν βρέφος.

Μεταξὺ τῶν προσκυνητῶν ἀπῆντα τις καὶ τύπους τινάς, τῶν ἰδιαζόντων ἐκείνων τύπων, οἵτινες ἐν Κ/πόλει ἡμέρα τῇ ἡμέρα σπανιώτεροι καθίστανται. Ὁ εὐταξίας τῶν Πατριαρχείων ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνεν· οἱ Τσελεμπῆ Γεωργάκηδες καὶ Τσελεμπῆ Δημητράκηδες μὲ τὰς μακρὰς ῥεδιγκότας καὶ τὰ μεγάλα φέδιά των ἐξεπροσώπουν τὴν νέαν ἐποχὴν, τὴν ἀναγέννησιν, τὴν πρὸ 50ετίας, ὁπότε εἶχον παραδεχθῆ ἀντὶ τζομπέδων ἢ τῶν βρακιῶν τὰ εὐρωπαϊκά, καὶ μέχρι σήμερον δὲν ἐννοοῦσι νὰ παρεκκλίνωσι τῶν νεωτερισμῶν ἐκείνων. Ἀπῆντησα καὶ μέσον τύπον ἐποχῆς δηλ. μεταβατικῆς — νεωτέρας — ἀπὸ τῆς νέας εἰς τὴν νεωτάτην: Μαύρη ἐξ ἐριούχου ἐνδυμασία, ἀλλ' ἀρχαῖζοντος ῥυθμοῦ· εἰς τὰς χεῖρας κομβολόγιον σιντεφένιον ἔχον κρεμάμενον εἰς τὸ ἄκρον βυσσινόχρουν θύσανον. Μανδύλιον διπλωμένον μεταξωτὸν ἐξεῖχεν ἀπὸ τοῦ θυλακίου τοῦ ἐπανωφορίου καὶ ἀδαμαντίνη καρφίς ἐκόσμηι τὸν λαιμοδέτην. Πέδιλα μετὰ ἱμάντων (σκαρπίνια), χρωματιστὰ περικνημίδες, ἄλυσις ὥρολογίου χρυσῇ καὶ χονδροτάτῃ καὶ ἐπὶ πᾶσι φέσι ἀζιζιέ. Ἦτο λίαν συμπαθὲς τύπος.

Κατὰ τὴν ἐπάνοδόν μου εἰς τὴν θέσιν μου ἀπῆντησα νέον πρόσωπον, τὸν ἐξάδελφον τοῦ Μουχτάρη ἀπὸ τὸ χωρίον Λύτρας, ὅστις ἐκράτει τεραστίων διαστάσεων λαμπάδας καὶ διηγεῖτο περὶ τοῦ Σηλύδρι—ντονουσοῦ (ἐπάνοδος ἐκ Σηλυδρίας),

οὐχ' ἥττον περιλαλήτου τοῦ Σηλύδρι-παναῦρι. Σήμερον ὁμως, ὅτε ἐκ τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν χωρίων τῆς δὲν μεταβαίνουνσι δι' ἁμαξῶν, αἱ Λύτραι—ἐλεγεν—ἀπώλεσαν τὴν πρῶτην αἶγλὴν καὶ αἱ οἰκίαι των ἀπὸ 150 περιορίσθησαν μόνον εἰς 60!

Παραπλέομεν τὰ διάφορα χωρία, τὰ ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου καὶ πέραν. Διήλθομεν τοὺς δύο Τσεκμετζέδες, μικρὸν καὶ μεγάλον, τὴν Καλλικράτειαν, τὰ Δημοκράνια (Παναγία), τοὺς Γυαλοὺς, τὸ Εἰάστρο καὶ τῆς Πλεδάτες (Ἐπιδάτας). Ὠραῖα χωρία, γραφικώτατα μακρόθεν φαινόμενα, ἐπὶ τῆς θρακικῆς παραλίας τῆς Προποντίδος... Πλησιάζομεν καὶ εἰς Σηλυδρίαν... Αἰθνης πολλοὶ ἐγείρονται... φωναί: "Ἄν Δευθέρη μου...—Σταυροκοπήματα... Ἡρώτησα καὶ ἔμαθον ὅτι ἐκεῖ που ἐπὶ ἀποκρήνου μέρους, ὑπάρχει ἐντὸς σπηλαίου, τὸ ἅγισμα τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου, ὅπου μεταβαίνουν ἐπίσης οἱ προσκυνηταί. Παρέκει ἐπὶ ὑψώματος ὁ βυζαντινὸς ναῖσκος τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος.—Καὶ πάλιν αἱ φωναί, αἱ ἐπικλήσεις, αἱ δεήσεις. Ἐπὶ τέλους κάμπτομεν τὸ ἀκρωτήριο καὶ ἀναφαίνεται ἐνώπιον ἡμῶν ἡ πόλις τοῦ Σήλως.

IV.

Τὸ Παραπόρτι εἶναι τὸ ἀκρότατον σημεῖον τοῦ ἀκρωτηρίου, ἀπὸ πυλίδος τοῦ ὑπάρξαντος ἄλλοτε ἐκεῖ τείχους λαβὸν τὸ ὄνομα. Σήμερον εἶναι ἡ πτωχοτέρα ἐλληνικὴ συνοικία, ἀλλὰ καὶ ἡ τὴν λαμπροτέραν θεὰν ἔχουσα. Ἡ δυτικὴ πλευρὰ τοῦ Παραπορτιοῦ κατωφερῆς οὖσα, φέρει πρὸς τὴν ἀποβάθραν, ὁπόθεν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον φαίνεται ἡ δυτικὴ πλευρὰ τοῦ ἀρχαίου τείχους τῆς πόλεως.

Ὅτε καταφθάνουσι τὰ ἀτμόπλοια ἐκ Κ/πόλεως, ἡ κατωφέρεια τοῦ Παραπορτιοῦ βριθεὶ γυναικῶν καὶ παιδῶν.

Πλεῖστοι φιλοξενοῦνται εἰς οἰκίας γνωρίμων, ἄλλοι ἐνοικιά-

ζουσι δωμάτια, καὶ ἄλλοι πληροῦσι τὰ κοινοτικά ἱδρύματα, παρθεναγωγεῖα, ἀρρεναγωγεῖα καὶ τὰ τοιαῦτα.

Τὰ καφενεῖα, καπηλεῖα καὶ ἄλλα καταστήματα κοσμοῦνται διὰ δαφνῶν, σημαιῶν καὶ χρωματιστῶν χαρτίων, τριγωνικῶς κεκομμένων, ὡς εἰς ὅλας ὁχεδὸν τὰς πανηγύρεις τῆς Κ/πόλεως καὶ τῶν πέριξ χωρίων, τὰ δὲ δεσπόζοντα ὄργανα, πλὴν ὀλίγων μπαντῶν, εἰσὶν οἱ ἐκκωφωτικοὶ ζουρνάδες καὶ τὰ νταούλια (τύμπανα), ὀλίγαι κιθάραι καὶ μανδολῖνα, πιανίνα ἀναρίθμητα, καὶ μερικά κᾶϊδα.

Αὐτοσχέδιοι ποιεῖται οἱ κανταδόροι, φιλοδωροῦσι τὰς ὥρας τῶν παραθύρων ἢ τὰς καθ' ὁμίλους περιπατοῦσας, διὰ διστίχων, εὐτυχῆς δὲ θὰ θεωρῇται ἐκείνη, ἥτις θ' ἀξιώθῃ τοιούτου.

Διὰ τὰς μέχρι πρωίας διασκεδάσεις αἱ ἄδειαι παραχωροῦνται ὑπὸ τῶν ἀρχῶν μόνον διὰ τρία ἡμερονύκτια. Ὅσην δὲ χαρὰν προξενοῦν αἱ πρῶται ἡμέραι, εἰς τόσην καὶ περισσό- τέραν λύπην βυθίζουσιν αἱ τελευταῖαι ὥραι.

V

Ἐν τῷ 154 τόμῳ τῆς Πατρολογίας τοῦ Migne δημοσιεύεται λόγος Φιλοθέου ἀρχιεπισκόπου Σηλυβρίας πρὸς τὸν ἅγιον Ἀγαθόνικον. Ἐν τῷ μετὰ τὸ περιδωθὲν κείμενον σημειώματι ἀναφέρονται τρία θαύματα τοῦ ἁγίου, ὧν τὸ πρῶτον θεραπεία κεφαλαλγίας τοῦ Μανουήλ, ὅστις ὑποτίθεται ὅτι ἔκτισε τὸν σήμερον ἔτι σφζόμενον ναὸν τῆς Θεοτόκου πρὸς τιμὴν τοῦ ἁγίου Ἀγαθονίκου. Βεβαίως πρόκειται περὶ Μανουήλ τοῦ Κομνηνοῦ τοῦ Α'. γεννηθέντος τῷ 1120 μ. Χ. διαδεχθέντος τὸν πατέρα του τῷ 1143 καὶ ἀποθανόντος τῷ 1180. Ἡ ἱστορία δὲν γινώσκει — νομίζω — Μανουήλ τὸν Α'. τὸν Κομνηνόν, ὡς Πορφυρογέννητον, ἀλλ' ὁ Φιλόθεος ἀναγράφει αὐτὸν ὡς τοιοῦτον· τὸ δυσάρεστον ὅμως ὅτι εὐθὺς μετὰ τὴν ἀνα-

γραφὴν: Βασιλεὺς Μανουήλ ὁ Πορφυρογέννητος διακόπτεται ὁ λόγος καὶ τὸ σημεῖον τοῦτο ἀποβαίνει σκοτεινότατον, μὴ διαλευκαινόμενον καὶ ἐκ τῶν κατόπιν ἐν τῷ σημειώματι ἀναφερομένων.

Ἀλλὰ περὶ τούτων οὐ τῆς παρούσης περιγραφῆς· τὸ μόνον, ὅπερ παρεκβατικῶς δύναμαι νὰ ἀναγράψω ἐνταῦθα, εἶναι ὅτι ὁ Φιλόθεος ἐν τῷ λόγῳ του τοῦτῳ λίαν ἐπαινεῖ τὴν Σηλυβρίαν καὶ τοὺς κατοίκους αὐτῆς. Καὶ περὶ μὲν τῆς πόλεως ἀποφαίνεται ὅτι ἔχει λαμπρὰν τοποθεσίαν, τείχην, πύργους, ἐπίνεια, προάστεια, ἀμιλλωμένη πρὸς τὰς πόλεις τὰς σημαιο- νομένας διὰ τὸ μέγεθος καὶ τὸ κάλλος των, ἐξισουμένη πρὸς ἄλλας καὶ ὑπερφέρουσα κ.τ.τ. Περὶ δὲ τῶν κατοίκων ἀπο- φαίνεται ὅτι εἰσὶν ὀπλοφόροι καὶ μάχιμοι ἄνδρες καλοὶ κά- γαθοί· τοιοῦτοι καὶ τηλικοῦτοι ὥστε νὰ ἀποθάνωσιν ἐν πολέ- μῳ ἐπὶ ἀσπίδα καὶ δόρυ, ἐὰν βαρβάρων μὴ περιγένωνται ἰδῶς ὑπὸ πλήθους στρατιᾶς.

Ὅτε οἱ Λατῖνοι ἐκυρίευσαν τὴν Κωνσταντινούπολιν, με- ταφερομένων πολλῶν κειμηλίων, εἰκόνων, ἁγίων λειψάνων καὶ ἄλλων θησαυρῶν εἰς Ῥώμην, πλοῖόν τι ἐναυάγησεν ἀ- κριδῶς πρὸ τῆς Σηλυβρίας καὶ ἐκ τῶν περιδωθέντων ἐκ τοῦ ναυαγίου ἀντικειμένων ἦν καὶ ἡ εἰκὼν τῆς Θεοτόκου, ἥτις καὶ κατετέθη ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Ἀγαθονίκου. Ἐκτοτε ἡ θαυματουργὸς Παναγία ἔδωκε τὸ ὄνομα καὶ εἰς τὸν ναόν, ὁ δὲ ἅγιος Ἀγαθόνικος τιμᾶται ἐν τῷ ἁγιάσματί του ἐπὶ τοῦ ἐκεῖθεν τῆς πόλεως ἀκρωτηρίου—κατὰ τοὺς Ἀμμοῦς (Κουμ- λοῦκι) — ὅπου ὑπῆρχεν ἕτερος ναὸς ἱδρυθεὶς ὑπὸ Ἀλε- ξίου τοῦ μεγάλου δουκός, τοῦ ἐξ Ἀποκαύκων, ὡς ἀναφέρε- ται ἐπίσης ἐν τῷ σημειώματι, τοῦ ὁποῖου τὸ ὑλικὸν ἐχρησι- μοποιήθη ἰδῶς κατὰ τὴν γνώμην λογίου Σηλυβριανοῦ, εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς ἐκεῖ πλησίον ὑπαρχούσης μεγάλης λι- θίνης γεφύρας.

Τὸ ἰδιάζον τῆς εἰκόνος τῆς Θεομήτορός ἐστι τοῦτο· ὅτι-

σθεν τῆς ἰδίας εἰκόνης ὑπάρχει ἐξωγραφημένη ἢ γέννησις τῆς Θεοτόκου μόλις φαινομένη.

Ὁ ὀφζόμενος ναὸς ἐστὶ μικρὸς καὶ — κατ' ἐμὲ κριτὴν, — ἀνευ οὐδεμιᾶς σπουδαιότητος, ἐμφαινούσης τὸν αὐτοκρατορικὸν αὐτοῦ κτίτορα· πρόσθετον δὲ μέρος κατὰ τὸ 1833 μετέβαλε τὴν ἀρχικὴν κανονικὴν καὶ ἀρχαϊκὴν του ὄψιν· πύρυνεν ὅμως αὐτόν, καὶ ὑπὸ πρακτικὴν ἐποψιν δὲν δύναται νὰ μεμψῇ τις τοὺς τοῦτο πράξαντας. Εἶχον ἀνάγκην ναοῦ εὐρυτέρων διαστάσεων.

Ὁ ἐσπερινὸς καὶ ἡ λειτουργία τῆς ἡμέρας τῆς ἐορτῆς τελοῦνται ἐπισημως, χοροστατοῦντος ἀφ' ἐσπέρας τοῦ μητροπολίτου καὶ λειτουργοῦντος τὴν ἐπαύριον. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι οἱ ψάλλται ἦσαν λίαν καλλίφωνοι. Ἀλλὰ τὸ παράχρδον ὅτι ὁ ναὸς ξενίζει πολλοὺς τῶν εὐσεβῶν — ὅσοι πρωτοπροφθάσουν — καὶ ὁ ἐπισκεπτόμενος αὐτὸν γίνεται μάρτυς σκηνῶν, μὴ συμβιβαζομένων ὅλως πρὸς τὴν ιερότητα καὶ ἀγιότητα τοῦ τόπου... Πολλάκις κρωγμοὶ ὀρνίθων ἀκούονται ἐν μέσῳ λειτουργίας, φωναὶ χηνῶν καὶ νησῶν... Τὰ στασίδια τοῦ ναοῦ μεταβάλλονται εἰς ἐρμάρια, ἀποθήκας, ὀρνιθῶνας καὶ εἴτι ἄλλο... Στρώματα, ἐφαπλώματα, προσκεφάλαια καὶ πολλὰ ἄλλα τῶν ἀπολύτων ἀναγκῶν ἀπαντᾷ τις.

Τὴν δευτέραν ἡμέραν, ὅτε ἡραιώθη ὀλίγον ὁ κόσμος, περιεργάσθην ἀνετώτερον, ἀλλὰ καὶ λεπτομερέστερον τὰ ἐν τῷ ναῷ καὶ εἶδον πολλὰς γυναῖκας νὰ τρώγωσι κατὰ τὴν ὥραν τῆς θείας λειτουργίας καὶ νὰ πίνωσι τὸν καφέν των, τὸν ὁποῖον καὶ παρασκευάζουσιν ἐκεῖ. Οὐ μόνον δὲ τὰ γνωστὰ καμινέτα χρησιμοποιοῦνται πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ καὶ γκαζοτενεκέδες... Ἐγέλασα διὰ τὴν ἀφέλειαν, ὅτε εἶδον τὸ ἡμισυ τοῦ δοχείου τούτου τοῦ πετρελαίου μεταβεβλημένον εἰς πύραυρον καὶ χρησιμεῦον διὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ καφέ, τὴν ψῆσιν τυροῦ ἢ ἀλλᾶντος, ἴσως δὲ καὶ φαγητοῦ. Τί φλυαρία κατὰ τὴν πόσιν τοῦ καφέ καὶ ὁποῖα ἀνακίνησις ἀκανθωδῶν ζητημάτων!...

Πολλὰ κυρία, μόλις φαίνονται ἐγερθεῖσαι, ἡσυχολοῦντο εἰς τὰ τὴν ἐαυτῶν κόμμωσιν ἀφορῶντα, μὴ φειδόμεναι ψιμυθίου καὶ διαφόρων βαυμάτων καὶ φύκους πρὸς ὠραϊσμόν τοῦ προσώπου των. Εἰς ἐπίμετρον τῆς ἐν τῷ ναῷ ἀκαταστασίας αἱ σφυρίκτραι τῶν παιδῶν καὶ ἄλλα ἄτοπα. Ἡ πώλησις — ἀφιέρωσις εἰς τὴν Θεοτόκον — μεγάλων καὶ μικρῶν, πρὸ πάντων τῶν παιδίων — γίνεται διὰ περιφορᾶς τοῦ πωλουμένου ὑπὸ τοῦ νεωκόρου ἐν τῷ ναῷ, ὅτε ὁ περιφέρων κηρύττει: Ὁ Γεώργιος σκλαδάκι τῆς Παναγίας. Εἶτα δίδεται εἰς τὸ παγκάρι ποσόν τι διὰ τὴν πώλησιν καὶ τότε περιβάλλουσι τὸν λαιμόν τοῦ πωληθέντος διὰ λεπτοῦ μεταλλικοῦ οὐρματος, ὅπερ ἀφαιρεῖται ὑπὸ τινῶν τῶν γονέων τὴν αὐτὴν ἐσπέραν καὶ ἀναρτᾶται εἰς τὰ εἰκονίσματα, ἐπιστρεφόμενον κατὰ τὴν ἐξαγορασίαν, ἀφίεται δὲ ὑπὸ ἄλλων καὶ ἐπὶ ἱκανὰς ἡμέρας — νομίζω τεσσαράκοντα. — Ἡ ἐξαγορασία γίγνεται κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ὅτε καὶ πάλιν πρέπει ποσόν τι νὰ δοθῇ. Σημειωτέον ὅτι τὰ ποσά εἰσὶν εὐτελεῖ, πρὸ πάντων κατὰ τὴν πώλησιν.

Πολλάκις ἔρχονται μετὰ πολλὰ ἔτη, ἵνα ἀγορασθῶσιν ἐγνώρισα νεάνιδα, ἥτις παιδίον ἐπωλήθη, καὶ ἡ ὁποία πάντοτε ἐπεζητεῖ εὐκαιρίαν νὰ μεταβῇ εἰς Σηλυβρίαν καὶ ἀπαλλαγῇ ἐκ τοῦ πρὸς τὴν Θεοτόκον χρέους. Ἐγνώρισα καὶ ἀπόφοιτον τοῦ ἐθνικοῦ πανεπιστημίου, ὅστις μοι ἔλεγεν ὅτι ὅταν κερδήσῃ χρήματα, τότε μόνον θὰ ἐξαγοράσῃ ἑαυτόν.

Ἡ πώλησις αὕτη γίγνεται ἢ πρὸς θεραπείαν ἀσθενείας ἢ πρόληψιν τοιαύτης, ἢ πρὸς διάσφιν τέκνου, ἂν οἱ γονεῖς ἔχωσι τὸ ἀτύχημα ν' ἀποθνήσκωσι τὰ τέκνα των ἢ ἀπλῶς χάριν προστάσις τῆς Θεοτόκου.

Μεγάλως εὐλαθείας ἀξιοῦται παρὰ τῶν προσκυνητῶν, πλὴν τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνης, καὶ τὸ ἅγιον λείψανον τῆς ὁσιομάρτυρος Ἑῆνης καὶ ἡ σεπτὴ κἀρα τοῦ ἁγίου Ἀγαθονίκου, κατακεῖμενα ἐν τῷ ναῷ. Ἀγίασμα τῆς Θεοτόκου δὲν ὑπάρχει

VI.

Πρὸ τοῦ ναοῦ καὶ περὶ αὐτοῦ διάφοροι πωληταὶ πωλοῦσιν εἶδη πολυτελείας. Σχεδὸν ἐνταῦθα ἐστὶν ἡ ἀγορὰ τῶν κοσμημάτων καὶ λοιπῶν εἰδῶν πολυτελείας. Ἐνώτια, ψέλια, κτένες, καρφίδες, περιδέραια.

Ἐνταῦθα ἀπαντᾷ τις καὶ τὰ ἰθαγενῆ *χουχλίδια*. Μικρὰ κογχύλια, συλλεγόμενα πολὺ πρὸ τῆς πανηγύρεως, διαπερῶνται εἰς τὴν κλωστήν, βάφονται διὰ διαφόρων βαφῶν καὶ πωλοῦνται ἑκάστον ἀντὶ 10 παράδων. Εἶναι τὸ μικρὸν ἐμπόριον τῶν ἰθαγενῶν παιδῶν καὶ φρονῶ ὅτι δὲν ὑπάρχει προσκυνητῆς, μὴ ἀγοράζων τοῦλάχιστον ἓν χουχλίδι, ὡς συνήθως λέγονται.

Αἱ φωναὶ τῶν πωλητῶν ἀκαταπαύστως προσκαλοῦσι τὰς κυρίας καὶ δεδποινίδας. Αἱ περιστεραὶ τῆς τύχης ἐπίσης δὲν ὑστεροῦσιν. Ὑπάρχουσι καὶ εὐλαθείας ἀντικείμενα. Σταυροί, κομβολόγια, εἰκόνες — χάρτιναι κυρίως — φυλλάδες ἁγίου Ἀντωνίου, ἁγίου Ἀθανασίου κτλ. Οἱ ἥττον θεωρητικοί, ἐξερχόμενοι τοῦ ναοῦ, ἀντὶ παντὸς ἄλλου πωλητοῦ προτιμῶσι τοὺς πωλοῦντας γλεῦκος· καὶ ἀμέσως αἱ στρόφιγγες τίθενται εἰς ἐνέργειαν καὶ ἀφρίζει τὸ κεραμόχρουν ὑγρὸν καὶ δροσίζονται οἱ λάρυγγες, οἵτινες ἐκ τῶν διαφόρων ἐν τῷ ναῷ καύσεων ξηραίνονται ὡς ὅταν πνέῃ ὁ δοδομίας ἐκ τῆς ἐρήμου τῆς Ἀραβίας καὶ τῆς Νεκρᾶς θαλάσσης. Τεμάχιον ἀλλαντος γαργαλίζει ἔτι μᾶλλον τὸν λάρυγγα, ἢ κνίσσα ἠδύνει τὴν ὀσφρησιν καὶ διεγείρει τὴν ὄρεξιν, τὰ δὲ ἀναψυκτικὰ ἐξακολουθοῦσιν.

Ἡ μεγάλη ἀγορά, ἡ διαρκοῦσα 30 ἡμέρας, γίνεταί ἐξω τῆς πόλεως. Ἐν αὐτῇ οἱ χωρικοὶ πωλοῦσι ζῶα, ὄρνιθας, φορέματα καὶ ὑφάσματα ἐντόπια, διάφορα ἄλλα οἰκιακῆς οἰκονομίας, *τραχανᾶν*, *κοσκούσι*, *γιουφκάγ*, *μπλιγούρι*, *σουτζούκια*, *παστουρμᾶν* κτλ.

Τὰ διάφορα καταστήματα τῆς πόλεως, ἐμπορικὰ καὶ ἄλλα,

ἐπιδεικνύουσι τὰ ὑφάσματα τῶν νεωτερισμῶν, πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως προσαγορεύουσι τοὺς χωρικοὺς, ἵνα προσελκύσωσιν αὐτοὺς. Ἀγοραὶ γίνονται, ἀλλὰ πάντοτε ἀκούονται παράπονα διὰ τὰ *κεσάτια*.

Μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ μηνὸς τούτου ἡ πόλις λαμβάνει τὴν συνήθη ὄψιν μικρᾶς ἐπαρχιακῆς πόλεως, ὁ σάλος τῆς πανηγύρεως κοπάζει καὶ ἀναμένεται ἡ πανήγυρις τοῦ ἐπιόντος ἔτους μετὰ πλειοτέρων ἐλπίδων.

Ε. Σ. ΠΟΠΠΕΣΚΟΣ

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Ἐν τινι καταστήματι νεωτερισμῶν.

— Αὐτὸ τὸ ὕψος πολὺ με ἀρέσει.

— Εἶναι τῆς τελευταίας μόδας, κυρία μου· μᾶς ἔφθασε σήμερον ἐκ Παρισίων.

— Ἀλλὰ φοβοῦμαι μήπως ξεθώρῃ.

— Ὡ, μὴ φοβεῖσθε, κυρία, μὴ φοβεῖσθε! Εἶναι δύο ἔτη ποῦ μένει ἔς τὴν βιτρίνα, καὶ δὲν ξεθώρῃ.

Διδάσκαλος δημοτικοῦ σχολείου προσεπάθει νὰ διδάξῃ ἓνα μικρὸν ἀμελῆ μαθητὴν τὴν πρόθεσιν.

— Ὑπόθεσ, τῷ λέγει, ὅτι εἰς τὸ ἐν θυλάκιόν μου ἔχω πέντε μετζίτια καὶ εἰς τὸ ἄλλο τρία· τότε γίνονται ὄλα;

— Γιὰ νὰ τὰ διῶ; ἀπαντᾷ ὁ μαθητής.

Ὁ πτωχὸς διδάσκαλος ἀπαντᾷ.

— Ἐὰν περιμένῃς νὰ ἰδῇς, οὐδέποτε θὰ μάθῃς πρόθεσιν!!!

ΕΝ ΣΚΩΜΜΑ

Ἐν ὀμηγύρει που παῖδρά τῶν δύο ποτὲ φύλων,
ἔνθα πολλὰ ἐλέχθησαν, καὶ περὶ πόθων λόγοι
ἐγένετο οὐχ ἥτις . . .
παρῆν μεσηλίξ τις ἀνὴρ ἐκ τῶν μὴ ἐρωτύλων,
ὃς μύωψ ὦν καὶ δυσειδής, ἐτύγχαν' ἐκεῖ ψόγος
ἐρίων ἀνοήτων.

Πρὸς τοῦτον λέγει σκωπτικῶς χαρίεσσα νεᾶνις·
— Τί γὰρ ποθῆτε ἄρα γε ὑμεῖς κύριε Βλαδε;
γελῶσα ἰλαρῶς.
— ὦ! εἴπ' ἐκεῖνος, δύσκολον, φίλη, γὰρ συμπέρανις
Ὅμως ἐκφράσω σοι ἐγὼ — καὶ ἔλεξε τοιάδε
τῇ κόρῃ σοβαρῶς.

« Νῦν δὲ ἐγγίζω ἐπὶ γῆς τὴν κορυφὴν τοῦ βίου,
ἀφ' ἧς τὴν λύπην καὶ χαράν, ὀδύνην καὶ τρυφήν
ὁρῶ μετ' ἀφελείας . . .
δὲν θέλω τοῦ δυσμοίρου μὲν ἢ καὶ τυχὸν ὀλβίου,
ἐνταῦθα, παρελθόντος μου πλέον ἐπιστροφὴν,
μισῶν παλινδρομίας

Ἀλλὰ καὶ δὲν βιάζομαι πρὸς τὴν ἐλαιοσομένην
ἐπαύριον, ἥς εὐχόμεαι, ὥς ἔλασσον ταχέϊαν,
τὴν ἀφίξει ἐμοί.

διότι τὸ ἐκσθύνον μου βλέμμα σμικρυνομένην
διαγιγνώσκει τῆς ζωῆς τὴν σύντομον πορείαν
ἐν ταύτῃ τῇ στιγμή.

Νῦν δὲ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ βίου ἀντιθέτως
κατέρχομαι εἰς βάραθρον αἰώνιον, βαθύ
χαιτούσης, φεῦ, ἀδύσσου . . .
πρὶν ἢ ἐμπέσω εἰς αὐτὸ ἐν ᾧ ἀνυπερθέτως
πᾶσα ζωὴ καὶ ὑπαρξίς θέλει καταποθῇ,
ἀπόνως καὶ ἐξ ἴσου . . .

Εἰς ἀνεφέλων οὐρανῶν εὐνὴν ἀνηρτημένος,
ἐπόθουν γὰρ κυμαίνωμαι ἐν τηλαυγεῖ αἰθρία,
καὶ εὐδαίμων τότε ἐκεῖ . . .
ἐνώπιον τῆς λάμψεως αὐτῆς προσηλωμένος,
γὰρ συναθροίζω ἑμναυτὸν ἐν προσευχῇ ἀγία,
παραμνηθητικῇ.

Νῦν δὲ εὐρίσκου' εἰς ἀκμὴν ὠρίμου ἡλικίας,
καθ' ἣν τὰ πάντα μάταια ὁρῶ, περισκοπῶν
ἀπὸ τῆς σκοπιᾶς μου,
καὶ ἐν ἣ ὁ χρόνος δύναται γῆρας μετ' ἀφειδείας,
μόνον ἐπὶ τὸ σῶμά μου γὰρ φέρῃ σκυθρωπὸν,
κοιλῶν τὰς παρειάς μου

Εἰς ὕψος αἰωρούμενος πρὸ φάους αἰθρίου,
ἐπόθουν γὰρ μεθύσκωμαι ἐκ τῆς αὐγῆς ἐκείνης,
ἥτις κυματωδῶς . . .

ἐκ τῶν περὶ τῶν ἀγκαλῶν χωροῦσα τοῦ ἡλίου,
διασκορπίζετ' ἐν σιγῇ πληροῦσα εὐφροσύνης
τὸ σύμπαν ἀφειδῶς.

Καὶ ν' ἀφανίσω τίτ' ἐκεῖ ὡς εἰς κραιπάλην θείαν,
ἅπαν τὸ φέγγος ἐκροφῶν τοῦ Φοίβου ἐν ᾧδῃ,
ἐντὺς τῶν ὀφθαλμῶν μου
ὅπως ποιήσω τὴν θολὴν ἐσπέραν μου εὐδίαν,
καὶ καταστήσω τὸ λοιπὸν τοῦ βίου μου ἡδύ,
τὴν σκοτεινὴν τοῦ γήρατος φωτίζων δίοδόν μου,
ἐν αἴγλῃ θειδεῖ.»

— Ἴδου ὁ μέγας πόθος μου, νεᾶνι ἐρασμία, —
εἴπεν ὁ μύψ εὐγενῶς πρὸς τὸ γελοῖον σκῶμμα
τῆς κίρης ἀπατήσας.

Χαμαὶ τότε αὕτη ἐνεύσεν ἐκ μετανοίας τῶμα,
ὁ δὲ καμνύων . . . πρὸς αὐτήν, ἀπῆλθ' ἐν ἡρεμίᾳ,
τοὺς φίλους χαιρετίσας.

Ἀσχάλλων τότε ἀρίσταται στωμύλος νεανίας,
κ' ἐπιτιμῶν τὴν σκώψασαν τὸν ἄνδρα ἀδελφὴν του . . .
τῆς φρεσιολογίας,
ἐξαίρει ὡς καθηγητὴν, ἐκείνον πρὸς ἐκείνην . . .
ἥτις ἐκόντως ἔπειτα τὴν συναναστροφὴν του
σχοῦσα, σφοδρὰν ὀδύνην

αἰσθάνεται τοῦ ἔρωτος ἐν μέσῃ τῆς καρδίας,
ἐγκαταλείπει ἀδελφόν, πατέρα καὶ μητέρα,
κ' ἐννόμως ἐν βραχεῖ . . .

ἢ πρῶτον φίλη σκώπτρια, καθίσταται ὀλβία
τοῦ κακομόρφου μύωπος, ἐν θερινῇ ἐσπέρᾳ,
καὶ σύννευρος ψυχῇ.

Μὴ σκώπτετε νεάνιδες τοὺς δυσειδεῖς ὀρῶσαι!
Κάλλος θελήσατε ψυχῆς· μὴ πρό φριδροῦ προσώπου
τὸν χρόνον δαπανᾶτε
Ἡ ἀρετὴ καὶ παιδευσίς προΐσταται νικῶσαι
μορφῆς τὴν ὡραιότητα· ὦ! μὴ ἐπὶ αἰόπου
τοιούτου καταγᾶτε!

Διότι ἐξ ἐπιφανοῦς καλῆς, κακῆς ἀνθρώπου
ἐν γένει, φίλαι, ὅψεως, συχνά τις ἀπατᾶται.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΑΣΛΑΝΙΔΗΣ

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Ὁ οἶνος εἶναι ὁ μεγαλείτερος ἐχθρὸς σου, ἔλεγεν ἱερεὺς πρὸς μέθυσον.
— Ἀλλὰ, πάτερ, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, τὸ Εὐαγγέλιον δὲν λέγει· Ἀ-
γαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν;
— Ναί, Πέτρο, ἀλλὰ δὲν λέγει καὶ καταπίνετε αὐτούς.

Εἰς τὸ νοσοκομεῖον, τὴν ὥραν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ ἱατροῦ.
— Βλέπεις, κακομοίρη, ποῦ σ' ἔφερε ἡ πολλή σου ἀγάπη εἰς τὰ
σπίρτα; Νὰ τώρα, εἶσαι πικράλυτος εἰς ὅλον τὸ ἀριστερὸν μέρος . . .
— Μὲ συγχωρεῖς, ἱατρεῦ μου, μὰ αὐτὸ δὲν ἔχει καμμία σχέσι· καὶ
ἀπόδειξις ὅτι πάντοτε μὲ τὸ δεξιὸν μου χέρι βαστοῦσα τὸ ποτήρι!

ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΝ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΑΦΟΥ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Κ. ΖΙΩΓΑ.

Ἀκόμῃ χθὲς ἔστην ἀγκαλιὰ
τῆς μάνας του γελοῦσε
κι' ἀπ' τὴ χαρὰ γιὰ τὰ φιλιὰ
ἔσ' ἀν ἄγγελος πηδοῦσε.

Μὰ ἄλλος ἄγγελος σιμὰ
ἐπέταξε κοντά του.
Δὲν ἄφηκε νὰ ᾤπῃ : μαμά·
τὸν πῆρε ἔς τὰ φτερά του.

Ἐν Ἀρτάκῃ, τῇ 22 Φεβρουαρίου 1897.

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Ἡ κυρία πρὸς τὸν ὑπηρετὴν.

— Γιάννη ! δὲν σοῦ εἶπα νὰ μὴ ἐμβαίνῃς ποτὲ εἰς τὸ δωμάτιόν μου
πρὶν χτυπήσῃς τὴν πόρτα ;

— Ἐννοιά σας, κυρία. Ἐγὼ κυττάζω πάντοτε ἀπὸ τὴν τρύπα τῆς
κλειδαριᾶς καὶ ὅταν βλέπω ὅτι δὲν εἴσθε ἐνδεδυμένη, δὲν ἔμπαίνω.

Ἡ ΛΑΤΡΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

ΕΝ Τῇ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΙ ΚΑΙ ΠΑΡ' ΗΜΙΝ

Α'.

Τί δ' ἐστίν ; ἐκ Βακχῶν τί μνύεις νέον ;
Εὐριπίδης.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων ἀρχαϊκῶν τελετῶν, αἵ-
τινες καὶ παρ' ἡμῖν διατηροῦνται νῦν, εἶναι καὶ ἡ ἑορτὴ τοῦ
Γιαννιοῦ, ὡς λέγεται ἐν Μακεδονίᾳ, ἢ Κλήδωνας, τελουμένη
μὲν κατὰ τὰ γενέθλια Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, ἀλλ' οὐδὲν
ἐν τούτοις σημεῖον χριστιανικὸν φέρουσα· διότι οὔτε ἐν τῇ ἐκ-
κλησίᾳ λαμβάνει χώραν τι, οὔτε τὰ κατ' αὐτὴν ἀδόμενα ᾠ-
σματα ἀναφέρονται εἰς τὸν ἅγιον. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι πολλὰ
ἀρχαῖα τελετὰ καὶ ἑορταί, ὡς πολλὰ ἥθη καὶ ἔθιμα καὶ
προλήψεις καὶ δεισιδαιμονίαι, διετηρήθησαν καὶ παρ' ἡμῖν,
ἀλλὰ τούτων αἱ πολλαὶ μετέπεσον ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου χαρα-
κτῆρος εἰς τὴν ζῶσαν πραγματικότητα, ὡς ἡ ἑορτὴ τῆς πρω-
τοχρονιάς, καθ' ἣν νεκροὶ ἐνδεδυμένοι δέρματα καὶ κώδωνας
ποιμενικοὺς περιβεβλημένοι περιέρχονται τὰς οἰκίας, ἀγγέλ-
λοντες δὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ νέου ἔτους ψάλλουσιν ᾠσμα ἀνα-
φερόμενον εἰς τε τὸ ἔτος καὶ τὸν ἐκ Καισαρείας ἅγιον Βασι-
λειον. Ἡ ἑορτὴ ὅμως αὕτη μεταξὺ πασῶν τῶν λοιπῶν ἐν οὐ-
δεμιᾷ διατελεῖ σχέσει μετὰ τοῦ βίου τοῦ ἀγίου, εἰ μὴ ὅτι

τελείται κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν γενεθλίων αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπαναλαμβάνεται καὶ σήμερον, ὡς καὶ πάλαι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι, μετὰ μόνης τῆς διαφορᾶς ὅτι τότε μὲν πᾶν τὸ γινόμενον ἐγίγνετο κατὰ λόγον, ἐνῶ σήμερον τὸ πᾶν γίγνεται ἄνευ λόγου, ὡς δηλωθήσεται ἀμέσως.

Ἐκ τῆς μυθολογίας γνωστὸν εἶναι ὅτι πρὸς τιμὴν τοῦ Διονύσου, θεοῦ τῆς ἀμπέλου καὶ τῆς εὐφορίας τῆς γῆς, ἐτελοῦντο κατὰ τοὺς πάλαι χρόνους πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐν Μακεδονίᾳ παρὰ τὸν Τυδίαν ποταμὸν, ἑορταί Διονύσια καλούμεναι, καθ' ἃς οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Βάκχου, οἱ Σάτυροι καὶ αἱ Μαινάδες, ἐνδεδυμένοι δέρματα τράγων καὶ νεβρίδων καὶ ἐστεφνωμένοι διὰ κισσοῦ, περιέτρεχον ἀνὰ τοὺς ἀγρούς καὶ τάφους ἀλαλάζοντες Εὐοῖ, Εὐάν, Εὐοῖ, ὅτε ἡ ἀνεύρισκον τὸν Διόνυσον, ἢ ἐθρήνουν τὸν θάνατον αὐτοῦ.

Ἐν Ἑλλάδι, καὶ μάλιστα ἐν Ἀθήναις τὰ Διονύσια ἐτελοῦντο τρεῖς τοῦ ἔτους, κατὰ Μάρτιον (τὰ κατ' ἄστν ἢ Μεγάλα Διονύσια), κατὰ Δεκέμβριον (τὰ κατ' ἀγρούς) καὶ κατὰ Φεβρουάριον (Ἀνθεστήρια ἢ Λήνια¹), καθιερώθη δὲ ἡ λατρεία αὕτη, ἀφοῦ πρῶτον ἀνεγνωρίσθη ἡ θεότης τοῦ Διονύσου ἐν Ἀσίᾳ, ὕστερον δ' ἐν Θήβαις βασιλεύοντος τοῦ Πενθέως, καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐν τῇ λοιπῇ τότε Ἑλλάδι καὶ Μακεδονίᾳ παρὰ τὸν Ὀλυμπον καὶ Τυδίαν.²)

Καὶ ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ἡ τελετὴ ἐγίγνετο ἄνευ τραγικοῦ ἐπεισοδίου, ἀλλ' ἀπλῶς ἦτο συμβολικὴ παράστασις τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἔαρος ἢ τοῦ φθινοπώρου, δῆλον ὅτι κατὰ

μὲν τὸν Μάρτιον ἐξήρχοντο ἀνὰ τοὺς χλοερούς τόπους οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Βάκχου πρὸς ἀναζήτησιν αὐτοῦ καὶ μετὰ τὴν εὐρεσιν παρεδίδοντο εἰς διαχύσεις, χορούς καὶ εὐωχίας, κατὰ δὲ τὸ μετόπωρον ἐθρήνουν τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ (βλαστήσεως τῆς γῆς), ἐκ τῶν δύο δὲ τούτων τελετῶν παρήχθη μετὰ ταῦτα ἡ τραγωδία, ἢ δι' ἔργου δῆλον ὅτι παράστασις τῆς ὅλης ὑποθέσεως.

Ἐν Θήβαις ὁμως ἡ ἑορτὴ αὕτη κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Πενθέως ἔσχε καὶ τὸ θῆμα, διότι ὁ βασιλεύων υἱὸς τῆς Ἀγαῦης, ὀπαδὸς τῆς ὑγιοῦς ιδέας τῆς μονοθείας, δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι δύναται ὁ μέγας Ζεὺς νὰ γεννήσῃ, ὁπόταν βούληται, νέους θεοὺς καὶ τούτους μάλιστα ἐκ τοῦ μηροῦ καὶ τῶν ὀνύχων καὶ τῆς κεφαλῆς κατὰ τὰς ιδέας τῶν μικρῶν παίδων, οἵτινες ἐξεφύτρωσαν ἐκ τῆς μασχάλης τῆς μητρός, ἢ ἐκ τοῦ κοσκίνου τῆς ἀθιγγανίδος. Ἀλλ' ἡ ἀπιστία αὕτη κατὰ τοῦ θεοῦ ὤφειλε κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν τότε πνεῦμα νὰ τιμωρηθῇ, ὡς ἐτιμωρήθη δι' ὅλων τῶν αἰσχυρῶν ἐπιθέτων κατὰ τῆς μορφῆς καὶ τῆς ψυχῆς ὑπὸ τοῦ τυφλοῦ Ὀμήρου καὶ ὁ δύστηνος Θεοσίτης, ὁ μυσταττόμενος τὴν κακοήθειαν τοῦ Ἀγαμέμνονος, εἰκονισθεὶς ὡς πρότυπον ἀσχημίας, ἐνῶ τὸ μόνον ἀληθές εἶναι ὅτι δὲν εἶχεν ἀσχημον ψυχὴν, ἀλλὰ γλῶσσαν δημοκρατικὴν, ἕκτοτε δέ, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πενθέως, ἱερωθεῖσα ἡ ἑορτὴ διεδόθη καὶ εἰς τὰς λοιπὰς χώρας, ὡς εἶπομεν, καὶ εἰς Μακεδονίαν, ἐνθα καὶ σήμερον τελεῖται αὐτοτάτη. Ἀγνοοῦμεν ἂν ἐν ταῖς λοιπαῖς πόλεσιν ἡ τελετὴ τῆς ἑορτῆς ταύτης ἀναπλήρῃται τὰ ἐν Θήβαις γεγονότα, παρ' ἡμῖν ὁμως σήμερον ἡ τελετὴ τελεῖται, ὡς ἐν Θήβαις, ἀλλὰ μετὰ θύματος συμβολικοῦ, τοῦτ' ἔστιν ἐπαναλαμβάνονται αὐτὰ τὰ

1. Ἴδε λεξ. Διονύσια εἰς λεξικὸν Δ. Θετταλομάγνητος.

(2) Εὐριπίδ. Βάκχαι. 568

ἐν Θήβαις συμβεβηκότα, ἐνῷ ἀλλαχοῦ ὁ λεγόμενος Κλήδωνας μόνον τὸν κρατῆρα διετήρησε καὶ τὰ ἐν τούτῳ τιθέμενα κοσμήματα, κατὰ τὴν ἐξαγωγήν τῶν ὁποίων ἀπαγγέλλονται στίχοι αὐτοσχέδιοι, ὡς τὰ αὐτοσχέδια τοῦ Πασλιώτη συκοφαντήματα. Καὶ ἐν Θήβαις μὲν ἡ ἐορτὴ ὑπῆρξε τοιαύτη. Ὁ Διόνυσος οἰστρήσας τὰς Θηβαίας, γυναικας παρθένους τε ἄζυγας, διεσκέδασεν αὐτὰς εἰς τὰς πολυδαιράδας τοῦ Κιθαιρώνος, ὅπου διηρημέναι εἰς θιάσους, ἐνδεδυμέναι δέρματα τράγων ἢ νεβρίδων, φέρουσαι θύρσους εἰς χεῖρας (ἐξ οὗ ὑποτίθεται ὅτι ἡ τελετὴ ἐλάμβανε χώραν ἐν ὥρᾳ νυκτός), ἐπτεμμέναι καὶ ὑπὸ συνοδείαν τυμπάνων, περιέτρεχον τὰς κρήνας, ἀνῆρχοντο τοὺς λόφους, ἐχόρευον, ἔπινον καὶ τέλος τὸ πᾶν ἐποίουν εἰς δῆλωσιν τῆς χαρᾶς ἐπὶ τῇ γενέσει τοῦ Διονύσου, χωρὶς ὅμως νὰ παρεκτραπῇ ἡ μηχανὴ αὐτῶν καὶ εἰς ἀθέμιτα. Περὶ τῶν χορῶν τούτων λέγει ὁ Εὐριπίδης

αὐτίκα γῆ πᾶσα χορεύσει,
βρόμιος, εὐτ' ἂν ἄγῃ θιάσους
εἰς ὄρος, εἰς ὄρος, ἐνθα μένει
θηλυγενὴς ὄχλος
ἀφ' ἱστῶν παρὰ κερκίδων τ'
οἰστρηθεὶς Διονύσῳ.

ὁ δὲ Πενθεύς μετ' ὀργῆς :

κλύω δὲ νεοχμὰ τήνδ' ἀνὰ πτόλιν κακά,
γυναῖκας ἡμῖν δέματ' ἐκλελοιπέναι
πλασταίοις βακχεΐαισιν

ὅποτε βλέπων

πλήρεις δὲ θιάσοις ἐν μέσοισιν ἐστάναι
κρατῆρας :

ἀναφωνεῖ :

γυναιξὶ γὰρ
ὅπου βότρυος ἐν δαιτὶ γίγνεται γάνος
οὐχ ὑγιὲς οὐδὲν ἔτι λέγω τῶν ὀργίων.

Καὶ εἶχε δίκαιον ὁ Πενθεύς, νὰ θεωρῇ τὴν οἰνοποσίαν τῶν γυναικῶν ἐν τοῖς λόφοις αἰτίαν ἀσελγείας, ἀλλὰ δὲν ἐσκέφθη ὁ μωρὸς ὅτι αἱ ἀπόγονοι τῶν Βακχίδων ἐμελλον οὐ μόνον νὰ καυχῶνται ἐπὶ οἰνοποσίᾳ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιδεικνύωσιν ἀλχζο-νικῶς τὸ σιγᾶρον ἐν τῇ ἀβροῇ ἐκείνῃ χειρὶ δημοσίᾳ καὶ νὰ προτείνωσι χεῖλη ὄζοντα νικοτιανῆς, τὴν ὁποίαν εὐάρεστον(!) ὁσμὴν ἀναγνωρίζουσι πάντες μὲν, ἀλλ' ἰδίως οἱ μὴ καπνίζοντες. Καὶ ὅμως τὰ ὀθνεῖα ἦθῃ;

Ἄλλ' ἡ δικαιοσύνη τοῦ Πενθεύς ἐξώκειλεν, ὡς ἤθελεν ἐξο-κείλει καὶ πᾶς τις σήμερον συνιστῶν τὴν ἀποχὴν ἀπὸ παντός ὀθνείου, καὶ ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ ἔλθῃ εἰς θέαν τῶν μαινομέ-νων γυναικῶν, ἀλλὰ πῶς; μετ' ἀνδρικῆς ἐνδυμασίας; ἀδύνα-τον ὅθεν ἀναγκάζεται νὰ ἐνδυθῇ γυναικεῖαν στολήν, τὴν ὁ-ποίαν ἀπεχθάνεται, δι' ὃ καὶ λέγει πρὸς τὸν Διόνυσον

τί δὲ τόδ; εἰς γυναῖκας ἐξ ἀνδρὸς τελῶ;

Ἡ περιεργία ὅμως καὶ ἡ ἀπόφραξις νὰ τιμωρήσῃ τὰς αὐθάδεις ἐκείνας γυναικας, ἐνδύουσιν αὐτὸν γυναικεῖαν στολήν καὶ ἐξέρ-χεται εἰς Κιθαιρῶνα ἐπὶ θέαν, ἀλλ' ἐδῶ συντρίβεται ἡ εὐγε-νὴς αὐτοῦ ἐπιθυμία, διότι ἐπολέμει τὸ θεῖον, διαμελίζεται ὑπὸ τῶν μαινομένων γυναικῶν καὶ ἰδίᾳ ὑπὸ τῆς μητρὸς Ἀ-γαύης, ἥτις εἰς μόνην τὴν θέαν κατὰσκοποῦ λυσσώδους ὀρμῇ πρώτη καὶ ἀρπάζει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Ὅταν δ' ἐξαγγέλλῃ τὸ κατόρθωμα αὐτῆς, πληροφορεῖται δὲ καὶ τὰ ἀληθῆ συμβε-

βηκότα, λυπείται, ἀλλ' ἀποδίδει τὸ πᾶν εἰς τὸ θεῖον· διὰ τοῦτο λέγει·

τὸ σωφρονεῖν δὲ καὶ σέβειν τὰ τῶν θεῶν
κάλλιστον;

δῆλον ὅτι κάλλιστον μὲν ἡ εὐσέβεια, ἀνιερὸν δὲ ἡ ἀσέβεια.

Ἀλλὰ μετὰ τὴν τοιαύτην λύσιν τῆς ἐορτῆς ἐκηρύχθη ἡ θεότης τοῦ Διονύσου καὶ ἐν Θήβαις, καὶ ἐνομιμοποιήθη ἡ τελετὴ αὐτῆς τρεῖς τοῦ ἔτους. Ἡ τοιαύτη τελετὴ τελεῖται καὶ παρ' ἡμῖν σήμερον ἄπαξ τοῦ ἔτους, κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν γενεθλίων τοῦ ἁγίου Προδρόμου, μηδὲ μὴ παρὰ τὴν ἐορτὴν τῶν γενεθλίων τοῦ Προδρόμου ὁμιλοὶ κορασιδῶν μεταβαίνουσιν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ δρέπουσιν ἄνθη διάφορα, ἐπιστρέφουσαι δὲ ἐστεφανωμέναι ψάλλουσι διάφορα ᾠσματα, μᾶλλον ἐρωτικά. Ἐνταῦθα παρατηροῦμεν ὅτι ἡ ἐορτὴ αὕτη ἀποκλειστικῶς ἀνήκει εἰς τὸ γυναικεῖον φύλον, ὡς καὶ παρ' ἀρχαίοις, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν ἐξῆς:

ὁρῶ δὲ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν,
ὧν ἦρχ' ἐνὸς μὲν Αὐτονόη.....

Μετὰ τὴν ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐπιστροφὴν, καθ' ἣν διασταυροῦνται καθ' ὁδὸν οἱ διάφοροι ὁμιλοὶ, ἐν ᾠσιν μεταβαίνουσιν εἰς τοὺς πλησίον λόφους περὶ τὸ λυκώφως καὶ ἐκεῖ ἀνασπῶσι ῥίζας πτέριδος, ὧν ἰσχυροὺς πρὸς τὰ μέλη ἐκάστης οἰκογενείας μεταφέρουσιν οἰκᾷ καὶ τίθενται ὑπὸ τὰ προσκεφάλαια, τὰς δὲ ἄλλας εἰς τὸν τόπον τῆς τελετῆς. Σημειωτέον ὅμως ὅτι κατὰ τὴν ἐν τοῖς λόφοις διαμονὴν οἱ μὲν νέοι (διότι τοιαύτην ὥραν καὶ νέοι προσέρχονται φύλακες τῶν κορασιδῶν)

ἀνάπτουσι πυρσούς, αἱ δὲ νεάνιδες ἐκ τῶν ὀπισθεν ἀνασπῶσι τὰς πτέριδας, τοῦτο δὲ ἵνα εἰκονισθῇ ὁ τρόπος, καθ' ὃν αἱ Μαινάδες ἅμα τῇ κατοπτρεύσει τοῦ Πενθέως, αἱ μὲν συνεκαραύνουν κλάδους δρυός, αἱ δὲ ἀνεσπάρκασον ῥίζας ἀσιδήροις μοχλοῖς, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν ἐξῆς στίχων:

Τέλος δὲ δρυῖνους συγκεραυνοῦσαι κλάδους
ῥίζας ἀνεσπάρκασον ἀσιδήροις μοχλοῖς.

Διὰ τῶν ἀνθέων δὲ τούτων καὶ τῶν ῥιζῶν τῆς πτέριδος στολίζουσι μέγαν χαλκοῦν κρατῆρα εἰς τρόπον ὥστε φαίνεται νεᾶνις μετημφιεσμένη (ὁ Πενθεὺς καθ' ὑπόθεσιν ἐν γυναικεῖα στολῇ), καὶ τοῦτον μετὰ τὸ δεῖπνον φέρουσα μία ἐπὶ τῆς κεφαλῆς περιφέρει ἀνὰ τὰς κρήνας καὶ τὰς πηγὰς, ἐν ᾧ χρόνῳ αἱ ἄλλαι νεάνιδες καὶ γυναῖκες ψάλλουσιν ᾠσματα. Καὶ ἐπὶ τοῦ κρατῆρος ἀναρτῶσιν ὀπωρικά τῆς ἐποχῆς, μῆλα, κεράσια, βύσινα καὶ λοιπὰ, ὡς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὰ δῶρα τοῦ Πενθέως. Καὶ ὁ μὲν κρατὴρ ὑφίσταται καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν στίχων:

πλήρεις δὲ θιάσοις ἐν μέσοισιν ἐστάναι
κρατῆρας,

ἀλλὰ κρατὴρ πλήρεις οἴνου, καρποῦ τῆς ἀμπέλου, ἐνῶ σήμερον ὁ κρατὴρ πληροῦται ὕδατος ἐκ τῶν πηγῶν, ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις

πάλιν δ' ἐχώρουν, ὅθεν ἐκίνησαν πόδα,
κρήνας ἐπ' αὐτάς,

μετὰ τῆς σημειώσεως ὅτι τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο τῇ ἐπομένῃ καθίσταται ἰχματικόν. Καθ' ἡμᾶς ὁ κρατὴρ ἐμφαίνει τὸ πρόσωπον τοῦ Πενθέως, ὡς ὑποθέτομεν ἐκ τῆς μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐορ-

τῆς ἀρπαγῆς τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀνθέων, δι' ἧς εἰκονίζεται ὁ διαμελισμὸς τοῦ Πενθέως ὑπὸ τῶν γυναικῶν.

Οὕτω δὲ καθ' ὅλην τὴν νύκτα οἱ θίασοι ψάλλοντες περιέρχονται τὰς κρήνας καὶ τὰς πηγὰς, ἰδίως τὰς παρὰ τοὺς τάφους, ὅπου πνέει ἡ αὔρα, ὑπὸ τοὺς πυρσοὺς τῶν δάδων καὶ τὸν ἤχον ἁσμάτων καὶ μουσικῶν ὀργάνων. Λαμβανόμενου δὲ ὑπ' ὅφει ὅτι κατὰ τὴν νύκτα μὴδὲ τῶν γερονδίων καὶ γραιδίων ἐξαίρουμένων πάντες, μικροὶ καὶ μεγάλοι, λαμβάνουσι μέρος, ἐξ ἐκάστης δὲ οἰκίας καὶ παρὰ τὰς αὐλείους θύρας φέγγουσιν οἱ λύχνοι καὶ οἱ δαυλοὶ καιομένης δαδός, ἐννοεῖται ὁποῖον πανδαιμόνιον λαμβάνει χώραν. Ἐν μόνον λείπει ἐκ τῆς ὅλης ταύτης τελετῆς, ὁ οἶνος παρὰ ταῖς γυναιξὶ καὶ ἡ μανία, καίτοι τῷ πάλαι καὶ μετὰ τῆς χρήσεως τοῦ οἴνου ἡ κοσμιότης τῶν Βακχίδων δὲν ἔλειπε, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἦτο καὶ ἀδύνατον, ἀφοῦ ἐκ τῆς ὅλης πανδαισίας ἔλειπε τὸ ἕτερον ἡμῖς τοῦ ἀνθρώπου. Φαίνεται ὅμως ὅτι ὁ βασιλεύων Πενθεὺς ἔπασχε γυναικοφοβίαν, ὡς ὁ Σωκράτης ξενοφοβίαν, μὴ ξένος τις γόης ἐξελέγξῃ τὰ καὶνὰ αὐτοῦ δαιμόνια, τὰ τοσοῦτον πανταχοῦ θρυλούμενα. Διὰ τοῦτο δὲ ἡ κακὴ ὑποψία μόνη τοῦ Πενθέως καὶ ἡ παρὰδειγματικὴ αὐτοῦ τότε ἀσέβεια ἐπέφεραν τὸν θάνατον, ἐνῶ καὶ νεαρός ἦτο καὶ εὐσταλὴς καὶ πολυμήχανος. Ἄλλ' ἔπταιεν ὁ Πενθεὺς; Βεβαίως οὐχί, ἀφοῦ ἡ κοινωνία ἠνείχετο τερατοτοκόπους καὶ ἀσεβεῖς συγγενοκτόνους, ὡς τὴν Ἀγαθήν καὶ ἄλλους.

Μετὰ τὴν ἀγρυπνίαν ἐπέρχεται ὀλίγος ὕπνος, νέα μετὰ τοῦτον ἐκδρομὴ ἀνὰ τοὺς ἀγρούς καὶ τελευταία ἀνὰ τοὺς λόφους περὶ μεσημβρίαν, ἐνθα μετὰ χορὸν καὶ τὰ ποικίλα ἄσματα ἄρχεται ἡ διάλυσις τοῦ κρατῆρος δι' ἀρπαγῆς, καθόσον

ὑποθέτουσιν ὅτι τὰ ἄνθη τοῦ κρατῆρος ἔχουσιν ἱματικὴν κατὰ πολλῶν ἀσθενειῶν δύναμιν. Ἡ ἀρπαγὴ εἰκονίζουσα τὸν διαμελισμὸν τοῦ Πενθέως γίνεται τόσον βιαία, ὥσθι πρᾶγματι μαινόμεναι τυγχάνουσιν αἱ κορασίδες. Ἐν μόνον σκοτεινὸν ὑπάρχει ἐν τῇ ὅλῃ ταύτῃ τελετῇ, τὸ ἀδόκμενον ἄσμα, περὶ τοῦ ὁποῦ ἐν δευτέρᾳ συνεντεύξει μετὰ τῶν κ. κ. ἀναγνωστῶν καὶ ἀναγνωστριῶν ἐλπίζομεν νὰ διςσαφήσωμεν τὸ ἱστορικόν, ὡς ἐμφαίνον ἱστορίαν παλαιτάτων χρόνων.

Παρὰ τὰς ἀτὰς τοῦ Βοσπόρου μηνὶ Ὀκτωβρίῳ 1898

K. ΖΙΩΓΑΣ

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Ἐν ταῖς ἐξετάσεσι τῆς Γεωγραφίας.

Διδάσκαλος — Διὰ νὰ υπάγῃς εἰς τὰς Ἀθήνας, ποῖαν ὁδὸν θ' ἀκολουθήσῃς;

Μαθητής. — Πρῶτον θὰ καταβῶ εἰς τὸν λιμένα

Διδάσκαλος. — Κατόπιν;

Μαθητής. — Θὰ εἰσελθῶ εἰς μίαν βάρκαν

Διδάσκαλος. — Κατόπιν; . . .

Μαθητής. — Θὰ ἀναβῶ εἰς τὸ ἀτμόπλοιο

Διδάσκαλος. — Μὰ κατόπιν;

Μαθητής. — Τὰ κατόπιν πλέον θὰ τὰ ἡξεύρῃς βεβαίως ὁ πλοίαρχος!

ΠΑΤΕΡΑΣ ΠΕΘΑΜΕΝΟΣ

Δόξα 'ς εκείνον πὺν ζῇ δίκαιος, καὶ πὺν πεθαίνει.
Μέσ' 'ς τὴν Σαχάρα τῆς ζωῆς, πὺν τὴν ψυχὴν μαραίνει,
'φύτρωσε πλάταρος 'ψηλός, γιερόκορμος, μέγας,
καὶ οἱ κλῶνοί του οἱ πλατύφυλλοι, ὅλοι θρυσὶὰ καὶ κάλλος,
θαρρεῖς πῶς μέσ' 'ς τὸν οὐρανὸν 'ζήτοῦσαν γὰ ριζώσουν,
γὰ ραῦρουν πλεὶς γλυκεῖα δροσιά, μ' αὐτὴ γὰ βαλσαμώσουν
τὸν πόνο τοῦ περαστικοῦ διαβίτη, ἀποσταμένος
πὺν ἐπλάγιαζε 'ς τὸν ἴσκιό του κ' ἐστέρευε θλιμμένος·
καὶ 'ς αὐτὸν παιδὶ μονάκριβο φωτολουσμένης 'μέρας
ἀνδρείωνε ὁ πλάταρος — ὁ καρδιακὸς πατέρας.
Δόξα 'ς εκείνον, ἡμερὶς τὸν χάρο πὺν προσμένει.
Εἶδε ἄφοβος ὁ γίγαντας τὸν χρόνον γὰ διαβυῖναι,
εἶδε ἀστραπαῖς μυριόφλογαὶς γὰ λούζουν τὴν κορφή του
καὶ ἀστροπελέκια βροντερὰ γὰ καίνε τὸ κορμὶ του.
Πολλαῖς φορὰς ἡ συμφορὰ τῆς ρίζαις του ἐκλογόυσε,
μὰ ἐκεῖνος τὴν μαρτίαν τῆς περήφανος 'θωροῦσε
καὶ μόλις ὁ τριεπτόθητος τὸν 'φίλησε ἀγέρας,
γέρνει 'ς τὸ χῶμα ὁ πλάταρος — ὁ σεβαστὸς πατέρας.
Δόξα 'ς εκείνον, πὺν ἡ τιμὴ τὸν κλαίει, ὠρφανεμένη.
'Σ τὴν γῇ πὺν ἀρθοῦσε ὁ πλάταρος, 'ς τὴν γῇ τὴν μυρωμένη,
μέσ' ἀπ' τὰ φυλλοκάρδιά του νέα ζωὴ φυτρώνει,
πὺν ἰδνομά του εὐλογεῖ καὶ τὸν ἀποθεώνει·

ριζώνουν μέσ' 'ς τὰ σπλάχνα του ρειοφύετα βλαστάρια,
καὶ ὅσο διαβαίνει ὁ καιρὸς μὲ ἀλύγιστα κλωνάρια
φθάνουν 'ς τὰ σύννεφα κι' αὐτὰ κι' ἀγγίζουν τὰ οὐράνια,
γιατὶ ἔχουνε ἴδια ψυχὴ καὶ ἴδια περηφάνεια,
γιατ' εἶν' κι' αὐτὰ γεννήματα φωτολουσμένης 'μέρας
καὶ τὰ ἐπλάσε ἀπ' τὴν σάρκα του ἀθάνατος πατέρας.
Δόξα 'ς εκείνον, πὺν μὲ φῶς ἡ ἀρετὴ τὸν ραίνει.
Καὶ ἂν κοιμᾶται ἀναίσθητος, μὲ ὄψι χλωμιασμένη
καὶ ἂν ἐκλείσαν τὰ 'μάτιά του κ' ἐσκέπασε ἡ καρδιά του,
ἀκούω τὸ ᾄσμα τῆς ζωῆς 'ς τὴν νέκρα τοῦ θανάτου.
Σὲ προσκυνῶ, σεπτὲ νεκρέ. 'Σ τὴν φωτερὴ ψυχὴ σου
ἐψάλαν Δεῖπρο Μυστικὸ καὶ ὕμνο τοῦ Παραδείσου
ἡ καλὸσύνῃ ἀκοίμητη κ' ἡ ἀφάνταστη ἐλπίδα.
Καὶ 'ς ὅποιο ἀστέρι ἂν βρῖσκεσαι καὶ λάμψι ἄλλης σφαίρας,
δόξα 'ς ἐσέ, πὺν ἦσουν ἀτίμητος πατέρας.

Ἀθήνησιν.

Ι. Π. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Διάλογος δύο ἐπαιτῶν ἐν μέσῳ Καράκιοι.
— Καὶ πόσα βγάξεις τὴν ἡμέραν σου;
— Καμμιὰ δεκαπενταριά γρόσια.
— Ἐγὼ γὰρ νᾶχα, καϋμένε, τὴν τύχη σου, γὰρ νᾶμουναι 'ς αὐτὴν νᾶ
ποῦμε στρχβὸς 'ς αὐτὴν καὶ σένα, οὔτε μὲ 40 γρόσια θᾶμουναι εὐχαριστη-
μένος!

ΧΡ. ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΕΡΙ ΧΛΩΡΙΔΟΣ

ΕΝ Τῇ ΑΙΘΟΥΣῃ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ "ΕΛΙΚΩΝΟΣ",

Τῷ 1888.

Ἡ τῆς Κολχίδος καλή καὶ περίπυτος βασιλόπαις καὶ τοῦ Ἀργοναυτικοῦ κύκλου περιβόητος ἥρωϊς, ἡ στυγερά μήτηρ, ἀλλὰ καὶ σοφὴ ἄλλως Μήδεια, ἐν τῷ ὁμωνύμῳ Εὐριπιδεῖ δράματι κατὰ τοῦ ἀπίστου αὐτῇ συζύγου παρὰ πονομένη, καὶ ἐαυτῇ μεμφομένη σὺν τοῖς ἄλλοις λέγει πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦτο, ὅτι ἠκολούθησεν αὐτὸν μακρὰν τῆς φίλης πατρίδος γῆς καὶ τῶν ἀγαπητῶν γονέων πρόθυμος μᾶλλον ἢ σοφώτερος, ὅτι ῥιψοκινδύνως κατέλιπε τὴν ἀσφαλῆ πατρίαν ἐστίαν, ἕως ἡμετέρας μᾶλλον θυμὸν ἐκπληρῶσα Ἰάσος ἢ σοφῶς καὶ ὀρθῶς σκεψαμένη.

Τοῦτ' αὐτὸ ἀκριβῶς ἐν τῇ παρούσῃ περιστάσει συμβαίνει καὶ ἐν ἐμοί.

Ὅποτε τὴν ὁμολογουμένην φιλομουσίαν καὶ τὸ φιλοπρό-
δον τῶν τῆς συνοικίας ταύτης ὁμογενῶν δικαίως ἐπικινῶν καὶ
εὐγλώττως ἐγκωμιάζων ἐν πλήρει συνεδριάσει τοῦ ἑλληνικοῦ
Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ὁ σοφὸς καὶ ἐρίτιμος αὐτοῦ πρόεδρος,
κύριος Ι. Δ. Ἀριστοκλῆς ἐπεκαλεῖτο ὑπὲρ τοῦ ἐν Ψαμμάθειας

Φιλεκπαιδευτικοῦ σωματείου Ἑλικῶνος τὴν τῶν μελῶν τοῦ
Συλλόγου πρόθυμον εἰς ἀγορεύσεις συνδρομὴν, πρῶτος ἐγὼ
πρόθυμος μᾶλλον ἢ σοφώτερος ἔσπευσά νὰ ὑπακούσω εἰς τὴν
ἐπικλήσιν, εὐθὺς ὑποσχόμενος, ὅτι, ἐάν μοι παρὰ χωρηθῇ ἡ
τιμὴ ν' ἀνέλθω καὶ γὰρ τὸ Ἑλικῶνειον τοῦτο βῆμα πρόθυμος
ἤθελον σπεύσει νὰ παράσχῃ ἐκ τοῦ πτωχικοῦ καὶ ἰσχυροῦ τα-
μείου μου τὸν ἐμὸν πνευματικὸν ὁδολόν, τῇ προθυμίᾳ μου
μακρόν, ὅπερ εἶπον, ἐνδοῦς ἢ σοφῶς σκεψάμενος, οὐδὲ τὰς ἐ-
μὰς δυνάμεις σταθμίτας προκειμένου μάλιστα νὰ διαδεχθῶ
πρὸ ὑμῶν ἐν λόγοις ἄνδρα, τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης γλυκίων
μέλιτος ῥέει αὐδὴ· διὸ μακρόθυμοι καὶ ἐπιεικεῖς γένεσθέ μοι,
δέομαι, ἂν ἀντὶ θελκτικῶν καλλικελεύδου ἀηδόνος εὐστροφῶν
στροφῶν τὴν μονότονον τοῦ κόκκυρος ἀνγκασθῇτε ν' ἀκού-
σητε φωνήν· ἂν δ' ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ὑπάρχῃ καὶ τι τὸ
παρὰ μύθου καὶ ἐλπίδος ἀκτὶνὰ τινὰ παρέχον μοι, ὅτι τὴν
εὐμένειαν τοῦ ἡμετέρου φιλομούσου ἀκροατηρίου ἐπισπάσομαι,
εἶναι ὅτι καὶ ὡς κόκκυξ παριστάμενος, πρόδρομος τῶν ἀηδό-
νων καὶ ἄλλων ὠδικῶν πτηνῶν γενήσομαι, καὶ διὰ τοῦ θέμα-
τός μου, ἀντὶ πάσης ἄλλης θεότητος τὴν δροσοβόλον θεᾶν
Χλωρίδα ἐν ὑμῖν προσάγων, ἐνωρίτερον ἢ σὺν τὴν ἀνατολὴν τοῦ
ἐναγωνίως ἀναμενομένου τερπνοῦ καὶ δροσώδους ἔαρος προκα-
λέσω, ἐν πάσῃ ἀνθρωπότητι καὶ παντοίοις ἀνθεσι καταττόλου
προσερχομένου.

Ἀλλὰ πλὴν τούτου ἐλπίζω ὅτι τῆς χάριτος ὑμῶν ἀξιοθή-
σομαι καὶ ἀντὶ τῆς χαρᾶς, ἣν ἐν τῇ ψυχῇ ὑμῶν θὰ αἰσθαν-
θῇτε καὶ ἥτις παρομοία ἐστὶ πρὸς τὴν τοῦ φιλοστόργου καὶ
φιλαδέλφου ἀνθρώπου, ὅποτε ἀπὸ προσδοκῆτος ἀγγείλωσιν εἰς
αὐτόν, ὅτι ἐκεῖ που εὐρίσκεται συγγενὴς αὐτοῦ, οὗ τὴν ὑπαρ-

Ξιν ὅλως ἡγνόνει, ὁμαίμων ἀγαπητὸς καὶ δὴ ἀδελφὸς λαμπρός, ἄξιος ὅλης τῆς στοργῆς καὶ ἀγάπης αὐτοῦ. Βεβαίως καὶ ὁμολογουμένως ποιάν τινα χάριν θ' ἀναμολογήσῃ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ πρὸς τὸνσχόντα τὴν προθυμίαν νὰ δείξῃ αὐτῷ τὸν καλὸν τοῦτον καὶ δὴ μεγαλόδωρον καὶ σωτήριον ἀδελφόν. Μόριον λοιπὸν κἀγὼ σμικρότατον τῆς τοιαύτης χάριτος αἰτοῦμαι παρ' ὑμῶν, ὅτι θὰ ἐπιδείξω ὑμῖν ἄγνωστον πρωτότοκον, ἡμερώτατον δέ, πλουσιώτατον, μεγίστης αὐταπαρνησίας καὶ φιλάδελφον ἀδελφόν, ὅστις τὰ πλούσια αὐτοῦ δῶρα καθ' ἐκάστην ἀποστέλλει ἡμῖν, αἰέποτε δι' ἀνωνύμου συνοδεύων ταῦτα ἐπιστολῆς, μετριοφρονέστατα τὴν τοιαύτην αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀποκρύπτων εὐεργεσίαν.

Ἀλλὰ τίς ὁ ἄγνωστος αὗτος ἀδελφὸς ἡμῶν, ὁ ἀνεκτίμητος, τὸν ὁποῖον ἀφοῦ γνωρίσωμεν, ὀφείλομεν νὰ θαυμάσωμεν δικαίως, ν' ἀγαπήσωμεν φιλοστοργῶς, νὰ περιθάλψωμεν προσηκόντως, ἀντὶ τῶν τόσων ἀγαθῶν, τὰ ὅποια τόσον προθύμως παρέχει ἡμῖν; Ἐγὼ ὑμῖν αὐτὸν ἀπαγγελῶ, ἐπειδὴν προαγγεῖλω ὑμῖν πρῶτον, ὅτι δὲν εἶναι ἄρρενος γένους ἀδελφός, ἀλλὰ θήλεος καὶ εἶναι ἀδελφή· ἀλλὰ καὶ τίς ἄλλος θὰ μᾶς ἀγάπησῃ μετὰ τὴν μητέρα περισσότερον, γλυκύτερον, θερμότερον, παρὰ τὴν ἀδελφὴν; ἡ ἀγάπη τῆς ἀδελφῆς πρὸς τὸν ἀδελφόν εἶναι τι ἡδιστον χρῆμα, εἶναι ἐπίσης θερμὴ καὶ γλυκεῖα ὡς ἡ τῶν γονέων, ἀλλὰ ἀπηλλαγμένη τῆς δριμύτητος τοῦ αὐστηροῦ τῶν γονέων ἐλέγχου· ἡ ἀδελφή, παρακαλεῖ, δέεσται, ἀπαιτεῖ, συμβουλεύει μόνον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, σιωπηλὴ ἐν πᾶσιν, ἡμερος, γλυκεῖα στοργὴ καὶ ἀγάπη· τοιαύτη λοιπὸν ἡ καλὴ ἀδελφή μας.

Τὸ δ' ὄνομα αὐτῆς;—*Χλωρίς*· μάλιστα, φιλόμουσοι κυ-

ρίαι καὶ κύριοι, ἡ Χλωρίς εἶναι ἡ πρεσβυτέρα ἀδελφὴ τοῦ ἀνθρώπου· πῶς; ἀπορεῖτε καὶ δυσπιστεῖτε πρὸς τὴν διαβεβαίωσίν μου ταύτην; θὰ ἦτο τῇ ἀληθείᾳ νόστιμον, θὰ ἦτο χαρίεν, ἂν ὁ θαλερός οὗτος νεανίας διίσχυρισθῇ ὅτι δὲν εἶναι ἀδελφὸς τοῦ εὐώδους κρίνου καὶ τοῦ σγουροῦ βασιλικοῦ; θὰ ἦτο θαυμαστόν, ἂν ἡ ἀκμαία αὕτη καὶ καλλίτεκνος μήτηρ ῥοδοπαρείων τέκνων ἠρνεῖτο ὅτι εἶναι ἀδελφὴ πρὸς τὴν καλλίκαρπον ἐκείνην *μελίτσαν*, ποῦ εἶναι 'ς τὸ γκρεμὸ τὰ μῆλα φορτωμένη, ἢ ὅτι αὕτη ἡ κάλλος καὶ ἀνθηρότητα ἀποστίλβουσα καὶ παρθενικὴν εὐωδίαν ἀποπνέουσα δεσποινὶς ἀπέκρουσε τὴν ιδέαν ὅτι εἶναι δίδυμος ἀδελφὴ τοῦ εὐχρόου καὶ εὐώδους ῥόδου τῆς ἀνοίξεως!

Καὶ μὴ νομίστητε ὅτι ἐκμεταλλευόμενος ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν προσπαθῶ διὰ κολακείας νὰ φέρω ὑμᾶς εἰς δῖλημμα καὶ ἀναγκάσω νὰ παραδεχθῆτε τὴν ἐκφανθεῖσαν ιδέαν μου, ὅτι ἡ Χλωρίς ἐγένετο ἀδελφὴ πρεσβυτέρα καὶ τροφὸς τοῦ Ἀδάμ· καὶ ἂν πρὸς τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἀμφιβάλλητε, καὶ δυσπιστοῦντες ἀπαιτῆτε ἐγγράφους καὶ ψηλαφητάς, ὡς ὁ Θωμᾶς, ἀποδείξεις περὶ τούτου, λάβετε τὸν ἄκοπον κόπον καὶ τὴν ἀνίδρωτον προθυμίαν καὶ ἀκολουθήσατέ μοι εἰς τὸν μέγαν Ναόν, ὃν αὐταὶ αἱ τοῦ Δημιουργοῦ χεῖρες ἔκτισαν ἐπ' ὀνόματι τῆς *Ἐπιγείου Ζώσης Φύσεως*· καὶ ἀναδιφῆσωμεν τὰ ἐκεῖ ληξιαρχικὰ βιβλία, τὰ ὅποια πιστῶς τηρεῖ καὶ ἀγρύπνως φυλάσσει αὐστηρὰ καὶ ἄυπνος ἱέρεια, ἥτις *Ἐπιστήμη* καλεῖται· καὶ αὕτη πείσει ὑμᾶς περὶ τῆς συγγενείας ἡμῶν τῶν ἐλλόγων ἀνθρώπων καὶ πάντων τῶν ἀλόγων ζώων, τῶν συναποτελούντων τὸ *Ζωικὸν Βασίλειον*, πρὸς τὸ *Φυτικόν*. Ἰδοὺ δὲ τί διαβεβαίωι ὑμῖν ἡ ἀλάθητος αὕτη ληξίαρχος περὶ τῆς συγ-

γενείας ἡμῶν πρὸς τὴν Χλωρίδα, ὅτι ὁ γεννήσας ἀμφοτέρους αὐτὴν τε καὶ τὸν ἄνθρωπον ἐχαρίσατο αὐτοῖς καὶ δύο ἀναγκαιοτάτας εἰς συντήρησιν αὐτῶν καὶ διαιώνισιν κοινὰς ιδιότητας, ὧν πρώτη ἐστὶν ἡ τοῦ *εὐερεσθαι καὶ αὐξάνεσθαι*. ἐν ἡ ἰδιότητι λέγει ἡμῖν ἡ ληξίαρχος ἰέρεια ὅτι ἡ Χλωρίς λαίμαργοτέρα τοῦ ἀνθρώπου τυγχάνει, τρώγουσα τόσον πολὺ καὶ τόσον ταχέως καὶ δὴ καὶ ἀκασήτως, χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ τὴν ἐλαχίστην στομαχικὴν κόπωσιν· ἡ δὲ δευτέρα ιδιότης εἶναι ἡ τοῦ *ὀνειρωνίζειν* τὸ εἶδος διὰ τῆς γεννήσεως καὶ παραγωγῆς τῶν ὁμοίων, ἔνθα, παρατηρεῖ ἡμῖν ἡ αὐτὴ ληξίαρχος καὶ πῶς ἡμᾶς μυκτηρίζουσα ὅτι ἂν μὴ εἴχομεν ἐν τῷ κύκλῳ ἡμῶν ἐνίους τῶν πολυγωνωτάτων ἰχθύων, θὰ ἤμεθα ὡς πρὸς τὴν πολυγωνίαν ἄξιοι τοῦ μυκτηρισμοῦ καὶ αὐτῆς τῆς *παπαρούνας*. ἥτις καθ' ἕκαστον ἔτος γεννᾷ ἑκατοντάδας *παπαρουνάκια*. Ὡς πρὸς τὴν εὐπείθειαν λοιπὸν καὶ προθυμίαν εἰς τὴν τοῦ Δημιουργοῦ τοῦ Παντός ἐντολὴν καὶ εὐχὴν εἰπόντος *αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ κατακυριεύσατε τῆς γῆς*, ὀφείλομεν νὰ κύπτωμεν κεφαλὴν πρὸ τῆς Χλωρίδος, νὰ σὴνωμεν δ' αὐτὴν ὑπερηφάνως, ὡς πρὸς δύο ἄλλας ιδιότητας, δι' ὧν ἐξαιρετικῶς διακρινόμεθα ἐν τῇ Φύσει.

Αἱ δύο δ' αὗται ιδιότητες αἱ ἐξείρουνσαι τὸ Ζωικὸν Βασίλειον καὶ καθιστᾶσαι τοῦτο ἐπιβλαλλόμενον ἐπὶ τῆς Χλωρίδος, θεραπαινίδος πιστῆς καὶ ἀνεκτικωτάτης εἰς αὐτὸ ἀποβάσεως, εἰς αὐτοθυσίαν δὲ πρὸ τοῦ βωμοῦ τῶν ὀρέξεων τούτου ἀείποτε ἐτοιμῆς, εἰσὶν ἡ τοῦ *κινεῖσθαι ἐκουσίως καὶ μεταβαίνειν* ἀπὸ τόπου εἰς τόπον οἰκείᾳ βουλήσει, ἡ δὲ δευτέρα ἡ τοῦ *αἰσθάνεσθαι* ἐν δὲ τῷ εὐρεῖ τῆς ιδιότητος ταύτης κύκλῳ συμπεριλαμβάνονται ἅπαντα τὰ αἰσθητά καὶ συναίσθητα τὰ

εἰς τε τὸ σῶμα προσπίπτοντα καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου κατέχοντα καὶ δὴ καὶ ἡ νόησις, ἥτις κατέστησεν αὐτὸν κύριον καὶ βασιλέα πάντων τῶν ἐπὶ γῆς· ἀλλ' οὐ περὶ τούτων σήμερον ἡμῖν ὁ λόγος.

Ἀλλὰ θὰ μ' ἐρωτήσητε φιλομαθῶς, ἀλλὰ καὶ συμπαθῶς ἅμα πρὸς τὴν *καυμένην* τὴν Χλωρίδα, καὶ πῶς, εἶναι αὕτη ὅλως ἐστερημένη τῶν ἀνωτέρω τούτων τόσον τιμίων ιδιοκτητιῶν; Τί νὰ σᾶς εἶπω; *καθ' ἑαυτὴν αἰτεῖτε*. μέγα καὶ πολλῶν ἔτι ἐπιστημονικῶν ἰδρώτων τὸ ζήτημα· ἀλλ' ἡμεῖς ὑμῖν χαρίζομενοι ὅλως ἀνιδρώτως θὰ μετέλθωμεν τοῦτο. Ἐκ τινων σημείων, φιλομαθεῖς ἀκροαταί μου, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν φαινομένων τινῶν λίαν περιέργων καὶ ἀξιοσπουδάστων ἡ φαντασία μᾶς ὥθησεν εἰς τὰς ἐξῆς σκέψεις, ὅτι ἡ πρεσβυτέρα ἡμῶν ἀδελφὴ Χλωρίς ἐγεννήθη ἡ δυστυχὴς φύσει καὶ ἐξ ἀρχῆς *ωφελίλος*, ἐπομένως ἀπὸ λόγια, παρατηρήσεις, δηλονότι συμβουλὰς, ἐπιπλήξεις, προσβολὰς καὶ ὕβρεις ἐσήκωνε καὶ σηκόνει ὅσα θέλη τις· ἦτο πρὸς ταῦτα, τὸ δὴ λεγόμενον, πολὺ *τὸ γινώσκον*, ὡς παχύφλοιος, ἀλλ' ἀπεναντίας λίαν εὐαίσθητος καὶ πολὺ *κλαψιάρικα* καὶ μὲ τὴν παρρησιαστικὴν πρὸς αὐτὴν παρακέντησιν, καὶ ἔτρεχον τὰ δάκρυά της, ἔτρεχον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὡς τὸ *μάρτυρ* τῆς Ἐρήμου, ὡς ἡ εὐώδης ῥοή τῶν πευκώνων καὶ τῶν ἐλατῶνων ἢ ὡς τὸ ἐν Χίῳ ἀποκρυσταλλούμενον *μυρτῶρον δάφνον*, οὗ τὴν ἡδεῖαν εὐωδίαν καὶ νοστιμωτάτην γεῦσιν ἀπολαύουσιν οἱ τῆς *μαστίχης* πιστοὶ θεραπόντες καὶ δορυάλωτοι, ὡς καὶ αἱ τοῦ γυριστοῦ *γλυκύ* (*fondant*) ἢ τῶν *λουκουμιῶν* τῆς Σύρου ἀρωσιωμέναι Κυρίαι. Εὐλογημένον τῆς *χιακῆς σκῆπτου* δάκρυον! πόσων σκηνῶν παραίτιον γίνεσθαι καὶ πόσα δάκρυα κάμνεις νὰ χύνωσιν καθ' ἑκάστην ἡμέραν,

πρὸ πάντων δ' ἐσπέραν αἱ τῶν *μαστιχολατρῶν* τάλαιναί σύ-
ζυγοι! ὦ θαυμάσιον τῆς πεύκης ὥχρον ἀποστάλαγμα! διὰ
πόσων ἐχεπευκῶν βελῶν διατρυπᾷς τὰς καρδίας καὶ πόσον
ὥχρ' ἐκ λύπης καθιστᾷς τὰς τῶν *ρεταινολατρῶν* ὠραίς
'Ατθίδας γυναῖκας! . . . Ἄλλ' ἐπ' ἀνέλθωμεν ἐκ τῆς παρεκ-
βάσεως ταύτης εἰς τὴν τροχίαν μας. Τοιαῦτα λοιπὸν περὶ
τῆς φύσεως τῆς Χλωρίδος ἡμῶν παραδίδουσιν οἱ ταύτῃ τὸν
νοῦν προσέχοντες, ἀλλὰ καὶ ἑτέρα παρ' αὐθιγῶν παράδοσις
ὑπάρχει· ὅτι δῆθεν κατὰ τοὺς παλαιτάτους ἐκείνους χρόνους
τῶν μεγάλων γεγονότων, τοὺς χρόνους τῆς Τιτανομαχίας,
ὁπότε ὁ Ζεὺς κατεκεραύνου τοὺς κατὰ τοῦ κράτους αὐτοῦ ἀ-
ποστατήσαντας Τιτᾶνας καὶ ἔρριπτεν ἀφθόλους καὶ ἀδιακρί-
τως τοὺς φλογώδεις καὶ σμερδαλέους κεραυνούς αὐτοῦ, δὲν ἡ-
θέλησεν αὕτη εἶτε ἐξ ὑπεροψίας εἶτε καὶ ἐκ νωθρότητος μαλ-
λον, ἢ *τεμπέλει*! νὰ σπεύσῃ καὶ αὕτῃ ὑπὸ τὰ σπῆλαια καὶ
ἄλλα τῆς γῆς προφυλακτικὰ μέρη, εἰς ἃ εἶχε φρονίμως ποιῶν
καταφύγει καὶ ὁ *ροήμων* καὶ πρόθυμος εἰς τρεχάματα ἄνθρω-
πος μετὰ τῶν ἄλλων ἀρχαίων συντρόφων αὐτοῦ, καὶ κατακε-
ραυνωθείσα ἐπέζησε μὲν, ἀλλὰ φεῦ τῆς δυστυχίας τῆς! ἐμ-
βρόντητος εἰς κωφαλαλίαν καὶ εἰς ἡμιπληγίαν δεινὴν κατα-
δικασθεῖσα, οὐδόλως δυνάμενη ἔκτοτε νὰ *κινηθῇ* ἀπὸ τοῦ τό-
που τῆς ' καὶ μόλις μικρὰ λείψανα τῆς πάλαι εὐκνησίας καὶ
αἰσθητικότητός τῆς παρέμειναν εἰς τινὰ τῶν ἄκρων καὶ λε-
πτῶν *μελῶν* αὐτῆς, ὡς εἰς τὴν *ἰεαλίαν* τὴν αἰ' ἡμόνα, τὸ
κοινότερον *μήμου ἄπτου*, τὰς *μυιοπαγίδας*, τὸ *ἡδύσαρον* καὶ
τινα ἄλλα.

Ταῦτα δὲ τὰ τῆς Χλωρίδος θαυμάσια, ἀξιοπερίεργα καὶ ἀ-
ξιοπαρατήρητα φαινόμενα πρῶτον, εἴτα δὲ τὰ φαινόμενα τοῦ

ἐν νεκροῖς λογιζομένου *μαγνήτου* τοῦ φυσικοῦ, ὅστις ἱκανὴν
αὐτενέργειαν ἰδιότητα καὶ ἀρπακτικὴν ἢ καὶ ἐρωτικὴν, ἂν
θέλετε, δύνανται ἐπιδεικνύμενος, τὰ *ζωόφυτα* τρίτον, οἷα τὰ
κοράλια καὶ οἱ *σπόγγοι*, ὁμοιοτάτην ζωὴν πρὸς τὰς *μυιοπα-
γίδας* καὶ τὰς *αἰδήμονας ἀκακίας* δεικνύοντα, ἐξωτερικαὶ δὲ
ἐξ ἄλλου τινὲς ἰδιότητες τῶν *τετραχείρων* πρὸς τὸ *ἀγχεῖρον*
ὄν, ὅπερ ἡ Θεὰ Πρόνοια ἐποίησε *μικρόν τι παρ' Ἀγγέλους*,
τοὺς εὐτυχοῦντας νὰ παρίστανται πρὸ τῆς Μεγαλειότητος
τοῦ ὑψίστου Δημιουργοῦ τοῦ Παντός, ἢ τούτων πάντων, λέ-
γομεν, καὶ ἄλλων τινῶν μελέτη καὶ παρατήρησις παρέχουσι
τὸ ἐνδόσιμον εἰς εὐφάνταστον νοῦν νὰ σχηματίσῃ σκέψιν (ὑπὸ
κάθαρσιν πάντοτε) περὶ τῆς μεγάλης τῆς Δημιουργίας ἀλύ-
σεως, βαίνουσης ἀπὸ τῶν ἀτελεστάτων τῆς *Νεκρᾶς Φύσεως*
ὄντων μέχρι τῆς Ὑπερτάτης Πηγῆς τῆς Ζωῆς· καὶ ὅτι ἡ μὲν
Νεκρὰ Φύσις συνδέεται πρὸς τὴν ζῶσαν διὰ τοῦ *μαγνήτου*,
ἡ Φυτικὴ Ζῶσα Φύσις διὰ τῶν *μυιοπαγίδων* καὶ διὰ τῶν
ζωοφύτων πρὸς τὴν τῶν ζῶων τῶν ἄλλων πλὴν τοῦ ἀνθρώ-
που, ἢ τῶν *τετραχείρων* πρὸς τοῦτον, αἱ ἀγγελικαὶ φύσεις
τῶν κατὰ πραγματικὴν *εἰκόνα* καὶ *ὁμοίωσιν* τοῦ Θεοῦ με-
μορφωμένων ἀνθρώπων πρὸς τὴν τῶν Ἀγγέλων φύσιν καὶ διὰ
τούτων πρὸς τὸ Φιλάνθρωπον, Μακρόθυμον καὶ Πολυεύσπλαγ-
χον Ὅν, πρὸς ὃ αἱ ψυχαὶ ἡμῶν καθ' ἑκάστην ἀσκούμεναι
τείνουσι νὰ προσέλθωσιν.

Ταῦτα μὲν ἐν τῷ παρόντι μαθήματι ἡμῶν ἐν γενικωτάταις
γραμμαῖς καὶ ἐν εἴδει παραβολικοῦ λόγου περὶ τῶν γενικῶν
τῆς Χλωρίδος ἰδιοτήτων, περὶ δὲ τῶν καθ' ἑκάστη τῆς φυτι-
κῆς ταύτης φύσεως, ἂν Θεὸς δῶ ἡμῖν χρόνον καὶ εὐκαιρίαν,
πολλὰ τὰ χρήσιμα καὶ ἀναγκαῖα ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου θὰ

διδάσκωμεν. Τοῦτο μόνον ἀπὸ τοῦδε καθαρῶς κηρύττομεν, ὅτι τοσοῦτον στενῶς τυγχάνομεν συνδεδεμένοι ἡμεῖς τε οἱ ἄνθρωποι καὶ πάντα τὰ εἰς τὴν ζωικὴν φύσιν ἀνήκοντα ὄντα πρὸς τὰ τῆς φυτικῆς, ὥστε οὔτε ταῦτα δύνανται νὰ ζήσωσιν ἄνευ τῆς βοήθειας ἡμῶν ἀλλ' οὔτε καὶ ἡμεῖς ἄνευ τῆς εὐεργετικότητος αὐτῶν.

Ἄς ἐννοήσωμεν οὖν καλῶς τὴν θέσιν ἡμῶν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ ὥς θεραπεύωμεν προσηκόντως τὴν φιλόστοργον καὶ εὐεργετικωτάτην ἡμῖν ἀδελφὴν Χλωρίδα, διὰ πάντων τῶν δυνατῶν μέσων καὶ διὰ πασῶν τῶν δυνάμεων ἡμῶν, ἵνα μὴ, ταύτης ἀμελοῦντες καὶ τῶν περιθάλψεων καὶ τῆς καλλιέργειας ἡμῶν αὐτὴν στεροῦντες, πολλῶν ἀγαθῶν ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ στερώμεθα.

—◀▶—

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Γίνεται σκέψις ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Π. ἐν τῷ Πέραν περὶ τῆς στολῆς, ἥτις θὰ ἤρμοζε κάλλιον εἰς τὸν εἰκοσιπενταετῇ Μ. ὅστις ἐπρόκειτο νὰ μεταβῇ masqué εἰς τὸν χορόν.

Αἴφνης ἡ μικρὰ Μαρίκα κροτοῦσα τὰς χεῖρας φωνεῖ :

— Εἰρὼ ἐγὼ ἕνα τρόπο, ποῦ δὲν θὰ τὸν γνωρίζουν διόλου τὸν μπέρμπα ἔς τὸν χορόν.

— Καὶ ποῖος εἶναι ; ἐρωτᾷ εἰρωνικῶς ἡ μήτηρ τῆς μικρᾶς.

— Νὰ ξυρίσῃ τὰ μουστάκια, τὰ γένειά του καὶ τὰ μαλλιά τοῦ κεφαλιοῦ του ! λέγει θριαμβευτικῶς ἡ Μαρίκα.

Η ΑΣΤΑΤΟΣ

(Διήγημα Hermann Sudermann).

— Διατί τόση ἀγανάκτησις, φιλτάτη μου ; Εὐρίσκεις λοιπὸν τόσον ἔνοχον τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ τοῦ καυμένου τοῦ κοριτσιοῦ ; Μία ξεμυχλισμένη λές ! Ὅλοι τὴν κατηγοροῦν ἀπὸ χθές τὸ βράδυ καὶ μόνον περὶ αὐτοῦ τοῦ συμβάντος ὅλοι ὁμιλοῦν . . .

Ὁμολογῶ καὶ ἐγὼ ὅτι ἡ περίστασις εἶναι ἀρκετὰ πρωτότυπος καὶ ὅτι εἶναι ὑπερβολικὸν νὰ ἐγκαταλείψῃ κανεὶς τὸν μνηστῆρά του μίαν ὥραν πρὸ τοῦ γάμου. Νὰ φύγῃ τὴν τελευταίαν στιγμὴν μὲ ἕνα ἄλλον ! εἶναι πολὺ, πάρα πολὺ τολμηρόν.

Μοὶ διηγήθησαν ὅτι τὸ γεῦμα, ὃ καμπανίτης, ὅλα ἦσαν ἑτοιμα. Βεβαίως ἔχει ἀνάγκην κανεὶς ἀπὸ ὅλην τοὺ τὴν φιλοσοφίαν διὰ νὰ μείνῃ ἡρεμὸς πρὸ τοιαύτης περιστάσεως.

Ἀλλὰ ὥς τὸ ὁμολογήσωμεν καὶ μετὰξὺ μας : δὲν εἶχε τάχα δίκαιον τὸ κορίτσι ;

Ὁ μνηστὴρ εὐρίσκεται τώρα βεβαίως εἰς θέσιν ἀρκετὰ γελοίαν. Ἀλλὰ εἶναι τόσον ὠρχίος ὥστε τὸ πρᾶγμα κατχνητᾷ ἀφόρητον. Ποία γυνὴ θὰ ἦτο ἐκείνη, ἡ ὁποία δὲν θὰ ἐκουράζετο ἐπὶ τέλους νὰ ἔχῃ πάντοτε ἐμπρὸς ἔς τὰ μάτια τῆς τὸν τέλειον τοῦτον τύπον τῆς ὠρχιότητος ! Οὔτε ἐν μικρὸν ἐλάττωμα ἔχει εἰς τὸ κανονικόν του πρόσωπον. Ἡ τελειό-

της του είναι άμεμπτος. Έκτός τούτου δέν είναι μόνον προικισμένος μέ όλα τά φυσικά προτερήματα, αλλά και μέ όλα τά ήθικά ακόμη. "Αδωνις ενάρετος "Όλην του τήν ζωήν διήλθεν μέ άσπιλον τήν περιβολήν τής άθωότητος του και μάτην αί γυναίκες εζήτησαν νά τόν σκανδαλίσουν. Τίποτε δέν δύναται κανείς νά τοῦ μεμφθῇ. Ποτέ εις οὔδεν ὑπῆρξεν ἔνοχος και νυμφευόμενος απόφασιν εἶχε νά αγαπᾷ τήν σύζυγόν του, νά άφοσιωθῇ εις αὐτήν και νά τῆς εἶναι πάντοτε πιστός. Συμφωνεῖς ὑποθέτω μετ' ἐμοῦ ὅτι τοιαῦται ἀρεταί εἶναι χειρότεραι ἀπό ἐλαττώματα εις τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκείνων, αί ὁποῖαι ἔχουν κάποιαν ἀδυναμίαν διὰ τοὺς ἐπικινδύνους ἀνθρώπους.

"Α! ἐκεῖνος ὁ ἄλλος ὁ κόσμος εἶχεν ἄλλα θέλγητρα. Πῶς νά ἀντιστῇ κανείς εις ἐκεῖνον τόν δῆμιον τῶν καρδιῶν, εις τόν κατακτητήν ἐκεῖνον, τοῦ ὁποῖου ἡ πορεία εἶναι σπαρμένη μέ διαζύγιον και μέ ἑκατομμύρια χρέη;

Και ἔπειτα ἐπὶ τέλους — *la donna è mobile*.

Θέλεις νά μοῦ ἀμφισβητήσης βεβαίως τήν ἀλήθειαν τοῦ ἀποφθέγματος τούτου, τὸ ὅποιον φρονεῖς ὅτι ἔγεινεν ἀπό ἀνδρας διὰ νά κρύψουν τοιουτοτρόπως τήν ἰδικήν των ἀστάθειαν; — "Ισως — "Επ' αὐτοῦ τοῦ ζητήματος τὰ δύο φύλα δέν ἔχουν τίποτε νά μεμφθῶσιν ἄλληλα. Μολοντοῦτο ὑπάρχει μία διαφορά. Ὁ ἀνὴρ ἀκολουθεῖ τὰς κλίσεις του, ἀφοῦ συλλογισθῇ, ἀφοῦ συζητήσῃ ἐντός του τὰ ὑπέρ και τὰ κατὰ. "Εχει τούλάχιστον ἀρχάς — ἐγωιστικὰς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀλλ' ἀδιάφορον — ἡ γυνή ὅμως . . . "Οχι, ὄχι μὴ φοβῇσαι ὅτι θά εἴπω διὰ τήν ἑλλειψιν λογικοῦ, τήν ὁποίαν ἔχει ἡ γυνή. Εἶναι ἀρχαία κατηγορία, παλαιά ὅσον και ὁ κόσμος Δέν

εἶναι ἀληθές; Και θὰ ἄφηνες πολλά ἐπιφωνήματα ἀμφιβολίας, ἂν σοι ἔλεγον ὅτι και σύ, εὐφροεντάτη μου φίλη, εἶσαι ἡ ζῶσα ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας, ἡ ὁποία ἐμπεριέχεται εις αὐτήν τήν κατηγορίαν.

Ναί ἡ γυνή εἶναι ἄστατος, ναί, εἶναι ἄπιστος, μολονότι ἡ φύσις τήν ἐπλάσε διὰ τήν πίστιν και τήν εὐστάθειαν. Δέν δύναται νά ἀντιστῇ εις τὰς στιγμιαίας ἐντυπώσεις και ὑπακούει εις τὰ ἐνστικτά της, ὡς θά ἔκαμνεν ὠραῖον μικρόν ζῷον. Τότε ἀκριβῶς ἡμεῖς οἱ ἄνδρες μένομεν συγκεχυμένοι πρό τῶν αἰφνιδίων ἐκείνων μεταλλαγῶν τῶν αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖά μας φαίνονται αἰνιγματώδη και τὰ ὁποῖα δέν εἶναι μολοντοῦτο ἢ ἀφελῇ. Μὲ ἐρωτᾷς διατί μειδιῶ ὁλοέν;

"Ενθυμοῦμαι μίαν γυναῖκα, τήν ὁποίαν χθές ἀπῆντησα εις τόν δρόμον, και ἐπαναβλέπω τὸ εὐγνωμονοῦν βλέμμα, τὸ ὁποῖόν μοι ἔρριψεν ἐπειδὴ ἀπέφυγον νά την χαιρετίσω. Σοὶ φαίνεται παρὰ ξένον; Θά σοι διηγηθῶ τοῦτο τὸ μικρόν γεγονός, τὸ ὁποῖον καθὼς θά ἰδῇς ἔχει και αὐτὸ τήν ψυχολογίαν του.

Τὸ παρελθόν θέρος ἐπικνηρόμην εις Βερολίνον μετὰ τινων ἡμερῶν ταξείδιον ἀνά τόν Ῥῆνον και εὐρισκόμην μόνος εις ἓνα βαγόνι. Μικρὰ ἀμοιβή, τήν ὁποίαν ἔθεσα εις τήν χεῖρα τοῦ ὑπαλλήλου, μοι ἐξησφάλισε τήν μόνωσιν και τήν ἡσυχίαν μου. "Αλλά φεῖ! ταχέως αὕτη ἐταράχθη. Μόλις ἐφθάσαμεν εις τὸ "Ελμ, ὁ ὁδηγὸς ἤνοιξε τήν θύραν. "Υψωσε τοὺς ὤμους μέ ὕψος ἐνωχλημένον και νεύων μοι ὅτι οὔδεν ἠδύνατο νά κάμῃ, παρεμέρισε, ὅπως ἀφήσῃ ἐλευθέραν τήν εἵσοδον εις μίαν κυρίαν. Τὸ πρόσωπόν της ἦτο κεκαλυμμένον διὰ πυκνοῦ πέπλου και δέν ἠδυνάμην νά διακρίνω τὰ χαρακτηριστικά της. "Εκ τῆς εὐκαμψίας και τῆς εὐκολίας τῶν κινήματων της, τῆς

κομψότητος καὶ τῆς ἐλαφροῦς καὶ εὐαρέστου εὐσαρκίας της, τὴν ἐμάντευστα νεωτάτην. Τὸ μικρὸν της μανδήλιον ἦτο συνεπτυγμένον σφαιροειδῶς, καὶ ἡ κυρία τὸ ἔφερε ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἐπὶ τοῦ μετώπου της, καὶ ἔπειτα ἐστράφη πρὸς τὴν θύραν ὅπου τῆς ἐνεχείρισαν σεβαστὸν ἀριθμὸν δερμάτων: σκιάδιον, ἀλεξήλιον, σάκκον ταξειδιωτικὸν ἐκ δέρματος ῥωσικοῦ, σκέπασμα ἐκ δέρματος τίγρεως καὶ μικρὸν ἀκόμη προσκεφάλαιον μαλακὸν καὶ πολυτελές. Ἐπειτα ἐφάνη εἰς τὴν θύραν κύριος τριακοντούτης σχεδόν, μὲ μαύρην γενειάδα καὶ συμπαθητικὴν φυσιογνωμίαν. Μὲ ἐχαιρέτισεν εὐγενῶς καὶ ἐκάθισεν πλησίον τῆς γυναικός.

Ἐμειναν ἐπ' ὀλίγον ἄφωνοι, ἔλαβεν ἐκεῖνος τὴν χεῖρά της καὶ τὴν παρετήρει ἀτενῶς ἔμπροσθέν του. Ἐκεῖνη ἐκράτει τοὺς ὀφθαλμοὺς χαμηλωμένους καὶ ἀπὸ καίρου εἰς καιρὸν φρικίσαις τὴν συνεχλόνει ὡς καταστελλόμενος λυγμός.

Ἐκεῖνη ὠμίλησε κατὰ πρῶτον:

— Πόσον καιρὸν ἀκόμη θὰ μείνωμεν μαζί; ἠρώτησε μὲ φωνὴν γλυκεῖαν καὶ χαμηλὴν, ἡ ὁποία ἐθώπευε τὸ οὖς.

Ἐκεῖνος παρετήρησε τὸ ὠρολόγιόν του.

— Τριάκοντα πέντε λεπτὰ ἀκόμη.

— ὦ! Θεέ μου! εἶπεν ἐκεῖνη ὀδυνηρῶς.

Ἐπειτα μετ' ὀλίγον:

— Τὸ βράδυ θὰ ἦσαι εἰς Βερολῖνον, τῆς εἶπεν ἐκεῖνος.

— Καὶ σὺ πότε θὰ φθάσῃς εἰς Ζυρίχην;

— Αὔριον τὸ πρωί, ἀπῆντησε.

— Ναὶ καὶ τότε θὰ μας χωρίζουν καὶ πάλιν ἑκατὸν λεῦγαι.

Καὶ ἔσφιγγεν ἰσχυρότερον τὴν χεῖρά του.

— Ἀλλὰ θὰ μοι γράφῃς συχνά, ἀλήθεια;

Ἐνευσε καταφατικῶς.

— Κάθε δύο ἡμέρας ἴσως καὶ πρῶτα; ἐξηκολούθησεν ἐκεῖνη.

— Βέβαια ἀκριβῆ μου, ἐπιθύρειν ὁ ἀνὴρ τρυφερῶς. Καὶ σὺ θὰ μοι γράφῃς καὶ θὰ μοι πληροφορῇς διὰ τὰ παιδιά. Ξεύρεις πόσον τὰ ἀγαπῶ.

— Ἀγάπη μου, εἶπεν ἐκεῖνη στηριζομένη ἐπ' αὐτοῦ, ὅλη φρικιώσα εἰς τὴν ἐπαρὴν τοῦ σώματός του, ἐν πλήρει ἀσυνειδησίᾳ τοῦ μέρους εἰς τὸ ὁποῖον εὕρισκετο.

Αἱ κεφαλαὶ των συνηντήθησαν καὶ ἔμεινον ἄφωνοι, ἐγκαταλειμμένοι εἰς ἑαυτούς.

Οὔτε ἐσκέπτοντο τώρα τὴν παρουσίαν μου. Ὀλίγον τοῖς ἔμελεν. Ἡ ὥρα τοῦ ἀποχωρισμοῦ εἰς τὰ δύο ἐκεῖνα ἀγαπώμενα πλάσματα εἶχεν σημάνει καὶ δὲν ἐσκέπτοντο πλέον παρὰ τὸν πόνον των. Ἀλλως τε ἐφαινόμην τόσον βυθισμένος εἰς τὴν ἀνάγνωσίν μου, ὥστε τίποτε δὲν ἐδύναντο νὰ φοβοῦνται ἐκ τῆς περιεργίας μου.

Τότε ἐκεῖνη ἀνῆγειρε τὸν πέπλον της. Στρογγυλὸν πρόσωπον, ὠχρὸν ἐκ τῆς λύπης· ὠραία χαρακτηριστικὰ κουρασμένα· ὀφθαλμοὶ μεγάλοι, περιπαθεῖς, κόκκινοι καὶ ἐξωγκωμένοι ἐκ τῶν δακρύων.

Πτωχὴ γυνή!

Ἐπειτα ἤρχισαν πάλιν νὰ ὁμιλοῦν. Ἦτο ψίθυρος τώρα, τοῦ ὁποίου δὲν διέκρινον παρὰ λέξεις ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Ἐκάστη ὁμῶς λέξις ἐπλημμύρει ἐξ ἔρωτος.

Ἡ μηχανὴ ἐσύριξεν.

Ἐκεῖνη ἐξέσπασε εἰς λυγμοὺς καὶ ἐνῶ τὸ τραῖνον ἐσταμάτα, προσεκολλήθη ἀπηλπισμένη εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ συντρόφου της, ἐκβάλλουσα ἀληθεῖς κραυγὰς πόνου.

Ἐδοκίμασε νὰ τὴν καθησυχάσῃ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ ἰσχυρὸς ἀνὴρ εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων. Τότε μὲ γλυκεῖαν βίαν ἀπεσπάρθη τοῦ ἐναγκαλισμοῦ της. Μόλις ἦτο καιρὸς, διότι ἤδη ἔκλειον τὰς θύρας τῶν βαγονίων.

— Χαῖρε, εἶπε, μὲ τρέμουν φωνὴν καὶ ἐπήδησεν ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου. Ἀμέσως σχεδὸν τὸ τραῖνον ἐξεκίνησεν. Ἐκείνη δὲν ἐκύτταζε πλέον τὴν θυρίδα, ἀλλ' ἐφαίνετο ἐξηντλημένη καὶ ἔκλαιεν ἐκεῖ εἰς τὴν γωνίαν.

Εὗρισκον ἀνοίκειον νὰ τὴν ταράξῃ δι' οἰουδήποτε τρόπου καὶ ἐζήτουν νὰ ἀπορροφηθῶ εἰς τὴν ἀνάγνωσίν μου, ἀλλὰ χρεωστῶ νὰ ὁμολογήσω, ὅτι τὰ γράμματα ἐχόρευον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου.

Ὅτε μίαν ὥραν βραδύτερον τὸ τραῖνον ἐσταμάτησεν εἰς Βέδραν, ἤκουσα ἐξαίφνης τὴν γλυκεῖαν φωνὴν τῆς συντρόφου μου νὰ μοι λέγῃ μὲ παρακλητικὸν τρόπον.

— Κύριε, δὲν αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτὸν μου καλὰ, θὰ ἡδύνασθε νὰ μοὶ προμηθεύσατε ἓνα ποτῆρι νερό; σὰς παρακαλῶ..

Μετὰ μίαν ὥραν εἶχομεν συνδέσει γυναιμίαν καὶ εἶχον κατορθώσει νὰ τὴν ἀποσπάρῃ ἀπὸ τὰς θλιβερὰς σκέψεις της. Ἐκείνη ἤκουε τὴν φλυκρίαν μου μὲ ποιὰν τινὰ εὐχαρίστησιν καὶ κάποτε μάλιστα μειδιάματι ἐφώτιζε τὸ πρόσωπόν της. Ἐπὶ πλέον ἐφάνη πρόθυμος νὰ ὁμιλήσῃ. Μοὶ διηγήθη ὅτι εἶχε δώσει συνέντευξιν εἰς Ὁμβούργον καὶ ὅτι τὴν εἶχε συνοδεύσει μέχρι Φούλδας διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν ὀπίσω εἰς Ζυρίχην. Αἱ ὑποθέσεις του τὸν ἐκράτουν εἰς Ἑλβετίαν, ἐνῶ ἐκείνη πάλιν ἦτο ἠναγκασμένη νὰ διαμῆνῃ εἰς Βερολῖνον.

— Καὶ σεῖς μένετε εἰς Βερολῖνον! μὲ ἠρώτησεν, ἐνῶ αἰφνίδιος ἀνησυχία ἐφάνη εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς της.

Ὅτε ἀπῆντησα καταφατικῶς ἐφάνη ὡς σκεπτομένη καὶ δὲν ὁμίλησε καθόλου. Ἐπειτα εἶπεν ὅτι ἦτο κουρασμένη καὶ ἐδοκίμασε νὰ κοιμηθῇ.

Ἐκοιμήθη πραγματικῶς ἕως πέντε συνεχεῖς ὥρας. Οἱ μικροὶ της πόδες μὲ τὰ ζεστὰ ὑποδήματα ἐστηρίζοντο εἰς τὸ ἀπέναντι θρανίον καὶ ἡ κεφαλὴ της ἦτο βυθισμένη εἰς τὸ προσκεφάλαιόν της. Τὸ στρογγύλον στῆθός της ὑπηγείρετο ἰσοχρόως. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νευρικὸν τι κίνημα συνέσπα τὰ χαρακτηριστικά της.

Δύο νέοι ταξιδιώται εἰσῆλθον ἐκ Χάλλης. Ἐκείνη δὲν μετετοπίσθη καὶ ἐξηκολούθει νὰ κοιμᾶται.

Ὅλίγας μόνον στιγμὰς πρὶν φθάσωμεν εἰς Βερολῖνον ἐξύπνησεν.

— Ἄ! φθάνομεν ἐπὶ τέλους, εἶπε παρατηροῦσα ἐκ τῆς θυρίδος τοῦ διμερίσματος.

Ἡ ἀνάπαυσις τὴν ὠφέλησε. Αἱ παρειαί της ἦσαν ἐρυθραὶ καὶ μειδιάματι ἐπήνθει ἐπὶ τῶν χειλέων της.

Ἐμάζευσεν τὰς ἀποσκευὰς της μὲ πολλὴν ζωηρότητα καὶ καθόσον ἐπλησιάζομεν ἐφαίνετο ἀνυπομονοῦσα νὰ φθάσῃ. Οἱ ὀφθαλμοὶ της ἔλαμπον, καὶ ἀνήσυχος ἠγείρετο, ἐκάθητο πάλιν, ἐπλησίαζε πρὸς τὴν θύραν. Ἐπὶ τέλους ἐφθάσαμεν εἰς τὸν σταθμόν.

— Δόξα σοι ὁ Θεός! εἶπε μὲ χαρὰν ἀναπνέουσα μετὰ δυνάμεως, ὡς κάμνομεν ὅταν ὁ φόβος ἢ ἡ χαρὰ σφίγγουν τὴν καρδίαν μας.

— Δύναμαι νὰ σὰς χρησιμεύσω, κυρία; Θέλετε νὰ σὰς φέρω μίαν ἄμαξαν; τὴν ἠρώτησα.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, εἶπε μειδιῶσα ἀορίστως. Μὲ περιμένει ὁ σύζυγός μου . . .

Καὶ ἀμέσως, κύμα πορφυροῦν ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν της. Μὲ πικρετῆρησε τρομαγμένη καὶ αἱ χεῖρές της ἐκτύπησαν τὸ κενόν, ὡς νὰ ἤθελον νὰ συλλάβουν τὰς λέξεις, αἱ ὁποῖαι τῆς διέφυγον.

— Θεέ μου ! ἀνέκραξε κτυπῶσα διὰ τῆς χειρὸς τὸ μέτωπόν της καὶ ὀλολύζουσα νευρικῶς.

— Ἦσυχάσατε, κυρία, σᾶς παρκαλῶ, τῇ ἔλεγον ἐγώ. Ἀλλὰ τίποτε δὲν ἤκουε.

Ἡ θύρα ἠνοίχθη.

— Ῥόζα, Ῥόζα ! ἐκραξεν πολλὰ φωναί. Ἦλθες ἐπὶ τέλους !

Ἐμπροσθεν τῆς θύρας εὐρίσκοντο κυρίαί τινές, καθὼς καὶ κύριός της, ὅστις ἐκράτει δύο παιδιά ἐκ τῆς χειρὸς.

Καὶ ἐκείνη κλαίουσα πάντοτε ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του . . .

E*

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Ἡ δεσποινὶς Α. ἔχει κεφαλαλγίαν.

Τί νὰ κάμω νὰ μοῦ περάσῃ; ἐρωτᾷ τὸν σύζυγον τῆς φίλης της, παρούτης καὶ αὐτῆς.

— Νὰ ὑπανδρευθῇτε !

— Καὶ περνᾷ ὁ πονοκέφαλος ;

— Βεβαιότατα ! φεύγει ἀπὸ σῆς καὶ μεταβαίνει ὀριστικῶς εἰς τὸ κεφάλι τοῦ συζύγου σῆς ! . . .

ΠΕΡΙ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ*

I

Πολλοὶ οἰκονομολόγοι ἀσχολούμενοι περὶ τὴν ἠθικὴν τοῦ ζητήματός μορφὴν, καὶ ποθοῦντες τὴν καταδίκην τῆς πολυτελείας ἐχαρκατήρισαν ταύτην διὰ μόνων τῶν κακιῶν καὶ ἐλαττωμάτων αὐτῆς.

Ἐν φέρωμεν παρδείγματα τινὰ γάλλων συγγραφέων βλέπομεν ὅτι ὁ κ. De Kératry ὀνομάζει πολυτέλειαν «πᾶν ὅ τι δημιουργεῖ ψευδεῖς ἀνάγκας, μεγαλοποιεῖ τὰς ἀληθείας, τῆς ἀποτρέπει τοῦ σκοποῦ των, συγκροτεῖ συνγωνισμόν ἀσωτίας μεταξὺ τῶν πολιτῶν, προσφέρει τὰς αἰσθήσεσι ἱκανοποιήσεις φιλοτιμίας ὑπερπληροῦσης ἀλλὰ μὴ τρεφούσης τὴν καρδίαν, καὶ παρουσιάζει τοῖς λοιποῖς εἰκόνα εὐτυχίας, εἰς ἣν οὐδέποτε θὰ δυνηθῶσι νὰ φθάσωσιν».

Ὁ κ. De Laveleye ἐπιδοκιμάζων τὸν ὅρισμόν τοῦτον προστίθῃσι· «Ὁ ὅρισμός τῆς πολυτελείας ἐμπεριέχει ἐν ἑαυτῷ τὴν καταδίκην αὐτῆς».¹

Ὁ κ. Droz καλεῖ ἔξοδα πολυτελείας τὰ ἀνήθικα ἔξοδα ἐπιδοκιμάζων δὲ ἐργάτην τινὰ εὐτυχῇ διδόντα οἰκο-

* Ἀπόσπασμα μελέτης τοῦ ἐκ τῶν ἀντιπροέδρων τοῦ Ἑλλ. Φιλολογικοῦ Συλλόγου νημοδιάκτορος κ. Π. Δ. Νικολοπούλου ἀναγνωσθείσης ἐν συνεδρίῳ τῆς κεινωνιολογικῆς ἐπιτροπῆς τῇ 20 Ἰανουαρίῳ 1897.

1 Revue des deux Mondes, 1 Mai 1880.

γενειακήν ἐορτὴν καταδικάζει τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ καταναλίσκοντος τὰ χρήματα αὐτοῦ εἰς τὸ ποτὸν ἐν καπηλείῳ. Παρατηρεῖν ὅτι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα χαρακτηρίζει πολυτέλειαν, ἀναλόγως τοῦ μέρους ἐν ᾧ ἐπράχθη, καὶ ἂν μὲν ὁ ἐργάτης ἐπιεν ἐν ἐορτῇ οἰκογενειακῇ, οὐδὲν κατ' αὐτοῦ φόγον ποιεῖται, ἂν δὲ ταῦτ' ἐπράξεν ἐν καπηλείῳ, τότε μέμφεται αὐτόν. Ὡς αὐτως ἂν πλούσιός τις δώσῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ τριςχιλίων φράγκων ἀξίας μανδύαν. οὐδὲν τὸ παράλογον καὶ τὸ ψεκτόν, τοῦ δώρου ἀνταποκρινομένου πρὸς τὴν περιουσίαν τοῦ δωρητοῦ, ἀλλ' ἂν τὸ δῶρον τοῦτο δοθῇ οὐχὶ τῇ συζύγῳ αὐτοῦ, ἀλλὰ τῇ . . . φίλῃ, ἡ πρᾶξις αὕτη συνίστησι πολυτέλειαν ἀξιόμειπτον.

Καθάπερ γίνεται γνωστὸν οἱ ὅρισμοί οὗτοι ἐν καὶ μόνον λαμβάνουσιν ὑπ' ὄψιν τὴν ἠθικὴν, παραλείπουσι δὲ ἕτερον σπουδαῖον τῆς πολυτελείας μέρος, τὸ οἰκονομικόν. Τοῦτο ὅμως παρουσιάζει χαρακτῆρα ἀξιοπαρατήρητον. Αἱ συνέπειαι τὰς ὁποίας ἡ πολυτέλεια παράγει, ὑπὸ οἰκονομικὴν ἐξεταζομένη ἄποψιν, εἶναι ἀξιοσημείωτοι, ἐν δὲ τοῖς δοθείσιν ὁρಿಸμοῖς τοῦ κ. Laveleye καὶ Droz οὐδ' ἡ ἐλαχίστη γίνεται αὐτῶν μνεία.

Ὁ κ. Bauregard καθηγητῆς ἡμῶν ἐν τῇ νομικῇ σχολῇ τῶν Παρισίων τὸν λόγον περὶ πολυτελείας ποιοῦμενος λέγει : «Εἶναι ἀδύνατον τὸ νὰ ὀρίσῃ τις τί δέον νὰ ἐννοῶμεν διὰ τῆς λέξεως : πολυτέλεια. Πᾶν ὅ τι δυνάμεθα νὰ εἰπωμέν ἐστιν ὅτι αὕτη ἄρχεται ἐνθα παύει ἡ ἀνεσις, προϋποτίθῃσι δὲ ἀνάγκην τινὰ λεπτῆς τρυφῆς. Ἡ γνῶσις τῆς πολυτελείας εἶναι ἐξ ἐκείνων αἵτινες γενικῶς κάλλιον ἐννοοῦνται ἢ περιγράφονται δι' ὁρισμῶν».

Ἄλλος οἰκονομολόγος ὁ J. B. Say¹ παρατηρεῖ : «Δύναται τις εἰπεῖν ὅτι ἡ πολυτέλεια εἶναι ἡ χρῆσις τῶν ἀκριβῶν πραγμάτων. Ἡ λέξις πολυτέλεια ἐγείρει μᾶλλον τὴν ἰδέαν τῆς ἐπιδείξεως ἢ τὴν τῆς ἡδυπαθείας. Ἡ πολυτέλεια τῶν ἐνδυμάτων οὐδόλως σημαίνει ὅτι τὰ ἐνδύματα εἶναι καταλληλότερα εἰς ἐκείνους, οἵτινες φέρουσι ταῦτα, ἀλλ' ὅτι ἐγένοντο ὅπως προσβάλλωσι τοὺς ὀρθαλμοὺς τῶν παρατηρούντων ταῦτα. Ἡ πολυτέλεια τῆς τραπέζης ὑπενθυμίζει μᾶλλον τὴν μεγαλοπρέπειαν μεγάλου δείπνου ἢ λεπτὰ φαγητὰ ἐπικουρείου τινός».

Ὁ δ' ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ Collège de France κ. Paul Leroy Beaulieu ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 6 Αὐγούστου 1887 ἐν τῇ σχολῇ τῶν πολιτικῶν καὶ ἠθικῶν ἐπιστημῶν ἐβεβαίοντο ὅτι ἡ πολυτέλεια συνίσταται ἐν τῇ μερίδι ἐκείνῃ τοῦ πλεονάσματος, ὅπερ ὑπερέχει πᾶν ὅ τι ἡ πλειοψηφία τῶν κατόικων χώρας τινὸς θεωρεῖ ὡς ἀπαραίτητον οὐ μόνον εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἰδίας συντηρήσεως, ἀλλ' ἐπίσης καὶ εἰς τὴν καθωράϊσιν τοῦ βίου καὶ τὴν εὐημερίαν.

Τὸν ὅρισμόν τοῦτον θεωροῦμεν ὡς μᾶλλον συνάδοντα πρὸς τὰς ἀρχὰς ἡμῶν περὶ πολυτελείας, διότι οὗτος ἐν ἑαυτῷ ἐμπερικλείει τὴν ἰδέαν τοῦ σχετικοῦ, ὅπερ πάντοτε προκειμένου περὶ οἰκονομολογίας ὀφείλει τις νὰ ἔχῃ ἐν νῷ. Διότι, ὥσπερ ἡ ἰδέα τοῦ πλούτου μεταβάλλεται ἀναλόγως τοῦ χρόνου, τοῦ τόπου καὶ τῶν ἀνθρώπων, οὕτω καὶ ἡ πολυτέλεια ἀλλάσσει ἀναλόγως τῶν ἀτόμων τοῦ μέρους, τοῦ χρόνου κτλ.

Πράγματι, δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὡς πολυτέλειαν τὸ μεταχειρίζεσθαι παροψίδας καὶ κοχλιάρια ὅταν τρώγωμεν ;

1. Traité d'économie politique III, ch. 5

Καὶ ὁμῶς ταῦτα παρὰ πολλῶν λαῶν μήπω ἀφικομένων εἰς σημεῖον πολιτισμοῦ δύνανται νὰ ἐκληφθῶσιν ὡς πολυτέλεια.

Τὸ καθ' ἡμᾶς δὲν διστάζομεν ὅπως παρὰδεχθῶμεν τὸν ὑπὸ τοῦ κ. Beaulieu δοθέντα ὁρισμόν, ὡς ἱκανοποιοῦντα, ὅσον εἶναι, δυνατὸν τὰ διάφορα συστήματα.

II

Ἐξετάσωμεν νῦν ποῖα τὰ ἀποτελέσματα τῆς πολυτελείας.

Πασιδῆλον τυγχάνει ὅτι ὅπως οἱ ἄνθρωποι ἀσπασθῶσι τὴν πολυτέλειαν δέον νὰ ὑπάρχωσι τὰ ἀποτελοῦντα τὴν πολυτέλειαν πράγματα, ταῦτα δὲ κατασκευάζονται ὑπὸ τάξεως καλουμένης ἐργατικῆς. Οἱ πλούσιοι ἐπωφελοῦμενοι τῆς ἐργασίας τῶν ἐργατῶν δύνανται νὰ προμηθευθῶσι τὰ πολυτελῆ ἀντικείμενα, ἅτινα θεωροῦσιν ἑαυτοῖς ἀναγκαῖα, καὶ νὰ πληρώσωσι τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν.

Δύο λοιπὸν ἀλληλοδιαδόχως παρίστανται πρὸ ἡμῶν φαινόμενα, ἡ παρὰ τῶν πλουσίων ἀγορὰ πραγμάτων κατασκευασθέντων ὑπὸ τῆς ἐργατικῆς τάξεως, καὶ ἡ κατανάλωσις αὐτῶν. Ἡ πράξις δι' ἧς προῖόν τῆς ἀνθρωπίνης ἐργασίας, ὁ πλοῦτος, κατὰ τὴν οἰκονομολογικὴν ἔκφρασιν καὶ ἔννοιν, καταστρέφεται, ὅσον ἀφορᾷ τὴν γενικὴν ὠφέλειαν, παράγει τὴν διὰ τῆς πολυτελείας κατανάλωσιν. Κατ' ἀκολουθίαν αὕτη ἔχει ἀποτελέσματα ἀναφερόμενα εἰς ἅπασαν τὴν κοινωνίαν, εἰς τὰς ἐργατικὰς ἰδίως τάξεις, αἵτινες εἶναι μέλη τῆς κοινωνίας. Ποία λοιπὸν ἡ ἐπίδρασις τῆς πολυτελείας ἐπὶ τῆς διανομῆς τοῦ πλούτου;

Τῆς πολυτελείας ἐξεταζομένης ὑπὸ τὴν τῆς κατανάλωσιν ἔποψιν, ὅφ' ἦν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παρὰ τῶν οἰκονομο-

λόγων ἐθεωρήθη, εὐρίσκομεν ταύτην χρησιμεύουσαν ὡς ἀντικείμενον μεγάλων μομφῶν.

Ἀνερχόμενοι εἰς τὸν ὃν ἀνωτέρω εἶδομεν ὁρισμόν ἐξάγομεν ὅτι τὰ εἰς τὴν πολυτέλειαν χρησιμεύοντα ἀντικείμενα εἶναι βαρύτερα καὶ σπάνια, ὀλίγα μόνον ἄτομα δύνανται νὰ προμηθευθῶσι ταῦτα, τῆς παραγωγῆς αὐτῶν οὔσης περιορισμένης εἴτε ἕνεκα τῆς σπάνεως αὐτῶν εἴτε καὶ ἕνεκα τῆς ὑπερτιμῆσεώς των.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι αἱ δύο αὗται αἰτίαι δύνανται νὰ πηγάζωσιν ἐκ τῆς ἀξίας ἣν ἐπιπροστίθῃσι τοῖς πράγμασιν ὁ συρμός, ἐξ οὗ πολλὰ τῆς γῆς προϊόντα πωλοῦνται εἰς τιμὴν μὴ ἀνταποκρινομένην οἰκονομικῶς, οὔτε τῇ γενομένῃ πρὸς παραγωγὴν ἐργασίᾳ, οὔτε τῇ δοθείσῃ ὑπηρεσίᾳ. Μὴ καθ' ἑκάστην δὲν ἀκούομεν ὅτι τοιοῦτόν τι ἄνθος πωλεῖται εἰς μὴ ὀρθὴν τιμὴν, τοιοῦτός τις καλλιτέχνης εἰς ὑπέρμετρον ἐπώλησε τιμὴν τὸ ἔργον του κτλ; Καὶ ὁμῶς ἡ πραγματικὴ ἀξία τῶν πωληθέντων ἀναζητηθεῖται καὶ ἐξευρεθείσα εὐρίσκεται ὑποδεεστέρα κατὰ πολὺ τῆς πραγματικῆς.

Ὁ τραγουδιστὴς Paulus, εἰς τῶν δημιουργῶν τοῦ πολυχρότου στρατηγοῦ Boulanger δι' ἕκαστον αὐτοῦ ἄσμα ἐν ἐσπερίδι, εἴτε καὶ ἐν δημοσίῳ Ὁδεῖῳ, ἀπῆτει καὶ ἐλάμβανεν, ἢ μᾶλλον ἀπαιτεῖ καὶ λαμβάνει πολλάκις τιμὴν, ἣν οὐδέποτε οἱ τῆς αὐτῆς ἀξίας τραγουδισταὶ ἐφαντάσθησαν· τοῦτο δὲ διότι θεωρεῖται ὡς ὁ τοῦ συρμοῦ τραγουδιστὴς καὶ ἐπομένως ὁ ὑπὲρ πάντα ἄλλον δικαιούμενος μεγάλῃς ἀμοιβῆς.

Ἐν πάσαις ταῖς περιπτώσεσι ταύταις ὑπάρχει ἀληθὴς φόρος ἀποτινόμενος εἴτε εἰς τὰ φυσικὰ δῶρα, εἴτε εἰς τυχαῖόν τι συμβεβηκός, ὡς τὴν ἀνακάλυψιν ἀνδρικντος, εἴτε τὴν κα-

τοχὴν ἀντικειμένου τινὸς λαμβάνοντος στιγμιαίως τὰς προτιμήσεις τοῦ συρμοῦ. Ἀλλ' ὁ φόρος οὗτος οὐδόλως βαρύνει τὴν ἐργατικὴν τάξιν, ἀλλὰ λαμβάνεται ἐκ τῶν πλουσίων ὧν ἐλαττοῖ τὰς διαθέσιμους πηγὰς.

Κατὰ μέρος λοιπὸν θέντες τὸν συρμόν, οὔτινος ἄλλως τε ἢ ἐπιδρασίς ἐπὶ τῆς διανομῆς τοῦ πλούτου εἶναι ἐλαχίστη, βλέπομεν ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ μεγάλη τιμὴ τῶν ἀντικειμένων τῆς πολυτελείας προκύπτει οὐχὶ ἐκ τῆς σπάνεως τῶν ἄλλ' ἐκ τῆς ἐργασίας, ἥτις συχνὰ ἀποτελεῖ τὸ μέγιστον μέρος τῆς ἀξίας αὐτῶν· τοῦτο συμβαίνει π. χ. διὰ τὰ τετορευμένα καὶ λελαξευμένα ἀντικείμενα.

Ἡ ἐργασία αὕτη εἶναι ποικίλη. Ἀλλοτε μὲν λειαίνονται καὶ γλύφονται μέταλλα καὶ λίθοι, ἄλλοτε δὲ ὦρσι ὅλοι καταναλίσκονται ὅπως ὑφανθῇ ἢ κεντηθῇ ὕφασμά τι ἢ τρίχαπτον. Ἡ ἀξία τότε τοῦ παραχθέντος πηγάζει ἐκ τῆς ἐργασίας, ἣν ἐζήτησεν ἡ παραγωγή. Τοῦτο δ' ἀπαντᾷ καὶ διὰ τὰ σπάνια ἀντικείμενα περὶ ὧν διελάβομεν προηγουμένως μέρος τῆς τιμῆς αὐτῆς ἀμείβει τὰς καταβληθείσας φροντίδας διὰ τὴν τεχνουργίαν ἢ τὴν ἐκπτώσιν ἢ τὴν ἀναζήτησιν ἢ καὶ τὴν διατήρησιν αὐτῶν. Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν λεγομένων μου καταφαίνεται ἐπὶ τῶν ἀδαμάντων, τῶν ἀρχαιοτήτων, τῶν οἴνων. Ἀλλὰ τότε ἡ ἐργασία τὴν δευτέραν κέκτηται μοῖραν, ἐνῶ συνήθως ἐν τῇ πρώτῃ τίθεται.

Ἐν ἄλλαις περιστάσεσιν ἡ ἐργασία συνίσταται εἰς τὴν διὰ μεγάλων κόπων καὶ ἐξόδων καὶ ἀπὸ μεμικρυσμένων χωρῶν μεταφορὰν καὶ μετὰ κόμισιν προϊόντων ἐξωτερικῆς βιομηχανίας π. χ. τὰ σινικὰ ἀγγεῖα, οἱ τάπητες κτλ.

Ἀλλοτε τέλος ἀμείβεται πλεῖον ἢ ποιότητος μᾶλλον ἢ ἡ

ποσότητος τῆς ἐργασίας. Μῆπως καθ' ἐκάστην δὲν παρουσιάζεται ἡμῖν ἡ εὐκαιρία νὰ πληρώσωμεν ἀντὶ ὑπερβολικῆς τιμῆς ἀντικείμενα, ὧν ἡ κατασκευὴ ἀπῆλθε μακρὰν καὶ λεπτὴν ἐργασίαν; Ἀλλ' ὅλας ταύτας τὰς περιπτώσεις δυνάμεθα νὰ συμπύξωμεν εἰς μίαν· διότι καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ ὑποθέσει ἡ ἀνύψωσις τῆς τιμῆς ὀφείλεται οὐ μόνον εἰς τὴν κατανάλωσιν τῶν πρὸς παραγωγὴν τοῦ ἀγοραζομένου πράγματος καταβληθεισῶν προσπαθειῶν καὶ τὴν ἐν αὐταῖς πρέλυσιν χρόνου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν χρόνον ὃν διῆλθεν ὁ κατασκευαστὴς τοῦ λεπτοῦ ἐκείνου ἀντικειμένου πρὸς ἐκμάθησιν τῆς λεπτῆς αὐτοῦ τέχνης. Ἐμμέσως λοιπὸν ἂν οὐχὶ ἀμέσως τὸ ἀποτινόμενον ἀντίτιμον ἀμείβει πάλιν τὴν καταβληθείσαν προσπᾶθειαν πρὸς παραγωγὴν αὐτοῦ καὶ τὸν δαπανηθέντα δι' αὐτὸ χρόνον.

Τοῦτο λοιπὸν τηρήσωμεν ἐν νῷ ὅτι τὸ ἔξοδον τῆς πολυτελείας ἱκανοποιεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν ἐργασίαν. Ἀνώνυμός τις συγγραφεὺς γνωστοῦ βιβλίου «*Considérations sur la richesse et le luxe*» παρατηρεῖ. «Πλοῦτος καὶ ἰσχύς ἐν καὶ ταυτό ἐστι, διότι πάντα τὰ ἀποτελοῦντα τὸν πλοῦτον ἀντικείμενα οὐδεμίαν θὰ εἶχον ἀξίαν, ἂν μὲν ὁ ἄνθρωπος δι' αὐτῶν ἔθετο εἰς χρῆσιν αὐτοῦ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐργασίαν τῶν ἄλλων».

Ἡ πολυτέλεια δαπανᾷ πολλὴν ἐργασίαν, τοῦτο δ' εἶναι εἰς τῶν κυριωτάτων αὐτῆς χαρακτῆρων, ἀδιάφορον δ' ἡμῖν ἂν ἡ δαπάνη αὕτη γίνηται δι' ἀπολαύσεις, ὧν τὸ ἠθικὸν μέρος εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπίφογον καὶ ἐπίμορφον. Ὅπως ποτ' ἂν ᾖ, αἱ γεόμεναι χάριν τῆς πολυτελείας δαπάναι παρουσιάζουσι τὸν οικονομικὸν τοῦτον χαρακτῆρα ὅτι ἀποτε-

λουσί τι τὸ περιττόν, ἀλλὰ τὸ περιττόν τοῦτο δέον νὰ παρ-
ραχθῇ.

Διὰ τῆς ἐργασίας μέχρι τοῦ νῦν ἐπετεύχθησαν αἱ συντελοῦ-
σαι τὸν νῦν πολιτισμὸν πρὸδοι, τούτου δὲ προχωροῦντος ἡ ἐρ-
γασία αὐξάνει. Καίτοι πολλοὶ ἐξανέστησαν κατὰ τῶν μηχανῶν
ὡς ἀφαιρεσασθὲν τὴν ἐργασίαν ἐκ τῶν ἐργατῶν καὶ στερησα-
σθὲν αὐτοὺς τῶν πρὸς διατροφὴν πόρων, οὐχ' ἦττον ἡ μομφὴ
αὕτη εἶναι ἀνακριδής, διότι ἡ ἐφεύρεσις τῶν μηχανῶν ἡλάτ-
τωσε μᾶλλον τὸ τρχυὶ τῆς ἐργασίας ἢ ἀφῆρεσε ταύτην τῶν
χειρῶν τῶν ἐργατῶν, ἀπηλευθέρωσε μᾶλλον τούτους, ἢ ἐστέ-
ρησεν αὐτοὺς τῶν τῆς ζωῆς πόρων. Τῆς μηχανῆς παραγούσης
ὁ ἄνθρωπος ἐργάζεται. «Εἶναι ἀμφίβολον, λέγει ὁ Stuart-
Mill ἂν πᾶσαι αἱ μηχαναὶ ἡμῶν ἡλάττωσαν καὶ κατὰ μίαν
ἔστω ὥραν, τὴν ἐργασίαν ἑνὸς ἀνθρωπίνου ὄντος».

Περὶ ἐργατῶν δὲ προκειμένου, δίκαιος αὐτοῖς ὀρεῖται ἐ-
παινος ὅτι τὴν ἐργασίαν αὐτῶν ἐξυπηρετοῦντες καὶ ἐμμέσως
τὰ συμφέροντα τῆς κοινωνίας υπερασπίζοντες, ἀρκοῦνται εἰς
τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἔργων αὐτῶν, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν
τῇ οἰκογενειακῇ ζωῇ ζητοῦσι τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἡδονῶν, ἃς
παρέχει ὁ βίος. Πρὸς παροχὴν δ' εὐδαιμονίας τοῖς ἐργάταις
τούτοις δέον ὅπως ἐξακολουθητικῶς καὶ ἀδιακόπως ὑπάρχει
παραγωγὴ, εἰς οἷονδήποτε καὶ ἂν ἀναφέρηται αὕτη ἀντικεί-
μενον· διότι τότε μόνον ἡ τάξις αὕτη τῶν ἀνθρώπων ἐξευρί-
σκει τὰ πρὸς τὸ ζῆν, εἴτε ἀμέσως ἐργαζομένη εἴτε καὶ ἐμμέ-
σως διὰ τῶν μηχανῶν.

Φυσικὸς ἐπικρατεῖ παρὰ τῇ ἀνθρωπότητι νόμος ἡ ἐργασία,
ἥτις εἰς πολλοὺς εἶναι τὸ ὄργανον, δι' οὗ ἀγωνίζονται πρὸς
τὸ ζῆν. Εἶναι ἀληθές ὅτι ὑπάρχουσι προνομιοῦχοί τινες, οἱ-

τινες εὐτυχῶς παρ' ἡμῖν ἀποτελοῦσι τὴν ἀτελεύτητον πηγὴν
κοινωνικῶν εὐεργεσιῶν, δι' οὓς ἡ ἐργασία δύναται νὰ ἦναι ἱ-
κανοποιήσις διανοητικῇ ἢ ἐνσχόλησις εὐχάριστος. Οὗτοι ἀ-
νώτεροι πάσης εὐρισκόμενοι ἀνάγκης καὶ ἀφιερούμενοι τῇ ἐπι-
στήμῃ ἢ ταῖς τέχναις πολλὰς δύνανται νὰ προσενέγκωσι τῇ
ἀνθρωπότητι ὑπηρεσίας· ἀλλὰ πρὸς τούτοις πόσοι ἄλλοι τὸν
περὶ ὑπάρξεως ἀγωνίζονται ἀγωνά;

Εἰς αὐτοὺς εὐτύχημα εἶναι ὅπως εὐρίσκωσιν ἐργασίαν. Ἄλ-
λ' ἐνταῦθα τίθεται τὸ ζήτημα ἂν ἡ δαπανωμένη ἐργασία πρὸς
παραγωγὴν πολυτελῶν ἀντικειμένων, ὡς τὰ ψέλια, τὰ ἀδα-
μάντινα κοσμήματα καὶ τὰ τοιαῦτα, δὲν δύναται νὰ χρησι-
μοποιηθῇ κάλλιον ἢ πρὸς παραγωγὴν τῶν τοιούτων. Ἀλλὰ
εἶναι δυνατόν ἄνθρωπος τις τρία ἢ τέσσαρα τῆς ὑπάρξεώς του
νὰ δαπανήσῃ ἔτη πρὸς παραγωγὴν ἀντικειμένου, ὑπερ οὐδε-
μίαν αὐτοῦ ἀνάγκην ἐξυπηρετεῖ; εὐρίσκεται τις ὅστις πρὸς
κατασκευὴν πολυτελοῦς τινος κοσμήματος ὁλόκληρον τὴν
ζωὴν αὐτοῦ καταναλίσκει; Ἐὰν εἰς τοιοῦτόν τι παράλογον
διάβημα προβῇ ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὅποιον ὑποθέτομεν μεμονω-
μένον πρὸς στιγμὴν ἐπὶ τῆς γῆνιου σφαίρας, ταχέως θὰ ὑπο-
στῇ τῆς συνεπίσεως τῆς παρανενομένης αὐτοῦ πράξεως.

Ἐκ τοῦ μεμονωμένου ἀνθρώπου μεταβαίνοντες εἰς τὴν
πρώτης τῶν ἀνθρώπων κοινωνίας, τὴν ἀλήθειαν ταύτην βλέ-
πομεν καθὼς διακλᾶμπουςαν. Πράγματι μήπως ἐν ταῖς πρώταις
ἀνθρωπίναις ἐταιρείαις, ἐν ταῖς πρώταις κοινωνίαις ἡ πολυτέ-
λεια ἦτο γνωστὴ; Οὐχὶ βεβαίως· διότι ὁ ἄνθρωπος δι' ἐν καὶ
μόνον ἐσχέπετο, δι' ἐν μόνον ἐμερίμνα, δι' ἐν μόνον τὰς δυ-
νάμεις του ἐδαπάνα· τοῦτο δ' εἶναι ἡ ἱκανοποίησις τῶν ἀμέ-
σων ἀναγκῶν.

Βαθμηδὸν ὁμῶς ἐκ τῶν μικρῶν αἱ μεγάλοι συνέστησαν κοινωνίαι, καὶ τότε πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἀνθρωπίνων ἀναγκῶν προέκυψεν ἡ ἐπικαταλλαγὴ τῶν προϊόντων· καὶ τῆς ἀνθρωπότητος πρὸς τὰ πρόσω βαينوῦσης ἀνεφάνησαν τὰ πρὸς ἐπικαταλλαγὴν μέσα, δηλαδή τὰ χρήματα.

Ὁ παράγων σίτον περὶ ἓν καὶ μόνον ἡσχολεῖτο, περὶ τὴν εἰς καλὴν καὶ συμφέρουσαν τιμὴν ἐκποίησιν ὧν περ παράγει προϊόντων. Τότε τὴν παραγωγὴν ἤρξατο ἐπηρεάζουσα ἡ κατανάλωσις· ὁ δὲ μεμονωμένος ἄνθρωπος, ὅστις ἄλλοτε διὰ τὰς ἀμέσους αὐτοῦ ἀνάγκας ἐμερίμνη, ἄλλως ἤρξατο σκεπτόμενος "Ὡς τε τὸ φαινόμενον τῆς ἐπικαταλλαγῆς εἶναι τὸ κρύπτον τὸ παράλογον τῆς καταναλισκομένης ἐργασίας πρὸς ὑπαρξίν τῆς πολυτελείας. Θεωρουμένης ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος ὡς ἑνὸς καὶ μόνου ἀνθρώπου, μόνη ἡ μανία δύναται νὰ ὑπαγορεύτῃ τὴν πολυτέλειαν, ὅταν αὕτη βαδίζῃ γυμνοὺς τοὺς πόδας ἔχουσα καὶ ἐκτετραχτηλισμένη. "Ὅταν ἐπὶ ὑποθέσει τὸ ἥμισυ αὐτῆς ἀσχολῇται εἰς τὴν παραγωγὴν ἀχρήστων πραγμάτων, τότε βεβαίως οἱ ἡμίσεις τῶν ἀνθρώπων θὰ στερηθῶσι τοῦ ἀπαρτιτῆτος πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν των.

Ὁ Jean Baptiste Say λέγει· «Ἀδίκον ἔχομεν νὰ νομίζωμεν ὅτι ὁ πτωχὸς δὲν εὕρισκε τὰ πρὸς διατροφήν μέσα ἢ ἐν τῷ ἐξόδῳ τοῦ πλουσίου. Ἡ ἀληθὴς πηγὴ πλούτου εἰς τὸν πτωχὸν εἶναι ἡ βιομηχανία, ἵνα δ' ἐξασκήτῃ ταύτην δὲν ἔχει ἀνάγκην τῶν δαπανῶν τοῦ πλουσίου, ἀλλὰ μόνον τῶν ἐξόδων αὐτοῦ. Αὐτοκράτωρ τις τῆς Κίνας ἔλεγεν· «Ἐάν εἰς τῶν ὑπηκόων μου δὲν ἐργάζεται, ὑπάρχει τις ἐν τῷ κράτει μου, ὅστις ὑποφέρει ἐκ τῆς πείνης ἢ τοῦ φύχους· τὸ σκαπτειν λάκκον ὅπως τὸν πληρώσωμεν, τὸ κεντὰν ὑποκάμισον, τὸ

δένειν πολυτίμους λίθους δὲν εἶναι ἐργασία, διότι δὲν εἶναι παραγωγή». Ἡ πολυτέλεια λοιπὸν δέον νὰ τεθῇ μετὰ τῶν ἀπαραγῶγων καταναλώσεων.

Τίς ὁ μὴ βλέπων ὅτι στεροῦντες τὴν γῆν ὑπηρετῶν, οὓς ἔχομεν ἐν τοῖς ἀντιθαλάμοις, βλέπτομεν τὴν γεωργίαν καὶ τὴν βιομηχανίαν, αἵτινες, ἢ θὰ ἐργασθῶσι περισσότερο πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ἀφαιρηθεισῶν ἀπ' αὐτῶν χειρῶν, ἢ θὰ παραγάγωσιν ὀλιγώτερα τοῦ δέοντος; Ὡσαύτως οἱ χρησιμεύοντες εἰς τὴν πολυτέλειαν ἵπποι καταναλίσκουσι χόρτον, ὅπερ θὰ ἠδύνατο νὰ διαθρέψῃ βοῦς καὶ πρόβατα· τοῦθ' ὅπερ σμικρύνει τὸν ἀριθμὸν τῶν δυναμένων νὰ σφαγῶσι καὶ ἀφαιρῇ ἡμᾶς τὰ καταναλωτέα κρέατα καὶ γάλακτα. Οἱ μεγάλοι καὶ ἐκτεταμένοι κῆποι, οἵτινες χρησιμεύουσι πρὸς ἀναψυχὴν, ἀφαιροῦσι τῆς καλλιεργίας πολλάκις γαίας εὐφόρους, αἵτινες ἐλαττοῦσι τὸ ποσὸν τοῦ δυνάμενου νὰ παραχθῇ σίτου¹.

III

Ἡ προερχομένη ἀπώλεια πλούτου πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς πολυτελείας εἶναι ἐκ τῶν καθαρῶν ἀπαραγῶγων, τοῦτ' ἔστι ἐρμηνεύεται δι' ἀπλῆς ἀπολαύσεως, ἥτις κατ' οὐδὲν διευκολύνει τὴν μέλλουσαν παραγωγὴν. Ἡ πολιτικὴ οἰκονομία διαιρεῖ πράγματι τὰς καταναλώσεις εἰς δύο τάξεις· καὶ αἱ μὲν προπαρασκευάζουσι τὴν μέλλουσαν παραγωγὴν, ἐν αὐτῇ δὲ τῇ περιπτώσει ὁ πλοῦτος δὲν ἀπόλλυται ἢ ὅπως μετ' ὀλίγον ἀναφανῇ ὑπ' ἄλλην μορφήν καὶ μετὰ μείζονος ὠφελείας, αἱ δὲ εἰσιν ἀπαραγῶγοι ἤτοι καταστρέφουσι τὸν πλοῦτον ἄνευ πα-

1) Stuart-Mill, Principes,

ραγωγῆς οὐδενὸς ἀντισταθμίσματος. Ὁ Stuart-Mill λέγει· «Ἐν τῇ γλώσῃ ταύτῃ τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας ἐκείνη ἡ ἐργασία καλεῖται ἀπαράγωγος, ἥτις διερμηνεύεται δι' ἀπολαύσεως ἀμέσου, ἄνευ αὐξήσεως διὰ τοὺς πολλοὺς ἐξακολουθητικῶν μέσων ἀπολαύσεως. Πάντα τὰ μέλη κοινότητός τινος δὲν εἶναι παραγωγά, ἀλλὰ πάντα καταναλίσκουσι· καταναλίσκουσι δ' εἴτε παραγωγικῶς εἴτε ἀπαραγωγῶς. Ὅστις δὲν συντελεῖ εἰς τὴν παραγωγὴν οὔτε ἀμέσως οὔτε ἐμμέσως εἶναι καταναλωτὴς ἀπαράγωγος. Οἱ μόνοι παραγωγοὶ καταναλωταὶ εἶναι οἱ παραγωγοὶ ἐργάται, ἐν τῷ ἀριθμῷ δὲ τούτων συμπεριλαμβάνομεν καὶ τοὺς διευθύνοντας καὶ τοὺς ἐκτελοῦντας. Ἀλλ' ἡ κατανάλωσις τῶν παραγωγῶν ἐργατῶν δὲν εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν παραγωγὸς κατανάλωσις. Οἱ παραγωγοὶ ἐργάται δύνανται νὰ δαπανῶσιν ἀπαραγωγῶς· ἀλλ' ὅτι δαπανῶσι πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς διατηρήσεως ἢ τῆς βελτιώσεως τῆς υγιείας αὐτῶν, τῶν δυνάμεών των, τῆς ἱκανότητός των πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι, ἢ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ διδάξωσι τὴν τέχνην των εἰς τοὺς μέλλοντας διαδόχους των, λογίζεται δαπάνη παραγωγός. Πάν δ' ὅτι καταναλίσκεται εἰς ἡδονὰς ἢ εἰς περιττὰ ἔξοδα εἴτε παρὰ τῶν ἐργαζομένων εἴτε παρὰ τῶν ὀκνηρῶν, ἐν ἣ περιπτώσει ἡ παραγωγὴ δὲν εἶναι οὔτε ὁ σκοπὸς οὔτε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καταναλώσεως ταύτης, ὀφείλει νὰ λογισθῇ ὡς δαπάνη μὴ παραγωγός.

Ἡ τάξις τῶν μὴ παραγωγῶν καταναλωτῶν περιλαμβάνει ἄλλως τε ἄνδρας ἐργαζομένους καὶ ἴσως πολὺ ἐργαζομένους. Τὸ ἐπίθετον μὴ παραγωγὸς ἀπλῶς δηλοῖ ὅτι ἡ ἐργασία δὲν συντρέχει τῷ ἔργῳ τῆς παραγωγῆς, τῆς ὑλικῆς παραγωγῆς τοῦ πλούτου. Οὐδόλως ἐνταῦθα γίνεται μνεία περὶ τοῦ ὡφε-

λήμου τῆς καταναλώσεως, ὅπερ ὀφείλομεν νὰ ἐκτιμήσωμεν ἐπὶ ἄλλων ἀρχῶν.

Ἡ διάκρισις τῶν δαπανῶν εἰς παραγωγούς καὶ μὴ παραγωγούς καθορᾶται ἐν τῷ ἀποτελέσματι τῷ παραγομένῳ ἐπὶ τοῦ γενικοῦ πλούτου. Ὁ Stuart-Mill παρατηρεῖ ὅτι «ἡ μὴ παραγωγὸς ἐργασία δύναται νὰ ᾔῃ τόσον ὠφέλιμος ὅσον ἡ παραγωγός, δύναται μάλιστα νὰ ᾔῃ μᾶλλον ὠφέλιμος.

Αἱ διὰ τὴν πολυτέλειαν δαπάναι εἶναι βεβαιότατα μὴ παραγωγὸς κατανάλωσις, διότι ἐρμηνεύονται δι' ἱκανοποιήσεως μόνον ἢ ἀπολαύσεως. Ὁ πλοῦτος ἀπ' αὐτῆς δαπανηθεὶς ἐστέρησε τὴν κοινωνίαν προϊόντων, ἢ ἐργασίας, ἄνευ ἀμέσου παραγωγῆς. Ἀλλὰς λέξεσιν οὐδόλως ἀνευρίσκομεν ἐνταῦθα τὸν κύριον χαρακτήρα τῆς παραγωγῆς καταναλώσεως τὸ εἶναι ταύτην προπαρασκευὴν εἰς μέλλουσαν παραγωγὴν! Κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης καταναλώσεως εἶναι κᾶκιστον, διότι τοῦ παραχθέντος πλούτου ὄντος περὶωρισμένου ὥσπερ καὶ αἱ ἀνθρώπινοι δυνάμεις, προφανές ὅτι ἐὰν πολὺ αὐτοῦ μέρος δαπανηθῇ πρὸς παραγωγὴν ἀντικειμένων, ἅτινα δαπανῶνται ἀπαραγωγῶς, ὀλιγώτερον μέρος θὰ δαπανηθῇ εἰς τὴν ἀναπαραγωγικὴν κατανάλωσιν. Οὕτω δὲ ἡ παραγωγὴ ἐν τῷ μέλλοντι θὰ παρβλαβῇ οὐσιωδῶς καὶ ὁ πρὸς διανομὴν πλοῦτος ἔσται ἐλάχιστος . . .

Π. Δ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ δ. ν.
δικηγόρος

προσθετέον ὅτι ἡ μηχανὴ αὕτη λειτουργεῖ θαυμασίως, καὶ οὐδέποτε ἐδέησε νὰ ἐπισκευασθῇ.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Τὸ χρυσαλλιδόκτονον φυτόν

Ἐν Καναδᾷ εὐρίσκεται φυτόν ἀναρριχητικόν, τοῦ ὁποίου τὰ ἄνθη προσελκύουσι διὰ τῆς εὐωδίας των τὰς χρυσαλλίδας, αἵτινες ἀνυπόπτως βυθίζουσι τὴν λεπτὴν προβοσκίδα των ἐν τῇ κάλυκι, ἥτις ἐπανακλειόμενος κατακρατεῖ αἰχμάλωτον τὸ πτωχὸν ζυφύδιον μέχρις οὗ ἐπακολουθήσῃ ὁ θάνατος. Μετὰ τοῦτο ἀπολύει τὴν λείαν του χωρὶς νὰ τραφῇ ἐξ αὐτῆς ὡς συμβαίνει εἰς τὸ λιπαρόφυλλον τῶν ἀμερικανικῶν λειμώνων. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι τὸ κακοῦργον τοῦτο φυτόν μὴ ὄν ἰθαγενὲς τοῦ Καναδᾷ μετνέχθη ἐκεῖ ἐκ Βραδιλίας, ἔνθα αἱ χρυσαλλίδες εἶναι πολλῶ ἰσχυρότεραι ἢ ἐν Καναδᾷ, καὶ ὅπως οἱ μυιοτρόχιλοι (oiseaux — mouches) κέκτνυνται τὴν δύναμιν ν' ἀποδύρωσι τὴν προβοσκίδα των ἔξω τῆς παγίδος, ὅπως μεταφέρωσιν εἴτα τὴν γῆριν ἐπὶ ἄλλων ἀνθέων.

Μικροσκοπικὴ ἀτμομηχανή

Ἡ μηχανὴ αὕτη, ἔργον μηχανικοῦ τινος τῆς Νέας Ὑόρκης, εἶναι κατεσκευασμένη ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ σύγκειται ἐξ 153 διαφόρων τεμαχίων συναρμολογουμένων καὶ συγκρατούμενων ὑπὸ χαλυβδίνων περικοχλίων τόσῳ μικρῶν ὥστε διὰ μικροσκοπίου μόνον δύναται τις νὰ διακρίνῃ τὸ σχῆμα αὐτῶν. Ἡ διάμετρος τῆς πτέρυγος εἶναι ἐνὸς ἐκατοστομέτρου, τὸ μήκος τοῦ κυλίνδρου $2\frac{1}{4}$ ἐκατοστομ. καὶ οἱ τροχοὶ εἶναι ὀλίγῳ μικρότεροι ἀργυροῦ γροσίου. Εἰς ταῦτα

Δένδρα μὲ καρποὺς ἐκρηγνυμένους

Τὸ ἀξιοπεριεργότατον εἶδος τῶν δένδρων τούτων εἶναι τὸ hura crepitans, τὸ κοινῶς ἀμμοδόχη καλούμενον, ὅπερ φθάσει εἰς ὕψος 20—30 μ. Καλλιεργοῦσι δ' αὐτὸ ὡς φυτόν κόσμου διὰ τὸ περίεργον αὐτοῦ ἐν ταῖς δυτικαῖς Ἰνδίας καὶ τῇ Βραδιλίᾳ. Ὅταν ἀφήσωσι νὰ ὠριμάσῃ ὁ καρπὸς ἐπὶ τοῦ δένδρου, τὸ κάρυον, ὅπερ περικαλύπτει παχεῖα ξυλώδης ἴς, ἐκρήγνυται μετὰ πολλοῦ κρότου καὶ ἐξ ἐκάστου τῶν 16 κελλίων του ἐκσφενδονίζει μακρὰν τὸν σπόρον. Ἐὰν συλλέξωσι πρὶν ἢ ὠριμάσῃ τὰ κάρυα ταῦτα, συμβαίνει ἐνίοτε νὰ ἐκτραγῶσι μετὰ πολλοὺς μῆνας.

Βάτραχοι καπνισταὶ

Ἐν Κοχινγίνῃ ὑπάρχουσιν οἱ ὀγκωδέστατοι καὶ οἱ θορυβωδέστατοι βάτραχοι τῆς γῆς, οὓς οἱ Εὐρωπαῖοι καλοῦσι βουβαλοβατράχους. Κατὰ πᾶσαν ἐσπέραν τὰ ζῷα ταῦτα ἀπὸ τῆς δύσεως μέχρι τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ἐκκωφαίνουσι τοὺς κατοίκους διὰ τῆς βραγχώδους, σοβαρᾶς καὶ εὐήχου φωνῆς των, τοσοῦτο δὲ μέγας εἶναι ὁ θόρυβός των ὥστε. ἀσθενοῦντός τινος βαρέως, στέλλουσιν ἐπίτηδες ἀνθρώπους ὅπως ραβδίσωσι διὰ μεγάλων ράβδων τὰς ὀχθὰς ἵνα ἐπιβάλῃσι σιγὴν εἰς τὰ ὄχληρά ταῦτα ζῷα. Τὰ τῶν Ἀναμιτῶν παιδία, φιλοπαιγμονα καὶ ἀνηλεῖ, παίζουνσι μὲ τοὺς βατράχους εἰσάγοντα διὰ τῆς βίας σιγὰρα εἰς τὸ ρύγχος των. Τὰ δυστυχῆ ἀμφίβια τὰ θύματα τῶν σκληρῶν τούτων παιγνίων, ἀδυνατοῦσι φυσικῶς νὰ ἀπορρίψωσι τὸ σιγάρων ὅπερ οἱ νεαροὶ δῆμοί των ἀνάπτουσι, καὶ οἱ ἀτυχεῖς

βάτραχοι καπνίζουν τοιουτοτρόπως ὡς ἄνθρωποι, πρὸς μεγάλην χαρὰν τῶν ἀγυιοπαίδων, μέχρις οὗ ἐξωγκούμενοι, παθαίνοντες συμφορὰς, μὲ ὄνματα ἐξωδηκόντα, κυλίωνται ὡς μεθυσμένοι ἄνθρωποι, συσφίγγοντες πάντοτε ἐν τῷ σπασμῷ δὲ συστελλομένῳ ῥύγγει των τὸ ἀπαίδιον σιγάρον.

Παιδικὴ μνήμη

Ἐκτακτον φαινόμενον πρῶτον ὀξυνοίας ἐπεδεικνύετο πρὸ δύο ἐτῶν ἐν Βερολίῳ. Παιδίον διετίς, υἱὸς κρεοπώλου τῆς Βρουνσβίκης, ἀνεγίνωσκεν ἐλευθέρως τοὺς λατινικοὺς καὶ γοθικοὺς χαρακτῆρας εἰς τε ἐντυπα καὶ εἰς χειρόγραφα, χωρὶς νὰ διδαχθῇ ποσὼς ἀνάγνωσιν. Ὁ Κάρολος Stumpf καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βερολίνου, ὅστις ἠθέλησε νὰ σπουδάσῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὴν πρῶτον ταύτην εὐφυῖαν ἐδημοσίευσεν ἐν γερμανικῷ περιοδικῷ τὸ ἐξιγόμενον τῆς ἐρεῦνης του.

Τὸ παιδίον, κανονικῆς σωματικῆς διαπλάσεως, εἶναι ζωνρότατον, εἰς ἄκρον φιλοπαιγμον, καὶ διασκεδάζει, ὅπως ὅλα τὰ ἄλλα, ἐνασχολούμενον μὲ μικροσκοπικοὺς σιδηροδρόμους καὶ μολυβδίνους στρατιώτας. Ἀνυπότακτον, ὅπως ὅλα τὰ ἄλλα παιδιά τῆς ἡλικίας του, εἰς συνεχεῖ ἐργασίαν, μεθ' ἱκανῆς δυσθυμίας ὑπεβλήθη εἰς τὰς μεθοδικὰς ἐξετάσεις τοῦ περιέργου καθηγητοῦ. Ὁ ἐν λόγῳ καθηγητὴς ἐξηκρίβωσεν ἐν τούτοις ὅτι ἔχει ἐκπληκτικὴν κλίσιν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἱστορικῶν καὶ γεωγραφικῶν κυρίως βιβλίων. Γνωρίζει ἐκ σιγῆθους τὴν χρονολογίαν καὶ τὸν τόπον τῆς γεννήσεως ὧν τῶν γερμανῶν αὐτοκρατόρων ἀπὸ τοῦ Καρλομάγνου καὶ ἐφεξῆς, πολλῶν στρατηγῶν, ποιητῶν καὶ φιλοσόφων· γνωρίζει ὅλας τὰς πρωτεύουσας τοῦ κόσμου καὶ τοὺς διαρρέοντας αὐτὰς ποταμούς, γνωρίζει ἐξ ἀναγνώσεως ἱστορικοῦ ἡμερολογίου ὅλα τὰ ἐπεισόδια τοῦ τριακονταετοῦς καὶ ἑπταετοῦς

πολέμου. Προσθέτει μετ' ἴσης εὐκολίας πολλοὺς δωδεκαψηφίους ἀριθμοὺς, καὶ ἀπαγγέλλει ὅλον τὸν πίνακα τοῦ πολλαπλασιασμοῦ, ἀλλ' ὅλα ταῦτα εἶναι ἀπλοῦν φαινόμενον μνημονικοῦ, διότι δὲν κάμνει κανένα ὑπολογισμόν καὶ δὲν προσθέτει οὐδὲ δύο ἀριθμούς. Εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν λεξιλόγιον δεικνύει, ἐν τούτοις, ἄκραν ψυχρότητα. Τοῦ κ. Stumpf θελήσαντος νὰ βιάσῃ αὐτὸ εἰς ἀνάγνωσιν χημικοῦ χαρακτηρισμοῦ, τὸ παιδίον ἠρνήθη ἐπιμόνως. Οὐδεὶς ὅμως θὰ ἐδύνατο νὰ τὸ ψέξῃ ἐπὶ τούτῳ. Αἱ λοιπαὶ αὐτοῦ γνώσεις ἀρκοῦσιν ἄλλως τε νὰ θέσωσι τὸ νέον τοῦτο φαινόμενον ὀξυνοίας πολὺ ὑπεράνω τῶν μᾶλλον ἡλικιωμένων καὶ διασήμεων συναδέλφων του.

Ἡ μακροτάτη σιδηροδρομικὴ γραμμὴ

Ἡ μακροτάτη σιδηροδρομικὴ γραμμὴ τοῦ κόσμου ἔσται ὁ Ὑπερσιθῆρειος σιδηροδρόμος, τοῦ ὁποίου τὴν ἀποπεράτωσιν πυρετωδῶς ἐπιδιώκει ἡ Ῥωσία, καὶ ὅστις διασχίζων τὴν Ῥωσίαν καὶ τὴν Σιθηρίαν, θὰ ἐνώσῃ κατ' εὐθείαν ὁλὴν τὴν δυτικὴν Εὐρώπην μετὰ τοῦ Εἰσθνικοῦ. Ὁ κυρίως λεγόμενος Ὑπερσιθῆρειος ἔχει τὴν ἀρχὴν τῆς δυτικῆς αὐτοῦ γραμμῆς ἐν Τζελαβίνσκη ἐπὶ μιᾷ διασταυρώσεως τῆς ἀπὸ Μόσχας εἰς Ὁρεμδούργον γραμμῆς, καὶ τὸ μήκος αὐτοῦ ἔσται 7327 χιλιομέτρων.

Ἡ σιδηροδρομικὴ αὕτη γραμμὴ θὰ θέσῃ εἰς ταχεῖαν συγκοινωνίαν τὴν Κίναν καὶ τὴν Ἰαπωνίαν μεθ' ὅλης τῆς Εὐρώπης καὶ πολλὰ πολύτιμα ἐμπορεύματα, ἢ μέταξα, τὸ τέιον, ἐπὶ παραδείγματι, θὰ διέρχωνται ἐκεῖθεν καὶ θὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν διὰ θαλάσσης ὁδόν. Θὰ μεταβαίνωσι δ' ἐξ Εὐρώπης εἰς Σαγγάην ἐν 20 ἡμέραις, ὅποτε χρειάζονται τῶρα διὰ τῶν Ἑνωμ. Πολιτειῶν 35, καὶ διὰ Σουέζ 45, ἐκ Παρισίων δὲ θὰ μεταβαίνωσιν εἰς Ἰαπωνίαν ἐν 17 περίπου ἡμέραις.

Τὰ σαπωνοῦχα φυτὰ

Ἐπάρχει ἐν τῷ φυτικῷ βασιλείῳ ἱκανὸς ἀριθμὸς δένδρων καὶ φυτῶν, τῶν ὁποίων οἱ καρποί, ὁ χυμὸς ἢ ὁ φλοιὸς ἀντικαθιστῶσιν ἄριστα ἐν τῇ πλύσει τὸν σάπωνα. Ὅλοι γνωρίζουσι τὰς ἀρετὰς τοῦ ξύλου τοῦ Παναμά· ἀλλ' ὑπάρχει ἐν ταῖς Δυτικαῖς Ἰνδίαῖς καὶ τῇ Νοτίῳ Ἀμερικῇ δένδρον, τοῦ ὁποίου ὁ καρπὸς χρησιμοποιεῖται πρὸς πλύσιν τῶν ἐνδυμάτων. Ὁ φλοιὸς ἐνὸς δένδρου ὅπερ αὐξάνει ἐν Περου καὶ ἐνὸς ἄλλου ὅπερ φύεται εἰς τὰς Μαλαισιακάς νήσους παράγει σάπωνα. Τὸ κοινὸν σαπωνόφυτον, αὐτοφύες ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ φυόμενον ὁμοίως ἀπανταχοῦ τῆς Εὐρώπης, εἶναι τοσοῦτον ἔμπλεον σαπωνίνης, ὥστε ἀρκεῖ νὰ προστρίψῃ τις τὰ φύλλα του τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου ἐν τῷ ὕδατι, ὅπως παραγάγῃ ἀφρόν ἀφθονον. Εἶναι λοιπὸν εὐκόλον, χάριν τῆς εὐεργετικῆς προνοίας τῆς φύσεως, νὰ ἤμεθα πάντοτε καθαροί.

Τίγρις μὲ ὀφθαλμὸν ὑάλινον

Ἐν τῷ βασιλικῷ θηριοτροφείῳ τῆς Στουτγάρδης τίγρις παλαίσασα πρὸς ἐτέραν σύνοικόν της εἶχε σοβαρῶς πληγωθῆ εἰς τὸν ὀφθαλμὸν. Ὁ κτηνίατρος ἐδήλωσεν ὅτι τὸ θηρίον θ' ἀπέθνησκεν ἐξάπαντος, ἂν δὲν τῷ ἀφήρουν τὸ ἀσθενὲς τοῦτο ὄργανον. Νεαρὸς χειρουργὸς ἀποναρκώσας, δι' ἰσχυρᾶς ἐγχύσεως κοκαίνης, τὸ ζῷον, ἀπετόλμησε τὴν ἐγχείρησιν μετ' ἐξαιρετικῆς ἐπιτυχίας. Ὅπως δὲ προσδῶσιν εἰς τὸ θηρίον τὴν πρώτην του μορφήν, παρήγγειλεν ὀφθαλμὸν ὑάλινον ὅμοιον καθ' ὅλα πρὸς ὃν εἶχεν ἐξορύξει, καὶ ἐτοποθέτησεν αὐτὸν εἰς τὴν κενὴν ἀπομείνασαν θέσιν.

Ἡ τίγρις αὕτη μὲ ὀφθαλμὸν ὑάλινον θὰ ᾔναι βεβαίως μοναδικὴ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ.

Τὸ ἐξ ἁλατος ὄρος

Ἐν τῇ ὀροσειρᾷ τῶν Κορδιλλιερῶν, περὶ τὴν πόλιν Τάρμα, οὐχὶ μακρὰν τῶν πηγῶν τοῦ Ἑκαγιάλ, παραποτάμου τοῦ Ἀμαζονίου, ὑπάρχει ὄρος ὑψηλόν, τὸ ὁποῖον οἱ τε ἰσπανοὶ καὶ ἰθαγενεῖς κάτοικοι ὀνομάζουσιν ὄρος ἐξ ἁλατος. Τὸ ὄνομα τοῦτο δὲν ἐδόθη καταχρηστικῶς εἰς τὸ παράδοξον τοῦτο ὄρος. Τρόντι, μία φλὲξ τῆς οὐσίας ταύτης ἀπὸ τῆς κορυφῆς μέχρι τῆς βάσεως τοῦ ὄρους, εἰς μῆκος τριῶν λευγῶν, διαιρεῖται εἰς δύο βραχίονας 20 — 25 ὀργυῶν πλάτους, ὧν ὁ εἰς κατέρχεται πρὸς τὰ ΒΑ καὶ ὁ ἕτερος πρὸς τὰ ΝΔ. Τὸ ἅλας εὐρίσκεται ἐκεῖ σχεδὸν ἀμυγές, καὶ οἱ ἐγγύριοι μεταχειρίζονται αὐτὸ χωρὶς νὰ τὸ ἀποχωρίζωσι τῆς ἀργίλου, ἥτις εὐρίσκεται μετὰ τῶν στρωμάτων του. Ἐρχονται δὲ πολὺ μακρόθεν ὅπως κάμωσι τὰς προμηθείας των.

Ἴδου χώρα εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἐπὶ τοῦ ἁλατος φόρος θὰ ᾔτο πολὺ δύσκολον νὰ ἐπιβληθῇ.

Ὁ αἰμοδόρος ψιττακὸς

Ἐν Νέα Ἰσλανδία ὑπάρχει εἶδος ψιττακοῦ καλούμενον κῆ, τὸ ὁποῖον μανιωδῶς θηρεύουσιν οἱ ἐγγύριοι ἕνεκα τῶν καταστροφῶν τὰς ὁποίας προξενεῖ εἰς τὰ ποίμνια.

Ὁ ψιττακὸς οὗτος καθήμενος ἐπὶ τῶν νώτων τῶν προβάτων καὶ ἀποσπῶν τὸ ἔριον αὐτῶν κατὰ τὴν ψωδὴν χώραν, διασχίζει εἴτα τὸ δέρμα των καὶ κατατέμπεται ἀρπάζων τεμάχια τοῦ λεπτοῦ λίπους, ὅπερ περιβάλλει τοὺς νεφρούς.

Τὸ περίεργον δ' εἶναι ὅτι ἡ συνήθεια αὕτη τοῖς ἐπὶ ἡλθεν ἀπὸ τινος, καὶ μέχρις ἐσχάτων οἱ κῆ ᾔσαν πτηνὰ ὀλοτελῶς ἄκακα καὶ ἔζων ἐν ἀρίσταις σχέσεσι μετὰ τῶν προβάτων.

Τ' ΑΣΤΡΟ

Ἦσ' τὴν ἀδελφή μου Ἄννα.

Τοῦ φεγγαριοῦ ἡ φωτειναῖς ἀλλὰ χλωμαῖς ἀχτίδες
ἐλούζονταν μέσ' τ' ἀργυρᾷ
τῆς Προποντίδος τὰ νερὰ
ὥσ' ἂν τῆς νεραΐδες.

Ἦ Εφεγγ' ἡ γῆ κι' ὁ οὐρανός, τὰ βάθη τῆς θαλάσσης,
ἦτο βραδυνὰ ἐρωτική,
ἡ φύσις ἦτο μαγική
καθ' ὅλας τὰς ἐκτάσεις.

Ἦσ' τὴν Ἀρτιγόνη τὸ ρησί, Ἦσ' τὴν κόρη ποῦν' ὁ βράχος,
καθήμενος Ἦσ' ἕνα κρημρό
ἐκεῖ ὑψηλὰ εἰς τὸ βουνὸ
ἐρέμβαζα μονάχος.

Ἦ Εβλεπα τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ κ' ἐθαύμαζα τὸ κάλλος,
ἐνῶ τὸ κύμα ἠχηρό
ἔσπανε κι' ἄφηνε ἀφρὸ
κ' ἠκούετο ὁ σάλος.

Ἦ Εστραφταν τ' ἄστρα ὑψηλά, Ἦσ' τὸν οὐρανὸ σπαρμένα·
πλὴν ὅμως εἶχε καὶ μικρά,
δὲν εἶχαν φῶς, ἦσαν ὥχρὰ
σχεδὸν ὥσ' ἂν σβυσμένα.

Ποιὸ ἄρ' ἄγε, ἐφώρησα, γὰρ ἦναι τ' ἀστρικό μου;
μὴ εἶν' αὐτὸ τὸ φωτεινὸ
ὅπου τὸ λέν' Ἐσπερινὸ
τὸ ἄστρον τὸ δικό μου;

Ἦ τοῦ ζεφύρου ἐλαφρὰ προὐ τότε μὲ λέγει·
« Βλέπεις αὐτὸ τὸ σκοτεινὸ
» τ' ἀστέρι ποῦναι ὀρφανό;
» δικό σου εἶν' καὶ κλαίγει. »

Ἦ Δίχως προεπάθησα γιὰ γὰρ τὸ διακρίνω·
τέλος τὸ εἶδα ἄν' νεκρό·
πέφτει βαθιὰ μέσ' τὸ νερὸ
καὶ σβύσθηκε κ' ἐκεῖνο.

A. ΜΕΛΙΠΠΥΤΟΣ

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

— Γιάννη, τρέξε γλήγορα, φέρε ἕνα ἀμάξι, τὸ πρῶτον πού θ' ἀπαν-
τήσης.

Ὁ ὑπηρέτης κατέρχεται δρομαίως τὴν κλίμακα καὶ ἐπιστρέφει μετ'
ὀλίγον κατηρῆς καὶ τεταραγμένος.

— Τὸ ἔφερες τὸ ἀμάξι; κάτω εἶναι; ἐρωτᾷ ὁ κύριος.

— Ὁχι, κύριε, δὲν ἐτόλμησα νὰ τὸ πιάσω.

— Διατί;

— Διότι τὸ πρῶτον πού ἀπήντησα ἦτο μία νεκροφόρος!

Ο ΚΟΚΚΟΦΟΙΝΙΞ

Ἰθαγενὲς τῶν Ἰνδιῶν δένδρον, ὑπαγόμενον εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν φοινικοειδῶν, ὁ κοκκοφοῖνιξ εἶναι σήμερον διαδεδομένος εἰς πάσας τὰς τροπικὰς χώρας τὰς μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τῆς 25ης μοίρας περιλαμβανομένης.

Τὸ μᾶλλον ἀξιοσημείωτον τοῦ εἶδους τούτου εἶναι ὁ κοινὸς καλούμενος κοκκοφοῖνιξ (*cocos nucifera*). Ὁ κορμὸς αὐτοῦ ἀρκούντως εἰσέτι λεπτὸς φθάνει μέχρις ὕψους 20 ἢ 25 μέτρων.

Τὸ ἔδαφος εἰς ὃ κατὰ προτίμησιν ἀρέσκεται τὸ δένδρον τοῦτο εἶναι ἡ ἄμμος τῆς παραλίας. Κάρυον κοκκοφοίνικος παραχωσθὲν ὑπὸ ὑγρὰν καὶ ἄλμυρὰν ἄμμον φύτεται εἰς τὸ τέλος ἐνὸς μηνός, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον φυτὸν αὐξάνει μεθ' ὑπερβολικῆς βραδύτητος. Μετὰ πάροδον μιᾶς δεκάδος ἐτῶν μόλις θὰ ἔχῃ ὕψος 5 μ.

Ἐὰν ὁ κοκκοφοῖνιξ ἀρχίσῃ ν' ἀνθῇ πέντε μετὰ τὴν φύτευσίν του ἔτη, δὲν δυνάμεθα νὰ συλλέξωμεν τοὺς καρποὺς εἰμὴ μετὰ τὸ ἔβδομον ἔτος.

Μεγαλοπρεπὲς δέσμη φύλλων κλινόντων κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις καὶ θελκτικοῦ πρασίνου χρώματος ἐπιστέφει τὸν κορμὸν τοῦ κοκκοφοίνικος, ἐν τῷ κέντρῳ δὲ τῆς δέσμης ταύτης ὑψοῦται ὄζος ἀρκούντως ἀνάλογος πρὸς τὴν κράμβην τοῦ φοίνικος. Πλάτους ἐνὸς μέτρου καὶ μήκους 5—6 μ. τὰ φύλλα ταῦτα σχηματίζονται ὑπὸ διπλοῦ στίχου φυλλαρίων καὶ ἀναδύουσι τὰ μὲν μετὰ τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ μέσου τῶν ἥδη ἀναπτυχθέντων φύλλων. Ἀπὸ τῆς βάσεως τῶν χαμηλοτέρων φύλλων προβάλλουσιν ἄνθη θυσανοειδῆ, τὰ ὅποια ἐν καιρῷ τῆς καρποφορίας δίδουσι καρποὺς πρασίνους, μετρεῖς πλευρὰς ὀγκῶδεις, ὅσον ἀνθρωπίνῃ κεφαλῇ, οἱ ὅποιοι ὑπὸ κέλῳ εἰς ἄκρον ἰνῶδες, παρουσιάζουσι πυρρὴν σκλη-

ρότατον, ῥοειδῆ καὶ περικεκαλυμμένον ὑπὸ ξυλώδους χιτῶτος. Ὁ πυρρὴν οὗτος εἶναι κοκκοκάρυον ὅπερ καὶ αὐτὸ ἐμπερικλείει πολλὸν λευκότατον, πιαρώδους ὥσεως, οὐδαμῶς δυσάρεστον τὴν γεῦσιν. Ὁ χυλὸς οὗτος χρησιμεύει ἀντὶ γάλακτος καὶ εἶναι ποτὸν δροσιστικὸν καὶ ἐλαφρῶς σακχαροῦχον. Ὅσῳ περισσότερον ὁ καρπὸς ὠριμάζει, τόσῳ περισσότερον σκληρύνεται καὶ ὁ πολτός, εἰς τρόπον ὥστε ἀπὸ πιαρώδους συστάσεως, ὡς εἶναι ἐν ἀρχῇ, μεταβάλλεται εἰς κατάστασιν ἀμυγδαλοῦ καὶ τελευταῖον καθίσταται ἐξαιρετικῶς σκληρόσαρκον καὶ ἰνῶδες. Ἐκ τούτου ἔπεται ὅτι ἐὰν θέλῃ τις νὰ φάγῃ τὸν εὐχυμον ἐκείνου πολλόν, πρέπει νὰ διασχίσῃ τὸ κοκκοκάρυον, ὅτε τοῦτο εἶναι εἰσέτι ἡμιώριμον ὅπως εὖρῃ τὸν πολλὸν πιαρώδη ἢ τοῦλάχιστον ἀμυγδαλώδη.

Τὸ δένδρον τοῦτο, ὅπερ συννεοῖ ἐν ἑαυτῷ πλῆθος φυδίκων πόρων εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ εἶναι τόσον εὐεργετικὸν εἰς αὐτόν, εὐλόγως ἐδύνατο νὰ τὸ ὀνομάσῃ τις φιλόανθρωπον, διότι ὅλα σχεδὸν τὰ μέρη αὐτοῦ δύνανται νὰ χρησιμοποιοθῶσι, καὶ νομίζει τις ὅτι ἡ θεία Πρόνοια κατεκλήρωσεν αὐτὸ εἰς τὰς τροπικὰς χώρας θέλουσα νὰ χαρισθῇ εἰς τὴν ἄκραν ἀκνιδίαν τῶν ἰθαγενῶν. Καὶ τῶντι, ὁ κορμὸς αὐτοῦ, ὅταν ἦναι νέος, ἐγκλείει ἐντερύνην σακχαρώδους καὶ χυμώδους συστάσεως, ὅταν δ' ἡλικιωθῇ, αἱ ἴνες, αἵτινες τὸ περικαλύπτουσι μεγάλης οὔσαι ἀντοχῆς καὶ ἐλαστικότητος χρησιμεύουσι πρὸς κατασκευὴν σχοινίων. Τὰ φύλλα του δερματώδη καὶ σχεδὸν ἄβηαρτα χρησιμεύουσι πρὸς ἐπιστέγασιν τῶν οἰκημάτων.

Πλέκοντες τὰ φυλλάρια τῶν φύλλων του κατασκευάζουσι πῖλους ἐλαφροὺς καὶ ἀδιαπεράτους εἰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας. Αἱ μικραὶ διάμεσοι αὐτῶν πλευραὶ χρησιμεύουσι πρὸς κατασκευὴν κανίστρων. Ἡ ἴς τοῦ καρύου ἀποτελεῖ ἐξαιρετικὸν στύπωμα (καλαφάτισμα) εἰς τὰ πλοιάρια. Τὸ κέλῳ αὐτοῦ, ἀδιάδροχον εἰς ὅλα τὰ ὑγρά δύνανται νὰ χρησιμοποιοθῇ ἄριστα ἀντὶ ἀγγείου, τὸ ὅποιον γλύφουσι καὶ κοσμοῦσι πολ-

λαχῶς. Ἐάν τις θέλῃ νὰ θυσιάσῃ τὸν καρπὸν καὶ κόψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δένδρου ἐν τῇ νεότητί του, καί, ἀφοῦ κάμῃ ἐπὶ τοῦ κορμοῦ του διαφόρους ἐντομάς, ἐπιδέσῃ ἔπειτα καταλ-
λήλως τὸν κορμόν, θὰ ρεύσῃ ἐξ αὐτῶν ὑγρὸν νόστιμον, ἄφθο-
νον καὶ σακχαροῦχον τὸ ὁποῖον, ζυμωθέν, παράγει τὸ περι-
φημον καλὸ ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν. Ἐκαστον δένδρον παράγει ἐτη-
σίως 250—300 λίτρας καλὸ ὑπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξάγεται εἶ-
δος ῥακῆς γνωστῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀρᾶκ.

Τὸ ἀμύγδαλον τοῦ καρπού, ὅταν ᾖ ὡριμον, τίθεται εἰς ἔλαιοτριδεῖα πρωτογόνου ἐν γένει κατασκευῆς καὶ τριβεται διὰ ζῶων. Τὸ ἐκεῖθεν ἐξαγόμενον ἔλαιον ἢ βούτυρον τοῦ κοκ-
κοφοίνικος μεταχειρίζονται ἐν Ἰνδαίᾳ ἢ πρὸς φωτισμὸν ὡς
ἔλαιον, ἢ πρὸς διατροφήν ὡς βούτυρον.

* *

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Ὁ Χ συναντᾶται ἡμέρην τινὰ μετὰ τινος φίλου του μάτην ζη-
τοῦντος θέσιν τινά.

- "Ε! λοιπόν! εὔρες τέλος; καμμίαν θέσιν;
- Εὔρον τέλος πάντων.
- Τί εἶδους ἐργασία εἶναι; πόσῃ κερδίζεις;
- Κερδίζω διακόσια φράγκα κατὰ μῆνα μετὰ τοῦ ἐνδιαιτήματός μου, παρὰ τινι ἐμπόρῳ ἀχύρων.
- Τότε βέβαια θὰ τρέφῃσαι καὶ ἀπὸ μέσῃ, ὑπέλαβεν ὁ Χ . . .

Ἡ ΣΙΝΙΣ ΕΝ Τῷ ΟΙΚῷ, ΚΑΙ Τῇ ΚΟΙΝΩΝΙΑ,

Ἡ γυνὴ ἐν Κίνα θεωρεῖται ὡς ὑποδεέστερον τοῦ ἀνδρός· ἡ
σινικὴ μεταφυσικὴ θέτει τὴν ὑποταγὴν τῆς γυναικείας ἀρχῆς
ἐν τῷ σύμπαντι· ἡ ἠθικὴ ἐπιτάττει εἰς τὴν θυγατέρα καὶ τὴν
σύζυγον ἀπόλυτον ὑποταγὴν πρὸς τὸν πατέρα καὶ τὸν σύζυγον
καὶ τάττει τὸν χωρισμὸν τῶν φύλων οὐχὶ ὅπως διαφυλάξῃ τὴν
γυναικεῖαν ἀγνότητα, ἀλλ' ὅπως διασῶσῃ τὸν ἄνδρα ἀπὸ ἐξευ-
τελιστικῆς ἐπιδράσεως· αἱ δὲ συνήθειαι, σύμφωνοι πρὸς τὴν ἠθι-
κὴν, αἴρουσιν ἀπὸ τῆς γυναικὸς πᾶσαν πρωτοβουλίαν, πᾶσαν
θέλησιν. Ἡ πολυγαμία ὑποβιάζει αὐτὴν χωρὶς νὰ τὴν παρορ-
γίξῃ, διότι ἡ κίτρινη γυνή, ὡραία καὶ εὐπειθής, εὐκόλως πα-
ραδέχεται νὰ συμμερισθῇ μετ' ἄλλης τὸν συζυγικὸν κοιτῶνα.
Ἡ ἐκπαιδευσις τῶν νεανίδων τῶν πτωχικῶν ἰδίως τάξεων εἶ-
ναι εἰς ἄκρον περιορισμένη, διότι δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῇ Σι-
νικῇ ὅπως παρ' ἡμῖν πρὸς θαναγωγεία. Ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ
μανθάνουσι τὸ θυγάτριον ν' ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ χαράττῃ χα-
ρακτῆράς τινος, οὐδὲν δ' ἕτερον! Παρὰ τοῖς πλουσίοις, ὁ παι-
δαγωγὸς τῶν ἀδελφῶν προσλαμβάνει ὡς μαθητριάς καὶ τὰς
ἀδελφάς, εἰς τὰ νότια κυρίως μέρη. Ἐν Καντῶνι ὑπάρχουσι
μάλιστα, ὡς λέγεται, γυναῖκες καθηγήτριαι, αἵτινες ἐν τῇ πό-
λει δίδουσι μαθήματα φιλολογίας καὶ μουσικῆς. Ἐν τοσοῦ-
τῳ περὶ τὸ 10 ἢ 12ον ἔτος παύει πᾶσα παιδευσις· διότι ὁ
γάμος μετ' ὀλίγον μέλλει ν' ἀποσπάσῃ τὴν κορασίδα ἀπὸ
τῆς πατρικῆς ἐστίας. Γενικὴ λοιπὸν οὕσα ἡ γυναικεῖα ἀνά-
θεια, οὐδένα δυσχερεστεῖ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ἐν ἣ ὁ μᾶλλον εὐ-
παιδευτὸς τῶν μανδαρίνων οὐδέποτε θ' ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τῆς
συντροφῆς του ἄλλο τι εἰμὴ ἀπογόνους.

Ἐλευθερωτέρα τῆς εὐγενοῦς γυναικὸς, ἡ γυνὴ τοῦ λαοῦ
ἐργάζεται ἐν τοῖς ἀγροῖς, οὐδέποτε ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ. Τὸ λοι-

πὸν τοῦ χρόνου διάγει μετὰ τῶν συγγενῶν τῆς δεδασμίων γραιδίων ὀχληροτάτων ἀνδραδέλφων, ἀπειθῶν τέκνων φύρδην μίγδην συσσεσωρευμένων ἐντὸς δύο ἢ τριῶν μικρῶν δωματίων. Ἡ γυνὴ εἶναι εἶδος ἐπικερδοεστάτης ἐμπορίας εἰς τὸν ὀκνηρὸν ἢ σπάταλον δίνην σύζυγον· ἐκοῦσα αὐτὴ ἢ ἀκούσα πωλεῖται παρ' αὐτοῦ προσωρινῶς ὡς παλλακὶς ἢ ὡς θεράπαινα. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ καταστάσει ἡ δυνὶς τῶν κατωτέρων τάξεων ἔχει τὴν περιοδωτέραν τύχην νὰ τῇ προσενεχθῶσι προσκινέστερον. Περὶ ἐτέρου εἶδους ἐμπορίας τῆς τῶν ἐκδεδιητημένων γυναικῶν καὶ τῶν ἡθοποιῶν πολλὰ θὰ ἐδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ἀλλ' εἰς τὰς δυστυχεῖς ταύτας πολλὰ πρέπει νὰ συγχωρηθῶσιν ἕνεκα τῶν ἐσκοτισμένων αὐτῶν ἡθικῶν γνώσεων.

Ἡ πλουσία γυνὴ εὐρίσκει πλήρη ἱκανοποίησιν τοῦ ἐξευτελισμοῦ αὐτῆς διὰ τῆς ἐπιδράσεως ἣν προσκτᾶται ἐὰν ἔχῃ υἱόν. Κατὰ τὰ λοιπὰ οὐδαμῶς διαφέρει τῆς γυναικὸς τοῦ λαοῦ, ἴσως δὲ καὶ ὑπὸ τινα ἔποψιν ἐν τῷ πλούτῳ γυναικωνίτῃ διάγει χείρονα βίον καὶ μείζονας ποτίζεται πικρίας ἢ αὐτῇ.

Τοιοῦτου ὄντος τοῦ βίου τῆς γυναικὸς ἐν Κίνα, δὲν πρέπει νὰ ἐκπλαγῇ τις διὰ τὴν ὀλιθεράν ἔξιν τῆς παιδοκτονίας τῶν θυγατρῶν. Ἐξ ἰδίας πείρας γνωρίζουσα ἡ δειλαία μήτηρ οἷα οἰκτρὰ τύχη ἀναμένει τὸ ἀθῶον ἐκεῖνο πλάσμα προτιμᾷ νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὴν ζωὴν ἐν ἡλικίᾳ καθ' ἣν οὐδεμίαν εἰσέτι ἔχει τοῦ κόσμου συναίσθησιν.

Μόνον ἡ γέννησις ἄρρενος τέκνου ἀνυψοῖ τὴν γυναῖκα, πλησιάζει αὐτὴν πρὸς τοὺς προγόνους πρὸς οὓς αὐτὴ ἐδώρησεν ἕνα κληρονόμον καὶ καθιστᾷ αὐτὴν ὄν νέον, πεπροικισμένον με ὑπαρξιν ὀρθοσκευτικὴν ἥτις ἀναπτύσσεται ἐξ ὁλοκλήρου τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας ἐκλείπει. Ἡ χηρεία λοιπὸν εἶναι κατ' ἀρχὴν, διὰ τὴν προσωπικότητα τῆς γυναικὸς, ἡ ὥρα τῆς πληρεστέρας αὐτῆς ἀναπτύξεως. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἀκόμη πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σέβονται, δὲν εἶναι τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ τὸ συντε-

λεσθὲν οἰκογενειακὸν ἔργον, τὸ καθῆκον τοῦ διαιωνίζειν τὴν λατρείαν τὴν συμπληρωθεῖσαν εἰς εὐαρέστησιν τῶν προγόνων· ἡ δόξα λοιπὸν τῆς μητρὸς εἶναι ἡ ἀνταύγεια τῆς δόξης ἐκείνων, εἰς ἐκείνους ὅλα ἀναφέρονται, καὶ οὐδένα τοῦτο πρέπει νὰ ἐκπλήξῃ, ἐὰν σκεθῇ ὅτι ἐν Κίνα τὸ κοινωνικὸν μῶριον δὲν εἶναι τὸ ἄτομον ὅπερ παρέρχεται ἀλλ' ἡ οἰκογένεια ἥτις διαρκεῖ.

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Ὅμιλοῦσι περὶ συζυγικοῦ βίου.

— Ἐγώ, ἔλεγεν ὁ χοιροκχμωμένος Παντελῆς ἥμην νυμφευμένος ἐπὶ τριάκοντα ἔτη. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο μίαν μόνην φορὰν εἴχουμεν τὴν αὐτὴν γνώμην μετὰ τῆς συζύγου μου.

Πυρκαῖα μετεδόθη εἰς τὴν οἰκίαν μας καὶ ἕκατος ἐξ ἡμῶν ἐζήτει νὰ σωθῇ ὁ πρῶτος.

Διδάσκαλος χωρίου πρὸς μαθητήν.

— Ἐὰν ξυλουργὸς θέλῃ νὰ καλύψῃ στέγην 15 ποδῶν μήκους καὶ 30 πλάτους, με ξύλα 6 ποδῶν καὶ 40 πλάτους, τί ποσὸν ξύλων θὰ χρειασθῇ;

Ὁ μαθητὴς λαμβάνει τὸν πῦλόν του ἔτσιμιν νὰ ἐξέλθῃ.

— Ποῦ πηγαίνει; τῷ λέγει ὁ διδάσκαλος.

— Πάω νὰ φέρω ἕνα μικραγκό, αὐτὸς θὰ ξέρῃ καλλίτερον, πούναι ἡ δουλειά του.

Η ΑΝΟΙΞΙΣ

Τῇ εὐγενεῖ κυρία Ἀ. Γ. Συνόδῃ.

Διελθόντες τὰς μεγάλας τοῦ χειμῶνος ἐσπερίδας,
μεταξὺ τῶν συγγενῶν μας μὲ χάρις καὶ μὲ ἐλπίδας
τὸν δριμύτατον χειμῶνα, τὸν ψυχρὸν καὶ παγετώδη,
τὸν εὐχάριστον ἐν μέρει ἀλλ' οὐχ ἥττον ταραχώδη,
διελθόντες γηθοσύνῳ πρὸ ἐστίας ρογχαζούσης
μετὰ χάριτος σπανίας καὶ πολὺ ἰδιαζούσης,
μ' οὐκ ὀλίγην δὲ ὀρώμεν ἡδονὴν καὶ εὐφροσύνην
τῆς ἀνοιξέως τὴν ἔδραν ἀνθοστόλιστον πρασίνην,
ἐπισκέπτουσαν τὴν φύσιν τὴν ξηρὰν νομιζομένην,
τὴν γυμνόσπαρτον καὶ οὔσαν μέχρι τοῦδε ταρκωμένην.
Ἄλλ' ὁ ἥλιος ἀκτῖνας θερμογόνους ἀκοντίσας
πῶς μετέβαλε τὴν φύσιν μὲ τὰ ἄνθη τῆς στολίας
τά τε δένδρα καὶ τὰ ὄρη, τοὺς λειμῶνας καὶ τὰ δάση
καὶ τὴν γῆν διὰ τῆς χλόης ἐπιστρώσας ἐν ἐκιάσει!
Ἀπηλλάγη καὶ ὁ ῥύαξ ἐκ τῶν πάγων τοῦ χειμῶνος
καὶ φλοισβίλων διαρρέει ἀνὰ μέσον τοῦ χειμῶνος,
παρασύρων πότε φύλλον, πότε χόρτον μαραμμένον
ἐκ τοῦ κλάδου ὑπ' ἀνέμου τὸ πτωχὸν ἀποσπασμένον.
Ἡ σμαράγδιος ἡ χλόη θαλερὰ καὶ ρωποτάτη
μὲ τὴν δρόσον τῆς τὴν φύσιν καθιστᾷ ὡραιότητι.
Ποικιλόχροια ἀνθέων τὸν αἰθέρ' ἀζωματίζει
ἐνῶ ῥύαξ κρυσταλλώδης εἰς τὰ περίξ κελαρύζει,

στολισμένος, δι' ἀνθέων τερπνοτάτων καὶ ἀγρίων,
ἡ ροιάς, ὡς λόγου χάριν, ἡ λευκάκανθα, τὸ βρύον.
Τῆς ἀνοιξέως ἡ ὥρα μᾶς ἀγγέλλεται ἐγκαίρως
ὑπὸ κόκκυκος ἐλθόντος δι' ὀλόκληρον τὸ θέρος·
καὶ καθήμενος εἰς δένδρον ἢ εἰς στέγην τῆς οἰκίας
ὕψιφῶνως ἀνακράζει «κούκο . . . κού!» ἔς τὰς στροικίας.
Αἱ μικραὶ αἱ χελιδόνες ἐπατέρχονται καὶ πάλιν
μὲ χαρὰν τὰς φωλεάς των ἀνευρίσκουσι μεγάλην,
ὥς ἠγάγκασε τὸ ψῦχος τοῦ χειμῶνος τὰ ἀφήσουν
καὶ μακρὰν τῆς περιχρᾶς των κατοικίας τὰ οἰκῆσουν.
Τί φαιδρά τις διατρέχει εἰς τὰ περίξ τῶν λειμῶνων,
τῶν δασῶν καὶ τῶν κοιλάδων, τῶν ὀρέων καὶ αὐλώνων.
Ποῖον θέαμα ὡραῖον καὶ ἀπερίγραπτον ἐτίσης
παριστᾷ ἐνώπιόν μας ἡ ἀνθοστεπτος ἡ φύσις!
Πόσον χαίρεται τις, ὅταν ὑπὸ φύλλῳ καθίσῃ
ἄρην ὁ ἥλιος τὴν δρόσον ἐκ τῶν φύλλων ἐξατμίσῃ!
ἄφ' εἰδὸς μὲν τὰ ἀκούη τὰ πτηνὰ τὰ κελαδοῦσι
καὶ ἀπὸ κλάδου εἰς κλαδίσκον εὐκνήτης τὰ πηδοῦσι,
ἄφ' ἑτέρου δὲ τὰ βλέπῃ τὸν βοσκὸν βραδυπεροῦντα,
καὶ τὸ ποίμνιον ἡσύχως εἰς τὸ βόσκημ' ὀδηγοῦντα·
ἀποτίνων δὲ τὸν φόρον τῆς αὐτοῦ εὐγνωμοσύνης
ἀναπαύει ἐπὶ χλόης ἠνθισμένης καὶ πρασίνης,
τὸν αὐλὸν ἐν ἀφελείᾳ μετὰ χάριτος χειρίζει
νεοτόνιστόν τι ἄσμα τοῦ χωρίου του τονίζει.
Αἱ ἀμνάδες ἀπωτέρω συμπαθέστατα βελάζουν,
οἱ δ' ἄμμοι ἔς τὸ βέλισμά των τρέχουν τρέχουν καὶ θηλάζουν.
Πόση χάρις, πόσον κάλλος, ποία τέρψις καὶ φαιδρότης!
Εἶσαι ἀνοιξίς τῶντι ὡς ἡ θάλλουσα νεότης·
πλὴν σὺ πάντοτε κατ' ἔτος ἐπιστρέφεις θαυμασίως·
ἡ νεότης ὁμῶς ἅπαξ καὶ ἀπέρχεται αἰωνίως.

ΕΡΩΣ — ΓΥΝΗ

» Ne plus être aimé, c'est ne plus vivre.

Ἦτο μόλις εικοσαετής, προσηνής τὸ ἦθος καὶ γλυκύτατος, εἶχε κατακτήσει τὰς καρδίας ἀπάντων τῶν κατείκων τοῦ μικροῦ, ἐν ᾧ ἀνετράφη, χωρίου. Ἡ ἱστορία του εἶναι ἀπλή, ἐξ ἐκείνων ἃς δύναται τις νὰ εὔρῃ ἐν ἐκάστη σελίδι τῆς ἱστορίας τῆς καθ' ἡμᾶς κοινωνίας. Ἦτο υἱὸς μονογενῆς τοῦ ἀγαθοῦ ἀνδρογύνου Καρηνᾶ. Τὸν ἀνέθρεψάν ὡς ἀγαθὸν χριστιανὸν καὶ καλὸν πολίτην. Ἀρκετὰ εὐποροὶ ὄντες, παρέσχον αὐτῷ ἐκπαίδευσιν ἱκανὴν καὶ ἀποφοιτήσαντα τοῦ γυμνασίου ἐπεμψαν εἰς Ἀθήνας ἵνα ἐκμάθῃ τὰ νομικά. Ἐκεῖ καὶ ἐγὼ τὸν ἐγνώρισα. Οὐδέποτε ἀπῆντησα φυσιογνωμίαν γλυκυτέραν, μᾶλλον συμπαθητικὴν τῆς τοῦ Ἀνδρέα. Συνεδέθημεν διὰ φιλίας στενῆς καὶ ἀκραιφνοῦς. Τὸν ἠγάπησα μόλις ὡς τὸν εἶδον, ὡς τὸν ἠγάπησαν καὶ πάντες μεθ' ὧν συναναστρέφετο. Τὴν ἱστορίαν του συγκινητικωτάτην ἄλλως τε, εἰς ἐμὲ μόνον διηγήθη· οὐδεὶς ἕτερος ἐγνώριζε τὰ κατ' αὐτόν. Ἦτο φύσεως μελαγχολικῆς καὶ ρεμβώδους. Ἡ μελαγχολία του ὅμως αὐτῇ ἀντὶ νὰ ἀσχημίζῃ τὸ θελκτικὸν πρόσωπόν του, ἐξωραΐζεν ἔτι μᾶλλον, καὶ θελκτικώτερον αὐτὸ καθίστα. Πολλάκις ἐν μέσῳ τῶν διασκεδάσεών μας ἀφοῦ πρῶτον μᾶς παρετήρει ἀλγεινῶς μειδιῶν ἀπέστρεψε μετ' ὀλίγον τὸ πρόσωπον, ἵνα θαλερὸν κρύψῃ δάκρυ ὑγραῖνον τὰς βλεφαρίδας του. Προφανῶς θλίψις κρυφία κατεβίβρωσκεν αὐτόν. Ἠγνόουν καὶ ἐγὼ ἔτι αὐτήν. Οὐδέποτε δ' ἐτόλμησα νὰ τὸν ἐρωτήσω περὶ τούτου.

Ἐσπέραν τινὰ καθήμεθα εἰς τοῦ Ζαχαράτου. Ἦτο νῦξ ἀσυνήθως μαγευτική. Μετὰ δύο τρία ποτήρια ζύθου κατελήφθη πάλιν ὑπὸ τῆς ἰδιαζούσης αὐτῷ μελαγχολίας. — Μὰ τί ἔχεις, Ἀνδρέα; τὸν ἠρώτησα. — Τίποτε, μὲ ἀπεκρίθη ὑψώσας ἐπ,

ἐμὲ τοὺς γοητευτικωτάτους ὀφθαλμούς του ὑγροὺς οὐχ ἥττον ἐκ τῶν δακρύων. — Δὲν εἶναι δυνατόν, ἐπανέλαβον ἐκ νέου ἐπιμόνως, κάτι σκέπτεσθαι καὶ δακρύζεις ἔτσι. Δὲν ἀπεκρίθη, ἴσως μάλιστα δὲν ἤκουσε τοὺς λόγους μου. Πλὴν μετ' ὀλίγον μᾶλλον πρὸς ἑαυτὸν ἀποτεινόμενος καὶ ἐνδομύχον σκέψιν ἐκφράζων ἢ πρὸς ἐμὲ ἀπαντῶν. — Ἀ! εἶπεν — ὁποῖαν ἰσχὺν ἐπὶ τοῦ βίου ἡμῶν ἔχουσιν αἱ γυναῖκες. Ναί, ἐξηκολούθησε μετὰ βραχεῖαν παῦσιν, σκέπτομαι ὅτι ἐν βλέμμα ἢ μειδίαμα ἐκφραδικὸν αὐτῶν ἀποφασίζει περὶ τῆς ὅλης ἡμῶν τῶν ἀνδρῶν ζωῆς. — Τὸν παρετήρησα ἀτενῶς. — Ἐκπλήττεσαι, μοὶ εἶπε, διὰ τοὺς λόγους μου. Πραγματικῶς ζωηρὰ μὲ ἀντεῖχεν ἐκπληξίς. Τὸν ἐγνώριζομεν ἀδιάφορον καὶ ψυχρὸν πρὸς τὰς γυναῖκας· ἐφαίνετο μᾶλλον μισογύνης, οὐδεὶς δέ ποτε ἐγνώρισε τὴν ἐρωμένην του. — Καλὰ, ἐξηκολούθησε, θὰ σοὶ διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν μου, διότι καὶ ἐγὼ ἔχω ὡς πάντες τὴν ἐρωτικὴν μου ὁδύσσειαν καὶ θὰ κρίνης εἶτα. Ἀλλά, προσέθηκε μετ' ὀλίγον· πᾶμε ἔς τὸ σπίτι, ἐδῶ δὲν εἶναι τόπος κατὰλληλος διὰ τὰ τοιαῦτα. Ἠγέρθημεν. Τὰ δωμάτιά μας ἔκειντο ἐν τῇ ὁδῷ Σόλωνος ἐν τῷ αὐτῷ διαμερίσματι παραπλεύρως· μόλις προυχωρήσαμεν ὀλίγον καὶ σφοδρὸς ἄνεμος ἤρχισε νὰ πνέῃ συνήθως κατὰ τὰς θερινὰς νύκτας. Μετ' ὀλίγον δὲ παχεῖται σταγόνες ὀρμητικῆς βροχῆς μᾶς ἠνάγκασαν νὰ ἐπιταχύνωμεν τὸ βῆμά μας. Στρέψας δ' αἰθνης πρὸς τὸν Ἀνδρέαν τὸ βλέμμα, παρετήρησα αὐτὸν ἀσκεπῇ. Τῷ συνεβούλευσα νὰ καλυφθῇ — Ἀφες με, μοὶ ἀπεκρίνατο, ἔχω ἀνάγκην δρόσου· πονοκέφαλος ἐλκεῖνός μὲ βασανίζει. Εἰσῆλθομεν εἰς τὸ δωμάτιόν του. Τὰ πάντα ἦσαν ἐν τάξει καλλίστη καὶ αὐστηρᾷ. Ἐξηπλώθην ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντροῦ, ἐνῶ αὐτὸς πλνσιάσας τὸ κάθισμα πρὸς τὸ ἠνεφνυμένον παράθυρον ἐρρέμβασε παραιτῶν τὸν ζοφερὸν οὐρανόν.

— Ἰδέ, μοὶ εἶπε μετ' ὀλίγον — πρὸ ὀλιγίστης ὥρας ὁ οὐρανὸς ἦτο γαλήνιος, καθαρὸς, αἰθερόεις. οὐδὲν δὲ προσεμήνυε τὴν μεταβολὴν ταύτην· εἰκὼν πιστοτάτη τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας τῶν μεταβολῶν. Εἶσαι ἡσυχῇ, καὶ ἴσως οὐκ ἔστι νύξ.

επισκιάζει τὴν ἡρεμον ὑπαρξίν σου· πλὴν αἰθνης βορρᾶς πνέει ἀνηλεής, συννεφοῦται ὁ ἥσυχος τῆς ψυχῆς σου ὀρίζων, κεραυνοὶ διασταυροῦνται συνεχεῖς ἐκρίζουντες μίαν πρὸς μίαν τὰς ἡδονὰς καὶ εὐχαριστήσεις σου.

Εἰς ἡλθεες ὁμως, ἀφοῦ ἡσυχία ἐπέλθῃ μετὰ καταιγίδα τρομεράν μὲν ἀλλ' ἀβλαβῆ, εἰς δάσος πλῆρες πευκῶν; Μύρα τοῦτο ἀποπνέον εὐαρέστως κατακνέει τὴν ψυχὴν σου, ἄρρητος δ' ἡδονὴ δὲ καταλαμβάνει. Οὕτω καὶ μετὰ διαρκεῖς ψυχικοὺς ἀγῶνας, ἀν κατανικήσης καὶ ὑπερισχύσης πάντων τούτων, γαλήνη δὲ διαδεχθῇ τὴν προτέραν τρικυμίαν τῆς καρδίας σου, μᾶλλον εὐαρέστως ἀπλάυεις πασῶν τῶν ἡδονῶν τῆς ἡρέμου ζωῆς καὶ γλυκύτεραι αὐταὶ ἢ τὸ πρότερόν σοι φαίνονται. Ἐνίστε ὁμως ἡ καταιγὶς ἐνδοκίπτει τρομερά, ὁ κεραυνὸς ἐκρίζοι δένδρα καὶ καταρρίπτει δρυὲς προαιωνίους, ἃς ὁ πανδαμάτωρ ἐσεβάσθη χρόνος καὶ τότε οἰκτρὸν παρουσιάζει θέαμα τὸ ὑπὸ τῆς καταιγίδος ἐρημωθὲν δάσος. Οὕτως πολλάκις αἱ ἀλλεπάλληλοι συμφοραὶ καὶ ἠθικοὶ κλονισμοὶ κατερείποῦσι τὴν καρδίαν σου καὶ ἡ ζωὴ σου ἀφόρητον ἄχθος σοι φαίνεται. Οὐαὶ δὲ τοῖς ἡττημένοις ἐν παρομοίαις περιστάσεσιν.

Ἐσίγησεν· ἐγὼ ἐκθαμβος τὸν ἐθεώρουν εὐρισκόμενος ἔτι ὑπὸ τὸ μυστηριῶδες κράτος τοῦ θελήτηρος τῆς μελωδικῆς φωνῆς του, ἐνῶ ἐκεῖνος πρὸς ἑαυτὸν μᾶλλον ἢ πρὸς ἐμὲ ἐφαίνετο ν' ἀποτείνηται. — Ἀλλά, μοὶ εἶπεν αἰθνης ὥσει ἀπὸ ληθάργου ἀνανήφων, σοὶ ὑπεσχέθην ὅτι θά σοι διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν μου· καὶ ἰδοὺ ὅτι πάλιν εἰς θλιβεράς ἐδυθίσθην σκέψεις.

Ἦναψε σιγάρων καὶ πρὸς τὰ ἔξω συνεχῶς παρατηρῶν ἤρχισε.

* *

Ἐσπέραν τινὰ ἀσκόπως περιφερόμενος ἐβάδιζον ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως ἰστάμενος κατὰ διαλείμματα πρὸ τῶν ἐκθεμάτων τῶν διαφόρων καταστημάτων, ὁπότεν συναντῶ τὸν κοινὸν φίλον Δημήτριον Κ. . . . Μετὰ τινὰς λόγους ἀνταλλα-

γέντας — Ἀπόψε, μοὶ λέγει, εἵμεθα προσκεκλημένοι εἰς τὸν χορὸν τῆς κ. Δ. . . . Δὲν τὴν γνωρίζω, ἀπῆντησα. — Ναί, ἀλλά με παρεκάλεσε πολὺ νὰ σε πάρω μαζί μου, διότι, λέγει, ἐπιθυμεῖ πολὺ νὰ σε γνωρίσῃ. Ἐπέφερα μερικὰς ἐνστάσεις, πλὴν ἐπὶ τέλους ὑπεχώρησα. Γνωρίζεις καὶ σὺ τὴν κ. Δ. Ἠξεύρεις πόσον πρὸς τοὺς ξένους τῆς φαίνεται περιποιητικὴ καὶ φιλόφρων. Περιστὸν ἐπομένως νὰ σοὶ περιγράψω τὰς φροντίδας καὶ περιποιήσεις δι' ὧν μᾶς περιέβαλλε. Πλῆθος ἐκλεκτῶν προσκεκλημένων ἐπλήρου τὰς αἰθούσας. Πρὸ τόσου κόσμου ἐγὼ ἔμεινα ἀμηχανῆς. Γνωρίζεις ἂν μοὶ ἀρέσκη τὸ πολὺ πλῆθος. Ἀπεσύρθην εἰς γωνίαν τινὰ καὶ ἐκεῖ ἀπομεμωμένος σκεδὸν παρετήρουν τὰ πρὸ ἐμοῦ ἀλλεπάλληλα διελαύνοντα ζεύγη. Αἰθνης, ἐνῶ ὁ χορὸς ἀνευ ζωῆς κατ' ἀρχὰς ἐνεψυχῶθη ἀρκετά, μὲ πλησιάζει ἡ οἰκοδόμοισα. Νεῖνις δεκαεπτὰ εἰς τὴν ἡκολούθει. — Ἐπιτρέψατέ μοι, τῇ λέγει δεικνύων με, νὰ σᾶς παρουσιάσω τὸν κ. Ἀνδρέαν Καρηλᾶν. — Ἡ δεσπονὶς Κ. Ζ. . . . προσέθηκε στραφεῖσα πρὸς ἐμὲ Ἐχαιρετίσθην μεν ἀμοιβαίως, ἐνῶ τὰ βλέμματά μας διεσταυρώθησαν. Ὡ φίλτατέ μοι, οὐδέποτε θὰ λησμονήσω τὴν στιγμήν ἐκείνην. Ἐν καὶ ἡμῖς ἡδὴ παρῆλθεν ἔτος καὶ ἡ ἀνάμνησις τῆς ὥρας ἐκείνης οὐδ' ἐπὶ στιγμήν ἐγκατέλειπε τὸ πνεῦμά μου. Πάντοτε θὰ ἐνθυμῶμαι τὸ βλέμμα τὸ πρῶτον τὸ ἀνταλλαγέν τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, τὸ βλέμμα, ναί, ἐκεῖνο, τὸ τόσον ζωνρόν, τὸ πλῆρες πυρός, ἐν ᾧ πιστῶς κατωπρίζετο ἡ ὑπερήφανος, ἀλλ' ὄχι! ἡ ἀλαζονικὴ μᾶλλον ψυχὴ τῆς Ἀργότερον τούτου ἑλπίδος πείραν. Ξανθὴ, ἀνάστημα θεᾶς, ὀφθαλμοὶ καστανόχροοι πλῆρεις πυρός καὶ ἐκφραστικώτατοι, στόμα μικκύλον καὶ ῥόδινον χροῶμα· ἰδοὺ τὰ διακρίνοντα αὐτὴν χαρακτηριστικά. Πρόσθε εἰς ταῦτα τὴν ἐπιστέφουσαν πᾶν κίνημα τῆς χάριν, τὴν γλυκύτητα καὶ μελωδίαν τῆς φωνῆς τῆς, καὶ θὰ ἔχῃς εἰκόνα ἐκφραστικὴν τοῦ ἀγγελολογίου ἐκείνου πλάσματος. Ἀγγελόμορφος· ναὶ εἶναι ἡ λέξις. Πλὴν ὅποια ἡρᾶ γε ψυχὴ ἐν τῷ αἰθερίῳ ἐκείνῳ ἐνεφώλεσε χειροβεῖμ; Οὐαὶ τῷ ἐρασθέντι

σχήματος ἢ σώματος, λέγει ὁ Οὐγκώ· καὶ ἔχει δίκαιον. Ὁ ἐρῶν ψυχῆς οὐδέποτε σφάλλεται. Θαυμάζει πάντοτε τὸ ὄν, ὅπερ ἡγάπησεν. Ἀγαπῶμεν ὅμως σῶμα καὶ μάτην εἴτα ζητοῦμεν ἢν ὠνειροπολήσαμεν ψυχὴν. Φεύγωμεν, φεύγωμεν τὰς ὠραίας πλὴν ἀνευ καρδίας γυναῖκας. Εἶναι καρποὶ ὀρεκτικώτατοι μὲ ἐνδοκάρπιον σεσηπός.

Ἐχορεύσαμεν ὁμοῦ τὸν πρῶτον στρόβιλον. Συγγνώμην ἂν σὲ ἀναγκάζω νὰ ἀκούης λεπτομερείας τοιαύτας. Οἱ ἐρῶντες εἶναι ἀδιόρθωτοι φλύαροι· ἀγαπῶσι ν' ἀναπολῶσι καὶ τὰ παλαιότερα συμβάντα τὰ ὑπενθυμίζοντα αὐτοῖς τὸ λατρευόμενον ὄν. Συνήθεια γλυκεῖα, τὸ πλεῖστον ὅμως πικρά. Ὅποτε ἀπεχώρησα τὸ πρῶν καὶ εὐρέθην μόνος ἐν τῷ δωματίῳ, δὲν ἀνεγνώρισα πλεόν ἐμαυτόν. Ἦμην ἐρωτευμένος.

Ἐστάθην ἐπ' ὀλίγον. Ἐγὼ τὸν ἱεροῦ μὴν προσεκτικῶς πάντοτε. Ἡ βροχὴ εἶχε παύσει. Τὸν πρότερον ἀνεμον παντελὴς νηνεμία διεδέχθη· ἡ δὲ φύσις ἐφαίνετο ἀναπαυομένη μετὰ λουτρὸν ἀρωματικόν.

Ἐκτοτε, ἐπανελάβε, τὴν συνήντων πλειστάκις. Εἰς τοὺς περιπάτους, εἰς τὰ θέατρα, εἰς τὰς δυναστροφάς. Ἠγνόνουν ὁποῖαν ἐντύπωσιν τῇ προυξένουν. Τοῦτο μόνον ἐγνώριζον ὅτι ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον μ' ἐθέλγε, μ' ἐμάγευεν. Ἡσθανόμην ὅτι ἀδύνατόν μοι ἦτο νὰ ζήσω ἀνευ αὐτῆς. Τὸ αἰσθημά μου μὲ ἐπνιγεν· ἐπρεπεν ἀντὶ πάσης θυσίας νὰ τῇ ἐξομολογηθῶ τὸ πρὸς αὐτὴν πάθος μου. Ἡ εὐκαιρία δὲν ἤργησεν. Ἦτο τῶν Ταξιαρχῶν. Ἐλάβον πρόσκλησιν ἀπὸ τινος φίλου μου, ὅστις ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου τοῦ ἐδίδε χορόν. Ἐγνώριζον ὅτι θὰ τὴν συναντήσω ἐκεῖ· ὅθεν, ἐννοεῖς, ἤμην ἐκ τῶν πρώτων. Ὁ χορός, ὡς γνωρίζεις, δὲν ἔχει δι' ἐμὲ θέλησιν. Στενοχωρηθεὶς ἀπεσύρθην πρὸς στιγμὴν εἰς δωμάτιόν τι πλαγίως τῆς αἰθούσης τοῦ χοροῦ καὶ ἀνοίξας τὸ παράθυρον ἐκάπνιζον σκεπτόμενος. Τί ἐσκεπτόμην, δύσκολον θὰ μοι ἦτο νὰ τὸ εἶπω. Πάντα καὶ τίποτε. Θροῦς ἐσθῆτος μὲ ἀπέσπαδε τῶν ρεμβασμῶν μου. Ἐστράφη· ἦτο ἐκείνη φίλη

τις τὴν συνώδευε. — Μόνος πάλιν καὶ ρεμβάζων, μοὶ λέγει θεοπίσιον μειδιῶσα. Ἡ μεγάλη ταραχὴ μου μὲ ἡμπόδισε νὰπαντήσω. — Ὡψ' ἐκουράσθην, εἶπεν, εἴτα καὶ νωχελῶς ἐκαθέσθην ἐπὶ παρακειμένου ἀνακλίντρου. Λεπτὰ τινα παροῦλον ἐν διγῇ νεκρικῇ. Ἡ φίλη τῆς ἐγερθεῖσα. — Σὰς ἀφίνω πρὸς στιγμὴν νὰ ρεμβάσῃτε ὁμοῦ, εἶπε, καὶ ἐξῆλθε ῥίπτουσα ἐπ' ἐμὲ πλῆρες πονηρίας βλέμμα. Ἐπὶ τέλους! Ἡ τόσον ποθομένη στιγμὴ ἐψῆσεν· καὶ ὅμως δειλία μεγάλη μὲ κατέλαβεν αἰφνης. Πρώτη ἐκείνη διέλυσε τὴν σιωπὴν. Κάτι σὰς βασανίζει ἀπόψε, μοὶ εἶπεν· ἴσως ἡ παρουσία μου ἐνοχλεῖ τοὺς ρεμβασμούς σας. — Ὅχι, ὄχι, διεμαρτυρήθην ἐντόνως ἐγώ. — Τότε; μὲ ἠρώτησε. — Τί πρὸς ὑμᾶς; τῇ ἀπάντησα. — Δυνατὸν νὰ δύναμαι τι νὰ συμπαθῶ τοὺς δυστυχεῖς. — Τότε ἔχω ἀνάγκην τῆς συμπαθείας σας ἀπάσης, ναί, ἐξηκολούθησα τολμηρότερον· εἶμαι δυστυχὴς καὶ ὑμεῖς δύνασθε δι' ἐμὲ τὸ πᾶν. Μία σας λέξις δι' ἐμὲ θάποθανθῇ περὶ ζωῆς ἢ θανάτου, κολάσεως ἢ παραδείσου διαρκούς. — Τὸ ἐμάντευσα, μὲ διέκοψε. — Τὴν λέξιν ταύτην ἐξηκολούθησα, ἐπαυτῶ νῦν παρ' ὑμῶν, δεσποινίς, σὲ ἀγαπῶ... Εἶχον γονυπετήσῃ πρὸ αὐτῆς· μὲ ἀνήγειρε λαβοῦσά με ἀπὸ τῆς χειρός. Ἡ δ' ἐπαφὴ αὕτη μὲ ἠλέκτρισε· καὶ — Ζῆθι, μοὶ εἶπεν, ἐνῶ τὰ χεῖράς μας ἠνῶθησαν ἐν αἰθερίῳ ἀσπασμῷ.....

Ἐδιώπησε καὶ ἐν ἐκστάσει παρετήρει πρὸς τὰ ἄνω ὡσεὶ μόνον ἡ ἀνάμνησις τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὸν ἐξύψου εἰς σφαίρας ἀγνώστους. — Ἐσχον πολλὰς μετ' αὐτῆς συνεντεύξεις, ἐξηκολούθησε μετ' ὀλίγον. Μὲ ἡγάπα ὑπερβολικῶς ἢ τοῦλάχιστον ἐφαίνετο ἀγαπῶσά με οὕτως. Ἦμην εὐτυχὴς, εὐτυχέστατος· ὁ παράδεισος εἶχεν ἀνοιγῆ καὶ δι' ἐμὲ. Ποδάκις ὑπὸ τὸ μελιχρὸν τῆς πανσελήνου φέγγος ἀντηλλάξαμεν ὅρκους ἔρωτος διαρκούς καὶ αἰωνίου ἀγάπης. Ἐπλάττομεν τὰ διάφορα ὄνειρα διὰ τὸ μέλλον. Εἶναι τόσον ὀνειροπόλος ὁ ἔρως. Οὐδὲν ἐπεσκόιαζε τὸν ἀνέφελλον τῆς εὐτυχίας μου οὐρανόν, καὶ ἡλιπίζον οὕτως ἐν διαρκεί πάντοτε εὐδαιμονίᾳ νὰ

διαρρεύσει ὁ βίος μου. Πλὴν ἄλλως τῇ εἰμαρμένῃ ἔδοξεν. Ἀσθένεια αἰφνιδία μὲ κατέβαλε· τὸ ἐνθυμεῖσθαι. Ἐπὶ ἡμέρας ὀλοκλήρους εὐρισκόμην μεταξύ ζωῆς καὶ θανάτου· ἐπὶ τέλους ἡ φύσις μου ὑπερίσχυσε. Μετὰ δύο μῆνας ἰάθην. ὦ, εἴθε νὰ μὴ ἡγειρόμην πλέον τῆς κλίνης. Πρωίαν τινὰ ἐξύπνησα εὐθυμότερος τοῦ συνήθους, εἶχον ἀποφασίσει τῇ ἀδείᾳ τοῦ ἱατροῦ νὰ ἐξέλθω τὸ πρῶτον. Κατὰ τὴν συνήθειάν μου ἔλαβον τὰς πρωινὰς ἐφημερίδας καὶ ἀνεγίνωσκον· ἐνῶ δ' ἀδιαφόρως τὸ βλέμμα ἐτ' αὐτῶν περιέφερον, αἰφνης τὴν ὄρασίν μου προσβάλλει διάφορόν τι. Ἐν εὐρυτάτῳ κύκλῳ ἐτελέσθησαν χθὲς οἱ ἀρραβῶνες τῆς περικαλλοῦς δεσποινίδος Κ. Ζ. . . Δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐξακολουθήσω, οἱ ὀφθαλμοί μου ἐκλείσθησαν πρὸ τῶν διὰ πυρίνων δι' ἐμὲ γραμμάτων γεγραμμένων στίχων· καὶ κραυγὴ τρομερά, κραυγὴ λύσσης καὶ ἄλγους διεξέφυγε τοῦ στήθους μου· ἀνετράπην λιπόθυμος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἡ ὑποτροπίασις ὑπῆρξε φοβερά. Ὁ ἱατρός δὲν ἤλπιζεν εἰμὴ εἰς θαῦμα· τὸ θαῦμα συνετελέσθη καὶ μετὰ δύο μῆνας ἤμην ἐπὶ ποδός. Ἀπαξ ἔτι τὴν ἐπανεΐδον. Μὲ ἐχαιρέτισε ψυχρῶς καὶ ἀδιαφόρως καὶ ἀντιπανῆλθεν ἀταράχως, ὥςγε οὐδὲν τῇ ὑπενθύμιζεν ἡ παρουσία μου

Ἴδου — μοι εἶπεν — καὶ ἡ ἰδική μου ἐρωτική ὁδύσσεια· κρῖνε ἦδη περὶ τῆς ἐντυπώσεως, ἣν μοι προξενοῦν αἱ γυναῖκες. Ἐκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐν δάκρυ ὑποτρέμον ἐκυλίσθη ἐπὶ τῶν ὠχρῶν παρειῶν του. Ὑπάρχουν λῦπαι, δι' ἃς δὲν ἰσχύουν οἱ παρηγορητικοὶ λόγοι. Τοιαύτη ἦτο καὶ ἡ ἰδική του· δὲν τῷ ἀπῆντησα τίποτε καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπον ἵνα κρύψω τὴν καταλαβοῦσάν με συγκίνησιν.

*
* *

Ἡ διήγησις τοῦ Ἀνδρέα μεγάλην μὲ ἀφήκεν ἐντύπωσιν. Τὸν ἐγνώριζον κατὰ βάθος καὶ ἤμην βέβαιος ὅτι τίποτε δὲν θὰ ἐθεράπευε τὴν τρωθεῖσαν καρδίαν του. Μολοντοῦτο συνεδοῦναι αὐτῷ νὰ ἀπέλθῃ καὶ διαμεῖνῃ ἐπ' ὀλίγον εἰς τὸ

χωρίον τῆς γεννήσεώς του. Ἠκολούθησε τοῦ συμβουλῆν μου καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖσε· πλὴν δύο δὲν παρήλθον μῆνες καὶ ἐπανῆλθε πάλιν· νεκροῦ ὠχρότερος, μελαγχολικώτερος ἢ τὸ πρότερον ἀλγεινοτάτην μοι προξένησεν ἐντύπωσιν. Ἀκόμη — τῷ εἶπον λακωνικῶς· μὲ ἐνόησεν ὁμως, καὶ — πάντοτε, μοι ἀπεκρίνατο περιλύπως. — Ἀχ! ὁ ἔρως αὐτὸς εἶναι ἀνώτερος τῶν δυνάμεών μου. Δὲν τῷ ἀπῆντησα. Τί νὰ τῷ εἶπω ἄλλως τε; Ἐκτοτε δὲν τὸν ἄφινον μόνον προσεπάθουν, καίτοι ἐγνώριζον ὅτι δὲν θὰ τὸ κατώρθουν, νὰ τὸν κάμω νὰ λησμονήσῃ. Ἀλλὰ ματαίως. Ἡ ἀνάμνησις ἐκείνης οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν τὸν ἐγκατέλειπε. Περιεπατοῦμεν ἐσπέραν τινὰ ἡσύχως, οὐδένα ἀνταλλάσσοντες λόγον. Αἰφνης νεᾶνις πρὸ ἡμῶν διῆλθε ξανθὴ, ἀγγελικῆς ὠραιότητος. — Δὲν τὴν ἠμοιάζει; εἶπε, στρεφόμενος πρὸς ἐμέ.

Ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐγίνετο μελαγχολικώτερος, πρὸς οὐδένα ὠμίλει. Συχνάκις δάκρυα ἐπλημύρουν τοὺς ὀφθαλμοὺς του καὶ ἐν ὄνομα τὸ ὄνομα ἐκείνης ἐψιθύριζον τὰ χεῖλη του. Δυστυχῇ Ἀνδρέα, ταλαίπωρε νέε. Ἐγείνας καὶ σὺ θῆμα· ἡ καρδία σου, ὥς τόσαι ἄλλαι, ἐχρησάμεισε πρὸς στιγμὴν ὥς ἄθυρμα γυναικὸς ἀσπλάγχνου. Αἰφνης δύο κατὰ συνέχειαν ἡμέρας δὲν ἐφάνη. Μετέβην παρ' αὐτῷ. Ἰσχνὸς μὲ ὀφθαλμοὺς κοίλους ὑπὸ μέλανος περιβαλλομένους κύκλου ἐκάθητο παρὰ τὸ παράθυρον. Προσεπάθησε νὰ ἐγερθῇ, ὥς με εἶδε. Πλὴν μετὰ πολλοῦ τὸ κατώρθωσε κόπου. Εἶχεν εἰς χεῖρας τὰς ποιήσεις τοῦ Παπαρρηγοπούλου—Κᾶτι δὲν ἐφάνη, τῷ εἶπον, ἐπὶ δύο ἡμέρας. Ἐκεῖνος δὲ περιλύπως τὴν κεφαλὴν κινῶν. — Δὲν ἔχω οὐδὲ τὴν ὁρεξίν οὐδὲ τὴν δύναμιν νὰ ἐξέλθω, ἀπεφάσισα νὰ περιορισθῶ καὶ ζῶ ἥδη, ὥς βλέπεις, μὲ τοὺς ποιητὰς καὶ τὴν ἀνάμνησιν ἐκείνης. Βῆξ ξηρὸς τὸν ἡνάγκαζε νὰ σταματήσῃ — Ἀλλὰ, δυστυχῇ, θὰ σὲ θανατώσῃ αὐτὸ τὸ ὅποῖον κάμνεις—Τί τὴν θέλω τὴν ζωὴν; Αὐτὴ ἡ ἴδια μοι εἶπε ποτε ὁ ἀγαπῶν καὶ μὴ ἀνταγαπώμενος ἀποθνήσκει καὶ εἶχε δίκαιον. — Ἐλα, ἔλα, τῷ εἶπον, ἄφες πλέον τὰ παιδα-

ριώδη αὐτά. Ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν ἐκ νέου καὶ μὲ ἠτένισε θλιβερώς μειδιῶν ὥσεί μὲ ἡρώτα ἂν ἐπίστευον πραγματικῶς ὅτι ἦτο δυνατόν ἄνευ ἐκείνης νὰ ζήσῃ. Πιστὸς εἰς τὸν λόγον του δὲν ἐξῆλθεν ἔκτοτε. Τὸν ἐπισκεπτόμην καθημερινῶς. Τὰ τρομερὰ δὲ συμπτώματα τῆς ἐπαράτου ἀσθενείας ὀσημέραι καταδηλότερα παρ' αὐτῷ ἐγίνοντο. Ἐπὶ τέλους ἐπεσε κλινήρης. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐφάνη μᾶλλον τοῦ συνήθους εὐθυμος. Ἦτο τελευταῖον τῆς Ἀπόκρεω σάββατον· μετέδην ὥς τὸ σύνηθες παρ' αὐτῷ. Ἐλαφρὸν ῥόδινον χρῶμα ἐπορφύρου ἰὰς ὠχρὰς παρειάς του. — Νομίζω, μοὶ εἶπε μόλις εἰσελθόντι, ὅτι τελευταῖον σήμερον μὲ ἐπισκέπτεσαι. — Ἐψέλλισα παρηγορητικούς τινας λόγους. Πλὴν ἐκεῖνος, — περιτταὶ αἱ παρηγορίαι, μὲ διέκοψε λέγων, — τὸ αἰσθάνομαι, εἶμαι βέβαιος Δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ ἴδω τὴν πρωΐαν τῆς αὔριον. — Καίτοι δὲν ἠθελον νὰ τὸν κουράσω, ἐν τούτοις διέμεινα τὴν ἡμέραν ὁλόκληρον μετ' αὐτοῦ συνομιλῶν. — Ἐνθυμεῖσαι, μοὶ λέγει αἰφνης, ἐνῶ περὶ ὁλως διαφόρου τὴν στιγμήν ἐκείνην ὠμιλοῦμεν θέματος, τοὺς στίχους τοῦ ποιητοῦ;

Ἐν φίλημά σου μοὶ ἐδόθη
ὥς τῆς ἀγάπης μας τὸ στέμμα,
τὸ φίλημά σου ἐπληρώθη
μὲ τῆς καρδίας μου τὸ αἶμα.

Οἱ στίχοι οὗτοι εἰκονίζουσι πιστῶς τὴν σήμερινήν μου κατάστασιν. Βῆξ ἀπαίσιος τὸν ἐβίασε νὰ διακόψῃ τὴν ὀμιλίαν του. Πλησιάσας δὲ τὸ ῥινόμακτρον εἰς τὸ στόμα ἀπέσυρεν αὐτὸ ἐρυθρὸν ἐκ τοῦ αἵματος. — Οἱμοὶ ὅμως, ἐξηκολούθησε, τὴν ἀγαπῶ πάντοτε καὶ ὁ θάνατός μου αὐτὸς δὲν θὰ μ' ἀναγκάσῃ νὰ καταρασθῶ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν τὸ πρῶτον τὴν εἶδον. Ἐπίτιδες ἀφῆκα νὰ πέσῃ μολυβδοκόνδυλόν τι, ὅπερ εἰς τὰς χεῖράς μου περιέστρεφον καὶ ἐκνῆα ἐπὶ τινας στιγμὰς ζυγνὸν δίδον αὐτό, ἵνα κρύψω τὰ πλημυροῦντα τοὺς ὀφθαλμούς μου δάκρυα. Οὕτω δὲ μέχρις ἐσπέρας ἔμεινα ἐκεῖ σιωπηλῶς ἀναγινώσκων τὸν Παράσχον, ἐνῶ ὁ Ἀνδρέας ἐ-

φαίνεται κοιμώμενος. Τὴν μονοτονίαν τῆς σιωπῆς φοικτὸς ἐνίστε μόνον αὐτοῦ διέκοπτε βῆξ. Ἡ θέσις του ἦτο τρομερά. Ἐπὶ τέλους τὸ μεσονύκτιον ἐφάνη ἀνανήψας τοῦ ληθάργου. Ψυχρὸς ἰδρὼς περιέλουε τὸ μέτωπόν του. Πλησιάσας, μοὶ ἐνευσσε διὰ τῆς κεφαλῆς. Ἐξετέλεσα τὴν ἐπιθυμίαν του. — Ἀποθνήσκω, μοὶ εἶπεν ἢ μᾶλλον διακεκομμένως ἐψέλλισεν· διότι πολὺ ἠγάπησα. Εἶδε τὸ σφάλμα μου νὰ σε ὠβελήσῃ. Καὶ ἐπεσε ἵνα μηδέποτε ἐγεροθῇ, ἐνῶ τὸ ὄνομα τοῦ δαίμονος ἐκείνου διὰ τελευταίαν φορὰν τὰ χεῖλη του ἐψιθύριζον.

* *

Τὴν πρωΐαν ἠναγκάσθην νὰ ἐξέλθω πρὸς στιγμήν. Δύο, τρία βήματα μακρὰν τῆς οἰκίας τοῦ Ἀνδρέα ἄμαξα ἐστάθμευε. Γυνή τις ἐπὶ βραχίονος στηριζομένη ἀνδρὸς κατῆλθεν ἐξ αὐτῆς. Εἰς τὴν θύαν τῆς ἐφοικίασα. Ἦτο ἐκείνη. Ἡ ἔξωμος περιβολὴ τῆς ἐμφοτύρει ὅτι ἐκ χοροῦ ἐπέστρεφεν. — Καλὰ τὴν ἐπεράσαμεν ἀπόψε, εἶπεν εἰς τὸν συνοδὸν τῆς, ἐρωτοτρόπως μειδιῶσα. — Ἀδυνασθήτως ἐγὼ ἐσταμάτησα ἀκροώμενος. — Χάρις εἰς ὑμᾶς, ἀπῆντησεν ἐκεῖνος. Πλὴν τί θόρυβος εἶναι ἐκεῖ κάτω, ἐξηκολούθησε σταματῶν τὸ βῆμα. — Ἀ, ἦ, φαίνεται ὅτι ἀπέθανεν ὁ φθιστικὸς ἐκεῖνος περὶ οὗ σοι εἶπον χθές. Νὰ σοῦ πῶ καλὴ βλακεία νὰ πεθάνῃ ἀποκριάτικο, ἐπέφερε γελῶσα διὰ τὴν εὐφρολογίαν τῆς.

Δυστυχῆ Ἀνδρέα! Ἦτο ὁ ἐπιτάφιος ἐκ μέρους τοῦ εἰδώλου σου λόγος! . . .

Σ. Α. Ι.

Ο ΕΡΩΣ

"Ευμετρος παράφρασις

(Ἐκ τῆς Ἀντιγόνης τοῦ Σοφοκλέους).

"Ερωτ' ἄπαστε 'ς τὴ μάχη, ὅπου ῥίγν' εἰς παλάτια,
καὶ 'ς τὰ μαλακὰ παρθένων μαγουλάρια 'ξενυχτᾷς·
ἀπ' τὴ θάλασσα 'ς τὴ ξέρα τὰ γοργά σου στρέφεις 'μμάτια,
καὶ 'ς τῶν ἀγροτῶν ἀμέσως, ἔξω 'ς τῆς αὐλαῖς φοιτᾷς...

Οὐτ' ἀπ' τοὺς θεοὺς κἀνέρας εἰμπορεῖ γὰρ σ' ἀποφύγη,
οὐτ' ἀπ' τοὺς θνητοὺς ἀνθρώπους· σέ... ιρελλαίνει' ὅποιος
σμίγει.

Σὺ καὶ τῶν δικαίων κάμνεις ἄδικο τὸ νοῦ πρὸς βλάβη·
σὺ μαλώματα ἀνάπτεις φίλων καὶ συγγενικά·
τῆς ὥραιας ὅμως ῥύμψης πλὴν ὁ πόθος, πρὺν δὲν παύει,
γὰρ περὶ 'ς τὰ βλέφαρά της, φανερός ἐδῶ ριχᾷ...

Αὐτός, ὅπου τοὺς μεγάλους νόμους πάντ' ἀψηφάει·
ἢ θεὰ δὲ Ἀφροδίτη τίτ' ἀμάχητος γελᾷ!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΑΣΛΑΝΙΔΗΣ

ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΕΙΝΑΙ ΟΝΕΙΡΑ

Τῷ σεβαστῷ μοι θεῷ Βασιλείῳ Δούκᾳ.

Μιὰ Κυριακὴ ξημέρωμα μέσ' τὸ γλυκὸ τὸν ὕπνο
κατ' ὄναρ εἶδον ἔξαφρα μεγάλα ἔνα κύκρο.
Τὸν εἶδα γάρ· λευκότατος 'ς αὐτὰν γῆταρ χιονισμένος
μ' ἐνδυμασίαν ρυμφικὴν 'ς αὐτὰν στολισμένος.
Εὐθὺς μοὶ ἐπλησίασε καὶ μ' ἔδειξ' μετ' ὁ ἴμφορ
πῶς εἶχ' ὑπὸ τὰς πτέρυγας κρυμμένον ἓνα ἄνθος.
« Πάρ' το μοὶ λέγ' 'ς τὰς χεῖράς σου καὶ 'πές μοι ἂν σ' ἀρίστη,
» γιγὰτ' ἔχω καὶ γὰρ σὲ πῶ γωρὶς γὰρ παραπέση. »
Ἐπήκουσα εἰς τὸ κέλευσμα τοῦ δαίμονος τούτου
μ' ἐφάρη τὸ ἄνθος 'ς τὴν ἀφὴν καλλίτερον τοῦ πλούτου.
Εὐῶδες εἶν' κ' ἐξαίσιον, σπάρτιον ἅμα πρᾶγμα,
οὐδέποτε εἶδον ὅμοιον ὥς αὐτὸ τὸ θαῦμα.
Ὁ κύκλος ἀνυπόμονος μοὶ κάμνει ἐρατήσεις·
καὶ γὰρ τοῦ δάσω ἀπαιτεῖ ὀλίγας ἀπαρτήσεις.
« Τ' ἄνθ' εἰς λέγ' ἐκύτταξες ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις
» εἰπέ τώρα τὴν γνώμην σου, τὸ ζήτημα γὰρ κόψης. »
Εἶπον πῶς εἶν' ἐξαίσιον, εὖοσμον καὶ εὐῶδες,
ἐν γένει εἶναι σπάρτιον κ' ὅλως φαντασιῶδες.
« Λίαν καλῶς ὠμίλησας, ἄλκιμε νεανία·
» ἢ πέμπουσά με πρὸς ἐσὲ θὰ σ' ἦναι αἰωνία. »
Παραμερίσας τοῦ λαιμοῦ μικρὰν τότε μιὰ σκέπη,
κρυφὰ κρυφὰ μὲν ἔδειξεν ἀρηρητημένην τσέπην.

Καθήκορτα μεσάζοντος ὁ κύκρος ἐξέπληρου
καὶ τὸ μικρὸν θυλάκιον ἐπιστολῶν ἐπλήρου.
Ἐξήγαγε τότε ἐξ αὐτοῦ ἐπιστολὴν κλεισμένην
μὲ χαρακτῆρας γοτθικοὺς ἐλληνιστὶ γραμμένην.
Τὴν ἔλαβον ἔς τὰς χεῖράς μου, ἵνα τὴν ἀναγνώσω,
τὴν πρέπουσαν ἀπάντησιν ἔς τὸν κομιστὴν τὰ δώσω.
Κατέστην γνώστης παρενθὺς τοῦ περιεχομένου
καὶ περὶ τίνος προύκειτο ἔργων ἀντικειμένου.
Ἀπλήστως τὴν ἀνέγνωσα καὶ ὑπερευχαριστήθην
ἀπὸ τὴν ἄπλετον χαρὰν σχεδὸν κατενικήθην.
Ἰδὼν τὴν ἰλαρότητα ὁ κύκρος τοῦ προσώπου
καὶ οὗτος ἐμειδίασε μὲ γέλασμα ἀνθρώπου.
Καὶ μ' ἔδειξ' ὑπερήφανα μὲν εἰχορογραφίαν,
τὰ τὴν ἰδῶ μὲ προσοχὴν χωρὶς μεγάλην βίαν.
Τὴν εἶδον καὶ ἤμην ἐκπληκτος ἐφ' ὁ λοκλήρους ὥρας,
ὁ νοῦς μου δὲ ἐβίβισεν εἰς μακρυσμένας χώρας.
Παρίστα μίαν νόστιμον μελαγχροίην κοπέλλαν,
μὲ παρειὰς ῥοδοειδεῖς πού μ' ἔρριπτεν εἰς τέλλαν.
Τὴν κόμην εἶχε καστάνην καὶ τὰς ὀφρὺς ἐπίσης
ιδέαν δὲν ἠδύνασο γὰρ αὐτὴν τὰ σχηματῆσιν.
τὴν ῥίνα εἶχε ἐλληνικὴ καὶ ἀραβικοὺς ἐδόντας
καὶ μὲ ἓνα τῆς γαμώγελου νεκροῦς ἔκαμνε ζῶντας.
Εἰς τὸ κομψόν της μέτωπον ἔλαμπ' ἡ κοσμιότης
καὶ ἀντανακλῶσα ἐκ τῆς ψυχῆς μεγάλη ἀθρότης.
Ἐκ τῶν χειλέων ἔρρεεν ἀφθόνως ἡ ἠδύτης,
τῆς δ' ἀρετῆς ἡ φωλεὰ ἦτο ἐν τῇ ψυχῇ της.
Ὅμοία ἦτο ἐν βραχεὶ ἔσταν τ' ἀνθεὺς τὸ εὐῶδες,
ὅπερ ἐχαρακτήρισα ὁλως φαντασιῶδες.

Ἦν τὴν δεσποινίδα δὲ αὐτὴν ἐκόλλησ' ἡ ψυχὴ μου
καὶ ἐφώρνησα κατ' ἐμαυτόν· « ἄς ἦτο ἰδική μου ! »
Ὁ κύκρος τὸ ἐνόησε καὶ μὲ χαρὰν μεγάλην
« ἐξῆλθον, εἶπε, ρικητῆς καὶ ἀπ' αὐτὴν τὴν πάλην »
« μὲ τὸ παιδί κάμε καλὰ ὅπερ θὰ σὲ συστήσω
καὶ εὐτυχὲς τὸ μέλλον σου θὰ σὲ τὸ καταστήσω. »
Μόλις δὲ τοῦτο ἔλεξε καὶ ἀμέσως ἠφανίσθη,
ἀστραπηδὸν ἔς τὰ σύννεφα ταχέως ἐκυλίσθη.
Ἀφῆκεν ἀντιπρόσωπον ἓνα μικρὸν παιδάκι
μὲ πτερουδάκια κάτασπρα, ξανθὸ δὲ κεφαλάκι,
ἔς τὸν ὄμιον του ἐκόμιζεν ἄχ! τὸ διαβολεμένον!
ἔν κἀνιστρον κομψότατον μὲ βέλη στολισμένον,
ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς του ἐν τόξον μὲ τὰ βέλη,
λογάκια δὲ μοι ἔλεγε γλυκὰ ὡς ἂν τὸ μέλι.
Δὲν ἔεύρω πῶς μ' ἐφάρηκε τὸν νοῦν τὰ προσηλώσω
καὶ ἠθέλησα ἔς τὰ ὅπλα του τὴν χεῖρά μου γ' ἀπλώσω.
Ἐκεῖνο μ' ἐσημάδευσεν χωρὶς τι τὰ μαρτεῦσθαι
μ' ἐπλήρωσε δὲν δύναμαι ὁ τάλας γ' ἀναπνεύσω..
« μ' ἐκέντησε ! » ἐφώρνησα « ἄχ! τ' εἶν' αὐτὸς ὁ πόρος ; »
περίτρομος ἐξύπνησα· ἀλλ' οἱμοί! ἤμην μόνος!
Τὰ πάντα εἶναι ὄνειρα, πολὺ ὀρθῶς τὸ εἶπον,
ἀπέρχονται καὶ χάνονται καὶ ἀφήνουν μόνον ἦχον.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Μ.

ΔΑΚΙΒΥΖΑ

Πολλάκις εἶπομεν ὅτι πολλῆς μελέτης καὶ σπουδῆς χρῆζει ἡ καθ' ἡμᾶς τοπογραφία πρὸς ἐπιτυχῆ καὶ ὀρθὸν καθορισμὸν ἐκλειπουσῶν ἢ καὶ μετονομασθεισῶν διαφόρων τοποθεσιῶν. Καθότι πολλοί, ἡμέτεροί τε καὶ ξένοι, ἄνευ ἐπιτοπίου ἐπισκέψεως καὶ ἀκριβεστέρως τῶν πηγῶν ἀναδιφήσεως, ἐσφαλμένα περὶ τοιούτων πόλεων καὶ χωρίων λέγουσι καὶ γράφουσιν, ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτὰς τὰς σαφεῖς τῶν συγγραφέων μαρτυρίας ἄνευ ἀνάγκης συγχέουσιν. Οὕτω καὶ περὶ τῆς πάλαι βιθυνικῆς πόλεως Δακιβύζης πολλοὶ μὲν ἱστοριογράφοι καὶ περιηγηταὶ ἔγραψαν ὅτι ἐν τῇ νῦν Γκέπζε ἔκειτο καὶ ὅτι ἡ λέξις Γκέπζε εἶναι παρὰ τῆς Δακιβύζης, μόνος δ' ὁ ἐλλόγιμος φίλος κ. Μ. Γεδεών ἐν τῇ πραγματείᾳ αὐτοῦ: Ἀκρίτας — Τοῦζλα διατείνεται ὅτι τὰ εἰρηπια τῆς πόλεως Δακιβύζης πρέπει νὰ ζητήσωμεν ἐγγὺς τῶν ἐν Τσακίρ-ὀβὰ παρὰ τὴν παραλίαν κειμένων ἐρειπίων, ὅπου καὶ τὰ εἰρηπια τῆς πιθανῶς μετὰ τὸν Δ' αἰῶνα καταστραφείσης κώμης Ἀριβήλων, εἰκάζων τοῦτο ἐκ δύο ἐκεῖ εὑρεθεισῶν ἐπιγραφῶν, ἐν αἷς ἀναφέρεται τὸ ὄνομα: Ἀρίβηλα ὅτι δὲ ἡ Δακιβύζα ἦτο παράλιος καὶ οὐχὶ ἐν τῇ νῦν Γκέπζε ἐπάγεται τὴν τῶν ὀγδοήκοντα ἐν Βυζαντίῳ μαρτύρων ἀθλήσιν, ἧς μνημονεύουσι Σωκράτης ὁ Σχολαστικὸς καὶ Ἑρμείας ὁ Σωζόμενος, γράφοντες ἀμφοτέρωι ὅτι οἱ μάρτυρες ἐκάλουν ἐντὸς πλοίου τινός, ὅπερ διήρκεσε

καίόμενον «μέχρι Δακιβύζης· χωρίον δὲ τοῦτο τῆς παραλίου Βιθυνίας».

Ἀλλὰ πλὴν τῶν μαρτυριῶν τούτων τῶν εἰρημένων συγγραφέων, οὓς ἀναφέρει ὁ φίλος μεσαιωνοδίφης, καὶ οἱ χρονογράφοι Ζωνναῖς, Κεδρηνὸς καὶ Θεοφάνης τὰ αὐτὰ σχεδὸν γράφουσιν, ἦτοι ὁ μὲν Ζωνναῖς καὶ Κεδρηνὸς (¹) «καὶ κατεφλέχθησαν πάντες ἐν μέσῃ τῇ θαλάσῃ σὺν τῇ νηὶ ἄχρη Δακιβύζης διαρκεσάσῃ», ὁ δὲ Θεοφάνης (²) «καὶ πάντες σὺν τῇ νηὶ κατεφλέχθησαν μέχρι Δακιβύζων τοῦ πλοίου διαρκεσάντος». Καὶ ὅμως ἐκ τῶν γραφομένων τούτων οὐδὲν τι ὀριστικὸν ἐξάγεται περὶ τῆς Δακιβύζης ὡς παραλίου. Ἄν δὲ ὁ ἐλλόγιμος φίλος μετέβαινεν ἐπὶ τόπου καὶ εἶχεν ἐν ὄψει τοὺς χρονογράφους Παχυμέρη καὶ Προκόπιον, θὰ ἐπέθετο βεβαίως ὅτι, μεταξὺ Δακιβύζης καὶ τῆς θαλάσσης ὑπάρχοντος τοῦ φρουρίου τῶν Νικηταίων, δὲν ἦτο παράλιος ἡ Δακιβύζα καὶ ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ Προκοπίου μνημονευόμενος «ἐκ Καλχηδόνας ἄχρι ἐς Δακιβύζαν» δρόμος δὲν πρέπει νὰ ζητηθῇ παραλίως, ἅτε ἔμπροσθεν παρεμβλλομένων τῶν ἀνωφερειῶν καὶ κατωφερειῶν τῶν περὶ τὸ Ῥίτζιον ὑψωμάτων, ἀλλὰ καὶ διότι φαίνονται ἔχνη τοιαύτης κεντρικῆς ὁδοῦ μέχρι τοῦ νῦν σταθμοῦ Τοῦζλων διηκούσης καὶ ἐκεῖθεν ἀπομακρυνομένης τῆς παραλίας καὶ προχωρούσης πρὸς τὴν βορείαν πλευρὰν τῆς νῦν Γκέπζης. Προσέτι ἐπειδὴ μεταξὺ τῆς νῦν Γκέπζης (Δακιβύζης) καὶ τῆς παραλίας οὐδεμία τότε (κατὰ τὸν Δ' αἰῶνα) ὑπῆρχε κώμη,

1) Ζωνναῖς, ἐκδ. Λειψίας τόμ. Β' σελ. 202 καὶ Γ. Κεδρηνὸς ἐκδ. Βόννης τόμ. Α' σελ. 544.

2) Θεοφάνης ἐκδ. Βόννης σελ. 91.

ἤθελον δὲ νὰ ὀρίσωσιν οἱ ἁγιογράφοι τὸ σημεῖον μέχρι τοῦ ὁποίου ἔφθασε τὸ πλοῖον, ἔδειξαν τὴν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Δακίβυζαν, ἥτις καὶ ἐκ τῆς θαλάσσης κάλλιστα ὁράται καὶ μάλιστα σχεδὸν ἡμίσειαν ὥραν τῆς παραλίας ἀπέχει. Ὡστε ἐκ πάντων τούτων ἡλίου φαινότερον δείκνυται ὅτι οὐχὶ ἡ γνώμη τῶν παραδεχομένων ὅτι ἡ νῦν Γκέπζε κατέχει τὴν θέσιν τῆς πάλαι Δακίβυζης, ἀλλ' ἡ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐλλογίμου φίλου κ. Μ. Γεδεών ἐφρασθεῖσα ὅτι τὴν Δακίβυζαν πρέπει νὰ ζητήσωμεν πλησίον τοῦ Τσαήρ-ὁδὸς εἶναι ὅλως ἡμαρτημένη.

Ἐν Χαϊδάρ πασᾷ τῇ 15 Νοεμβρίου 1898.

Ι. ΜΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Ἐν τινι δικαστηρίῳ.

— Ποία ἡ αἰτία ποὺ δέρνεις τὴ γυναικὰ σου;

— Ὁρκίζομαι, κύριε δικαστά, ὅτι ποτὲ δὲν τὴν ἔδειρα μὲ ἄλλο τι παρὰ μὲ τὸ μαντῆλι.

— Ἀλήθεια, κύρ δικαστά μου, μὲ δέρνει μὲ τὸ μαντῆλι, δὲν σοῦ λέει ὁμῶς πῶς μέσα ἔς τὸ μαντῆλι βάζει κ' ἓνα καλαπόδι.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ἔΞΕΩΣ

Τὸ ἔθος, ἡ κοινῶς λεγομένη συνήθεια, εἶναι διάθεσις τις ἣν προσκτᾶται τις ἐκ τῆς διαρκοῦς ἐνεργείας τῶν αὐτῶν αἰτίων ἢ ἐκ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν αὐτῶν πράξεων.

Ὁ καθηγητὴς Μαρὶὸν λέγει ὅτι ἡ συνήθεια εἶναι ὁ νόμος τῆς παραλλαγῆς τῆς αὐτομάτου ἐνεργείας. Πράγματι κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ὅταν μίᾳ σειρά φαινομένων γίνηται ἀπαξ ἢ πλειστάκις εἰς ἓν ἢ ἀπὸ ἓν ἄτομον, τοῦτο ἀποκτᾷ ἀξιοσημείωτον προδιάθεσιν εἰς τὸ νὰ παράγῃ παρομοίως τὴν αὐτὴν σειράν τῶν πραγμάτων ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις. Εἶναι δὲ τοσοῦτον ἀληθές ὅτι ἡ συνήθεια εἶναι ὁ νόμος τῆς αὐτομάτου ἐνεργείας, ὥστε τὸ χαρακτηρίζον τὴν ζωὴν καὶ τὴν αὐτομάτον κίνησιν εἰς ἓν ἄτομον, εἶναι μίᾳ εὐφυΐα τοῦ ν' ἀποκτᾷ νέας συνηθείας, νὰ μεταβάλληται εἴτε ἀπ' ἑαυτοῦ εἴτε ὑπὸ τὴν ἐπὶ ἡρέαν τῶν περιστάσεων. Ὅσοι περισσότερον ὅν τι εἶναι πεπροικισμένον διὰ τῆς ἰκανότητος ταύτης, τοσοῦτω ἀνωτέραν βαθμίδα κατέχει ἐν τῷ ζωικῷ βασιλείῳ. Ὁ ἄνθρωπος, τὸ ἄριστον τῶν ζώων, ὅστις κατέχει τὴν ἀνωτάτην θέσιν, διὰ τῆς ἔξεως δράττεται τῶν καταλληλοτέρων διαθέσεων ὅπως μεταβάλλῃ συνεχῶς τὴν ἐνέργειάν του.

Δύο δὲ εἶναι οἱ ὅροι τῆς κτωμένης συνηθείας. Ὁ πρῶτος ὅρος εἶναι ὅτι ἡ διαρκοῦσα ἢ ἐπαναλαμβανομένη μεταβολὴ δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνει σχετικὰ τινα ὅρια· διότι ἄλλως ἡ λίαν ὑπερβολικὴ συνήθεια δύναται νὰ καταστρέψῃ τὸ ἄτο-

μον. Δεύτερος δὲ τῆς συνηθείας ὅρος εἶναι ἢ διὰ τοῦ χρόνου καὶ τῆς βαθμιαίας προόδου ἀνάπτυξης, ἵνα μὴ συμβαίνωσιν αἰφνίδια ἄλλατα. Παράδειγματα δὲ δυνάμεθα ν' ἀπαριθμήσωμεν πλείστα. Οὕτω βελόνη τις εἰσχομένη ἐντὸς τοῦ σώματος φέρει δριμύεις πόνους τὴν πρώτην ἡμέραν, ἀλλὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν ἐθίζει τὸ σῶμα καὶ κατόπιν μόνις δύναται τις ν' ἀντιληφθῇ ὅτι ξένον τι πᾶγμα ὑπάρχει ἐκεῖ. Ἡ χρῆσις τοῦ ταμβάκου αὐξάνει τὴν ἀφθονίαν τῶν βλεννῶν, ἀλλὰ συνεχιζομένη ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον δὲν ἐπηρεάζει πλέον τὴν βλεννογόνον· καὶ ἡ παρὰγωγὴ θὰ ὑποστῇ ἐπισητητὴν ἐλάττωσιν, ἐὰν κατ' ἐκάστην δὲν αὐξάνηται ἡ ποσότης τῆς ἐρεθιστικῆς τυχύτης κόνεως. Ἡ χρῆσις τοῦ στηθοδέσμου μεγάλην προκαλεῖ βλάβην εἰς τὸν ἐν γένει ὀργανισμόν, ἰδίως διὰ τῆς πίεσεως ἐπὶ τοῦ στομάχου, τοῦ ἥπατος καὶ τοῦ στήθους· καὶ ἐμπυδίζει τὴν πέψιν, τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος καὶ τὴν ἀναπνοήν· ἀλλ' ὅποια διαφορὰ μεταξὺ δεσποινίδος, ἥτις κατὰ πρῶτον φέρει τὸν στηθοδέσμον καὶ ἑτέρας ἥτις ἐπὶ ἱκανὸν ἔφερον αὐτόν; ἡ πρώτη εἶναι ὥχρ' αὐτὴν στενοχωρεῖται καὶ νομίζει ὅτι εὐρίσκειται μεταξὺ δύο λίθων, ἡ δὲ ἑτέρα διὰ τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἑξέως τροποποιούσα τὰ ὄργανα αὐτῆς μετ' εὐχαριστήσεως καὶ ῥοδοπάρειος φέρει τὸν στηθοδέσμον. Καὶ αὐτὰ τὰ δηλητήρια διὰ τῆς ἑξέως δυνάτον νὰ γείνωσιν ὑποφερτὰ καὶ ἀκίνδυνα. Γνωστὴ ἡ ὑπὸ τοῦ Μιθραδάτου γενομένη χρῆσις τοῦ ἀρσενικοῦ, οὗτινος μεγίστη δόσις τελευταίον δὲν ἐδυνήθη νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὴν ζωὴν. Ἐγνώρισα δὲ καθηγητὴν μου ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ ποιούμενον τακτικὴν χρῆσιν τοῦ ἀρσενικοῦ. Ἀρσενικοράγοι δ' ἐπίσης εἶναι αἰ. χωρικαὶ τῆς Στυρίας τῆς Τρηνσυλθανίας καὶ πολλῶν ἄλ-

λων μερῶν τῆς Γερμανίας διὰ νὰ ἔχωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς λάμποντας, λεπτότατον τὸν χρωματισμὸν καὶ τὸ χαρίεν πάχος, ὅπερ τὰς διακρίνει. Συνηθίζουσι δὲ οὕτω λαμβάνουσι τὸ πρῶτον ἡστέεις 25 χιλιοστὰ τοῦ γραμμαρίου ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον, εἴτα αὐξάνουσι τὴν δόσιν μέχρι 15 καὶ 20 ἐκατοστῶν, ποσότητα ὅντως ὑπερβολικὴν.

Ὁ Κλαύδιος Βερνάρδος ἔθηκεν ὑπὸ τρεῖς κώδωνας ἀνὰ ἓν πτηνὸν τοῦ αὐτοῦ μεγέθους καὶ τοῦ αὐτοῦ εἶδους. Ἀλλ' ὁ μὲν πρῶτος κώδων εἶχε μίαν λίτρην ἀέρος, ὁ δεύτερος δύο καὶ ὁ τρίτος τρεῖς. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον πτηνὸν ἀπέθανε μετὰ μίαν ὥραν, τὸ δεύτερον ἔζησε πλέον τῶν δύο ὥρῶν καὶ τὸ τρίτον πέντε ὥρας. Τοῦτο δ' εἶναι τραγὴ ἀπόδειξις τῆς ἐπιδράσεως τοῦ χρόνου ἐπὶ τῶν συνηθειῶν.

Ὡς αὐτως εἰς συσκευὰς ἰσχυρῶν πίεσεων, εἰς ἃς ὑποβάλλονται οἱ ἀσθενεῖς, πρέπει νὰ αὐξάνωνται αἱ πίεσεις βαθμιαίως καὶ κατ' ὀλίγον καὶ οὕτω νὰ ἐπανέρχωνται εἰς τὸ φυτικόν, ἵνα μὴ διὰ μιᾶς προσβαλλόμενος ὁ νοσηρὸς μυελὸς προξενῇ σπουδαίας βλάβας καὶ ἔστιν ὅτε τὸν θάνατον. Ἡ θεωρία αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῆς ὑγιεινῆς. Μετὰ μακρὰν νηστείαν δὲν πρέπει νὰ ἐπανέρχηται τις ἀμέσως εἰς τὴν συνηθὴ τροφήν του, οὔτε ἐκ μεγάλης θερμοκρασίας νὰ ἐκτίθεται εὐθὺς εἰς δριμύ ψυχρὸν. Ἀφοῦως δὲ δύναται τις νὰ ἐνδυναμώσῃ τὰς δόσεις φαρμάκου τινός, οὗ ἡ χρῆσις κατέστη διαρκής. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰς τὴν θεραπείαν τῶν χρόνιων νοσημάτων ὁ ἰατρός κατὰ διαλείμματα παύει τὴν χρῆσιν τῶν φαρμάκων ἢ καὶ μεταχειρίζεται διαδοχικῶς πάντα τὰ ἔχοντα τὴν αὐτὴν θεραπευτικὴν δύναμιν· διότι ἕκαστον κατ' ἴδιον τρόπον ἐνεργοῦν κινεῖ τὴν αἰσθητικότητα.

Εἶναι δὲ ἀξίεπεριέργον ὅτι ἡ ἑξις, ἥτις διαρκῶς εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις καὶ ἐφ' ὅλων τῶν ὀργάνων ἀναφάνεται, ἡ φυσικὴ αἰσθητικότης, ἐπαυξάνει τὴν διανοητικὴν ἐνέργειαν καὶ ἀποκαθιστᾷ ταχύτερας καὶ εὐκολωτέρας τὰς πράξεις ἡμῶν. Ἐντεῦθεν σαφῶς ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ συνήθεια ἡτοῦ ἡ συγχρὴ ἐπανάληψις τῶν αὐτῶν πράξεων αὐξάνει τὴν ὀξυδερκειαν καὶ ἐπιταχύνει τὰς κινήσεις, ὥς διευθύνει ἡ θέλησις. Ἄρα συνήθεια εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ἐκείνη δύναμις, ἥτις ὥθει τὸν ὀργανισμόν μὲ τρόπον σχεδὸν ἀκατάσχετον νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὰς αὐτὰς πράξεις, ὥς πλειστάκις ἐκούσικος ἐποίησε. Καλῶς δὲ διευθυνομένη ἡ δύναμις αὕτη εἶναι ὁ ὁδηγὸς τῆς ἡθικῆς ζωῆς καὶ τῆς φυσικῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἀφιεμένη εἰς ἐαυτὴν δὲν ἀργεῖ νὰ ἐκδηλωθῇ διὰ τοῦ ἀκατασχέτου τῶν ὑπερβολικῶν παθῶν καὶ τῶν ἀναριθμητῶν ἀσθενειῶν.

Εἰς τὰ βρέφη ἡ ἑξις τοῦ νὰ γαλουχῶνται κατὰ πᾶν λεπτόν, καθιστᾷ ταῦτα δύστροπα καὶ συχνὰς προκαλεῖ στομαχικὰς παρὰχρᾶς συνοδευμέναις ὑπὸ ἰσχυρῶν ὀδυνῶν ἡ συνήθεια τῆς λιανίσσεως προδιαθέτει αὐτὰ εἰς συσφύρεσιν τοῦ αἵματος εἰς τὸν ἐγκέφαλον καὶ εἰς ἀσθενείας αὐτοῦ καὶ ἡ πρόωμος παροχὴ παρχειῶν καὶ ἀζωτούχων οὐσιῶν προκαλεῖ τὴν ῥαχίτιν.

Εἰς τὸν ἔφηβον ἡ ἑξις τοῦ νὰ κοιμᾶται, νὰ τρώγῃ καὶ νὰ πίνει πολὺ, νὰ διατρέφῃται μόνον μὲ ζωικὰς ἢ φυτικὰς οὐσίας, ἡ χρῆσις τῶν πνευματωδῶν ποτῶν καὶ τοῦ καπνοῦ, εἶναι προκλητικαὶ αἰτίαι διαφόρων ἀσθενειῶν, οἷαι ἡ ὑπερκιμία τοῦ ἐγκεφάλου, αἱ γαστρικαὶ περιπλοκαί, ἡ μανία τῶν μεθύσων, ἡ παρὰπληγία, ἡ ὑποχονδρία καὶ ὁ πνευμονικὸς κατάρρευσ.

Ἡ ἑξις τοῦ συνεχῶς ἐργάζεσθαι εἰς λεπτότατα μικρὰ ἀντικείμενα καθιστᾷ μύωπας τοὺς γλύπτας καὶ μικρογράφους, ὅπως καὶ ἡ ἐναντία ἑξις τοῦ ἀναγινώσκειν καὶ ἀντιγράφειν ἐκ τῶν μακρῶν χωρίων ἢ ὑποδειγμάτων ἐπιφέρει τὴν πρεσβυοπίαν. Ἀπασσι αἱ κακὰ ἑξεις τῶν αἰσθητηρίων ἔχουσιν ἀναλόγους συναπείρας καὶ παράγουσι διαταράξεις σχετικὰς πρὸς τὴν ἐνέργειαν τοῦ καταπεπονημένου ὀργάνου.

Γενικῶς αἱ ἑξεις καταστρέφουσι τὴν αἰσθητικότητα τῶν ἰσθμῶν καὶ τῶν ὀργάνων, ἐξασθενοῦσι τὴν ἐνέργειάν των, ἀδυνατοῦσι τὴν δύσιν τῆς ζωικῆς δυνάμειος ἣν περιέχουσι καὶ, ὥς εἰς βραχίων ὕψων εἰκοσάκις βάρος 100 χιλιογράμμων δὲν δύναται πλέον νὰ ἐνεργήσῃ, τὰ ἐξηντηλημένα ὅργανα πίπτουσιν εἰς κατὰστασιν ἀτονίας, ἥτις ἐπαναλαμβάνομένη καὶ διαρκούσα ἐπὶ πολὺ γίνεται ἐστὶς διαφόρων διαταράξεων καὶ ἀσθενειῶν.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ δύο εἰδῶν ἔχομεν ἑξεις, καλὰς, συντελούσας εἰς τὴν σωματικὴν καὶ πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ προσεγγιζούσας αὐτὸν εἰς τὸ θεῖον, καὶ κακὰς καὶ ἀλεθρῶς διευθυνομένας, περὶ ὧν ἐνταῦθα ἐν ὀλίγοις διελέθομεν, αἵτινες συντελοῦσιν εἰς διαφόρους ἀσθενείας καὶ εἰς ὀλεθρον τοῦ ἀνθρώπου. Διὸ ταῦτα γνωρίζοντες ὥς προσπαθῶμεν παντὶ σθένει νὰ ἀποφεύγωμεν τὰς κακὰς τῶν ἑξεων ἐγκολπούμενοι τὰς καλὰς, καὶ οὕτως εὐτυχεῖς θὰ λογιζώμεθα.

Κ. Α. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ,
ιατρός.

Ο ΒΟΣΠΟΡΟΣ

Τῷ ἐλλογιμωτάτῳ κ. Β. Μυδοτακίδῃ, δ. φ. κτλ.

Ἦτο τοῦ θέρους μαγικὴ λαμπροφεγγῆς ἐσπέρα
καθ' ἣν τὸ πᾶν παρίσταται ἐνώπιόν μας χαῖρον,
κοιλάδες, λόφοι, ποταμοί, τὰ σμήνη τῶν ἀστέρων,
καθ' ἣν τὸ κῦμ' ἀντανακλᾷ τὸν ἔραστρον αἰθέρα
καὶ μυρωμένα σύμπασα γλυκογεῖα ἢ φύσις
ἐγείρουσα ἐντὸς ἡμῶν γλυκείας συγκινήσεις!

Καθήμερος ἐπὶ μικροῦ ωραίου ἀκατίου
διέσχιζον ἐν σιωπῇ τὰ ἀργυρᾷ νερά του,
ἐνῶ ἐπὶ τοῦ ὄμαλου τοῦ ὕδατος πεδίου
ἐσχηματίζοντο σιγὰ τὰ ωραῖα κύματά του,
ἅτινα ἔτρεχον γοργὰ καὶ φθάσουν ἀφρισμένα
ἐκεῖ εἰς τὴν ἀκρογιαλιά καὶ σπάσουν ἕνα ἕνα.

Ἐκ τοῦ βουνοῦ λυσίκομος ἀνῆρχετο ἡρεμα
γελῶσα καὶ ἰλαρὰ ἢ κάτωχρος Σελήνη
καὶ μὲ τὸ μάγον καὶ γλυκὺ ἐρωτικόν της βλέμμα,
ὅπερ τὰ πάντ' ἐφαιδρυνε, τὰ πάντα συνεκίρει,
ἐμάγευε τὸ λούλουδο, τὸ κῦμα, τ' ἀηδόνι
καὶ τῆς ταλαίρης μου ψυχῆς ἐλησμοροῦντ' οἱ πόροι.

Ἡ αὔρα κρυφωμίλαε μὲ τῶν δασῶν τὰ φύλλα
καὶ ἐδώρει φίλημα γλυκὺ εἰς τὸ συρίζον κῦμα,

εἰς τὴν ζωὴν τῆς φύσεως 'ς τὰ ρόδα καὶ 'ς τὰ μῆλα,
καὶ μὲ τὴν δροσερὰν προὐν ἐσχόσα παρ' ἀγρῆμα
τὸ μῦθο ἀπ' τὰ λούλουδα, τὴν δρόσο ἀπ' τοὺς κλώνους
καὶ ἀπὸ τὸ ἔρημο πουλὶ τῆς ξεριτῆς τοὺς πόρους.

Τὰ ρεύματα τὰ ἀργυρᾷ νερά των κατρακέλων
καὶ ψιθυρίζοντα σιγὰ γλυκὺν μορμυρισμὸν
ἐθώπεον τὴν ἀρμενιδιά, ἐσταυρῶς ὠμίλων
καὶ ταύτης ἐμαχέοντο κατόπιν ἀσπασμῶν
καὶ ἔλεγες, τοῦ οὐρανοῦ ὁ σαπφειώδης θόλος
πῶς ἔπαιζε μὲ τὰ νερά ἦτο μαγεία δόλος!

Ἐπὶ τῶν λόφων ἔραυτι εἰς ἀνθηρὰς μυρσίνας
ὅπου ξανθὰς προέβαλον τὰ ἄστρα τὰς ἀκτίνας
καὶ οἱ θάμνοι ἀπὸ φωλεὰς στρουθίων ἦσαν πλήρεις,
μαγευτικοὶ ἠκούοντο τῶν ἀηδόνων ἦχοι,

καὶ καῖπου καῖπου ἀντήχει
ράμφους ἐρώτων, ἔλεγες, μὲ μουσικὴ θυμῆρης.

Αἱ ὄχθαι δ' ἐκατέσθεν προσκλίνουσαι ἠδέως
ἐνόμιζες ἀντήλλασσον τὸ «χαῖρε» πρὸς ἀλλήλας
καὶ ἐνταῦθα μὲν προβάλλουσαι, ἐκεῖ δὲ ἀμοιβαίως
ἐποχῶροῦσαι, καλλοῦντες ἐρέφαιον ποικίλας
παρτοῦ γαλήνη μαγικὴ καὶ ἔρωτος ἐξηπλοῦτο
καὶ εὐωδίας μουσικῆς ὁ πόρος ἐπληροῦτο.

Ἐγὼ ρεμβάζων ἰλαρῶς ἀνέπνεον τὸ μῦθον
ποῦ ἔχυνον τὰ λούλουδα τῶν λόφων του τριγύρω

κι' ἐνῶ ἑώρα ὁ ὀφθαλμὸς τὰς ἀγανεῖς ἐκτάσεις
ὁ τοῦς μου ἡρέμα ἔτλεεν εἰς μαγικὰς ἐκστάσεις!
ἐνόμιζον ὅτ' εἰς ταὐτὸν ὥραιον εὐρισκόμην
κ' ἐν συστολῇ, τὸν οὐρανὸν προσβλέπων, προσευγμένην.

Ἐν Μεγάλῳ Ῥεύματι κατ' Αὐγουστον τοῦ 1898.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ι. ΚΑΦΤΑΝΙΖΗΣ

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Ἡ μικρὰ Κοριλία ἐνδύεται.

— Τί κάνεις ἐκεῖ, μπλεμπέ; τῇ λέγει ἡ τροφός της, δὲν βλέπεις λοιπὸν ὅτι βάζεις τῆς κάλτσαις σου ἀνάποδα.

— Τῆς βάζω ἀνάποδα, γιατί ἀπὸ τὴν καλὴν ἔχουνε μιὰ τρύπα!

— Γιατί μεθῶς ἔτσι, ἀθεόφοβε;

— Γὰ νὰ πνίξω τὰς λύπας μου.

— Αἱ! τὸ κατορθώνεις;

— Τίποτε, φίλε μου, ξέρουν καὶ κολυμποῦνε!

ΣΥΝΟΙΚΕΣΙΣ ΕΚ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

Κατερχόμενοι ἐσπέρην τινὰ τῆς ἀκροπόλεως ὁ φίλος μου Παλχυκὸς καὶ ἐγὼ συνηντήσαμεν παρὰ τοὺς στύλους τοῦ Ὁλυμπίου Διὸς πολυτελὴ ἰδιωτικὴν ἀμαξάν, ἣτις βραδέως προερχώρει πρὸς τὸ Ζάππειον. Τῆς ἀμαξῆς ἐκείνης ἐπέβαινον ἀνὴρ καὶ γυνή, ἀμφοτέρω νεκρώτατοι, οἱ ὅποιοι μὲ γλυκύτατον μειδίχμα ἐχαιρέτισαν τὸν φίλον μου. Ὅ τι ἡδύνατό τις νὰ ὀνομάσῃ ἀνδρικήν ὠραιοτάτην συνεκέντρον ἐκείνος ἐν τῇ συμμέτρῳ καὶ γλυκυτάτῃ του μορφῇ, σπανιώτατα δὲ συνέπιπτε νὰ ἴδῃ τις ἐν τῷ βίῳ του γυναικὰ τόσον μαγευτικῆς καλλοσύνης ὅσον ἡ σύντροφός του.

Ἐπὶ τινὰ λεπτὰ ἔμεινα καθηλωμένος εἰς τὴν θέσιν μου καὶ ἐν ἐκστάσει παρηκολούθουν διὰ τοῦ βλέμματός τὴν ἀπομακρυνομένην ἀμαξάν, ἕως οὗ ὁ φίλος μου ἐπιθείς αἰφνης τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου μου μὲ ἀπέσπασε τῆς ῥέμβης εἰς τὴν ἡμὴν παραδεδομένος.

— Βλέπω ὅτι σ' ἐμάγευαν τὰ γλυκὰ ῥάγια τῆς κ. Ἡλέκτρας, μοι εἶπε μειδιῶν.

— Ἀλλὰ ποῖα εἶναι ἡ ὥραία αὕτη γυνή, καὶ ποῖος ὁ συνοδεύων αὐτὴν ἀνὴρ; ἠρώτησα σφόδρα συγκεκριμένος.

— Εἶναι τὸ εὐχρηστότατον καὶ τὸ εὐτυχέστατον ἐν ταύτῳ ἀνδρόγυνον, τὸ ὅποιον ἀπαντᾷ ἐν Ἀθήναις, καὶ σὲ προειδοποιῶ ὅτι εἶναι ὀλοτελῶς περιττὰ αἱ συγκινήσεις, διότι ἡ κ. Ἡλέκτρα εἶναι ἀπηγορευμένος καρπὸς διὰ τοὺς ὠραίους

νέους τοῦ εἵδους σου. Καί διὰ τὴν βεβαιωθῆς ὁ ἴδιος περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λόγων μου θά σοι διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν τῶν γάμων των, ἡ ὁποία εἶναι ἀρκετὰ νόστιμος. Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι κακρός, μοὶ φαίνεται, νὰ δροσίσωμεν ὀλίγον τὸν λάρυγγά μας, ὥς προχωρήσωμεν πρὸς τὸν κήπον τοῦ Ζαππείου καὶ ἔκει ἐν ὅλῃ τῇ ἡσυχίᾳ μας θυνάμεθα νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν συνομιλίαν μας.

Μετ' ὀλίγα λεπτὰ κατελκυθάνομεν θέσιν περὶ μεμονωμένης τραπέζης ἀπέναντι τοῦ Ζαππείου καὶ ἀφοῦ ὁ ὑπηρέτης κομίσας ἡμῖν δύο ποτήρια ζύθου ἀπεσύρθη, ὁ φίλος μου ἤρχισεν ὡς ἐπομένως τὴν διήγησίν του.

* * *

Πρὸ δύο ἀκριδῶς ἐτῶν ὁ κ. καὶ ἡ κ. Σακρούλη συνοδευόμενοι ὑπὸ τῆς θυγατρὸς των Ἠλέκτρας εἶχον μεταβῆ εἰς Παρισίους ὅπου συνήθως κατ' ἔτος διήρχοντο τὸ φθινόπωρον, φιλοξενούμενοι παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς κ. Σακρούλη κατοικοῦντος εἰς κομψὸν ὑπ' ἀριθμὸν 15 μέγαρον τῆς ὁδοῦ Θιέρσου καὶ διεξάγοντος ἐν τῇ πόλει τυχύτη σπουδαίας ἐπὶ σιτηρῶν ἐμπορικᾶς ἐργασίας.

Ἐσπέραν τινά, ἐνῶ ἡ δεσποινὶς Ἠλέκτρα καθημένη πρὸ τοῦ κλειδοκυβέλλου ἦτο ὅλως παρὰδεδομένη εἰς τὴν μελέτην μουσικοῦ τεμαχίου, ὑπηρέτης ἤνοιξεν ἀθορύβως τὴν θύραν καὶ προχωρήσας πρὸς τὴν νεάνιδα παρουσίασεν αὐτῇ ἐπὶ ἀργυροῦ δίσκου ἐπιστολήν.

Ἦτο ἄρα γε ἡ πρόβα τῆς φωτογραφίας ἣν ἀπὸ τινων ἡμερῶν τοσοῦτον ἀνυπομένως ἀνέμενε;

Διὰ χειρὸς βεβαιωμένης καὶ μετὰ περιεργίας φυσικῆς ἐσπευ-

σαν ἡ νεάνις ν' ἀνοίξῃ τὸν φάκελον. Ἀλλ' αἴφνης φωνὴ ἐκπλήξεως ἐξέφυγε τοῦ στόματός της. Ἀντὶ τῆς ἰδίᾳς της εἰκόνας ἀνέσυρεν ἐκ τοῦ φακέλου τὴν εἰκόνα ὑψηλοῦ καὶ ὡραίου νέου, ὅστις ἐφαίνετο ἡλικίᾳ τριᾶκοντα περίπου ἐτῶν.

Ὑποθέσασα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς φεικισμὸν τινὰ ἢ τοῦλάχιστον ἀνοουσίῳ τινι ἀστείότητι, συνέσπασε τὰς ὀφρὺς καὶ ζωτῆρόν ἐρύθημα ἐχρωμάτισε τὰς παρειάς της. Ὅπως δὲ κάλλιον βεβαιωθῇ ὅτι ἡ ἀποστολὴ προήρχετο ἐκ τοῦ φωτογραφείου Ἰστροφῆ γοργῶς τὴν φωτογραφίαν. Ἡ σφαγὴς τοῦ οἴκου Μωρέλ ἦτο ἄριστα τετυπωμένη ἐπὶ τοῦ ναστογράφου καὶ ἤρκει τοῦτο μόνον ὅπως ἀποδείξῃ ὅτι ἐξ ἀπλῆς πλάνης περὶ τὴν διεύθυνσιν προῆλθε τὸ λάθος τοῦτο.

Καθησυχάσασα οὕτω τὰς ὑπονοίας της, ἔριψεν ἐκ νέου τὰ ὄμματα ἐπὶ τῆς φωτογραφίας καὶ ἐπιμόνως ἀνηρεύνησεν ἐν τῇ μνήμῃ της ἂν εἶχε πού γνωρίσαι τὸν νέον ἐκεῖνον. Ἀλλὰ μάτην, οὐδαμοῦ ἐνεθυμείτο νὰ τὸν εἶχεν ἴδει. Ἐν τούτοις μετὰ προφανοῦς εὐχρεσκαίας προσήλου τὰ βλέμματα ἐπὶ τῆς εἰκόνας. Δὲν ἦτο διόλου ἀξιοκαταφρόνητος ὁ νέος ἐκεῖνος! Τὸ εὐρὺ αὐτοῦ μέτωπον, ὁ πρὸς τ' ἄνω ὑπερηφάνως ἐστριμμένος λεπτὸς αὐτοῦ μύσταξ, τὸ κομψὸν αὐτοῦ ὑπογένειον καὶ ἡ κανονικότης τῶν λοιπῶν αὐτοῦ χαρακτηριστικῶν ἀπετελοῦν τὸ σύνολον τῆς φυσιογνωμίας, ἐμπνεούσης τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην.

Ἐνῶ δὲ σφόδρα συγκεκινημένη ἐσκέπτετο εἰς ποίαν ἄρα γε κοινωνικὴν τάξιν ἠδύνατο ν' ἀνήκῃ ὁ ἄγνωστος ἐκεῖνος, παρουσιάζεται εἰς ὑπάλληλος τοῦ φωτογραφείου καὶ ἐπιρρίπτων ἐφ' ἑαυτὸν τὴν εὐθύνην τοῦ λάθους, ἐζήτει συγγνώμην ἐκ μέρους τοῦ προϊσταμένου του ἐπὶ τῇ γενομένῃ πλάνῃ.

— Ἴδού ἡ πρόβα τῆς φωτογραφίας σας, δεσποινίς, καὶ σὰς παρκαλῶ νὰ μοι ἐπιστρέψετε τὴν τοῦ κ. Ρ * * ἥτις σὰς εἶχε σταλῇ ἐξ ἀπροσεξίας.

Ἄλλ' ὁ πανοῦργος ὑπάλληλος ἀπέφυγε νὰ διηγηθῇ ὅτι ἡ ἄλλη πρόβα εἶχε σταλῇ τῷ κ. Ρ * *.

*
*

Περὶ τὴν αὐτὴν ὥραν ὁ κ. Ν. Ρ. ὁ διευθύνων τὸ ἐν Πάρισις κατ'ἀστυρμα τοῦ παγκοσμίου φήμης ὁμωνύμου ἐμπορικοῦ οἴκου, παρελθούσης τῆς πρώτης αὐτοῦ ἐκπλήξεως, ἀπεθάρμαζεν ἐν σιωπῇ τὴν εἰκόνα τῆς θελατικωτάτης νεάνιδος, ἣν ἡ τύχη πρὸ ὀλίγου εἶχε θέσει εἰς χεῖράς του.

Ἦτο ὄντως θαυμασίως ὥραϊα ἡ νεανὺς ἐκείνη. Ἡ πλουσία ξανθὴ κόμη της χαριέντως κατέπιπτεν εἰς ἰούλους ἐπὶ τοῦ ὥραϊου μετώπου της, οἱ μεγάλοι καὶ γλυκοὶ ὀφθαλμοὶ της πλαισιούμενοι ὑπὸ μακρῶν καὶ πυκνῶν βλεφαρίδων παιδικῇ ἐξέφραζον ἀγνότητά καὶ ἀφέλειαν καὶ ἡ ἀνεπιλήπτου κανονικότητος ῥίς αὐτῆς ὑπερίμνησκε τὴν τῶν ἀριστουργημάτων τῆς ἑλληνικῆς ἀγαλματοποιίας.

Δουλωθεὶς ὑπὸ τῆς εἰκόνης ἐκείνης τῆς τόσο ἐπαγωγῆς, καὶ ἀρκούντως σκανδαλισθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀπροσδοκῆτου τούτου περιστατικοῦ, ἀπεφάσισε νὰ διευκρινήσῃ τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐκείνης ἐσπέρας ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ ἐγίνωσκε πᾶν ὅ τι ἐσχετίζετο πρὸς τὴν ἄγνωστον νεάνιδα, ἥς ἡ εἰκὼν τόσο βράθειεν τῷ ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν.

Μονογενὴς θυγάτηρ πλουσίου μεγαλεμπόρου ἀπαικιακῶν ἐγκαθιδεσχημένου ἐν Ἀθῆναις ἡ δεσποινὶς Ἠλέκτρα Σκαρούλη, τῇ φυσικῇ αὐτῆς καλλονῇ συνήνου πλοῦτον ψυχικῶν ἀρετῶν

καὶ ἀνεπιλήπτου καὶ ἐπιμελετημένην ἀγωγὴν, προσόντα, ἅπερ καθίστων αὐτὴν τὴν μᾶλλον ἀξιόραστον καὶ ἀξιοσύστατον νύμφην.

*
*

Τὴν ἀκόλουθον Κυριακὴν ὁ κ. Ρ. μεταβὰς ὀλίγον πρὸ τῆς λειτουργίας εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Στεφάνου, δὲν ἤργησε, χάρις εἰς τὴν φωτογραφικὴν εἰκόνα τὴν ἐγκαταραγμένην ἐν τῇ μνήμῃ του, ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν δεσποινίδα Ἠλέκτραν εἰσερχομένην μετὰ γυναικὸς μεσήλικος εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Διαρκούσης τῆς λειτουργίας εἶχε τὰ ὄμματα προσηλωμένα ἐπὶ τῆς νεάνιδος, ἥτις καὶ αὐτὴ στραφεῖσα πρὸς στιγμὴν καὶ παρατηρήσασα αὐτόν, ζωηρῶς ἠρρυθρίσεν ἀναγνωρίσασα ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ τὸ πρωτότυπον τῆς ἐξ ἀπροσεξίας σταλείσης αὐτῇ εἰκόνης.

Ἡ διὰ τοῦ ζῶντος πρωτοτύπου παρὰ χθεῖσα ἀμφοτέροις ἐντύψεις συνεπλήρωσε τὸ διὰ τῆς φωτογραφίας τόσον καλῶς ἀρξάμενον ἔργον καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἤδη ἐκείνης οἱ δύο νέοι ἠγαπῶντο.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ὁ ἐρωτάληπτος νέος ἐζήτηε ἐπισήμως παρὰ τῶν γονέων της τὴν χεῖρα τῆς δεσποινίδος Ἠλέκτρας, ἥτις τῷ παρεωρήθη εὐχάριστος καὶ ὁ γάμος ἐτελέσθη τὴν ἐπομένην Κυριακὴν ἐν τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ.

Ὅτε ἡ δεσποινὶς Ἠλέκτρα ἐν ἀπατραπτούσῃ νυμφικῇ στολῇ ἐζήρχετο τῆς ἐκκλησίας στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βαρχίονος τοῦ συζύγου της, κολακευτικὸς ψίθυρος διέδραμε καθ' ὅλην τὴν μακρὰν γραμμὴν τῶν προσκεκλημένων, ὧν εἰς εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἦμαι καὶ ἐγώ.

Ἀπετέλουν τφόντι τὸ ὠραιότατον ζεῦγος ὅπερ εἶχον ἴδει
καὶ ὁ ὑπὸ οἰωνοῦς τόσον αἰσίους συναφθεῖς ἐκείνος γάμος
προϋπέσχετο ὅτι μόνους καρπούς θὰ εἶχε τὴν συζυγικὴν πί-
στιν καὶ τὴν οἰκογενειακὴν εὐδαιμονίαν.

Καὶ ὄντως, παρῆλθον ἔκτοτε δύο ὁλόκληρα ἔτη καὶ τὸ
εὐτυχές τοῦτο ζεῦγος ἀγαπαται μετὰ τῆς αὐτῆς θερμῆς μεθ'
ἧς καὶ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ γάμου των, καὶ φαί-
νονται ὅτι ζῶσιν ὁ εἰς χάριν τοῦ ἄλλου.

Ὡς ἐπισφράγισμα δὲ τῆς εὐδαιμονίας των πρὸ ἐνὸς ἔτους
ἀπέκτησαν ἓνα υἱόν, ἐν ἀγγελόμορφον πλάσμα, τὸ ὅποιον εἶ-
ναι ἡ χαρὰ καὶ ἡ τέρψις τῶν γονέων του.

Πρέπει νὰ σημειώσω ὅτι ὁ ὑπάλληλος τοῦ κ. Μωρέλ ὁ ἀ-
κουσίως συντελέσας διὰ τῆς πλάνης του εἰς τὴν εὐδαιμονίαν
τοῦ νεκροῦ ζεύγους ἀντημερίθη πλουσίως ὑπὸ τοῦ κ. Π* *
καὶ ἤδη κέκτηται ἴδιον φωτογραφεῖον ἐν τῇ ὁδῷ Λονδίνου
ἐν Παισιόις.

*
* *

Ἦδη, ὁπότε ἔμαθες τὴν ἱστορίαν τῶν γάμων τοῦ κ. καὶ
τῆς κ. Π*, εἰπέ μοι, τί σκέπτεσαι; μὲ ἠρώτησεν ὁ φίλος μου.

— Ὅτι πρέπει νὰ εὐχρηθῶμεν ἐκ καρδίας, ἀπῆντησα, ὅ-
πως ἡ οἰκογενειακὴ αὕτη εὐδαιμονία παρακολουθήσῃ αὐτοὺς
μέχρι τῆς τελευταίας των στιγμῆς, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς δ' αἰ-
σίους οἰωνοῦς συνάψωμεν καὶ ἡμεῖς τὸ πολυεῖθρον τοῦ Ὑμε-
ναίου συμβόλαιον.

(Μίμησις)

N. K.

ΕΙΣ ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ

τῆς δεσποινίδος Ἀννης Μελιουργίου

Λάβε, μοὶ λέγεις, ὦ! λάβε εἰς χεῖρας
τοῦ Ἀπελλοῦ τοὺς λαλοῦντας χρωσιῆρας!
θέλω πιστὴν μου γὰ γράψης εἰκόνα!...
ἢ τοῦ Φειδίου ἅς γλύψῃ ἢ σμίλῃ,
ἢ τῶν Μουσῶν τὰ ἀλάθητα χαίλι
δάρεια λάβε ἀπ' τὸν Ἑλικῶνα!

Κάτοπιρον θέλω λαλοῦν ἐναντί μου!...
γλῶσσαν ἀνδρὲς ἀκραιφνοὺς καὶ ἐντίμου,
τ' εἶμαι γὰ μ' εἶπῃ!... ὦ! εἴν' ἡ εὐχή μου!...
θέλω γὰ ἴδω εἰς χρῶμα, εἰς λόγον
ποιᾶν τὴν χάριν ἢ τίνα τὸν φόγον,
ἔχει τὸ σῶμά μου, ἔχει ἡ ψυχή μου! » —

— Θέλεις γὰ μάθῃς τί εἶσαι, ὦ κόρη;!...
τὸν οὐρανόν, γῆν καὶ πόντον θεῶρει!...
εἶσαι γυνή!... ἀγαρὴς ὡς ἐκεῖνα!...
ὄν παρσθενὲς καὶ μυστήριον εἶσαι,
πάντα κινεῖς καὶ εἰς πάντα κινεῖσαι,
φέρεις φωτὸς καὶ πυρὸς φεῦ! ἀκτῖνα!..

Εἶσαι ἀγνή; εἶδ' εἰκὼν οὐρανία!...
 εἶσαι κακή; ... ἢ τῶν πόντων μαρία
 εἶναι μηδὲν 'ς τῆς ὀργῆς σου τὸν σάλλον!...
 φέρεις θαλάσσης τὴν θείαν γαλήνην,
 πλὴν κ' Ἑριτύος τὴν ἔκδικον μῆριν!
 μέλι κ' ἰὸν εἰς τὸ στήθος τὸ πάλλον!...

Πλὴν σὺ τῶν πρώτων γυνὴ εἶδ' ὁμοία,
 τῶν ἀμυμόνων μοι φαίνεσαι μία,
 ὦ! ναὶ τὸ βλέπω 'ς τὸ θεῖόν σου βλέμμα·
 ἔσο τοιαύτη κ' εὐδαίμων θὰ ζήσης,
 ὄλβιον σύζυγον θὰ καταστήσης
 καὶ τῆς τιμῆς θὰ σὲ στέφῃ τὸ στέμμα!

Τῇ 9 Δεκεμβρίου 1898.

ΧΡ. ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Αἱ γυναῖκες ἐννοοῦσι τὰς μεγάλας θλίψεις καὶ αὐταὶ μόναι
 δύνανται νὰ τὰς παρηγορήσωσιν

*
 **

Αἱ καλαὶ γυναῖκες εἶναι πάντοτε καλλίτεραι τῶν καλῶν
 ἀνδρῶν.

Ἡ ΑΓΩΓΗ

Ἔργον τῶν δυσκολωτάτων ἀλλὰ καὶ εὐγενεστάτων θεωρεῖται
 τὸ νὰ ἐπιδρῶσιν οἱ ἐνήλικες ἐπὶ τῶν ἀνηλίκων ἀναπτύσσον-
 τες καὶ μορφοῦντες τὸ τε σῶμα καὶ τὰς ψυχικὰς αὐτῶν λει-
 турγίας. Οὕτω δὲ ἡ παιδεία καθόλου ἦτοι ἡ ἀρμονικὴ ἀ-
 νάπτυξις καὶ μόρφωσις τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ
 ἀνηλίκου καθιστᾷ τοῦτον ἱκανὸν ὥστε νὰ δύναται ποτε αὐ-
 τεξούσιος γενόμενος νὰ ἐπιδιώκῃ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἰδίου
 προορισμοῦ, τῆς πραγματούσεως δηλαδὴ τοῦ ἀγαθοῦ, ἥτις
 ἀποτελεῖ τὸν κοινὸν προορισμὸν τοῦ βίου ἀπάσης τῆς ἀνθρω-
 πότητος.

Καὶ ἡ μὲν φυσικὴ καὶ πνευματικὴ ἀγωγή ἦτοι ἡ ἐπιμέ-
 λεια καὶ ἀσκήσις τοῦ σώματος καὶ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ νοῦ ἔστω
 ὑποκείμενον ἐτέρας μελέτης. Πθικὴ δὲ ἀγωγή εἶναι ἡ ἡμέσος
 ῥοπή καὶ ἐπενέργεια τοῦ παιδεύοντος εἴτε γονέως εἴτε δι-
 δασκάλου ἐπὶ τῆς συναισθητικῆς καὶ βουλευτικῆς τοῦ παιδὸς
 ἐνεργείας. Ἡ ἠθικὴ ἀγωγή προτίθεται τὸ ἐν τῷ παιδί ὑπάρ-
 χον δυνάμει νὰ καταστήσῃ ἐνεργεῖα κατὰ τὰς φυσικὰς αὐ-
 τοῦ κλίσεις καὶ προδιαθέσεις. Ἄρα ἠθικὴ ἀγωγή εἶναι, ὡς ἀ-
 πλούστερον λέγομεν, ἡ μόρφωσις τῆς καρδίας καὶ τοῦ χαρα-
 κτήρος, τῆς ὁποίας τυγχάνων ἄνθρωπος ἡμερώτατος καὶ
 θεώτατος γίνεται.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου κρίνεται μᾶλλον ἐκ τῆς
 βουλήσεως καὶ τῶν πράξεων αὐτοῦ, ἡ ἐπιμέλεια τῆς γνωστῆς

κῆς λειτουργίας πρέπ-
σεως τῆς καρδίας· καθότι
παιδαγωγικοῦ τῆς ἀρχαιότητος ἀνο-
σα ἐπιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης καὶ
πανουργία οὐ σοφία φαίνεται». Εἶναι δὲ ἡ ἠθικὴ ἀγωγή δυσ-
χερέστατον καὶ χαλεπώτατον ἔργον, καθ' ὅσον δὲν προτίθε-
ται τις νὰ μορφώσῃ νεκράν καὶ ἄψυχον ὕλην, ἀλλὰ ψυχὴν
ζῶσαν καὶ διηνεκῶς ἀναπτυσσομένην καὶ ἐλευθέραν. Χρόνος δὲ
κατάλληλος εἶναι ἰδίως ἡ παιδικὴ καὶ νεανικὴ ἡλικία, καθ'
ἣν ὁ ἄνθρωπος εἶναι εὐάγωγος καὶ εὐπλαστος ὡς ὁ πηλὸς καὶ
δυνάμεθα νὰ δώσωμεν εἰς αὐτὸν οἷονδήποτε τύπον καὶ πλά-
σωμεν αὐτὸν ὅπως θέλομεν.

Ὁ ἄνθρωπος γεννᾶται ἀδύνατος, ἄπειρος, ἐστερημένος πά-
σης γνώσεως. Εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἐνηλίκων ἀπόκειται
νὰ ἀδείξωσι τοῦτον τέλειον, ἔμπειρον, εὐσεβῆ, δίκαιον, φιλάν-
θρωπον. «Ἄς ἀκολουθήσωμεν δέ, λέγει γαλάτης σοφός, ὁ
Aimé Martin, τοὺς νόμους τῆς φύσεως. Αὕτη δὲν μᾶς πα-
ραδίδει ἅμα γεννωμένους μῆτε εἰς τὰς φροντίδας παιδαγωγοῦ
μῆτε εἰς τὴν ἐπιμέλειαν φιλοσόφου, ἀλλὰ μᾶς ἐμπιστεύεται
εἰς τὴν στοργὴν καὶ τὰς περιθάλψεις τῆς μητρός. Αὕτη κα-
λεῖ περίξ τοῦ λίκνου μας τὰς μᾶλλον θελκτικὰς μορφὰς καὶ
τοὺς μᾶλλον ἀρμονικοὺς τόνους· διότι ἡ φωνὴ ἡ τόσος ἡδεῖα
τῆς γυναικὸς ἡδύνεται ἔτι μᾶλλον χάριν τοῦ τέκνου. Τέλος
πάν ὅτι θελκτικὸν ὑπάρχει ἐπὶ τῆς γῆς ἡ φύσις ἐπιδαψιλεύει
εἰς τὴν πρώτην ἡμῶν ἡλικίαν, τὸ στήθος τῆς μητρός διὰ νὰ
μᾶς ἀναπαύσῃ, τὸ βλέμμα της διὰ νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ καὶ τὴν
στοργὴν της διὰ νὰ μᾶς μορφώσῃ». Ναί! ἄλλοι μὲν πλουτί-
ζουσι τὸν νοῦν τοῦ παιδός, ἀλλ' ἡ μήτηρ προώριστα νὰ διευ-